

Tam Sahna

TFF'nin Aylık Futbol Dergisi

● Ocak 2010 ● Sayı: 63

Türkiye
UEFA EURO 2016
ADAYI

Türkiye Futbol Federasyonu
Adına Sahibi:
Mahmut Özgener
Yayın Yönetmeni:
Zeki Çol
Sorumlu Yazışları Müdürü:
Mazlum Uluç
Yazışları:
Bağış Erten
İlker Uğur
Barış Tarık Mutlu
Nihat Özten
Türker Tozar
Gürsel Kuru
Görsel Tasarım:
Hasan Teoman
Baskı:
Elma Basım
Halkalı Caddesi
No: 164 B-4 Blok
Sefaköy/İstanbul
Tel: (212) 697 30 30
Faks: (212) 697 70 70
Yazışma Adresi:
Türkiye Futbol
Federasyonu
Medya İletişim
Departmanı
İstinye Mahallesi
Darüşşafaka Caddesi
No: 45 Kat: 2
34460
Sarıyer/İstanbul
Telefon: (212) 362 22 22
Dahili: 22 70 / 22 71
e-mail: tamsaha@tff.org.tr
Web Sitesi:
<http://www.tff.org>
YEREL SÜRELİ YAYIN
Para ile satılmaz

Bu sayıya fotoğraf katkısı sağlayan
Vatan ve Türkiye
gazeteleri, foto muhabiri dostlarımız
Haydar Tanışan,
Eser Erenler, Bahadır Çoşşler,
Mahmut Bürkük,
Süleyman Gültekin, Halid Kayaçan,
Fehim Kayaçan ve Ali Yedek'e
teşekkür ederiz.

Taçtan 41 gol atıldı

Turkcell Süper Lig gollerinin detaylı analizi, TamSaha'nın geleneksel araştırma konularından biri haline geldi. Daha önce 2007-2008 ve 2008-2009 sezonlarının sonunda, atılan gollerini mercek altına almıştık. Bu defa 2009-2010 sezonunun ilk yarısında atılan 359 golü inceliyoruz. Bir yandan gollerin nasıl atıldığına, diğer yandan da nasıl yenildiğine yakından bakarak, liginin genel hücum özelliklerini ve savunma zaaflarını bir arada görmeye çalışıyoruz. Bu seferki araştırmamızın en çarpıcı verisi ise 359 golden tam 41 tanesinin taç atışlarından gelmesi.

Mürşid Memişoğlu

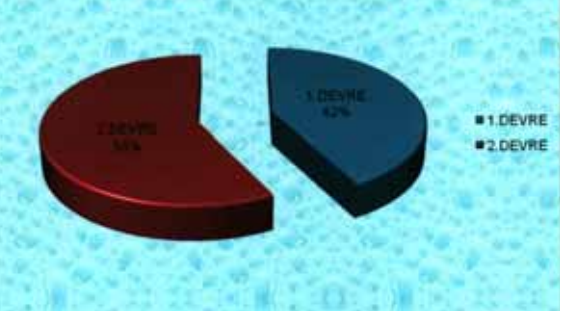
Sezonun ilk yarısında atılan gollerin büyük bölümü maçların ikinci yarılarında kaydedildi. İkinci yarılarda 207, ilk yarılarda ise 152 gol atıldı. Yüzde 58'e yüzde 42'lik ikinci yarı üstünlüğü, takımların kondisyonlarının azaldığı ve konsantrasyonlarının zayıfladığı ikinci yarılarda daha fazla gol üretildiği gerçeğini net bir biçimde ortaya koyuyor.

Gollerin 103'ü, yani yüzde 26'sı rakip savunmadan dönen-seken toplardan, yani karambollerden üretildi. En çarpıcı istatistik, gollerin 41 tanesinin, yani 11.4'ünün taç atışlarından gelen paslarla kaydedilmesi. Bu veri, takımlarımızın savunma konsantrasyonları açısından sıkıntı yaşadığının en çarpıcı göstergesi.

Turkcell Süper Lig'de 2009-2010 sezonunun 17 maçlık ilk yarısı sona erdi ve Fenerbahçe bu bölümü zirvede tamamladı. Bu araştırma yayınlandığında ise sezonun ikinci yarısı başlamış olacak. Ancak sezon sonuna kadar önümüzde uzun bir yol var. Dolayısıyla ilk yarıda atılan 359 golü mercek altına aldığımız, takımlarımızın hücum özelliklerini ve savunma zaaflarını ortaya koyan bu araştırmanın futbol ailesine ışık tutması açısından yararlı olacağını düşünüyoruz.

ATILAN GOLLERİN YARILARA DAĞILIMI

Gollerin atılış biçimi

İncelememize gollerin nasıl atıldığıyla başlayalım. Bu konuyu 11 ana başlık altında incelemeye tâbi tuttuk. Bu ana başlıklar "atağın başladığı bölge, atak başlangıç şekli, atak başlangıç yönü, gol öncesi yapılan pas sayısı, atak bitiş yönü, gol öncesi topa temas sayısı, gol pasının şekli, golün atıldığı bölge, golün atılış şekli ve duran toplar ile kendi kalesine atılan goller" şeklinde sıralandı. Şimdi gelin bu ana başlıklar altında 2009-2010 sezonunda atılan toplam 359 golü inceleyelim.

İkinci bölge ağırlığı

359 golü, atağın başladığı bölgelere göre sınıflandırdık. Takımların kendi ceza sahası çevresini birinci bölge,

2009-2010 Sezonu Turkcell Süper Lig

Hafta	Atak başlangıç yönü			Gol öncesi topa temas sayısı			Gol öncesi pas sayısı			Gol pasının şekli			Golün atılış şekli			Duran toplar							
	Sağdan	Soldan	Ortadan	Bir temas	İki temas	Üç veya daha fazla temas	1-5 pas arası	6-10 pas arası	11-16 pas arası	Kısa pas	Uzun pas	Yan pas	Ayakla	Top kazanarak	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	Penaltı	Korner	Direkt	Endirekt	Kendi kalesine	
1	6	6	8	13	4	3	13	7	0	10	6	3	0	4	12	4	4	0	3	5			
2	10	5	13	17	6	4	22	4	0	11	6	4	0	6	13	10	5	0	13	6			
3	3	7	7	14	2	1	13	2	2	5	4	2	1	4	8	3	6	0	0	1			
4	7	7	8	14	3	6	21	2	0	12	4	2	0	4	15	4	4	0	3	5			
5	6	9	6	12	8	1	16	3	0	7	3	1	1	6	9	6	5	1	2	5			
6	4	7	11	15	4	3	15	6	0	10	5	3	0	2	12	6	4	0	2	5			
7	6	6	8	14	6	0	15	3	0	10	2	3	0	0	12	6	2	0	2	4			
8	4	6	5	9	4	3	12	3	0	9	3	0	0	1	6	8	2	0	1	4			
9	11	6	12	15	10	4	21	6	1	10	9	5	0	3	15	10	3	1	0	7			
10	8	5	11	16	5	3	18	3	1	3	8	4	1	7	15	6	3	0	0	5			
11	5	3	3	12	1	0	11	2	0	5	1	1	0	5	3	5	4	0	0	1			
12	8	6	7	14	7	3	20	2	0	8	6	3	0	7	11	7	6	0	1	6			
13	9	6	3	14	1	3	17	0	0	8	2	1	0	4	10	5	3	0	0	1			
14	5	6	3	9	5	1	13	0	0	5	3	1	0	2	5	6	3	0	0	0			
15	6	5	7	11	5	4	16	0	0	3	5	4	0	3	9	6	2	0	0	1			
16	8	7	10	19	4	2	24	0	0	9	1	3	1	6	7	10	8	0	0	2			
17	8	6	8	17	2	3	20	0	0	3	5	2	1	5	10	5	7	0	1	0			
TOP.	114	103	130	235	77	44	287	43	4	128	73	42	5	69	172	107	71	2	28	58			

İlk Yarı Gollerinin Atılış Biçimi

Hafta	Atak başlangıcının şekli							Golün atıldığı bölge					Atağın başladığı bölge			Duran toplar					
	Normal hücum	Rakip bilincli atak	Rakip bilincsiz atak	Rakipten	Kaleciden	Takım	Direkten	Tac atışı	Sağdan	Soldan	Ortadan	Altı pas içi	Altı pas dışı	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	Penaltı	Korner	Direkt	Endirekt	Kendi kalesine
1	9	6	3	5	0	0	0	2	3	1	3	1	12	8	9	2	1	0	4	1	0
2	0	5	7	8	1	1	0	5	1	0	1	4	21	8	12	8	3	3	3	0	2
3	11	2	2	3	0	0	0	2	0	0	1	2	14	5	8	4	1	4	1	0	1
4	12	5	3	1	0	0	1	2	0	0	3	3	17	5	12	6	0	3	1	0	1
5	6	5	2	5	2	2	0	1	0	1	2	8	10	5	0	11	0	5	3	0	1
6	5	4	2	3	1	0	0	3	0	0	5	3	14	7	11	4	1	3	1	1	1
7	3	1	2	3	1	0	0	4	0	1	1	3	14	4	9	7	1	0	3	1	0
8	2	2	0	4	2	0	0	2	1	0	3	3	9	5	8	3	1	1	3	0	0
9	6	3	5	5	0	0	0	5	0	2	3	8	14	5	16	8	2	0	4	0	0
10	4	2	5	7	2	5	0	1	0	1	0	7	16	6	12	7	2	2	1	0	0
11	1	1	2	4	0	0	0	4	0	1	1	3	8	2	2	7	0	2	1	1	0
12	5	0	3	5	1	0	0	5	0	0	1	1	20	3	12	7	0	3	5	0	0
13	6	0	0	5	1	0	0	1	0	1	2	4	11	0	11	7	1	3	1	0	0
14	7	0	0	2	2	0	0	0	0	0	3	2	9	1	11	2	0	0	2	0	0
15	8	0	0	2	2	0	0	2	0	1	2	2	12	0	13	5	2	3	1	0	1
16	5	0	0	4	1	0	2	1	1	0	1	7	16	0	18	7	1	3	5	1	0
17	3	0	1	6	2	0	2	1	1	0	1	9	10	3	10	9	1	4	1	1	2
TOP.	93	36	37	72	18	8	5	41	7	9	33	70	227	67	174	104	17	39	40	6	9

Futbol oyunundaki kanat ağırlığı bu araştırmada bir kez daha net biçimde ortaya çıktı. Hem gol ataklarının başlaması hem de gol paslarının verilmesi açılarından bakıldığında kanatlar, sahanın ortasına göre çok daha tehlikeli. Golle sonuçlanan atakların 217'si kanatlardan, 130'u ortadan başladı. Gol paslarında ise kanatların ağırlığı daha belirgin; 234'e, 117.

Ceza sahası içinden atılan gollerin sayısı 297, ceza sahası dışından atılan gollerin sayısı ise 49. Ceza sahası dışından atılan gollerin yüzde 14'te kalması, ligindeki şut eksikliğini göz önüne seriyor. Geçtiğimiz sezonun tümünde ise ceza sahası dışından atılan gollerin oranı çok küçük bir farkla yüzde 15'ti.

yanırlarda 207, ilk yarılarında ise 152 gol atıldı. Yüzde 58'e yüzde 42'lik ikinci yarı üstünlüğü, takımların kondisyonlarının azaldığı ve konsantrasyonların zayıfladığı ikinci yarılarında daha fazla gol üretildiği gerçeğini net bir biçimde ortaya koyuyor.

orta alanı ikinci bölge ve rakip ceza alanı çevresini de üçüncü bölge olarak değerlendirdik. Bu bakış açısıyla incelediğimizde, gollerin ağırlıklı olarak ikinci bölgede hazırlandığını gördük. Orta sahadan başlayan ataklarla toplam 174 gol kaydedildi. İkinci sırada ise üçüncü bölge olarak adlandırdığımız ceza sahası çevresi

“Taçtan gol olmaz” demeyin

Gollerin atak başlangıç şekline göre atılmasını, top kazanarak, normal hücum, rakibin bilinçli ataklarda kaybettiği toplar, rakibin bilinçsiz ataklarda kaybettiği toplar, dönen-seken toplar ve taç atışı şeklinde sınıflandırdık. İlk sırayı, rakip savunmadan dönen ve seken toplar aldı. Gollerin 103'ü, yani yüzde 26'sı bu şekilde karambollerden gelirken, ikinci sırayı yüzde 24'le olgun atak da

yer alıyor. Bu bölgeden başlayan ataklarla 104 gol atıldı. Birinci bölgeden, yani savunmadan başlayan ataklar son sırada yer alsada bu bölgeden başlayan ataklarla atılan gollerin sayısı hiç de azımsanmayacak kadar fazla. Birinci bölgeden başlayan ataklarla 67 golün atılması, savunmadan düşünülerek ve doğru paslarla yapılan çıkışların ne kadar önemli olduğunu vurguluyor. Goller bu kritere göre oranladığımızda ise ikinci bölge yüzde 51, üçüncü bölge yüzde 30 ve birinci bölge de yüzde 19'luk ağırlık payları taşıyor. Bu arada şunu da ekleyelim, sezonun ilk yarısında atılan gollerin büyük bölümü maçların ikinci yarılarında kaydedildi. İkinci

yüzde 24'le olgun atak da diyebileceğimiz normal hücumlar aldı. Olgun ataklarla 93 gol kaydedildi. 86 gol top kazanarak atıldı ve bu kategorinin toplam içindeki oranı yüzde 22'yi buldu. Bu kategorideki en çarpıcı istatistik, gollerin 41 tanesinin yani 11.4'ünün taç atışlarından gelen paslarla kaydedilmesi. Bu veri, takımlarımızın savunma konsantrasyonları açısından sıkıntı yaşadığını çarpıcı bir biçimde ortaya koydu. Rakibin bilinçli ve

bilinçsiz atak yaparken kaybettiği toplarla atılan gollerin oranı ise yüzde 9'a tekabül etti.

Tehlike kanatlarda

Atılan goller değerlendirirken seçtiğimiz parametrelerden biri de atağın başlangıç yönü oldu. Atılan 359 golün 217'si kanatlardan başlayan ataklarla kaydedilirken, ortadan başlayan ataklarla 130 gol üretildi. Goller atağın hangi kanattan başladığı yönünden incelediğimizde ise 114 golün sağ,

103 golün ise sol kanattan başlayan ataklarla geldiği ortaya çıktı. Bir başka parametremiz ise gol pasının verildiği nokta oldu. Bu incelemeye göre de gollerin 234'ü, yani yüzde 66'sı kanatlardan verilen paslarla atılırken, ortadan verilen paslarla atılan 117 gol, yüzde 34'lük orana tekabül etti.

Goller 1-5 pasla atılıyor

Ana kriterlerimizden birisi de gollerin kaç pasla atıldığı. Bu parametreyi de 1-5 pas arası, 6-10 pas arası, 11-16 pas arası ve 17 pastan sonrası olarak 4 ayrı kategoriye böldük. Gollerin 235 tanesinin 1-5 pas arasında atıldığını gördük. Bu rakamın bu derece yüksek çıkmasının temel nedeni ise duran toplardan gelen paslarla atılan gollerin fazlalığı.

1-5 pas arasında atılan gollerin genel toplam içindeki ağırlığı ise yüzde 86'ya ulaşıyor. 6-10 pas arasında atılan gollerin sayısı 43, yüzdesi ise 13. 11-16 pasla atılan goller 4'te kaldı ve bu rakam yüzde 1'e tekabül ediyor. 16 pasın üzerinde ise gol bulunmuyor.

Golcüler tek vuruşçu

Ana parametrelerimizden biri olan gol öncesi temasta, golü atan oyuncunun topa kaç kez dokunduğunu kriter olarak belirledik. Bu parametreyi, 1 temas, 2 temas, 3 veya daha

fazla temas şeklinde üç ayrı kategoriye böldük. Golcüler 235 golü tek temasla, 77 golü iki temasla, 44 golü ise üç veya daha fazla temasla ağlara göndermiş. Bu rakamların ortaya çıkardığı sonuç, Türkcell Süper Lig'deki gollerin yüzde 66'sının tek vuruşla kaydedildiği. Yüzde 22'si iki temasla atılan gollerin yüzde 12'si üç veya daha fazla temas sonucunda ağlarla buluşmuş.

Ayağa toplar gol kazandırıyor

Ana parametrelerimizden dördüncüsü gollerin nasıl paslarla

kaydedildiği. Bu parametreyi de kısa pas, uzun pas ve yan pas olarak üç kategoriye ayırdık. Gollerin 128 tanesinin kısa, 117 tanesinin yan, 73 tanesinin de

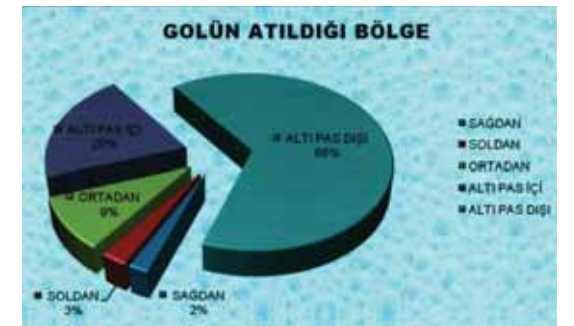
uzun paslarla atıldığını gördük. Kısa pasların genel toplam içindeki payı yüzde 40'a ulaşırken, yan paslarla atılan gollerin oranı yüzde 37, uzun paslarla atılan gollerin oranı ise yüzde 23 olarak gerçekleşti. Bu rakamların ortaya çıkardığı gerçek ise kontrataklardan çok organize atakların ve ayağa yapılan pasların golle sonuçlandığı. Yan pasları da kendi içinde üç kategoriye ayırdık. Yan paslarla atılan 117 golden 42 tanesinin ayak hizasında, 5 tanesinin bel hizasında ve 69 tanesinin de kafa hizasında kaydedildiğini belirledik. Kafa hizasındaki toplarla atılan gol

sayısının yüksek olmasının ortaya çıkardığı bir sonuç, forvetlerin hava toplarında daha etkili olduğu şeklinde

değerlendirilebilir de teknik yetersizlik nedeniyle yerden yapılan orta sayısının az olduğu sonucuna ulaşmak da mümkün görünüyor.

Goller yakın mesafeden

Ana parametrelerimizden biri de gollerin hangi bölgelerden atıldığı. Bu parametreyi de altı pas içi, ceza sahası içi ve ceza sahası dışı olarak sınıflandırdık. Altı pas içinden 70, ceza sahası içinden 227, ceza sahası dışından ise 49 gol atıldı. Altı pası da ceza sahası içinde değerlendirdiğimizde kaleye yakın bölgeden atılan gollerin sayısı 297'ye yükseldi. Bu iki kategorinin oranı da yüzde 86. Ceza sahası dışından atılan gollerin yüzde 14'te kalması, ligindeki şut eksikliğini göz önüne seren çarpıcı bir veri. Geçtiğimiz sezonun tümünde ise ceza sahası dışından atılan gollerin oranı çok küçük bir farkla yüzde 15'ti. Ceza sahası dışından atılan 49 golü, sağdan, soldan ve ortadan atılan şutlar biçiminde ayırdığımızda, bu gollerin yüzde 67'sinin cepheden, yüzde 19'unun soldan, yüzde 14'ünün de sağdan atılan şutlarla gerçekleştiğini gördük.

Sağ ayaklar daha çok çalıştı

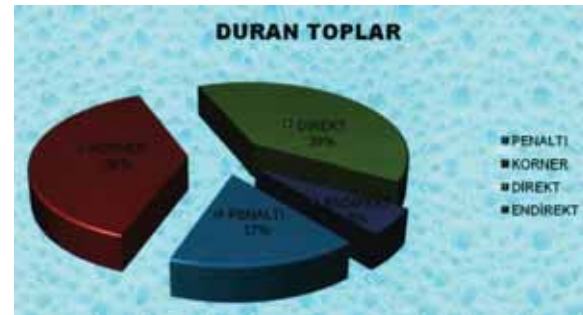
Beşinci ana parametremiz olan gollerin atılış şeklini, ayak ve kafa şeklinde sınıflandırdık. Ayakla atılan 279 gol, toplam gollerin yüzde 80'ini oluşturdu. Kafayla atılan 71 gol yüzde 20'ye tekabül etti. Ayakla atılan goller sağ ve sol olarak kategorize ettiğimizde, sağ ayakla atılan 172 gol, genel toplamın içinde yüzde 49'luk bir paya sahip oldu. Sol ayakla atılan 107 gol ise genel toplamın içinde yüzde 31'de kaldı.

Yenilen gollerde kalecilerin yüzde 30, defansın yüzde 39, orta sahanın yüzde 28 ve forvetin yüzde 3 hatalı olduğunu görüyoruz. Burada dikkat çekici olan nokta, yenilen gollerde orta saha ve forvet hatalarının toplamının kaleci hatalarına eşit olması. Bu da "toplu savunma" anlayışının ülkemizde hâlâ istenilen ölçüde oturmadığını ortaya koyuyor.

2008-2009 sezonunda defans hataları yüzde 59'u bulurken, bu sezon aynı hataların yüzde 39'a gerilediğini görüyoruz. Bu düşüş, Turkcell Süper Lig'de yer alan savunma oyuncularının giderek daha yüksek bir performans gösterdiğini kanıtlanmasından son derece çarpıcı.

Kaleci hatalarında ise düzenli bir artış dikkati çekiyor. İki sezon önce yaptığımız analizde kaleci hataları sadece yüzde 21'ken, bu oran geçtiğimiz sezon yüzde 25'e yükselmisti. Bu sezonun ilk yarısında kaleci hatalarının yüzde 30'a kadar çıkması, ülke futbolunun çözmesi gereken temel bir soruna işaret ediyor.

Yeni bir takımın yediği her bir golde bazen kaleci, defans, orta saha ve forvet oyuncuları ortaklaşa

Duran toplar

Bu sezon atılan 359 golün 105 tanesi duran toplarla elde edildi. Bu gollerin 17'si penaltıdan, 39'u kornerden, 40 tanesi direkt, 6 tanesi ise endirekt vuruşlardan geldi. Geçen yıla oranla, serbest atışlardan gelen gol sayısında ciddi bir artış gözlemlendi. Geçtiğimiz sezon serbest vuruşlardan hafta başına 1.80 gol atılırken, bu sezonun ilk yarısında bu gollerin oranı hafta başına 2.7'ye yükseldi. Kendi kalesine atılan gollerin sayısı ise 9 oldu.

Goller nasıl yenildi?

Golleri, atılış şekillerinin yanı sıra nasıl yenildikleri açısından da incelemeye tâbi tuttuk. Bu konuda kaleci, defans, orta saha ve forvet hataları olarak dört sınıflandırmaya gittik. Tablolardaki rakamlarda, yapılan hata sayısının, gol sayısından fazla olduğunu göreceksiniz. Bunun nedeni, atılan gollerin büyük bölümünde "kombine" hatalar yapılması.

defans hatalarının bile atılan gol sayısından fazla olduğu dikkat çekebilir. Bu da yenilen gollerin bazılarında defans oyuncularının birden fazla hata yapmasından kaynaklanıyor. Ya da bir kaleci, yediği bir golde birden fazla hata yapmış olabiliyor. Şimdi gelelim yenilen gollerdeki hataların incelenmesine.

Genel dağılım

359 golün yenilmesinde kalecilerin hata sayısı 522, defans oyuncularının hata sayısı 671, orta saha oyuncularının hata sayısı 481, forvetlerin hata sayısı ise 58. Bu rakamları yüzdelik dilimlere paylaştırsak, yenilen gollerde kalecilerin yüzde 30, defans oyuncularının yüzde 39, orta saha oyuncularının yüzde 28 ve forvetlerin yüzde 3 hatalı olduğunu görebiliyoruz. Burada

Genel Hata Tablosu

Hafta	Kaleci	Defans	Orta Saha	Forvet
1	20	36	29	4
2	31	45	35	4
3	20	24	21	2
4	32	44	35	2
5	30	40	27	5
6	34	43	27	7
7	29	37	29	12
8	28	34	19	3
9	43	56	41	6
10	38	48	38	4
11	24	25	15	2
12	41	49	43	1
13	27	31	23	0
14	24	27	15	0
15	29	38	32	0
16	39	48	27	2
17	33	46	25	4
Toplam	522	671	481	58

gerektiği noktada savunmaya katılmama gibi hatalarla gol yenilmesine yol açtığını ortaya koyuyor.

Kaleci hataları

359 golde kalecilerin toplam 522 hata yaptığını belirtmiştik. Şimdi bu hataların niteliklerini kategorilere ayıralım. Kaleci hatalarını pozisyon hatası, zamanlama hatası, pas hatası, bireysel taktik hata ve bireysel teknik hata olarak 5 başlık altında inceledik. Öncelikle bu başlıkların ne anlama geldiklerine bir göz atalım. Pozisyon hatası, kalecinin pozisyon sırasında bulunması gereken yerde olmadığı durumları belirtiyor. Zamanlama hatası, kalecinin kaleye yaklaşan topa hamle yapmakta gecikmesini ifade ediyor. Pas hatası, kalecinin topu oyuna sokarken yaptığı hataya karşılık geliyor. Bireysel taktik hata, kalecinin takım oyununda arkadaşlarından farklı bir davranış sergilemesini

tanımlıyor. Bireysel teknik hata ise kalecinin kalecilik tekniği açısından yaptığı yanlışlar anlamına geliyor. Bu açıklamayı

yaptıktan sonra hataların hangi sayıda ve hangi oranlarda yapıldığını görelim. Kalecilerin yenilen gollerde yaptığı 522 hatanın 176'sı pozisyon hatası, 123'ü zamanlama hatası, 2 tanesi pas hatası, 52 tanesi bireysel taktik hata ve 187 tanesi ise bireysel teknik hata sınıfına giriyor. Bu rakamları yüzdeye döktüğümüzde pozisyon hatalarının yüzde 33, zamanlama hatalarının yüzde 23, taktik hatanın yüzde 9, teknik hatanın yüzde 35 oranında gerçekleştiği ortaya çıkıyor. Pas hatası ise göz ardı edilebilir küçüklükte. Bu rakamlar hakkında bir yorum yapmak gerektiğinde, kaleciler için birinci derecede teknik hatanın sorun teşkil ettiğini rahatlıkla söylemek mümkün. Bu da ülkemizde kalecilik altyapısının ne denli yetersiz olduğunu ortaya koyuyor. Pozisyon hatalarının yüzde 33'e varan bir oranda seyretmesi, kalecilerin oyunu yeterince takip etmekte zorluk çektiğini ve konsantrasyon eksikliği yaşadığını vurguluyor. Yüze 23'lük bir payla kaleci hatalarında üçüncü sırayı alan zamanlama hataları da yine kalecilerin oyunu takip etmekteki yetersizliği, konsantrasyon eksikliği ve karar verme konusundaki noksanlığından kaynaklanıyor.

Defans hataları

Defans hatalarını da kaleci hatalarında olduğu gibi pozisyon hatası, zamanlama hatası, pas hatası, bireysel taktik hata ve bireysel teknik hatanın yanı sıra adam paylaşımı olarak 6 başlık altında topladık. Yapılan hataları paylaştığımızda ortaya çıkan rakamlar şöyle: Pozisyon hatası 185, adam paylaşımı 203, pas hatası 11, zamanlama hatası 76, taktik hata 116, teknik hata 80. Gelelim bu rakamların yüzdelik olarak paylaşımına. İlk sırayı adam paylaşımı hatası yüzde 30'luk oranla alıyor. Futbolda defansın artık ağırlıklı olarak alan savunması biçiminde yapıldığı

günümüzde, zaman zaman ortaya çıkan adam paylaşımı konusunda defans oyuncularının zaaf içinde bulunduğu gözlemleniyor. Yenilen gollerdeki adam paylaşımı hataları, ağırlıklı olarak duran toplarda ve yan toplarda kendini gösteriyor. Yenilen gollerdeki defans hatalarını yüzde 28'i pozisyon alma hataları oluşturuyor. Savunma oyuncularının rakip hücumları karşılarken bulunmaları gereken en efektif noktada yer almamaları ön plana çıkıyor. Savunmacıların kendilerini ya topa ya da rakibe odaklamaları, olması gerektiği gibi ikisini birlikte kontrol edememeleri, pozisyon hatalarını oluşturuyor. Yenilen gollerdeki defans hatalarının yüzde 17'si bireysel taktik hatalardan kaynaklanıyor. Bireysel teknik hata ise defans hataları içinde yüzde 12'lik bir yer tutuyor ve oyuncuların altyapı eğitimlerindeki yetersizliği göz önüne seriyor. Zamanlama hataları yüzde 11, pas hataları ise yüzde 2 oranına tekabül ediyor. Burada dikkat çekici nokta, geçtiğimiz sezonun defansif hata oranlarının bu sezonun oranlarıyla neredeyse birebir örtüşmesi.

Orta saha hataları

Yenilen gollerdeki orta saha hatalarında kullandığımız mihenk taşları, defans hatalarındakiyle aynı. Orta saha oyuncularının gollerdeki toplam 481 hatasının alt kategorilere dağılımı şöyle: Pozisyon hatası 171, adam paylaşımı 138, pas hatası 46, zamanlama hatası 41, bireysel taktik hata 88 ve bireysel teknik hata 33. Yenilen gollerdeki orta saha hatalarını ağırlıklı olarak oluşturan pozisyon hatalarının toplam içindeki payı yüzde 33. Bu oranın geçtiğimiz sezon yüzde 49 olduğu düşünüldüğünde, orta saha oyuncularının pozisyon alma konusunda önemli bir gelişme sağladığını söylemek mümkün. Adam paylaşımı hataları ise yüzde 27. Geçtiğimiz sezon bu oranın yüzde 22 olduğunu göz önünde tutarsak, orta saha oyuncularının rakiplerini takip etme konusunda bir zaaf yaşadığının altını çizebiliriz. Bu iki hata kategorisinin toplam içindeki yüzdesi ise 60'ı buluyor. Bu veriler, orta saha oyuncularının

takım savunmasına istenilen düzeyde katkı yapmadığı gerçeğini ortaya çıkarıyor. Diğer hataları yüzdeye vurduğumuzda ise bireysel taktik hatalar yüzde 17, pas hataları yüzde 9, zamanlama hataları yüzde 8 ve bireysel teknik hatalar yüzde 6 oranında. Geçen sezona oranla bu rakamlarda zamanlama konusunda olumsuz bir gelişme yaşandığını söylemek gerekiyor.

Forvet hataları

Forvet oyuncuları için de defans ve orta sahalarda olduğu gibi aynı anahtarları kullandık. Yenilen gollerdeki forvet hatalarının toplam

sayısı 58. Bu hataların 7'si pas hatası, 18'i pozisyon hatası, 10'u bireysel teknik hata, 12'si bireysel taktik hata, 4'ü adam paylaşımı hatası, 7 tanesi ise zamanlama hatası. Bu hataları yüzde olarak ifade edersek, ilk sırayı yüzde 35'le pozisyon hataları alıyor ki, bu da forvet oyuncularının defansif anlamdaki yetersizliğini ortaya koyması açısından önemli bir veri. Taktik hataların yüzde 23 oranını bulması da forvetlerin, oyunun savunma yönündeki taktiklere uyum konusunda sıkıntı

çektiğinin göstergesi. Pas ve zamanlama hataları yüzde 13'erlik oranla sıralanırken, yüzde 8'erlik payla da teknik ve adam paylaşımı hataları geliyor. Bu rakamlar,

forvet oyuncularının savunmalarına yapacakları katkıyla, yenilen gollerin sayısını düşürebileceğini ortaya koyuyor.

Defans hataları azaldı

Başta da söylediğimiz gibi, aynı araştırmayı geçtiğimiz sezonun golleri için de yapmıştık. İki sezonun gollerini yeniliş biçimleri açısından kıyaslayarak araştırmamızın noktalayalım. 2008-2009 sezonunda defans hataları yüzde 59'u bulurken, bu sezon aynı hataların yüzde 39'a gerilediğini görüyoruz. Bu düşüş, Turkcell Süper Lig'de yer alan savunma oyuncularının giderek daha yüksek bir performans gösterdiğini kanıtlanmasından son derece çarpıcı. Kaleci hatalarında ise düzenli bir artış dikkati çekiyor. İki sezon önce yaptığımız analizde kaleci hataları sadece yüzde 21'ken, bu oran geçtiğimiz sezon yüzde 25'e yükselmisti. Bu sezonun ilk yarısında kaleci hatalarının yüzde 30'a kadar çıkması, ülke futbolunun çözmesi gereken temel bir soruna işaret ediyor. Forvetlerin yenilen gollerdeki payı geçtiğimiz sezondaki gibi yüzde 3'te kalırken, orta saha oyuncularının hata payının ise yüzde 22'den yüzde 28'e yükseldiğini görebiliyoruz.

Türkiye'nin yeni umudu

Son 10 yıldır futbolda elde ettiği başarılarla Avrupa ve dünya kamuoyunun dikkatini çeken Türkiye, 2016 Avrupa Futbol Şampiyonası'nın ev sahipliğini üstlenebilmek için başlattığı kampanyanın ilk tanıtımını yaptı. Olimpiyatlar ve Dünya Kupası'ndan sonra dünyanın en büyük üçüncü spor organizasyonu olan Avrupa Futbol Şampiyonası'nın Türkiye'de gerçekleştirilmesi için, ev sahibi ülkenin belirleneceği 27 Mayıs 2010 tarihine kadar sürecek olan kampanyayla, şampiyona için oy verecek UEFA Yönetim Kurulu Üyelerinin desteği kazanılmaya çalışılacak.

İlker Uğur

Daha önce 2008 ve 2012 Avrupa Futbol Şampiyonalarına aday olan Türkiye, EURO 2016 Avrupa Futbol Şampiyonası için geçmişte bu organizasyona ev sahipliği yapan İtalya ve Fransa ile yarışıyor. Bu organizasyonun daha önce Türkiye ve Türkiye gibi Müslüman bir ülkede yapılmamış olması, Türkiye'nin binlerce yıl farklı din, dil, ırk ve kültürden toplumlara ev sahipliğinde bulunması, sporun birleştirici özelliğinin bir sembolü olarak ülkemize rakiplerine göre avantajlı bir konum sağlarken, UEFA için de tarihi fırsat yaratıyor. EURO 2016 Avrupa Futbol Şampiyonası'nın Türkiye'de gerçekleştirilmesi amacıyla yapılacak tanıtım kampanyasının lansmanı, Spordan Sorumlu Devlet Bakanı Faruk Nafiz Özak, TFF Başkanı Mahmut Özgener, TFF Başkanvekilleri Lütfi Arıboğan ve Servet Yardımcı, TFF Yönetim Kurulu Üyeleri, TFF Genel Sekteri Ahmet Güvener, Genel Sekreter Vekili ve 2016 Proje Direktörü Orhan Gorbon ile U16 Millî Takımı oyuncusu Gökhan Sürücü'nün katılımıyla Swisotel'de gerçekleştirildi. Hazırlanan tanıtım filmleri, yeni logo ve tanıtım

faaliyetlerinin gerçekleştirileceği platformların tanıtıldığı toplantıda, şampiyonanın yapılacağı şehir ve stadyumlar resmen açıklandı. Tören Burcu Esmersoy tarafından sunuldu.

8 şehir, 9 stadyum

Adaylık kapsamında UEFA EURO 2016 Avrupa Futbol Şampiyonası için İstanbul'da Atatürk Olimpiyat Stadı'nın üstü ve yanları kapatılarak çevresel düzenlemesiyle birlikte şampiyonaya hazır hale getirilecek. İnşaatına başlanan Türk Telekom Arena da İstanbul'un bir diğer stadı olacak. Kayseri Kadir Has Stadı'nın yanı sıra İzmir, Konya, Antalya, Bursa, Eskişehir ve Ankara'da yapılacak yeni statlar da şampiyonaya hazır hale getirilecek. Tüm bu şehirlerin altyapı yatırımları tamamlanacak, özellikle ulaşım ve konaklama konularında büyük yatırımlar gerçekleştirilecek. Toplantıda, ülkenin tanıtımı için büyük önem arz eden böylesine bir organizasyona hükümet olarak tam destek vereceklerini belirten Spordan Sorumlu Devlet Bakanı Faruk Nafiz Özak, "1990'ların ortasından bu yana dünya ve Avrupa futbolunda kendisinden söz ettiren Türkiye, başarıya ve gelişime en açık ülkelerin başında geliyor. Bu nedenle futbol yatırımlarına önem veriliyor ve Türkiye'deki futbol ekonomisine istihdam ve altyapı açısından büyük yatırımlar yapılıyor. Büyüyen Türkiye ve futbol ekonomisi, turnuvanın tüm

gereksinimlerini rahatlıkla karşılayacaktır" diye konuştu.

"Türkiye en uygun ülke"

Türk futbolunun gelişerek Avrupa'da yeni bir futbol devi haline gelmesinin önemine dikkat çeken TFF Başkanı Mahmut Özgener altyapı ile istihdam açısından Türkiye'nin rakiplerine göre gelişmeye ve büyümeye en elverişli ülke olduğunu söyledi. Özgener ayrıca turnuvaya ilk defa ev sahipliği yapabilmek için devletçe, milletçe bir bütün olmak gerektiğinin altını çizdi. Türkiye'nin, zaten büyümekte ve gelişmekte olan ekonomisiyle turnuvanın tüm gereksinimlerini karşılayabilme gücüne sahip olduğunu belirten Özgener, 2016 Avrupa Futbol Şampiyonası için üç adaydan birisi olan ülkemizin, gelişen ekonomisi, bu tür organizasyonlar ve öncesindeki altyapı hazırlıklarıyla şampiyonaya en uygun ev sahibi olacağını ifade etti. Mahmut Özgener, "Adaylar arasında

UEFA Avrupa Şampiyonası'na daha önce ev sahipliği yapmamış tek ülke Türkiye. Türk halkı bu turnuva organizasyonunu bir gurur vesilesi olarak görüyor. Bu heyecanın yaratacağı dinamizm ve coşku şampiyonayı çok daha renkli hale getirecek. 2016 Avrupa Futbol Şampiyonası ev sahipliği için, şimdi tam zamanı olduğu düşüncesindeyiz. Dünya tarihinin iki büyük medeniyet noktasını

birleştiren ve binlerce yıldır farklı inançları topraklarında yaşatan Türkiye'nin, medeniyetler kavşağı olarak dünya ve kültürlerarası barışı desteklemek adına, tarihi ve benzersiz bir fırsat olduğu kanaatindeyiz" dedi.

"Sponsorlar için kaçırılmayacak fırsat"

Farklı turizm seçenekleri, rakiplerine göre en ucuz organizasyon imkanı ve Türk misafirperverliğiyle Türkiye'nin UEFA EURO 2016 Avrupa Futbol Şampiyonası'na ev sahipliği yapacağına inandığını belirten Mahmut Özgener, Türkiye'nin futbol sevgisi, futbol coşkusu, kültürel özellikleri ve turizm potansiyeli ile uzun süre adından söz ettirecek önemli bir ülke olduğunu söyledi. Özgener ayrıca "Avrupa Futbol Şampiyonası sayesinde ülke futbolumuz on yıllarca sürecek bir zihin değişimini altı yıl gibi kısa bir sürede aşacaktır. 2016 adaylığını kazandığımız takdirde ülke futbolunda pek çok şey değişecek. Hâlihazırda yoğun olarak çalıştığımız futbol gelişimi, şiddetin önlenmesi, pazarlama ve stat yönetimi gibi başlıklarda bir devrim, 2016 Avrupa Şampiyonası vesilesiyle gerçekleşecektir" dedi.

İlk kez 24 takım katılıyor

Adaylık ve turnuva hakkında bilgiler veren TFF Genel Sekreter Vekili ve EURO 2016 Adaylık Proje Sorumlusu Orhan Gorbon ise bir ay boyunca 2.2 milyon kişinin statta, 6 milyon kişinin sokaklarda, 4.8 milyar kişinin televizyon başında ve 1.2 milyar kişinin internette izlediği futbol turnuvasında, dünyanın en iyi futbolcuları, antrenörleri ve hakemleriyle 51 maç oynanacağını söyledi. Gorbon, 2016 yılında ilk kez 24 takım ve 6 gruptan oluşacak turnuva boyunca bir şehirde en az 4 maç yapılacağını belirtti.

Rakamlarla EURO 2016

En son 2008 yılında İsviçre-Avusturya ortaklığıyla gerçekleşen Avrupa Şampiyonası'nda toplam 1.1 milyon bilet için 8.7 milyon kişi başvurmuş, 140 milyon euro bilet geliri elde edilmişti. 7 bin medya mensubunun takip ettiği şampiyona 200 ülkede canlı yayınlanmıştı. 2004'ten 2008'e kadar Avrupa Şampiyonası'nın ciro büyümesinin yüzde 60 oranında olduğu düşünüldüğünde, 2016 yılında 16 yerine 24 takımın mücadele edecek olması ve 31 maç adedinin 51'e çıkacak olması

nedeniyle 2012 yılına göre ciroda en az yüzde 50 büyüme bekleniyor. 2008 yılında İzmir'in 140 bin olan aylık ortalama turist sayısının 2016 Haziran ayında 540 bine, Bursa'nın 25 bin olan aylık ortalama turist sayısının 250 bine yükselmesi öngörülmüyor. UEFA için en önemli konuların başında, on binlerce seyircinin bir şehirden diğerine ulaştırılması geliyor. Bu doğrultuda, havaalanları, tren istasyonları, otobüs garları,

şehirlerarası taşıma, şehir içi toplu taşıma ve stadyuma ulaşım konularında yatırımlar yapılacak. Türkiye'yi yeni kitlelere ve yeni pazarlara Avrupalı bir ülke olarak pazarlamanın yolunu açacak bu turnuvayı yurtdışından 10 bin medya mensubu takip edecek ve 6 yıl boyunca medyada görünürlük sağlanacak. Günümüzün en büyük iletişim araçlarından internet vasıtasıyla da milyarlarca kişiye ulaşılacak.

15 bin metrekare kapalı alanı, 800 metrekare uydu yerleşim alanı, 2 bin metrekare depo alanı ve 300 oto kapasiteli otoparkı olan Harbiye'deki Kongre Vadisi, Avrupa Futbol Şampiyonası'nın medya merkezi olarak kullanılacak.

Adaylık süreci

2008 Aralık ayında başlayan UEFA 2016 Avrupa Şampiyonası adaylık çalışmaları kapsamında, Türkiye, Fransa, İtalya ve İsveç-Norveç, geçtiğimiz Mart ayında UEFA'ya başvurarak EURO 2016 Avrupa Futbol Şampiyonası'na ev sahipliği için adaylıklarını açıklamıştı. Norveç ve İsveç'in resmi olarak çekilmelerinin ardından yarışta üç ülke kaldı. Türkiye, Fransa ve İtalya.

15 Şubat 2010 tarihinde UEFA'nın Nyon merkezinde düzenlenecek bir törenle dosya teslimi yapılacak ve adaylar üzerindeki yurtdışı tanıtım engelleri bu tarihte kalkacak. Ardından Mart ve Nisan ayları içerisinde UEFA'dan iki heyet aday ülkeleri ziyaret edecek. Bu ziyaretlerde öncelikle adaylık dosyasının teknik yönleri incelenecek ve aday şehirler gezilecek.

İkinci ziyaret ise politik destek ziyareti olacak. Ülkelerin siyasi kurumlarının organizasyona olan desteklerini ölçecek olan UEFA heyeti, bunu da genel değerlendirme raporuna ekleyecek.

28 Mayıs 2010'da Cenevre'de toplanacak UEFA Yönetim Kurulu, adaylık dosyasıyla ilgili yapılan değerlendirmeleri içeren raporları tartışacak ve UEFA Yönetim Kurulu üyeleri oy kullanarak EURO 2016'nın ev sahibini belirleyecek.

Hayatımın yarısı ailem yarısı futbol

Profesyonel futbolcu olmaya karar vermedim aslında. Şartlar beni o noktaya doğru götürdü. Öyle bir noktaya geldim ki, ya okula devam edecektim ya da futbol oynamayı sürdürecektim. Futbolu seçtim ve yoluma oradan devam ettim. Zaten kısa bir süre sonra da Hamburg'a transfer oldum.

Hamburg'da Yeboah'la oynama şerefine nail olduğum için gerçekten çok mutluyum. Kendisi saygı duyduğum bir oyuncu ve 18 yaşında onunla birlikte oynayabilmek çok heyecan vericiydi. Thomas Doll ve Maurizio Gaudino da 13 yaşında olduğum dönemde favori oyuncularımı.

Futbolcu olma motivasyonumun arkasında rekabeti ve yarışmayı seven bir yapıya sahip olmam yatıyor. Kaybetmekten nefret ederim. Bu duygunun hem kariyerimde ilerlememe hem de performansına olumlu etki yaptığını inanıyorum.

Türkler deyince aklıma dost canlısı, açık fikirli insanlar ve konukseverlik geliyor. Bu noktada Almanya'da yaşayan Türklerle burada yaşayanlar arasında hiçbir fark yok. Oradakiler de sizi gördükleri zaman evlerine çağırırlar, yemeğe davet ederler.

Eşim ve ben İstanbul'daki hayata alıştık. Türkiye'deki sosyal hayatı Almanya ile karşılaştırdığımda burada iyi olan şeyler çok daha fazla. Çalıştığım menajerlik şirketinin yetkilisi İstanbul'a geldiğim ilk 2-3 hafta benimle birlikte kaldı ve şehri tanıttı. Trafik dışında İstanbul'un hiçbir şeyinden şikâyetçi değilim.

Almanya'da çok parlak bir kariyeri bulunmasına karşın gereken şöhret ve saygınlığı göremediğine inandığı için rotasını değiştirdi ve Beşiktaş'a geldi. İlk sezonunda çifte şampiyonluk yaşarken bu zaferlere yaptığı büyük katkıyla hak ettiği şöhrete ve saygınlığa kavuştu. Takımı için 90 dakika boyunca her şeyini veren yapısıyla tribünlerin sevgilisi oldu. "Bir futbolcu için hayatın yarısı ailesi ise diğer yarısı da futboldur. Eğer ikinci yarıda bir problem varsa, bu ciddi bir sıkıntı demektir" sözleri onun futbol felsefesini özetliyor.

Türker Tozar

▼ Geçen sezonun ikinci yarısında geldiğin Beşiktaş'la kısa dönemde önemli başarılarla imza atmış ve oynadığın futbolla taraflı tarafsız herkesin beğenisini kazanmış bir oyuncusun. Biz de futbolumuza değerler katan Ernst'i daha yakından tanımak istiyoruz.

▲ 30 Mayıs 1979'da Hannover'de doğdum. Annem ev hanımı, babamsa belediyenin muhasebe servisinde çalışıyordu. Bir ağabeyim, bir de erkek kardeşim var. Henüz 3.5 yaşındayken futbola başladığımı söyleyebilirim. Zar zor koşabiliyordum ama yine de futbol oynuyordum. Üstelik ailem de benim futbol oynamamı destekledi, ağabeyim ve kardeşimle birlikte beni Hannover 96'nın altyapısına götürdü. Ağabeyimle genç takımlardayken beraber oynadık. Ağabeyim 12 yaşında futbolu bıraktı. Kardeşim ise bir süre amatör liglerde forma giydi. Daha sonra da iki çocuğu olunca konsantrasyonunu onlara yöneltti.

▼ **Futbolla tanışman nasıl oldu?**
▲ Çok küçük yaşta futbola başladığımı söylemişim. Tabii ilk yıllarda futbol benim için sadece bir eğlenceden ibaretti. Ailem de beni ciddi bir ortamda spor yapmam için kulübe götürmüştü. 12-13 gibi yaşlara ulaştığımızda işler biraz daha profesyonelleşmeye başladı. Bilirsiniz, her sezon altyapı sporcularından oluşan şehir ve bölge karmaları seçilir. Ben de öncelikle Hannover karmasına, daha sonra da bölgemizin karmasına seçildim. Ardından da ilk kez milli olduğum Almanya U15 Milli Takımı'na seçildim. Profesyonel futbolcu olmaya karar vermedim aslında. Şartlar beni o noktaya doğru

götürdü. Öyle bir noktaya geldim ki, ya okula devam edecektim ya da futbol oynamayı sürdürecektim. Liseyi bitirmeme bir sene kala futbolu seçtim ve yoluma oradan devam ettim. Zaten bu kararımdan kısa bir süre sonra da Hamburg'a transfer oldum.

▼ **Başka spor dalları ile ilgilendin mi?**
▲ Başka sporlar da yaptım ama futbol dışındakiler tamamen eğlence amaçlıydı. Boş vakitlerimde pek çok kez basketbol oynadım.

▼ **O dönemde örnek aldığın bir idolün**

var mıydı?

▲ Altyapı oyuncusuyken, Hannover 96 2. Bundesliga'da mücadele ediyordu. Futbolcular dünya yıldızları değildi ama hepimizin ağabeyi konumundaydılar. Hamburg'da Tony Yeboah ile oynama şerefine nail olduğum için gerçekten çok mutluyum. Kendisi saygı duyduğum bir oyuncuydu ve 18 yaşında onunla birlikte oynayabilmek benim için çok heyecan vericiydi. Thomas Doll ve Maurizio Gaudino da 13 yaşında olduğum dönemde favori oyuncularımı.

Kaybetmekten nefret ederim

▼ **Neden futbol? Para ve şöhret için mi? Seni motive eden başka neler var?**

▲ Bunun arkasında benim rekabeti ve yarışmayı seven bir yapıya sahip olmam yatıyor. Kaybetmekten nefret ederim. Bu duygunun hem kariyerimde ilerlememe hem de performansına olumlu etki yaptığını inanıyorum.

▼ **Kaybetmeyi sevmemenden hırslı bir kişiliğe sahip olduğun anlıyoruz. Peki ya yedek kalmak seni nasıl bir ruh haline sokar?**

▲ Ben yedek kalmaktan dolayı mutlu olacak bir futbolcu olduğumu zannetmiyorum. Bu benim de pek kolay kaldırılabileceğim bir şey değil. Bu gençken de böyleydi şimdi de aynı şekilde. Hamburg'daki ikinci yılımdı ve 19 yaşındaydım. Yine de yedek kalmayı bir türlü kendime yakıştıramıyordum. Bu her futbolcu için böyle olmalı. Bir futbolcu için hayatın yarısı ailesi ise diğer yarısı da futboldur. Eğer ikinci yarıda bir

problem varsa, bu ciddi bir sıkıntı demektir.

▼ **Türkler Almanya'da oldukça yoğun yaşayan bir grup. Almanya'da hiç Türk arkadaşın var mıydı? Orada yaşadığın dönemde Türkler hakkında neler düşünüyordun,**

buraya geldikten sonra düşüncelerinde bir değişiklik oldu mu?

▲ Birçok Türk arkadaşım olduğu gibi, yine birçoğu ile aynı takımda oynadım. Örneğin Hannover 96'da bir dönem Galatasaray'da da forma giyen Volkan Arslan benim takım arkadaşım. 18 yaşına kadar beraber oynadık. Türkler hakkında düşüncelerim hep olumlu. Buraya gelmeden önce zaten Türk kültürü hakkında fikir sahibiydim. Buraya gelince de görüşlerimde bir değişiklik olmadı.

▼ **Türk kültürü deyince aklına neler geliyor?**

▲ Dost canlısı, açık fikirli insanlar ve konukseverlik. Bu noktada Almanya'da yaşayan Türklerle burada yaşayanlar arasında hiçbir fark yok. Oradakiler de sizi gördükleri zaman evlerine çağırırlar, yemeğe davet ederler.

Türkiye'deki iyi şeyler Almanya'dan daha fazla

▼ **Beşiktaş senin ilk yurt dışı transferin, ancak çoğu oyuncuda gördüğümüz alışma süresi denilen olayı sende görmedik. Takıma gelir gelmez adapte oldun ve sanki uzun zamandır Beşiktaş'ta oynuyormuş gibisin. Bu kadar çabuk adapte olmayı nasıl başardın. O dönemde ne gibi zorluklar yaşadın? Türkiye'deki sosyal hayata alıştığını söyleyebilir misin?**

▲ Başka bir ülkeye gittiğiniz zaman sizin esas alışmanız gereken şey oradaki yaşam biçimidir. Adaptasyonun futbolla pek fazla

Bundesliga'da yüksek seviyede futbol oynadım ama insanlar bir süre sonra buna alışıp önemli bir özellik değilmiş gibi algılamaya başladı. Bunun üzerine bir değişiklik yapmaya karar verdim. Almanya'daki şöhretimin ve saygınlığının, olması gerektiğinden daha düşük olduğunu hissetmeye başlamıştım.

Ön libero için iyi oynayabilmesi için deneyim sahibi olması gerek. Oyunu iyi okumalı ve zeki olmalı. Sahada neler olduğunu ve neler olabileceğini önceden tahmin edebilmeli. Böylece çok da fazla koşmasına gerek kalmaz. Ön libero, diğer oyuncularından farklı bir düşünce yapısına sahip olmalı.

Bu pozisyondaki futbolcunun yüksek disiplinli olması gerekir. Takım için riskli olacak hareketlerden kaçınmak gerekiyor. Bu da Türk oyuncuların en iyi yaptığı şeylerden bir tanesi değil maalesef. Türk oyuncular genellikle aceleci. Ön libero olarak Emre Belözoğlu'nu beğeniyorum.

Fabian Ernst

Mustafa Denizli, oyuncunun maç günü fiziksel ve mental olarak maça hazır olmasını istiyor. Bunun için de futbolculara rahatlık tanıyor. Örneğin, Almanya'da sıkı bir disiplin vardır. Yemeklerden bile aynı anda kalkılır. Masalar birer birer terk edilmez. Burada işler biraz daha rahat.

Almanya'da maçların taktiksel yönüne daha çok vurgu yapıldığını söyleyebilirim. Bu da bazı maçların sıkıcı olabileceği anlamına gelir. Türkiye'de ise maçlar her an her şey olabilecek şekilde geliyor. Çünkü takımlar hücum futbolu oynamayı seviyor, bu da temponun yüksek olmasına katkı yapıyor.

Türkiye'de kişi ve takımları çok çabuk yargılıyorlar. Bir şeye ya iyi ya da kötü olarak bakılıyor. Hiçbir şeyin ortası yok gibi. Az gol atmamızın da özgüvenimizi düşürdüğü bir gerçek. Eğer bu kadar pozisyona giriyorsanız, bunları harcama lüksünüz de yok.

Sahada ne olursa olsun Fink'e güvenebileceğimi biliyorum. Zaten ikili şeklinde oynayan herkesin verimli çalışması gerek. Sivok ve Ferrari için de aynı şeyi söyleyebiliriz. Fink'in hücumu yaptığı katkıyı da çok beğeniyorum. Bir ön libero olarak goller atabilmesi onun artısı.

İkizlerim 10 aylık oldu. Büyümelerini bekliyorum. Ondan sonra her şey daha da eğlenceli olacak. İkizler doğunca sanki hayatımın merkezi oldular. Mesela, mağlup olduğumuz bir maçtan sonra eve geldiğimde onlara sarılıyorum, seviyorum. Onlar da bana gülümseyince bütün üzüntümü unutuyorum.

Beşiktaş taraftarını hiçbir kulübün taraftarıyla karşılaştıramam. Tezahüratları kesinlikle çok etkileyici. Coşkuları ve heyecanlarından, kulübe yürekten bağlı olduklarını anlayabiliyorsunuz. Takımı için her şeyi yapan futbolcuyu gördüklerinde, sevgilerini ifade etmekten hiç çekinmiyorlar.

İlgisi yoktur. Bence teknik direktörümüz Mustafa Denizli hangi özelliklere sahip bir oyuncu aradığını ve takımın ne tür bir oyuncuya ihtiyacı olduğunu çok iyi biliyordu. Buraya gelmem benim için de iyi bir seçim oldu. Takıma son derece kolay adapte oldum. Takım arkadaşlarım da bana bu konuda çok yardım etti. Futbol açısından kesinlikle hiç problem yaşamadım. İlk başta benim için en büyük zorluk, ailemin İstanbul'da olmamasıydı. Eşim hamile olduğu için Almanya'da kalmıştı. Çocuğumuz doğduktan sonra onların da benim yanıma gelmesiyle tam anlamıyla yerleşti ve İstanbul'daki hayata alıştı. Türkiye'deki sosyal hayatı Almanya ile karşılaştırdığımda burada iyi olan şeyler çok daha fazla. Çalıştığım menajerlik şirketinin yetkilisi İstanbul'a geldiğim ilk 2-3 hafta benimle birlikte kaldı. İstanbul'u çok iyi bildiği için gidilebilecek, gezilecek yerleri bana gösterdi. Neler yapmamam gerektiğini de anlattı. İstanbul'un da trafiği dışında hiçbir şeyinden şikâyetçi değilim.

▼ Bundesliga gibi önemli bir ligden vazgeçip Türkiye'ye gelmeni sağlayan neydi?

▲ Bundesliga'da 300'e yakın maç oynadım. Özellikle son 5-6 yıldır istikrarımı hiç bozmadan yüksek seviyede performans sergiledim. Bence herkes bir süre sonra bu duruma alıştı ve sanki önemli bir özellik değilmiş gibi algılanmaya başlandı. Yani insanlar benim üst seviyede oynamamı kanıksadı. Ben de bunun üzerine bir değişiklik yapmam gerektiğine karar verdim. Hatta bu değişiklik başka bir Alman kulübüne gitmekten de ötesi olmalıydı diye düşündüm. Yeni bir heyecana, yeni bir rekabet ortamına ihtiyacım vardı. Almanya'daki şöhretimin ve saygınlığının olması gerektiğinden daha düşük olduğunu hissetmeye başlamıştım. Schalke ve Werder Bremen'de oynarken de bu hisse kapılmıştım.

▼ Beşiktaş'a gelmeden önce Türkiye'den ya da başka bir ülkeden teklif almış mıydın? Beşiktaş'ı tercih etmenin sebebi neydi?

▲ Ben hiçbir zaman kulüp aramadım. Şu ana dek kariyerimde her şey planladığım gibi gitti.

Menajerimle bir araya geldik. Benim ne istediğimi dinledi. Birlikte benim için neyin en doğru seçim olacağı konusunda düşündük ve bir karara vardık. Bize gelen teklifleri değerlendirmek yerine biz doğru takımı aradık. Ayrıca, ben bir sene orada, diğer sene başka bir yerde olmayı seven bir futbolcu değilim.

Ön libero deneyim ister

▼ Günümüz futbolunda senin oynadığın ön libero mevkiindeki oyuncudan çok şey bekleniyor. Rakibin ataklarını kesmenizin dışında hücumda da destek vermeniz isteniyor. Yani iki yönlü bir oyuncu olmanın dışında yüksek bir kondisyona da sahip olmanız gerekiyor. Sanırım bu mevki, oynaması en zor bölgelerden birisi.

▲ Bu noktada iyi oynayabilmeniz için biraz deneyim sahibi olmak gerek. Ön libero oyunu iyi okumalı ve zeki olmalı. Sahada neler olduğunu ve neler olabileceğini önceden tahmin edebilmeli. Böylece çok da fazla koşmasına gerek kalmaz. Ön libero için belki de futboldaki en önemli mevkilerden bir tanesi diyebilirim. Ön libero olan futbolcuların, forvet ya da kanat oyuncularından farklı bir düşünce yapısı içinde olmaları gerektiği görüşündeyim.

▼ Otoriteler Türk futbolunda bir ön libero sorunu olduğunu söylüyor. Sence Türk futbolunun böyle bir sorunu var mı? Mevkiinde oynayan Türk oyuncular içerisinde en beğendiklerin hangileri?

▲ Bu pozisyondaki futbolcunun yüksek disiplinli olması gerekir. Belki de sorun bununla ilgilidir. Çünkü bu mevkideki oyuncunun takımı için riskli olacak hareketlerden kaçınması gerekiyor. Bu da Türk oyuncuların en iyi yaptığı şeylerden bir tanesi değil maalesef. Türk oyuncular genellikle aceleci. Ön libero olarak Emre Belözoğlu'nu beğeniyorum. Kendisi yurtdışında da oynayarak kalitesini ispat etmiş, deneyimli bir oyuncu.

▼ Ligimizde beğendiğin başka oyuncular var mı?

▲ Antrenman ve maçlar dışında futbol düşünmeyi

pek sevmem. Maçları izlersem de analiz etmek için değil, eğlence amaçlı seyredirim. O yüzden isim vermek istemiyorum.

▼ Bugüne kadar birçok teknik direktörle çalıştın. Mustafa Denizli'yi geçmişte çalıştığın teknik direktörlerden ayıran en önemli özellik nedir sence?

▲ Futbolcu gençken teknik direktörlerden pek çok şey öğreniyor. Şimdi olgunluk dönemindeyim ve gelişmemin büyük bölümünü tamamladım. Ancak insan her zaman yeni şeyler öğrenebiliyor. Werder Bremen'de teknik direktörümüz olan Thomas Schaaf'tan 5 yıl boyunca çok şeyler öğrendim. Tabii olayı sadece teknik adamlara bağlamamak lâzım. Birlikte oynadığınız takım arkadaşlarınızdan da öğrendikleriniz oluyor. Mustafa Denizli'yi geçmişte çalıştığım teknik direktörlerden ayıracak özel bir şey söyleyemiyorum.

Ancak şu var; Denizli, oyuncunun maç günü fiziksel ve mental olarak maça hazır olmasını istiyor. Bunun için de futbolculara rahatlık tanıyor. Örneğin, Almanya'da sıkı bir disiplin vardır. Yemeklerden bile aynı anda kalkılır. Masalar birer birer terk edilmez. Burada işler biraz daha rahat.

▼ Kendinde eksik gördüğün yönler var mı?

▲ Tabii var ama bunları size söyleyemem! (gülüyor)

▼ Bundesliga ve Turkcell Süper Lig'de şampiyonluk yaşamış bir oyuncu olarak iki lig arasında ne gibi farklılıklar gördün?

▲ Almanya'da maçların taktiksel yönüne daha çok vurgu yapıldığını söyleyebilirim. Bu da bazı maçların ciddi anlamda sıkıcı olabileceği anlamına gelir. Türkiye'de ise maçlar her an her şey olabilecek şekilde geliyor. Çünkü

takımlar hücum futbolu oynamayı seviyor. Bunu yaparken de oyun stratejisi üzerinde çok fazla düşünülüyor. Bu bazen iyi, bazen de kötü sonuçlar doğurabiliyor. Örneğin, temponun yüksek olmasına katkı yapıyor.

zorlayacağını hiç tahmin etmedim. İstanbul takımlarının ve Trabzonspor'un başarılarını tabii ki daha önce duymuştum ama diğerlerinin sadece isimlerini biliyordum. Ligdeki konumları ve hedefleri konusunda hiçbir fikrim

yoktu. Bu sezon başarılı olan Bursaspor ve Kayserispor geçen sezon yaptıkları çıkışla dikkatleri çekmişlerdi. Bu sezon da yukarıda bulunmaları benim için hiç de sürpriz olmadı. Sivasspor geçen sezon takım olarak çok iyi mücadele ediyordu ve başlarında da iyi bir hoca vardı. Ama bu sezon takım değişince aynı başarıyı tekrarlamaları mümkün olmadı.

Türkiye'de hiçbir şeyin ortası yok

▼ Beşiktaş sezona kötü bir başlangıç yaptı ama herkesin "Artık yarıştan koptular" dediği bir dönemde yeniden zirveye ortak oldu. Ardından yine kötü sonuçlar geldi. Bu iniş-çıkışı nasıl yorumluyorsun?

▲ Bazen futbolda böyle şeyler oluyor. İlk başta çok da kötü oynadığımızı düşünmüyorum. Buna rağmen maçları kazanamıyorduk. Bu yüzden de moralimiz bozuldu. Bu noktadan sonra iyi oynamamaya başladık. Ancak sonrasında kalitemizi ortaya koyduk. Tabii bu ligde başka iyi takımlar da var. Kendimizi ciddi bir rekabetin içinde bulduk. Ayrıca, Türkiye'de kişi ve

takımları çok çabuk yargılıyorlar. Bir şeye ya iyi ya da kötü olarak bakılıyor. Hiçbir şeyin ortası yok gibi. Az gol atmamızın da özgüvenimizi düşürdüğü bir gerçek. İlk başlarda çok pozisyona da giremiyorduk ama şimdi işler değişti, daha çok

▼ Türkiye Ligi'ndeki rekabeti nasıl yorumluyorsun? Geçen sezon Sivasspor vardı, bu sezon da Bursaspor ve Kayserispor şampiyonluk yarışının içinde yer alıyor. Türkiye'ye gelmeden önce büyüklerin dışındaki takımların da bu denli zorlayıcı olacağını düşünüyor muydun?

▲ Bu takımların büyükleri bu denli

fırsat yakalıyoruz ama az atıyoruz. Eğer bu kadar pozisyona giriyorsanız, bunları harcamaya lüksünüz de yok. Bir sonraki aşama hem daha çok fırsat yakalamak hem de daha çok gol atmak olacak. Adım adım ilerleyeceğimizi düşünüyorum.

▼ **Orta alanda Fink'le herkesin imrendiği bir ikili oluşturduunuz. Fink'in futbolunu nasıl değerlendiriyorsun? Vatandaş olmanız, aynı dili konuşmanız ve aynı futbol ekolünden gelmeniz bir avantaj sayılabilir mi?**

▲ Aslında ikimizin pek karşılaştırılabileceğimizi sanmıyorum. En önemlisi sahada ne olursa olsun ona güvenebileceğimi biliyorum. Zaten takımda ikili şeklinde oynayan herkesin verimli çalışması gerek. Sivok ve Ferrari için de aynı şeyi söyleyebiliriz. Fink ile bizim aramızda da gayet güzel bir uyum var. Fink'in hücum yaptığı katkıyı da çok beğeniyorum.

Almanya'dayken de aynı şekilde oynuyordu. Bir ön libero olarak goller atabilmesi onun bir artısı. Aynı zamanda güçlü bir oyuncu. ▼ **Altyapı eğitimini Almanya'da almış birçok Türk oyuncu ligimizde mücadele ediyor. Sence bu oyuncuların Türk futboluna etkisi nasıl oluyor?**

▲ Önemli olan sizin sahip olduğunuz yetenek ve ne kadar çalışkan biri olduğunuz. Eğitimi nerede aldığının pek de bir önemi olduğunu düşünmüyorum. Bence Türkiye'deki büyük kulüplerin altyapılarından çıkan gençler de son derece yetenekli ve başarılı futbolcular olabilir. Artık kulüplerin altyapı organizasyonu çok daha profesyonelleşti. Örneğin ben çocukken Almanya'da kulüplerin futbolcu adaylarının eğitimlerini de sürdürebileceği kolejleri yoktu. Artık var.

▼ **Türkiye'deki genç oyunculara yeterince şans verildiğini**

düşünüyor musun?

▲ Kendi takımımızdan örnek verebilirim. A takımla idmana çıkan yetenekli genç futbolcularımız var. Bazen A2 takımla hazırlık maçları oynuyoruz. Orada da umut vaat eden oyuncuları var. Burada önemli olan 18-19 yaşından itibaren düzenli olarak oynayıp deneyim kazanmak. Bundan sonra da oyuncu eğer A takımda forma giyemiyorsa mutlaka kiralık olarak başka takıma gitmeli.

▼ **Sosyal hayatta Almanya'da ve Türkiye'de ünlü bir oyuncu olmak arasında ne gibi farklılıklar var?**

▲ Çok büyük bir fark yok. Burada insanlar sizi sokakta görürse müthiş sevgi gösterilerinde bulunuyor. Almanya'da bu daha az olsa da yine var. Ayrıca, ben ailemle vakit geçirmeyi seven evcimen bir insanım. Gece hayatıyla fazla aram yok. Bu yüzden Almanya'dakine benzer bir yaşam sürüyorum.

İkizler hayatının merkezi

▼ **Biraz futbolun dışında çıkalım. İkiz çocukların olduğunu biliyoruz. Çocukların olduktan sonra hayata bakışında herhangi bir farklılık oldu mu?**

▲ Şimdi 10 aylık oldular. Onların bakımı için evde bana da iş düşüyor. Büyümelerini bekliyorum. Ondan sonra her şey daha da eğlenceli olacak. İkizler doğunca sanki hayatımın merkezi oldular. Mesela, mağlup olduğumuz bir maçta sonra eve geldiğimde onlara sarılıyorum, seviyorum. Onlar da bana gülümseyince bütün üzüntümü unutuyorum.

▼ **Beşiktaş taraftarı UEFA tarafından defalarca en etkileyici gruplar arasında gösterildi. Daha önce oynadığın takımların taraftarı ile**

Beşiktaş taraftarını kıyaslar mısın? Taraftarın durumu saha içindeki oyuncuyu nasıl etkiliyor?

▲ Onları daha önce oynadığım hiçbir kulübün taraftarıyla karşılaştıramam. Tribünlerdeki tezahüratlar kesinlikle çok etkileyici. Coşkuları ve heyecanlarından kulübe yürekten bağlı olduklarını anlayabiliyorsunuz. Takımı için her şeyi yapan futbolcuyu gördüklerinde ona olan sevgilerini ifade

Milli Takım'la ilgili bana çok soru soruluyor ama hiçbir şey olduğu yok. 2006 Dünya Kupası finallerinin kadrosunda yer almadım. Ondan sonra da çağrılmadım. Milli Takım defterini kapattım. Bir daha da çağrılacağımı zannetmiyorum. Ben de zaten oynamak istemiyorum.

etmekten hiç çekinmiyorlar. Schalke'deyken de çok iyi bir taraftar kitlemiz vardı. Ancak takıma bakışları biraz eleştireldi. Örneğin, maçın başında ilk 10 dakika tezahürat yaparken, kötü oynamaya başlarsanız, hemen susarlar. Hatta sizi yuhalamaya bile başlayabilirler. Böyle bir şey belki Beşiktaş'ta da başımıza gelebilir ama gerçekten çok kötü oynamamız halinde olabileceği inancındayım.

▼ **Almanya Milli Takımı'nda 24 kez forma giydin ancak uzun zamandır takıma davet edilmiyorsun? Bu durumu nasıl değerlendiriyorsun?**

▲ Gerçekten bilmiyorum ama bu konu da artık benim için çok önemli değil. Milli Takım'la ilgili bana çok soru soruluyor ama hiçbir şey olduğu yok. 2006 Dünya Kupası finallerinin kadrosunda yer almadım. Ondan sonra da çağrılmadım. Milli Takım defterini kapattım. Bir daha da çağrılacağımı zannetmiyorum. Ben de zaten oynamak istemiyorum.

▼ **Bundan sonrası için kariyer planlamada neler var?**

▲ Gelecek için bir planım var ama bunu size söyleyemem. Şu anda Beşiktaş'ta mutluymum. 1.5 sene daha sözleşmem var. Belki de kontratım bitince, yenilerim.

▼ **Transferinden önce Türkiye'ye gelmiş miydin? İstanbul'da seni en çok etkileyen ne oldu?**

▲ Werder Bremen'deyken neredeyse her sezon Antalya'da kamp yaptık. Ege ve Akdeniz Bölgesi'nde Alman Milli Takımı'nın oynadığı turnuvalara katıldım. Bir milli maç için yine İstanbul'a gelmiştik. O zaman Çırağan Oteli'nde kalmıştık. Tekne gezisi yapmıştık ve İstanbul Boğazı çok etkileyici gelmişti. Gerçekten Boğaz, özellikle yazın müthiş oluyor.

▼ **Futbol dışında kalan zamanlarında neler yaparsın?**

▲ Bizim için boş zamanlar gerçekten çok kıymetli. Eşimle alışverişe ya da yemeğe gideriz. Normal bir günde antrenmandan sonra eve gider biraz uyurum. Uyandıgımda eşime çocuklarla ilgili yardımcı olurum. Çocuklar 9 gibi yattıktan sonra bize de boş vakit kalır. Eşimle birlikte televizyon izleriz. Daha sonra da uykuya dalarız. Sıkıcı bir yaşam diyebiliriz.

Centilmenler ve hırçınlar

Futbol maç kazanmak ve kaybetmekten ibaret bir oyun değil. Her iki halde de "beyefendi" kalabilmek, oyunu kuralına göre oynayabilmek, insanlığını hırsına kurban etmemek de önemli. Ve bu hasletlerin de artık bir karşılığı var. TFF ile Turkcell'in iki sezondur yürüttüğü Turkcell Fair Play Ligi'nde ilk üç dereceye giren takımlar ödüllendiriliyor. Bu sezonun ilk periyodunu Gençlerbirliği zirvede tamamladı. İkinci ve üçüncü sırada ise Bursaspor ile Beşiktaş bulunuyor. Son iki sırayı ağır ceza puanlarıyla paylaşan Ankaragücü ve Diyarbakırspor'un ortak özelliği ise oyuncularından ziyade yönetici ve taraftarlarından kaynaklanan olumsuzlukların ceremesini çekmesi.

Ali Fuat Şen

Türkiye Futbol Federasyonu ve Turkcell işbirliğiyle 2008-2009 sezonunda uygulanmaya başlanan Turkcell Fair-Play Ligi'nde 2009-2010 sezonu ilk yarısını Gençlerbirliği zirvede tamamladı. Ankaraspor'un ligden düşürülmesi nedeniyle 17 takım arasında değerlendirilen ligde, puan cetveli, takımların sezon boyunca maçlarda gördükleri sarı ve kırmızı kartlar ile PFDK tarafından verilen cezaların değerlendirilmesiyle oluşuyor. En az ceza puanına sahip ilk üç takımın para ile ödüllendirildiği bu ligde takım oyuncuları kadar teknik heyet, yönetici ve taraftarlara da iş düşüyor. Nitekim puan cetvelinin son sırasında yer alan iki takım, gerek yönetici, gerekse taraftar ve teknik heyetin almış olduğu cezalar sonucunda telafisi zor duruma kaldı. Hafta bazında hazırlanan puan cetveli, o haftaki maçlarda görülen sarı ve kırmızı kartların ceza puanına göre oluşturuluyor. Daha sonra PFDK tarafından verilen ilave cezaların eklenmesi ve Tahkim Kurulu kararların işlenmesiyle son halini alıyor. Puanlama sisteminde takımlar Turkcell Süper Lig'de görülen her sarı kart için 1, kırmızı kart için 3, hak mahrumiyeti için hafta bazında 6, saha kapatma ve seyircisiz oynama cezaları için de 5 ceza puanı alıyor.

Kartlarda azalma var

Turkcell Fair Play Lig uygulamasına başlanılan geçen sezonla bu sezonu karşılaştırdığımızda, ortaya çıkan tablo olumlu. Geçtiğimiz sezonun 17 maçlık ilk periyodunda hakemlerin cebinden kırmızı kartın çıkmadığı hafta sayısı sadece 1'di. Bu sezon ise hakemler 3 haftada hiçbir oyuncuyu kırmızı kartla cezalandırmadı. Geçtiğimiz sezonun ilk bölümünde kırmızı kart sayısı 53'ü, maç başına ortalaması ise 0.34'ü bulurken, bu sezon aynı periyotta kart sayısının 37'ye, haftalık ortalamasının ise 0.26'ya düşmesi sevindirici bir

gelişme. Sarı kartlarda da 660'tan 639'a bir düşüş var. Ancak geçtiğimiz sezon 17 maçlık periyotta 153, bu sezon ise 140 maç oynandığı düşünülürse, maç başına ortalamasının 4.31'den 4.56'ya çıktığını görüyoruz. Bu arada geçtiğimiz sezonun hiçbir haftasında 30 sarı kartın altına inilmezken, bu sezon 12, 13 ve 14. haftalarda 30 sarı kartın altına düşüldü. Şimdi tek tek takımların Turkcell Fair Play Ligi'ndeki performanslarına bir göz atalım.

Gençlerbirliği

Geçtiğimiz sezon ilk üç sırayı son haftada kaçıran Başkent ekibi, bu sezon işi sıkı tutuyor. 29 puanla zirvede yer alıyorlar ve aldıkları tek ceza puanı da gördükleri 29 sarı karttan kaynaklanıyor. Beşiktaş'ın ardından Trabzonspor'la birlikte ligin en az sarı kart gören takımı olmanın yanı sıra üç karşılaşmada hiç kart görmediler, dört karşılaşmayı ise sadece 1'er sarı kartla tamamladılar.

Bursaspor

Yeşil-beyazlı takım, saha içi performansını Fair Play Ligi'nde de tekrarlıyor. 17. hafta sonunda sadece 34 ceza puanı aldılar ve bu puanlar gördükleri 31 sarı, 1 kırmızı karttan kaynaklanıyor. PFDK'dan aldıkları ekstra bir ceza yok. Dört karşılaşmada hiç kart görmediler. Oysa ilk dört haftada 12 sarı kart görmüş ve 11. sırada yer almışlardı. Daha sonraki 9 maçlık periyotta kart oranlarını yüzde 50 düşürmeyi başardılar ve hızla üst sıralara tırmandılar.

Beşiktaş

Onlar da tıpkı Bursaspor gibi şampiyonluk ve Fair Play yarışını at başı götürüyor. Sadece

28 sarı kart gördüler ve bu alanda liderler. Ancak aynı performansı kırmızı kart konusunda tekrarlayamadılar. Siyah-beyazlı oyuncuların gördüğü 2 kırmızı kart, Beşiktaş'ı listenin 3. sırasına indirdi. 17 hafta sonunda 11 karşılaşmada iki ve daha az kart gören Beşiktaş'ın listede ekstra bir cezası bulunmuyor.

Gaziantepspor

Geçen sezonun Turkcell Fair Play Ligi şampiyonu Gaziantepspor, bu sezonun ilk yarısında unvanını koruyamadı. Oyuncuları 33 sarı, 2 de kırmızı kart gören kırmızı-siyahlı ekip, 4. sırada yer aldı. 12 karşılaşmada 2 ve altında kart gören Gaziantepspor, diğer 5 müsabakada ise 4 ve üzeri kart görerek zirveden 10 puan geride kaldı. Gaziantepspor'un kart cezaları dışında eksi puanı bulunmuyor.

Denizlispor

30 sarı, 4 kırmızı kart görerek listede 5. sırada yer alan Denizlispor, Turkcell Fair Play Ligi'nde geçen sezon son maçta yakaladığı üçüncülüğü bu sezon arar gibi gözüküyor. Ege ekibi 3 maçta hiç kart görmezken, sadece bir maçı tek kartla geçti. Denizlispor'un listede yer alan ekstra cezası bulunmuyor.

Trabzonspor

Geçen sezon sonunda Turkcell Fair Play Ligi'ni ilk üç sırada bitiren Trabzonspor, 47 ceza puanı ile ilk yarıyı 6. sırada tamamladı. Gençlerbirliği ile aynı ceza puanına sahip olan bordo-mavililer, son hafta aldıkları PFDK cezası nedeniyle zirveyi son hafta Başkent ekibine kaptırmakla kalmayıp 5 basamak da geriledi. Kırmızı kartı bulunmayan

ve 3 maçta hiç kart görmeyen Trabzonspor'un 4 karşılaşmada ise 1 tane sarı kartı bulunuyor.

Manisaspor

Turkcell Fair Play Ligi'nde bu sezon ilk defa yer alan Manisaspor'un oyuncuları 17 haftalık periyotta 39 sarı, 2 kırmızı kart gördü. Kırmızı kart nedeniyle PFDK'dan ekstra ceza almaları, puanlarını 51'e yükseltti ve listede 7. sırada yer almalarına yol açtı.

Galatasaray

İlk 9 haftalık periyotta zirveyi zorlayan ve 3 hafta lider olan Galatasaray, bu haftadan itibaren istikrarını koruyamadı, sinirlerine hâkim olamadı ve hızlı bir düşüş yaşadı. Sarı-kırmızılı futbolcuların gördüğü 38 sarı, 2 kırmızı kartın yanı sıra PFDK'dan alınan ekstra cezalarla birlikte puanı 53'e ulaştı.

Antalyaspor

Geride kalan 17 haftada 35 sarı, 3 kırmızı kart gören Antalyaspor 9. sırada yer alıyor. Kırmızı kart nedeniyle PFDK'dan ekstra ceza alan kırmızı-beyazlı ekip bu nedenle daha az kırmızı

kart gördüğü Denizlispor'un dört basamak gerisinde bulunuyor.

Kasımpaşa

Turkcell Fair Play Ligi'nin yenilerinden Kasımpaşa, 17 haftalık periyotta 39 sarı, 2 kırmızı kart gördü. PFDK tarafından verilen hak mahrumiyeti cezası ile birlikte ceza puanı 63'e yükselen lacivert-beyazlı takım, 10. sırada yer aldı.

Sivasspor

Turkcell Fair Play Ligi'nde en çok sarı kart gören takım olan Sivasspor, 52 sarı kartla maç başına 3.05'lik ortalama ceza puanına yükseldi. Ayrıca 2 kırmızı kart ve PFDK'dan alınan ekstra cezalar, kırmızı-beyazlı takımın ceza puanını 85'e çıkardı. Sivassporlu oyuncuların 17 maçlık maratonun 5 maçında 5'er sarı kart görmesi de ilginçti.

B. Belediyespor

İlk 9 haftalık periyotta Turkcell Fair Play Ligi'nde üst sıralar için umut vaat eden Büyükşehir Belediye, 10. haftada aldığı cezalar nedeniyle 5 basamak birden gerileyerek üst sıralar için avantajını kaybetti. Büyükşehir Belediyespor 40 sarı, 5 kırmızı kart ve ayrıca PFDK'dan aldığı cezalar nedeniyle 90 puanla 12. sırada yer aldı.

Kayserispor

Tolunay Kafkas'ın öğrencileri, futbol oynarken gösterdikleri başarıyı Fair Play konusunda tekrarlayamadı. Kayserispor,

ligin en çok sarı kart gören ikinci takımı konumunda. 49 sarı, 2 kırmızı kartın yanı sıra PFDK'dan ekstra cezalar alan Kayserispor, 95 puanla 13. sırada bulunuyor. İlginç bir istatistik ise Kayserispor'un bu sezon bir maçta 7 sarı kart gören tek takım olması.

Fenerbahçe

Turkcell Süper Lig'de ilk yarıyı lideri bitiren Fenerbahçe aynı başarıyı Turkcell Fair Play Ligi'nde gösteremedi. Oyuncularının gördüğü 38 sarı, 2 kırmızı kart ve PFDK'dan aldığı cezalarla birlikte 102 puana ulaşan Fenerbahçe, Turkcell Fair Play Ligi'nde 14. sırada yer aldı. İlk 9 haftalık periyotta üst sıralarda yer

alan Fenerbahçe, bu üstünlüğünü ilerleyen haftalarda koruyamadı.

Eskişehirspor

Turkcell Fair Play Ligi'nin ilk 7 haftasında başarılı bir performans göstererek orta sıralarda yer alan Eskişehirspor, kulüp başkanı ve yöneticisinin almış olduğu PFDK cezaları neticesinde bir hafta sonra 8 basamak birden gerileyerek 15. sıraya indi. İlk 7 haftada 21 sarı, 1 kırmızı kartla üst sıraları zorlayan ekip, 8. hafta itibarıyla telafisi zor ceza puanları aldı. Eskişehirspor, 17 hafta sonunda 43 sarı, 2 kırmızı ve ilave PFDK cezaları ile 15. sırada bulunuyor.

Ankaragücü

Oyuncularının gördüğü 32 sarı, 3 kırmızı kartla Turkcell Fair Play Ligi'nde orta sıralarda yer alması gereken Ankaragücü, kulüp yöneticilerinin PFDK'dan aldığı cezalar nedeniyle puanını 5 kat artırarak son sıralara indi. İlginç bir istatistik ise Ankaragücü'nün 17 haftalık periyodun 11 maçında 2 ve daha az sarı kart görmesi. Kartlar nedeniyle 50 ceza puanı alan Ankaragücü'nün hanesine diğer puanlar eklendiğinde, Başkent ekibi 302 puanla 16. sırada yer aldı.

Diyarbakırspor

Turkcell Fair Play Ligi'nde son sırada yer alan Diyarbakırspor'un bu noktada bulunmasının nedeni tıpkı Ankaragücü örneğinde olduğu gibi yönetici, kulüp başkanı, teknik heyet ve taraftarların aldığı cezalar. 43 sarı, 2 kırmızı kartla lige devam eden Diyarbakırspor, aynı başarıyı tribünlerde gösteremedi. Kart ceza puanlarına eklenen diğer cezalar, Diyarbakırspor'u kaçınılmaz olarak son sıraya itti. 395 ceza puanına sahip olan Diyarbakırspor'un, lider Gençlerbirliği ile arasında 366 puan bulunuyor. Kırmızı-yeşilli takımın oynadığı tüm maçlarda kart görmesi ise dikkat çeken bir başka konu.

Turkcell Fair Play Ligi

Takımlar	O	KK	SK	SHK	SO	MH	P
Gençlerbirliği	17	0	29	0	0	0	29
Bursaspor	17	3	31	0	0	0	34
Beşiktaş	17	6	28	0	0	0	34
Gaziantepspor	17	6	33	0	0	0	39
Denizlispor	17	12	30	0	0	0	42
Trabzonspor	17	0	29	0	0	18	47
Manisaspor	17	12	39	0	0	0	51
Galatasaray	17	15	38	0	0	0	53
Antalyaspor	17	18	35	0	0	0	53
Kasımpaşa	17	6	39	0	0	18	63
Sivasspor	17	33	52	0	0	0	85
B. Belediyespor	17	50	40	0	0	0	90
Kayserispor	17	28	49	0	0	18	95
Fenerbahçe	17	36	38	0	10	18	102
Eskişehirspor	17	12	43	0	0	48	103
Ankaragücü	17	18	32	0	0	252	302
Diyarbakırspor	17	66	43	5	5	276	395

O: Oynadığı Maç, KK: Kırmızı Kart, SK: Sarı Kart, SHK: Saha Kapatma, SO: Seyircisiz Oynama, HM: Hak Mahrumiyeti, P: Puan

Heyecan fırtınası

Hem zirve adaylarının sayısı fazla hem de kümede kalma savaşında büyük bir çekişme yaşanıyor. Hiç kimse rakibinin ismine bakmıyor. Turkcell Süper Lig'den yeni düşenler bir alt lig gitmemek için uğraşırken, 2. Lig'den gelenlerin gözü bir üst kata dikilebiliyor. Herkesin herkesi yenebildiği, sonuçların asla önceden tahmin edilemediği Bank Asya 1. Lig'de gerçek bir futbol keyfi yaşanıyor.

Remzi Kılıç / Kutay Ersöz

Bank Asya 1. Lig'de ilk yarı sona erdi. 17 haftalık heyecan, futbolseverleri oldukça tatmin etti. Şimdi bu heyecana yaklaşık 1 aylık bir ara verilecek. Bu arayışta bilerek, 17 haftanın iyisiyle kötüsüyle öne çıkanları bu sayfalara taşıdık. Herhangi bir sıralama söz konusu değil. Her madde Bank Asya 1. Lig'in ilk yarısına ayrı ayrı renkleri katmıştır. Biri diğerinden ne daha az ne de daha çok öneme sahip. İşte Bank Asya 1. Lig'in ilk devresinin öne çıkanları...

Kardemir Karabükspor

Bank Asya 1. Lig'in liderini buraya taşımamak olmazdı. Sezonun ilk yarısında 37 puan topladılar. Rakip filelere 40 gol yolladılar. 40 gol önemli bir rakam. Bu sezon Türkiye Liglerinin en çok gol atan takımı konumundalar. Geçen sezon yükseldiği Bank Asya 1. Lig'de ilk sezonda ilk devreyi 18 puanla 15. sırada tamamlayan mavi-kırmızı takım, bu sezonun 17. haftasını tepede noktalararak, Süper Lig'e göz kırpar duruma geldi.

Buca Arena

Bucaspor, Bank Asya 1. Lig'e yeni çıkan takımlardan. Topladığı puanlarla üst sıralara tırmandı ve herkesi şaşırttı. Topladığı 32 puanın 22'sini İzmir'de aldı. Atatürk Stadı'nda oynadığı Altay maçını saymazsak, 19 puanını da kendi stadyumunda kazandı. Buca Arena'da oynadığı maçlarda rakiplerini gol yağmuruna tuttu. Mesela Kocaelispor'u 4-0, Adanaspor'u 4-1,

Samsunspor'u 3-0, Ç.Rizespor'u 6-1'lik skorlarla devirdi. Buca Arena'da hiç yenilmediler, sadece 1 kez berabere kaldılar. Şampiyonluğun güçlü adaylarından Boluspor ile 2-2 berabere kaldıkları maç, o stadyumda yaşadıkları tek puan kaybı oldu. Bucaspor'un rakipleri baskı altına alan, kendi futbolcusuna güç veren, küçük ama etkili stadyumu sadece bu dönemde değil, geçen sezonda da takımın başarısında pay sahibi olmuştu. 2009 yılının Ocak ayında açılan stadyumda Bucaspor sadece 1 kez mağlup oldu. Sarı-lacivertliler geçen sezonun son maçında, Bank Asya 1. Lig'e yükselmeyi garantiledikten sonra oynanan Mersin İdman Yurdu maçında rakibine 2-1 mağlup olmuştu. Fakat yaşanan şampiyonluk nedeniyle Bucaspor taraftarları o karşılaşma sonrasında bile stadyumdan mutlu ayrılmıştı.

Sürpriz golcüler

Gol, golcülerin işi. Veya hücumu yönelik orta saha oyuncularının. Fakat bu sezon savunma özellikleri ile kadrolarda yer bulan bazı futbolcuların skora doğrudan etki yaptığını görüyoruz. Mesela Konyasporlu Kaue Da Silva. Brezilyalı solak oyuncu, gollerinin çoğunu serbest atıştan atsa da rakip fileleri şimdiden 4 kez sarstı. Bu ilk bakışta az

gözükebilir, fakat Türkiye'de 4. sezonunu geçiren sambacı için yüksek bir rakam. 3 sezonda toplam 7 gol atan Kaue, sezonun bitmesine 17 hafta kala 4 gole ulaştı. Bu 4 gol, şimdiden onun Türkiye'deki en verimli sezonunu yaşadığını göstermiş oluyor. Konyaspor forvetlerinden Eser Yağmur'un 3, Mehmet Şen'in 2, Ferdi Başoda'nın ise sadece 1 gol atabildiğini hatırlatalım. Erdal Kılıçaslan ise Kaue'den sadece 1 gol fazla atarak, Brezilyalı'nın önünde yer almayı başardı. Kardemir Karabükspor'un sağ beki Engin Aktürk 5 gol attı. Bir sağ bek için çok iyi bir rakam. 40 gol atan bir takım için normal denilebilir. İlginç olan, Engin'in sadece 9 Bank Asya 1. Lig maçında oynamış olması. Forvetleri kısılandıran bir ortalamaya. Profesyonel liglerdeki 10. sezonunu yaşayan Engin, 2005-06'da Boluspor formasıyla sezonu 5 golle tamamlamıştı. Geriye kalan 17 haftada 1 gol daha atarsa kariyerinin en yüksek gol sayısına ulaşacak. Altay'ın genç yıldızı Musa Çağırın, ön libero oynamasına rağmen bu sezon 5 gole ulaştı. 1992 doğumlu futbolcu, sadece yaşlılarından

değil, yıllardır bu liglerde oynayan bir çok futbolcudan daha güçlü bir fiziğe sahip. Bunun faydasını duran toplarda ileri çıkıp, kafa golleri atarak görüyor. Attığı 5 golün 4 tanesinden kafasını kullandı. Musa'nın attığı 5 gol de hayati öneme sahipti. Gol attığı hiçbir maçta Altay kaybetmedi ve Musa attığı her golle takımını ya beraberliğe taşıdı ya da öne geçirdi.

Serdar Topraktepe ve genç Kocaelispor

Kocaelispor 2 sezon önce Bank Asya 1. Lig'i şampiyon olarak bitirmişti. Geçen sezon, 5 sene aradan sonra döndüğü Turkcell Süper Lig'de başarılı olamadı. Bu sezon Bank Asya 1. Lig'e geri döndü. Hâkim düşünce, yeşil-siyahlı takımın şampiyonluğa oynayacağı yönündeydi. Fakat sezona genç takımla başlamak zorunda kaldılar. Takımın iki tecrübeli ismi dışında kalanların yaş ortalaması 20 civarındaydı. İki tecrübeli isim ise Serdar Topraktepe ve Cem Sinan Vergül. İlk defa profesyonel liglerde mücadele eden, üstelik bu ilk deneyimlerini Bank Asya 1. Lig gibi mücadelesi yüksek, zor bir ligde geçiren bu gençler, her şeye rağmen kaptanları ve ağabeyleri Serdar önderliğinde 12 puan toplamayı başardı. Puan tablosunda son sırada yer alsalar da ikinci yarı için umut saçtılar. Bank Asya 1. Lig'in en az galibiyet alan

takımı olsalar da (2 galibiyet), ilk 10 sıranın altında yer alıp onlardan az yenilen sadece 2 takım var. Yani güçlü rakiplerini yenemese de onlara yenilmeyip hem çelme taktılar hem de puan kazandılar. İlk 10 sırada yer alan Boluspor, Adanaspor, Kartalspor ve Çaykur Rizespor, yeşil-siyahlıların gazabına uğrayan takımlar. Kaptan Serdar ise 7 gol attı. Bu golleri attığı maçlarda Kocaelispor 6 puan kazandı. Topladığı 12 puanın yarısı Serdar'ın golleriyle geldi. 33 yaşındaki futbolcu, hem takımın kaptanı hem gençlerin ağabeyi hem teknik direktör Cihat Arslan'ın yardımcısı. Kısacası Körfez ekibinin herşeyi.

Siyahî forvetler

Bank Asya 1. Lig'de geçen sezon başlayan yabancı oyuncu izni, bu sezon meyvelerini vermeye başladı. Dünyanın dört bir yanından gelen futbolcular takımlarına katkıda bulunarak, tribünlerin sevgilisi oldu. Bu konuda başı çekenenler ise siyahî forvetler. Hem gole yakın olmaları hem de sempatik hareketleriyle kendilerine has bir taraftar kitlesi oluşturmuş durumdadır. Adanasporlu Mbilla, Karabüksporlu Emenike, Kartalsporlu Yakubu, Çaykur Rizesporlu Riberio, Giresunsporlu Fabiano bunlardan bazıları. Gol krallığı listesine bakınca da bu isimlerin hâkimiyetini görüyoruz. Bank Asya 1. Lig'in en golcü ismi 10 gollü Shaibu Yakubu. Onu 8 gollü Elionar Riberio ve 7 gollü Emmanuel Emenike takip ediyor. Geçen sezonun gol kralının yine bir siyahî forvet olduğunu da hatırlatalım. (Ordusporlu Bruno-21 gol)

Yasin Avcı

Yasin Avcı, Bank Asya 1. Lig'in ilk 17 haftasında en çok gol atan Türk futbolcu. 8 gol attı. Sezon başında Altay'dan Karabükspor'a transfer olan tecrübeli oyuncu, Ege'de yapamadığı patlamayı Karadeniz'de gerçekleştirdi. Altay'da sağ kanatta oynayan Yasin, Karabükspor'da ise bu bölgenin dışında forvetin arkasında da görev yapıyor.

26 yaşındaki futbolcu, altyapısından yetiştiği kulübü Altay'da bekleneni veremedi. Bunda, beklentinin fazla olması da etkiliydi. Altay'da 10 golün üzerine hiç çıkmayan Yasin, şimdiden 8 gole ulaştığı durumda. Kardemir Karabükspor'u zirveye çıkaran Yasin, gol krallığında da iddialı.

Geçen sezonun şampiyonları

Geçen sezon Bank Asya 1. Lig'i ilk iki sırada tamamlayıp takımlarını doğudan Turkcell Süper Lig'e çıkartan iki teknik adam, Coşkun Demirbakan ve Levent Eriş bu sezon da Bank Asya 1. Lig'de yer aldı. Diyarbakırspor ile zoru başaran Coşkun Demirbakan yeni sezonda Boluspor'un başına geçti. Disiplinli ve otoriter yapısıyla bilinen Coşkun Demirbakan, Boluspor'da sadece 11 hafta kalabildi. Kayseri deplasmanında Kayseri Erciyesspor'a 2-0 yenildikleri maçtan sonra görevini noktaladı. 11 maçta 4 galibiyet, 3 beraberlik alabilen Demirbakan ve talebeleri Türkiye Kupası'na da erken veda etti. Durum böyle olunca geçen sezonun en iyi teknik direktörü seçilen Coşkun Demirbakan için Boluspor macerası beklenenden kısa sürdü.

Geçen sezon Manisaspor ile şampiyonluğa ulaşan Levent Eriş, Coşkun Demirbakan'ın tersini yaşadı. Demirbakan sezon ortasında görevinden ayrılırken, Eriş sezon ortasında başladı. Bank Asya 1. Lig'in 5. haftasında Giresunspor'da görev alan deneyimli teknik adam, galibiyeti olmayan bir takımı devraldı. İlk galibiyetini 6. haftada İzmir'te elde eden Giresunspor, ilerleyen haftalarda istikrarsız bir tablo çizdi. Levent Eriş yönetiminde 6 galibiyet, 1 beraberlik alan Giresunspor, beklenen hedeflere şu anda uzak kalmış durumda.

İzmir takımları

Türk futbolunun en çok konuşulan konularından biri, Turkcell Süper Lig'de İzmir takımının olmaması. İzmir takımları uzun yıllardır Süper Lig'e hasret. Fakat mücadeleye Bank Asya 1. Lig'de devam ediyorlar. Bu sezon üç İzmir takımı Bank Asya 1. Lig'de. Altay ve Karşıyaka'ya Bucaspor da eklendi. İzmirli şu an ilk 6 içinde yer alıyor ve Süper

Lig için iddialı konularını sürdürüyorlar. Altay, İzmir şehrinin en başarılı olarak gözüktüyor. 17 maçta 34 puan topladılar ve klasmanda 3. sırada yer alıyorlar. Geçen sezon play-off finali oynayan Karşıyaka ise 29 puan topladı. 6. sırada yer alan ekip kötü başladığı sezonda, sonradan toparlanmasını bildi. Bucaspor, yeni yükseldiği Bank Asya 1. Lig'de 4. sıraya kuruldu. Topladığı 32 puanla, bu sezon figüran olmayacağını kanıtladı.

Gaziantep BB savunması

Bank Asya 1. Lig'in tek Güneydoğu ve Doğu Anadolu temsilcisi Gaziantep Büyükşehir Belediyespor, ilginç takım olma özelliğini koruyor. Şampiyonluk yolunda olan takımlara sürekliliği ters gelen ekip, alt sıralarda gezinse de Bank Asya 1. Lig'e veda etmiyor. Oynadığı sert ve mücadeleci futbolu dikat çeken ekibin en önemli özelliği az gol yemesi. 17 maç sonunda 13. sırada yer alıp 17 puan toplayan, küme düşme bölgesinin sadece 3 puan üzerinde olan mavi-beyazlı ekip, Konyaspor'dan sonra Bank Asya 1. Lig'in en az gol yiyen takımı. 17 hafta sonunda 16 golü kalesinde gören takımın 13. sırada yer alması, Bank Asya 1. Lig'in diğer liglere benzemediğinin en önemli kanıtı olarak dikkatimizi çekiyor. Gaziantep Büyükşehir Belediyespor'un Bank Asya 1. Lig'in en az gol yiyen takımlardan biri olmasına rağmen hâlâ eksi averajda bulunması da bu takımın gol kısırlığı çektiğinin en açık göstergesi. Değişmeli olarak oynayan kaleciler Bora Sevim ve Harun Avgın ile savunma oyuncularını Onur Kalafat ve Osman Fırat bu başarının baş aktörleri olarak ortaya çıkıyor.

Forvetsiz Orduspor

Orduspor, geçen sezon Bank Asya 1. Lig'de gol kralı çıkarmış bir takım. Brezilyalı Bruno 21 golle tüm Türkiye'nin dikkatini çekmişti. Başarılı bir sezon geçiren Bruno'yu Türkiye'de tutmak mümkün olmadı ve Orduspor'dan ayrıldı. Mor menekşeler için sıkıntılı süreç tam da o zaman başladı. Bank Asya 1. Lig'in belki de en pozitif futbol oynayan

takımı olan Orduspor, forvet elemanlarının yetersizliği nedeniyle istediği sonuçları alamadı. Son sıradaki Kocaelispor ile Bank Asya 1. Lig'in en az gol atan takımı durumundalar. Son noktada yaşanan sıkıntı nedeniyle 17 maçta sadece 12 gol atabildiler. İşin ilginç tarafı, geçen sezon Orduspor'un gol yükünü çeken Bruno bile ilk 17 maç sonunda 15 gole ulaşmıştı.

Yeni çıkanlar

Bu sezon Bank Asya 1. Lig'e yükselen üç takım da ilk yarıyı iyi yerlerde noktalandı. Bucaspor'dan üst sıralarda defalarca bahsettik. Diğer iki takım Dardanelspor ve Mersin İdman Yurdu ise alt alta diziliyor. Dardanelspor 23 puanla 10. sırada, ilk 10 sıra içinde yer aldı. Mersin İdman Yurdu ise 22 puanla 11. sırada. Mersin İdman Yurdu, topladığı 22 puanla bu 3 takım arasındaki en başarısız takım. Oysa geçen sezonun ilk yarı sonunda Güngören Belediyespor 22 puan toplayarak, yeni gelenler arasında en yüksek puana sahip olmuştu. Kardemir Karabükspor 18, Adanaspor ise 20 puan toplamıştı. Bu sezon Bank Asya 1. Lig'e yükselen takımlar, geçen sezonun yükselenlerine üstünlük kurdu. Hatta bu sezon Turkcell Süper Lig'den gelen takımlardan daha çok puan topladılar. Konyaspor üst sıralarda yer alsada Hacettepe ve Kocaelispor küme düşme hattında bulunuyor. Yukarıdan gelen üç takım toplam 63 puan toplarken, aşağıdan gelenler 77 puan toplama başarısını gösterdi.

Bank Asya 1. Lig

Takımlar	O	G	B	M	A	Y	P	Puan
K. Karabükspor	17	11	4	2	40	16	37	
Konyaspor	17	11	4	2	29	15	37	
Altay	17	10	4	3	29	17	34	
Bucaspor	17	10	2	5	34	19	32	
Adanaspor	17	8	5	4	23	18	29	
Karşıyaka	17	9	2	6	25	21	29	
Boluspor	17	7	4	6	24	26	25	
Kartalspor	17	7	4	6	19	21	25	
Ç. Rizespor	17	7	4	6	22	28	25	
Dardanelspor	17	7	2	8	21	25	23	
Mersin İ. Y.	17	7	1	9	18	25	22	
Giresunspor	17	6	2	9	23	25	20	
Gaziantep B.B.	17	4	5	8	14	16	17	

Performansımı evliliğe borçluyum

Yekta Kurtuluş

Gazeteci bir anne babanın oğlu. Özel okullarda eğitim aldı, Ege Üniversitesi BESYO'da okuyor ve iyi derecede İngilizce biliyor. Altyapısından yetiştiği İzmirspor'da 14 yıl forma giydikten sonra Kasımpaşa'ya geldi. 3 sezondur lacivert-beyazlı takımda oynuyor. Bu sezon gösterdiği performansla futbolseverlerin favorileri arasına girmeyi başardı. Sürati, çabukluğu ve oyun zekâsıyla öne çıkıyor. Gerçekleştirdiği çıkışı, 6 ay önce yaptığı evliliğin hayatını düzene sokmasına bağlıyor.

Mazlum **Uluç**

Şu anda Narlıdere Belediye Başkanı olan eniştem Abdül Batur sayesinde futbolcu oldum diyebilirim. İyi bir futbolcuydu ve üniversitede okuduğu dönemde Narlıderespor onu maçlara uçakla getirip götürürdü. Ben de sürekli onu izleyerek büyüdüm ve onun etkisiyle futbolcu oldum.

Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencisiyim ama derslere giremediğim için devamsızlık nedeniyle sürekli sınıfta kalıyorum. Mesleğimin eğitimini alıyorum ancak bu konuda bize hiçbir kolaylık sağlanmadığını da söylemeliyim.

Para hırsıyla girmedim bu işe. Her zaman zevk olarak futbol oynadım, hâlâ da öyleyim. Çocukken de zamanımın çoğunu evde değil dışarıda top oynayarak geçirdim. Bana hediye alırken hiç oyuncak araba almamışlardır. Hediyelerim her zaman futbol topu olurdu.

Başlangıçta kendi yaş kategorimde forvet ikilisinin arkasında oynarken, büyük takımlarda sağ bek olarak görev alıyordum. Daha sonra Yıldırım Urhan Hocam beni ön libero olarak değerlendirdi. Kasımpaşa'da ise sağ kanat oyuncusu oldum.

Alt liglerdeki futbol, rakibin oyununu bozmak üzerine kurulu. Takımlar çok fazla pas yapmayı, risk almayı yani futbol oynamayı düşünmez. O açıdan bakıldığında Turkcell Süper Lig'de oynamak daha kolay. Herkes kendi yeteneğini ve kalitesini göstermeye çalışıyor.

Galiba biraz golden uzağım. Gol attırmaktan daha fazla zevk alıyorum. Eksik tarafım gol atmaya çok fazla düşünmemem olabilir. Bir de zaman zaman oyun içinde dalıyorum, duygusal davranıyorum. Konsantrasyonumu biraz daha yüksek tutmam gerekiyor.

Mental olarak kendimi geliştirmeye çalışıyorum. Dünya futbolundaki önemli oyuncuların maçlarını izliyorum ve hangi pozisyonlarda nasıl davrandıklarını gözlemliyorum. Maçtan çok o oyunculara odaklanıyorum. Iniesta ve Xabi Alonso özel olarak takip ettiğim oyuncular.

▼ **Bu sezon Kasımpaşa yükselen bir performans gösteriyor ve sadece elde ettiği sonuçlarla değil oynadığı futbolla da dikkat çekiyor. Bu başarıda payı olan oyunculardan biri olarak Yekta Kurtuluş'u bize biraz anlatır mısın?**

▲ 11 Aralık 1985 İzmir doğumluyum. Futbola 7 yaşında İzmirspor'da başladım. Yaklaşık 14 sene orada oynadım. 18 yaşında profesyonel oldum.

▼ **Ailenden bahseder misin biraz?**

▲ Annem ve babam gazeteci. Ben ailenin tek çocuğuyum. Ama hiçbir zaman tek çocuk olmanın sıkıntısını yaşamadım çünkü hep kuzenlerimle beraberdim. Dolayısıyla kardeş eksikliği hissetmedim.

▼ **Ailen futbolcu olmana nasıl baktı?**

▲ Annem ve babamın futbolla pek fazla ilgileri yok. Şu anda Narlıdere Belediye Başkanı olan eniştem Abdül Batur sayesinde futbolcu oldum diyebilirim. İyi bir futbolcuydu ve üniversitede okuduğu dönemde Narlıderespor onu maçlara uçakla getirip götürürdü. Ben de sürekli onu izleyerek büyüdüm ve onun etkisiyle futbolcu oldum.

▼ **Futbol oynarken eğitimi nasıl sürdürdün?**

▲ Ege Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu öğrencisiyim ama derslere giremediğim için devamsızlık nedeniyle sürekli sınıfta kalıyorum. Mesleğimin eğitimini alıyorum ama bu konuda bize hiçbir kolaylık sağlanmadığını da söylemeliyim.

▼ **Peki, üniversiteye gelene kadar nasıl bir öğrenciydin?**

▲ Aslında başarılı bir öğrenciydim. Balçova İlköğretim Okulu'nun ardından Özel Ege Lisesi'nde, Özel Avni Akyol Lisesi'nde okudum ve futbol hayatımın yoğunlaştığı son dönemde de İnönü Lisesi'nde mezun oldum.

▼ **Özel okullarda eğitim aldığımıza göre yabancı dil biliyorsundur**

▲ Oldukça iyi düzeyde İngilizce biliyorum.

Futbolu zevk olarak oynuyorum

▼ **Futbolcu olma motivasyonun neydi? Eniştene özendiğini anlattın ama kazanmak, şöhret sahibi olmak gibi düşünceler var mıydı kafanda?**

▲ Futbola başlamamın altından aslında ailemin, "Bu çocuk spor yapсын da serseri olmasın" düşüncesi vardı. Klasik tâbirle "gençleri kahve köşelerinden kurtaralım" mantığı yani. Daha sonra futbolu sevdim. Antrenmanlarda vaktin nasıl geçtiğini anlamıyordum. Bütün dertlerimden, tasarımdan uzaklaşıyordum. Kafamda futboldan para kazanma düşüncesi hiç yoktu. Çünkü Allah'a şükür ailemin maddi durumu iyi. Para hırsıyla girmedim bu işe. Her zaman zevk olarak futbol oynadım, hâlâ da öyleyim. Çocukken de zamanımın çoğunu evde değil, dışarıda top oynayarak geçirdim. Mesela bana hediye alırken hiç oyuncak araba almamışlardır. Hediyelerim her zaman futbol topu olurdu.

▼ **Bugüne kadar pek çok antrenörle çalışmışsındır ama üzerinde en fazla emeği**

bulunan teknik adamlar hangileriydi?

▲ İzmirspor'da İsmail Hamarat, Altan Çetindağ ve Yıldırım Urhan'ın üzerimdeki emekleri gerçekten çok büyük. Aslında beni ilk yedek bırakan hocam da İsmail Hamarat'tır ama bunun benim daha iyi olmam için yapılan planlı bir davranış olduğunu da çok iyi biliyorum.

▼ **Futbol oynayan her genç oyuncunun kafasında "Onun gibi olayım" dediği yıldızlar vardır. Senin de benzemek istediğin böyle bir oyuncu var mıydı?**

▲ Ben hep farklı mevkilerde oynadığım için idollerim de değişti. Sağ bek oynadığım dönemdeki idolüm Fatih Akyel'di. Galatasaray'da çok başarılı bir dönem geçiriyordum. Daha sonra Kasımpaşa'da onunla birlikte oynama şansını da yakaladım. Daha sonra orta saha oynadığım dönemde idolüm Tuğay Kerimoğlu oldu. Şu dönemde ise bir idolüm yok.

▼ **Oynadığın mevkilerin farklı olduğunu söyledin. Bugün de orta sahanın sağında görev alıyorsun. Futbola başladığında ilk mevkiin hangisiydi?**

▲ Ben hep kendimden daha büyük yaş gruplarıyla oynadım. Kendi yaş kategorimde forvet ikilisinin arkasında oynarken, büyük takımlarda sağ bek olarak görev alıyordum. İzmirspor'da ilk profesyonel olduğumda da sağ bektim. Daha sonra Yıldırım Urhan Hocam beni ön libero olarak değerlendirdi. Kasımpaşa'ya transferim ise sağ bek olarak gerçekleşti. Ancak Kasımpaşa'da Werner Lorant beni orta sahanın sağında hücumla dönük bir oyuncu olarak kullanmayı tercih etti ve şimdi de bu şekilde devam ediyorum.

▼ **Peki, sen nerede oynamaktan mutlusun? Ya da daha doğru bir deyimle hangi bölgede daha verimli olduğunu düşünüyorsun?**

▲ Sahanın içinde olduğum sürece bir sorun yok. Nerede oynadığım değil, ilk on birde olmam önemli.

▼ **Kasımpaşa'da zaman zaman yedek kaldığın dönemler de oldu. Yedek kalmak neler hissettiriyor sana?**

▲ Futbolcu hangi takımda olursa olsun, yetenekleri kısıtlı bile olsa oynamak istiyorum. Çünkü sahanın içinde olmak bambaşka bir duygu. Yedek kalmak açıkçası üzüyor insanı.

▼ **Ümit Karan'ın yedek kaldığı dönemde ilgili şöyle bir yorumu vardı; bazen oyunu kenardan izlemenin oyuncunun iç muhasebesini yapmasına yardımcı**

olduğunu ve dolayısıyla gelişimine katkıda bulunduğunu söylüyordu. Bu görüşe katılıyor musun?

▲ Doğru. Dışarıdan her şey çok daha iyi görünebilir. Saha bölgenizde neler yaptığınızı görebiliyorsunuz. Ama kenardan oyunun bütünüyle ilgili bir fikriniz olabiliyor. Yine de ben kenarda olmaktan hoşlanmıyorum.

▼ **İzmirspor'daki çıkışın nasıl gerçekleşti? 2. Lig'den Turkcell Süper Lig'e sıçramayı nasıl başardın?**

▲ Aslında Kasımpaşa'ya gelmeden önce birçok takım beni istemişti. Ben de ayrılmayı istiyordum çünkü İzmirspor'daki gelişimimi tamamlamıştım. Artık gerilemeye başladığımı hissediyordum. İzmirspor'un niyeti ise benden daha fazla para kazanmaktı. Bu nedenle transferim biraz uzadı. Son sezonumda yine de iyi futbol oynadım ve Kasımpaşa'ya transfer oldum.

▼ **Kasımpaşa'daki ilk sezonunda küme düşme talihsizliğini yaşadın. Böyle bir olayla karşılaşmak oyuncuya neler hissettiriyor?**

▲ Küme düşmek berbat bir şey. Kimsenin başına gelmesini dilemem. Biz herhalde o dönemde Turkcell Süper Lig'i kaldıracak bir takım değildik. İlk yarıyı 9 puanla tamamlamıştık. Daha sonra Uğur Tütüneker Hoca geldi ve ikinci yarıda 21 puan topladık ama bu çabamız da ligde kalmaya yetmedi.

Süper Lig daha kolay

▼ **Üç farklı ligde oynamış bir oyuncu olarak bu ligler arasında ne gibi farklar görüyorsun?**

▲ Özellikle 2. Lig'deki futbol rakibin oyununu bozmak üzerine kuruludur. Takımlar çok fazla pas yapmayı, risk almayı yani futbol oynamayı düşünmez. O açıdan bakıldığında Turkcell Süper Lig'de oynamak daha kolay. Herkes kendi yeteneğini ve kalitesini göstermeye çalışıyor.

▼ **Bu anlamda Avrupa'nın önde gelen ligleriyle Turkcell Süper Lig'i kıyaslarsan nasıl bir değerlendirme yapabilirsin?**

▲ Bir kere İngiltere Ligi'ni hiçbir ligle kıyaslayamam. İngiltere Ligi bir futbolcunun zevk alabileceği tek lig. Biraz da İspanya tabii... Aslında Turkcell Süper Lig de söylendiği ya da zannedildiği kadar kalitesi düşük bir lig değil. Sadece biz öyle gösteriyoruz. Medyası, yöneticisi ve futbolcusu böyle bir imaj oluşturuyor. Oysa bu ligde çok kaliteli oyuncular var. ▼ **Bir yandan söylediğin doğru**

ama özellikle yabancı teknik adamlar ya da futbolcularla konuştuğumuzda Turkcell Süper Lig'de taktik anlamda problemler olduğunu söylüyor.

▲ Bu durum altyapı eksikliğinden kaynaklanıyor. Bizim ligimizde oyuncular saha içinde görev alanlarının dışına çıkıp doğaçlama davranışlar sergileyebiliyor. Ama oyuncularımız Avrupa'ya gittiklerinde bir sıkıntı yaşamıyor. Önümüzde birçok başarılı örnek var. Demek ki Türk oyuncusunun yetenekleri, sözünü daha fazla para kazanmaktaki liglerde oynamaya müsait.

▼ **Bir futbol yazarı olsan, özellikleri ve varsa eksikleriyle Yekta Kurtuluş'u nasıl tanımlardın?**

▲ Olumsuz yönlerimi söylersem dahi iyi olur. Galiba biraz golden uzağım. Gol attırmaktan daha fazla zevk alıyorum. Eksik tarafım gol atmaya çok fazla düşünmemem olabilir. Bir de zaman zaman oyun içinde dalıyorum, duygusal davranıyorum. Konsantrasyonumu biraz daha yüksek tutmam gerekiyor.

▼ **Sen özelliklerini anlatmaktan imtina ediyorsun madem, o zaman "Antrenörlerin senin hangi yönlerini beğeniyorlar?" diye sorayım.**

▲ Süratli ve çabuk olduğumu söylüyorlar. Bir kısmı da oyun zekâmı beğeniyor.

İyi futbolcuları izleyerek geliyorum

▼ **Futbol gelişmeye açık bir oyun. Öğrenmenin ve kendini geliştirmenin de yaşı yok. Van Hooijdonk**

36 yaşında hâlâ saatlerce frikik çalışması yapıyordu. Sen de özel antrenmanlarla kendini geliştirmeye çalışır mısın?

▲ Ben daha çok mental olarak kendimi geliştirmeye çalışıyorum.

Dünya futbolundaki önemli oyuncuların maçlarını izliyorum ve hangi pozisyonlarda nasıl davrandıklarını gözlemliyorum. Maçı izlerken oyunun genelinden çok o oyunculara odaklanıyorum. Faydasını da görüyorum açıkçası.

▼ **Bu anlamda hangi oyuncuları izliyorsunuz?**

▲ Iniesta ve Xabi Alonso özel olarak takip ettiğim oyuncular.

▼ **İkisi de orta alanın ortasında görev yapan oyuncular. “Nerede oynarsam oynayayım” demene rağmen galiba gönlünde o bölge yatıyor.**

▲ Biraz öyle. Topla haşır neşir olmayı seviyorum çünkü.

▼ **Türkiye’de genç oyunculara verilen şans yeterli buluyor musun?**

▲ Yavaş yavaş genç oyuncular takımlarda şans bulmaya başladı. Bence eskisiyle kıyaslanamayacak kadar fazla genç oyuncu takımlarında oynayabiliyor. Kasımpaşa’da da Barış Başdaş ve Şahin Taşkıran bu anlayışın önemli örnekleri.

▼ **Trabzonspor ve Fenerbahçe maçlarının ardından adın medyanın da gündemi girdi. Hatta bir yazar seni Galatasaray’ın alması gereken oyuncular listesine koydu. Bu tip gelişmeler seni nasıl etkiliyor?**

▲ Bana onur veriyor. Galatasaray gibi bir camiayla adımın geçmesi bile beni mutlu ediyor. Bu tip haberler ve yazılar beni motive ediyor, cesaret veriyor.

▼ **Bir takıma körü körüne bağlanmayıp da sadece futbol izlemek isteyen insanların ilk tercihi haline geldi Kasımpaşa. Sadece Trabzonspor ve Fenerbahçe’yi yendiğiniz maçlarda değil, Galatasaray ve Beşiktaş’a kaybettiğiniz maçlarda da büyük beğeni topladınız. Nedir Kasımpaşa’nın oynadığı bu futbolun sırrı?**

Türk futbolunun kalitesiz görünmesinin nedenlerinden birisi de yabancı oyuncular. Kaliteli olanların yanı sıra çok sayıda kalitesiz yabancı oyuncu geliyor ülkemize. Kasımpaşa, Türk oyuncusuna güvenildiği takdirde neler yapılabileceğinin en belirgin örneği bence.

Benim seçilmediğim yaşlarda Genç Milli Takımlarda forma giyen birçok oyuncu şu anda kahve köşelerinde oturuyor. Milli Takımlarda forma giymemiş olmamı belki saha içinde biraz agresif oynamama bağlayabilirim. Başka bir eksiğim olduğunu düşünmüyorum.

▲ Yılmaz Hoca geldiğinden itibaren yaptığımız idmanlar tamamen pasa dönük. Dolayısıyla antrenmandaki bu yoğun çalışmanın semeresini maçlarda da çabuk ve isabetli pas yaparak alıyoruz. Ortaya da hem göze hoş gelen bir futbol çıkıyor hem de oyunun hâkimiyeti elimizde oluyor. Bir de yapılan son transferlerle Turkcell Süper Lig’de uzun yıllar forma giymiş çok tecrübeli oyuncular aramıza katıldı.

Kalitesiz yabancılar kaliteyi düşürüyor

▼ **Bir de yabancısız oynayan takım sayılırsınız. Birçok takımın 8 yabancı kadrolarına ve “Yabancı kontenjanı kaldırılınsın” taleplerine karşılık Kasımpaşa’nın ilk on birinde Moritz dışında banko oynayan yabancı oyuncu bulunmuyor.**

▲ O da Adanalı zaten (Gülüyor). Moritz mükemmel Türkçe konuşmasının yanı sıra okuyor ve yazıyor. Kasımpaşa’da ortaya çıkan bu tablo Yılmaz Hocanın cesaretinin bir ürünü. Fenerbahçe maçında sadece iki yabancımız vardı ama neler yaptığımızı herkes gördü. Türk futbolunun kalitesiz görünmesinin nedenlerinden birisi de yabancı oyuncular. Kaliteli olanların yanı sıra çok sayıda kalitesiz yabancı oyuncu geliyor ülkemize. Kasımpaşa, Türk oyuncusuna güvenildiği takdirde neler yapılabileceğinin en belirgin örneği bence.

▼ **Yılmaz Vural oyuncusuna güvenen, bu arada kendisine de güvenen bir teknik direktör. Rahatlıkla ortaya çıkıp, “Milli Takım Teknik Direktörlüğünü bana verin” diyebiliyor. Onu yakından tanıyan biri olarak bu isteğini nasıl değerlendiriyorsun?**

▲ Ben Yılmaz Hocanın başarılı olacağına inanıyorum. Kendisinin de söylediği gibi Trabzonspor dışında büyük takımlarda görev almamış, küçük takımlarda büyük işler başarmış bir teknik direktör. Milli Takım’ın başında güzel işler yapabileceğine, takımını iyi noktalara getirebileceğine inanıyorum. En azından pas yapabilen, oyunun kontrolünü elinde bulundurabilen bir Milli Takım çıkarır ortaya.

▼ **Kasımpaşa’ya dönersek, sayı olarak az ama ateşli bir taraftar grubuna sahipsiniz. Senin taraftarla diyalogların nasıl?**

▲ Dediğiniz gibi gerçekten de takımına bağlı bir taraftar grubumuz var. Sağ olsunlar beni de seviyor ve destekliyorlar. Ancak ben oyuncuların taraftarlarla içli dışlı olmasını doğru bulmuyorum. Çünkü yeri geliyor kötü oynuyorsunuz, hata yapıyorsunuz. O dönemde içli dışlı olduğunuz insanlar size farklı tepkiler gösterebiliyor. Bu da daha çok can sıkar herhalde.

▼ **Bugüne kadar hiç milli formayı giymemiş bir oyuncu olarak gelecekteki hedeflerin arasında Milli Takım da var mı?**

▲ Benim seçilmediğim yaşlarda Genç Milli Takımlarda forma giyen birçok oyuncu şu anda kahve köşelerinde oturuyor. Çok fazla golü düşünen bir oyuncu olmadığımı söyledim ama altyapılarda sağ bek oynadığım dönemde bile her sezon en az 10 golüm vardı. O dönemdeki performansım bugünkünden daha iyiydi. Milli Takımlarda forma giymemiş olmamı belki saha içinde biraz agresif oynamama bağlayabilirim. Yoksa o dönemde Genç Milli Takımlara giden oyuncuların bir eksiğim olduğunu düşünmüyorum. Bugün de elbette Milli Takım’da oynama hedefim sürüyor.

▼ **Bugünkü kadroya baktığında kendini Milli Takım’da oynayabilecek kapasitede görüyor musun?**

▲ Bana sorarsanız, her takımda oynarım. Zaten böyle söylemezsem sıkıntı olur. Oyuncu kendisini oynayacak düzeyde görmüyorsa bu işi

yapmasının bir anlamı kalmaz.

▼ **Gelecekle ilgili kariyer planlamada neler var?**

▲ Her futbolcunun olduğu gibi benim de büyük takımda oynama hevesim var. Avrupa’ya gitmektense büyük takımla Avrupa kupalarında başarılı olmak istiyorum. O başarıyı yakaladıktan sonra Avrupa’da oynamak da güzel olur.

▼ **Özel hayatında neler var?**

▲ 6 aydır evliyim ve bence performansım yükselmesindeki en önemli etken de eşim. Bana büyük destek veriyor. Evlilik insana daha düzenli bir hayat sağlıyor. Bekârken sizi eve bağlayacak bir şey olmadığı için gezip tozabiliyorsunuz ama evlendikten sonra artık hayatı paylaştığınız birisi ve ona karşı sorumluluklarınız var. Artık evden işe, işten eve yaşıyorum. Dışarı çıkacaksam da eşimle birlikte çıkıyorum. Sinemaya gitmeyi, birlikte seyahat etmeyi seviyoruz. Genellikle eski takım arkadaşlarının bulunduğu Konya’ya veya İzmir’e gidiyorum. Sık sık Marmaris’teki ailemi ziyaret ediyorum.

▼ **Hobilerin var mı?**

▲ Araba kullanmayı ve arabayla uğraşmayı seviyorum. Geçen ay bir BMW 3.20 aldım. Eskiden arabamızın tamir işlerini babamla birlikte yapardım. O nedenle arabadan ve motor işlerinden anlıyorum. Onun dışında tekne kullanmayı seviyorum. Marmaris’te bir yelkenli teknemiz var. Baba tarafım Rizeli olduğu için damarlarımda denizci kanı dolaşiyor. Bu arada eşimle birlikte televizyonda dizi izlemeyi seviyorum. Favorilerim Ezel ve Geniş Aile.

Bir reklam hikâyesi

Forma reklamları artık futbolun ayrılmaz bir parçası, olmazsa olmazı. Ancak tarihi çok da eskilere dayanmıyor. 1970’lerde Almanya’da başlayan formaya reklam alma uygulaması, bugün için futbol ekonomisinin önemli gelir kapılarından biri. Bu yazıda, forma reklamlarının futbolun içine nasıl girdiğini, hangi zorlu süreçlerden geçtiğini ve günümüzdeki uygulamaları inceleyeceğiz.

Caner *Eler*

olması ne zamana dayanıyor, bunun için 1960’lı yılların Almanya’sına uzanmak gerekiyor.

Forma reklamının doğuşu

Günter Mast, 20’li yaşlarında amcasının firması olan Jagermeister için çalışmaya başlıyor. Jagermeister sindirime yardımcı olan, Almanya’da büyük üne sahip bir tür likör. Mast, sporla hiç alâkası olmayan, hiç de ilgi duymayan bir işadami. Ancak oldukça akıllı ve cin fikirli biri olarak tanımlanabilir. O yıllarda giderek şirketlerin, markaların spor sponsorluğu yapmaya başladığını görüyor. Mesela Martini 1968’de yarış takımı kuruyor. 1972’de de Mast bundan ilham alarak bir yarış takımı kuruyor ve hemen akabinde Damon Hill’in o dönem çok ünlü olan babası Graham Hill, Jagermeister aracının içerisine kuruyor. Velhasıl bu sportif olaylara başladıktan birkaç ay sonra Mast kendisi gibi zengin, ayrıca aristokrat ailelerin de bulunduğu bir partiye katılıyor. Parti sırasında bir anda herkesin kaybolduğunu fark ediyor. Evin içerisinde dolaşırken sesler duyuyor ve bir bakıyor herkes mutfakta toplanmış, futbol maçı izliyor. Mast o günü, “Anladım ki, zannettiğim gibi futbol sadece alt sınıfın ve işçi sınıfının ilgilendiği bir spor dalı değildi. Futbol aracılığıyla toplumun tüm kesimlerine hitap edebildiniz” diye ifade ediyor. Zaten kafasında hemen bir ışık beliriveriyor. “Jagermeister markasını futbolun içine sokmalıyım” diyor. Ama nasıl? Önce, “Motor sporlarında olduğu gibi bir kulüp mü satın alıyım?” diye düşünüyor, “Yoksa baştan bir takım kurup en alttan mı başlayayım?” diye tasarlıyor kafasında. Lâkin hiçbiri mantıklı

gelmiyor. Çünkü Almanya Futbol Federasyonu’nun çok katı anti-ticari kuralları bulunuyor. O dönemde amatörlük çok büyük önem verilen bir vasıf ve henüz futbol profesyonelliğin derin ilaç etkisine girmemiş durumda. Mast ne yapıp edip markasını futbolla ilişkilendirmek istiyor. O zamanlarda formaya reklam almak tek tük örnekler hariç neredeyse hiçbir yerde kullanılan bir yöntem değil. 50 ve 60’lı yıllarda Uruguay’ın ünlü takımı Penarol formasına hayır amaçlı bir şeyler yazdırıyor. Bazı Fransız takımları da kötü giden mali tabloda para toplamak için bazı markaları formaya yazdırıyor. Ancak hiç biri profesyonel bir reklam amaçlı forma anlaşması değil. Biraz da Avusturya ve Danimarka’da federasyonlar, takımlar para toparlayabilsinler diye izin veriyor. Onun dışında bilinen tüm büyük liglerde formaya reklam almak, profesyonel reklam anlaşması yapmak yasak. Hatta 1967’de Almanya İkinci Ligi’nde mücadele eden Wormatia Worms takımı iflâs bayrağını çekmiş, reklam alabilmek için federasyondan izin istiyor. Caterpillar reklam vermek için para ödemeyi teklif ediyor. Ancak federasyon katı tutumuyla hemen reddediyor bu teklifi. 1972’ye geri dönersek, Mast beyin fırtınası yaparken doğduğu yer olan ve şirketinin de bulunduğu Braunschweig kentinin takımı olan Eintracht Braunschweig’in ekonomik anlamda zor durumda olduğunu görüyor. Hemen kulüp başkanı Ernst Fricke ile görüşüp, 5 yıllığına 800 bin marka forma sponsorluğu için anlaşıyor. Bunu hemen federasyona götürüyorlar. Lâkin cevap çok net bir şekilde “Hayır” olarak geliyor. Mast ve Fricke kafa kafaya verip alternatif bir fikir geliştiriyorlar ve Ocak 1973’te kulüp üyelerine götürdükleri teklifle kulüp

ambleminde bulunan geleneksel kırmızı aslanı, geyik kafasıyla değiştirmek istiyorlar. Üyeler bu teklifi, yaptıkları oylama sonucu kabul ediyor. Geyik kafası “Jagermeister” markasının simgesi olarak kulüp amblemine işleniyor. Sonrasında kulüp amblemi yavaş yavaş formada boyut anlamında büyütülüyor ve formanın tam ortasına doğru kaydırılıyor. Almanya Futbol Federasyonu’nun katı kurallarını bir şekilde arka kapıdan aşarak reklamını yapmaya başlıyor Günter Mast. Ancak ilk maç olan Offenbach karşısına çıkmadan önce Federasyon maçı engellemek için her şeyi yapıyor. Bu formlarla maça çıkamayacaklarını, bu durumun ve belgelerin lig komitesi tarafından incelenmesi gerektiğini belirtiyor. Fakat her şeyi inceleyen komite, ellerinin kollarının bağlı olduğunu görüyor ve 18 santimetreye kadar büyütülen amblemin 14 santimetreye küçültülmesi gerektiğini bildirmekten başka bir yaptırımda bulunamıyor. Hatta o sezon Eintracht maçlarında hakemler ellerinde mezuralar, maç öncesi amblemin boyutlarını ölçerken çok resmedilmiştir. Günter Mast ve Braunschweig kulübünün bu ortaklığı bir devrimin başlangıcı oluyor ve bu olaylardan 7 ay sonra federasyon formaya reklam almanın yasal olduğunu açıklıyor. Muhtemelen birçok kulübün aynı yöntemi uygulayıp o geleneksel armalarını değiştireceğinden korkuyorlar. Bu kararın ardından Düsseldorf, Frankfurt, Hamburg ve Duisburg kulüpleri hemen reklam anlaşmaları imzalıyor. O dönemde Belçika, Fransa, İsviçre kulüpleri de bu moda ayak uydurup reklam anlaşmaları imzalamaya başlıyor. Hatta şimdi söyleyince o zamanları hatırlayanların aklına gelecek birkaç örnek vermek de mümkün. Hamburg’un elektronik eşya üreticisi Hitachi’yle, Borussia

kalkması için başvuruda bulundu. 3 Haziran 1977’de kulüplerden gelen baskılara direnemeyen Futbol Birliği, reklamları serbest bıraktığını açıkladı. İşin ilginç bu karardan sonra kulüpler bir bir reklam anlaşmaları imzalarken, ertesi yıl Kettering Town kulübü ve Dougan reklam verecek şirket bulamadı. 1977’de İskoçların ünlü kulübü Hibernian formalarını da üreten Bukta’yı reklam olarak göğsüne işledi. Derby County ise ünlü İsveç otomobil firması Saab’la anlaşma imzaladı ancak taşımaya fırsat bulamadı.

Ticaretin kuralları yeniden yazılıyordu ve Manchester United gibi diğer kulüpler de Liverpool’un yolunda gitmeye başlayınca 1983’te medya da pes etti. Artık kulüplerin formalarına reklam alması tamamen serbestti. Ancak göğüste belli boyutlarda ve sektörel sınırlamalar dâhilinde... Belli kaidelere uyulması gerekiyordu. Tütün ürünleri ile alâkalı reklam almak yasaktı. Böylece Liverpool’un önce Crown Paints, ardından 80’lerin sonunda İtalyan beyaz eşya firması Candy ve sonrasında 1992’de başlayıp bugüne kadar uzanan Danimarkalı bira üreticisi Carlsberg reklamları kulüp tarihiyle özdeşleşen duygusal meta yolculuğuna bu şekilde başlamıştı. Şimdilerde Crown Paints ve Candy reklamlarının bulunduğu retro formaları bulabilmek çok daha değerli. Artık forma reklamlarının bir dönemi simgelemesi, futbolsevere duygusal açıdan o markanın bulunduğu formayı taşıyarak eski günlerdeki anıları yaşıyor. Sharp markası belki de forma reklamı tarihinin en önemli hikâyelerinden birine Manchester United ile imza atmıştı. Bu marka ile 1982’de başlayan yolculuk, sayısız kupanın kazanıldığı ve Busby’nin Bebeklerinden sonra aslında Ferguson’un her şeyi kazanan armadasını simgeliyordu.

Artık tamamen duygusal!

Şimdilerde artık işin simge ve duygusal yönünün yanı sıra kapitalist düzenin gerçeği olarak formaya reklam almak, kulüplerin ekonomisi anlamında çok değerli bir vazife üstleniyor. Genç taraftarlar doğru sponsor ismiyle kulüplerini eşleştiriyor. Aynı zamanda markalar da kulüplerle reklam anlaşması imzalarken kulübün imajına, taraftar altypasına dikkat ediyor. Örneğin geçtiğimiz aylarda Liverpool 1992’den bu yana işbirliği içerisinde olduğu Carlsberg’den ayrılıp daha çok Güney Afrika, Doğu ve Güneydoğu Asya ile Britanya’da yatırımları olan Standard Chartered bankasıyla 4 yıllığına 88 milyon euroluk bir anlaşma imzaladı. Standard Chartered’in bu teklifi vermesinde en büyük etkenlerden biri Liverpool’un bankanın özellikle faaliyetlerini yoğunlaştırdığı ülkelerde çok fazla sayıda taraftarının bulunması. Manchester United da aynı şartlara

Mönchengladbach’ın kalorifer üreticisi Erdgas’la, Anderlecht’in bira markası Belle-Vue ile, Nantes’in Fransız televizyonu Europe 1’le ve FC Zürich’in fotoğraf markası Agfa ile yaptığı anlaşmalar ses getirmiş, öncü olmuştu. Bu arada UEFA da Avrupa kupalarında reklam konmasını yasaklıyordu o yıllarda. Yaşadığı ilk delenler ise Belçika kulüpleri olmuştu. 1982 Kupa Galipleri Kupası’nda Standard Liege kulübü formasında Belçika bira üreticisi Maes Pils’in reklamıyla mücadele etmişti. Ertesi yıl da Anderlecht UEFA Kupası finalinde (ki UEFA o dönemde Liege’in girişimiyle sadece final dışındaki turlarda izin vermişti reklama) göğsünde kocaman bir “G” harfiyle maça çıkmıştı. Bu Generale Bank’ın logosuydu. Belçikalılar bu işin önderliğini üstlenmişti.

İngiltere’de sancılı süreç

Günümüzde forma reklamı için en büyük paraların ödendiği Ada’da ise adaptasyon biraz daha 70’lerin sonu, 80’lerin başı gibi sağlanmaya başlanmıştı. Fakat bu süreç biraz

sancılı olacağı benziyordu, çünkü hem federasyon hem de televizyon kanalları bu konuda taviz vermeye niyetli değildi. Lâkin Eintracht Braunschweig ve Günter Mast’ın yaptığı, Fransız İhtilali misali tüm Avrupa’yı sarmaya başlayan ilk profesyonel reklam anlaşmasının dalgaları İngiltere kıyılarına sertçe vuruyordu. Birleşik Krallıkta ilk girişim bir Southern League takımı olan Kettering Town’un direktörü Derek Dougan tarafından gerçekleştirildi. Ocak 1976’da Bath City’ye karşı oynanan maçta yerel bir lastik firması olan Kettering Tyres ismini formaya reklam olarak alan Dougan’ın bu girişimine dört gün sonra Futbol Federasyonu tarafından hemen yasaklama geldi. Bunun üzerine Dougan fikrini geliştirerek formaya “Kettering T” yazdırıp kulübün ismiymiş gibi davranarak bir akıl oyununa başvurdu. Ancak Federasyon ceza tehdidiyle o yazıyı da hemen kaldırmasını istedi. Bu gelişmeler sonrasında Kettering Town, Derby County ve Bolton Wanderers kulüpleri federasyona bu yasağın

sahip bir anlaşmayı (4 yıllık ve yıllık 22 milyon euro) Amerikan finans kuruluşu Aon Corporation ile imzaladı. Görüldüğü üzere rakamlar çok yükselmiş durumda. Bayern Münih telekomünikasyon ve cep telefonu firması T-Home ile yaptığı sözleşmeden yıllık 19 milyon euro, Real Madrid Avusturya kökenli bahis firması Bwin'den yıllık 15 milyon euro (sözleşme bu sene başında üç yıllığına yenilendi), Chelsea elektronik ve cep telefonu firması Samsung'dan yıllık 14 milyon euro, Schalke 04, Rus doğalgaz şirketi GazProm'dan yıllık 13 milyon euro, AC Milan bahis firması Bwin'den yıllık 12 milyon euro kazanıyor. Bir diğer ilginç nokta ise Bundesliga'daki takımların forma reklamı gelirinin Avrupa'nın en yükseği olması. Premier Lig'de tam bir dengesizlik söz konusu. Üst taraftaki kulüpler ile daha alt sıralardaki takımların rakamları arasında derin bir uçurum var. Hatta bazıları reklam dahi almakta zorlanıyor. Alman araştırma firması SPORT+MARKT'ın onuncu kez yaptığı araştırmaya göre hem bu uçurumun yarattığı etki hem de sterlinin euro karşısında değer kaybetmesi bu sıralamanın oluşmasına sebep oluyor. Avrupa'nın önde gelen 5 büyük liginin yıllık forma reklamı anlaşmaları toplandığında, geçen yılın 393.2 milyon euroluk rakamından bu yılın 395.5 milyon euroluk rakamına doğru belli bir yükseliş var. Geçen yıl krizin ağır vurduğu dönemde 410 milyon eurolardan 390 milyon eurolara düşen meblağ, bu yıl tekrar yükselişe geçti. Bundesliga bu rakamın 108.6 milyon euroluk kısmını oluşturuyor. Premier Lig ise

83.5 milyon euroluk genel bir gelire sahip bu konuda. Fransızlar ise özellikle ülkede kumar ve alkol firmalarının reklamları yasaklandığı için 12.2 milyon euroluk bir düşüş yaşadı. İşin enteresansı ise bu genel rakamın 56.4 milyon euroluk bölümünü özel bahis ve şans oyunları şirketleri sağlıyor. Lâkin Avrupa'da birçok ülkede tam tersine bu şirketlerin reklam vermesini yasaklayan kanunlar çıkmaya başladı. En son Polonya'da kulüplere her yıl 20 milyon euro gelir sağlayan bahis şirketlerinin forma reklamlarının yasaklanması için bir kanun çıkarılmaya çalışılıyor. Rusya'da ve Ukrayna'da zaten hâlihazırda yasaklanmış durumda. Olympique Lyon, Real Madrid, Milan gibi kulüpler Fransa topraklarında maça çıkarken bahis firmalarının reklamlarına sahip oldukları için göğüsleri boş bir halde sahada yer alabiliyor. Liverpool "Carlsberg"li formasını Fransa'da giyme şansına sahip değil. Forma reklamı olgusu, yerel beyaz eşya üreticisi ve sanayi kuruluşları çerçevesinden çıkıp, artık büyük bahis şirketlerinin, finans kuruluşlarının, otomobil firmalarının, telekomünikasyon ve cep telefonu devlerinin birbirleriyle yarıştığı çok büyük bir pazar haline gelmiş durumda. Durum öyle bir hal aldı ki, Bask bölgesinin milli takımı diye adlandırılan Athletic Bilbao dahi düzenin sert kurallarına boyun eğerek formasına Bask bölgesinin (yine de bir gelenek var) petrol

firması Petronor'u reklam olarak aldı. Geçtiğimiz yıllarda ise yine formasına milli takım, kutsal forma muamelesi yapan Barcelona da para almadan, tam tersine para vererek ve devamlı yardım kampanyası düzenleyerek UNICEF yazısını göğsüne aldı.

Samantha Fox'lu formalar

Ülkemizden bahsetmek gerekirse, ilk reklam alma dönemi 1980'lerin başını işaret ediyor. Yine Batı'dan öykünerek başlayan bir olaylar zinciri söz konusu. Bu konuda Coşkun Çelik'in geçtiğimiz yıllarda FourFourTwo dergisinde yazdığı çok güzel bir, "Türkiye'de forma reklamı hikâyesi" yazısı mevcut. Ben onun izniyle o güzel yazıdan bir hikâyeyi yazıma aktarmak istedim. Altay'ın 1988-89 sezonunda ligin ikinci haftasında Fenerbahçe'ye karşı giydiği formanın öyküsü bu. 1988 Eylül ayında İngiliz şarkıcı Samantha Fox konser için İzmir'e gelecektir. Bunun da en iyi duyurusunun Fenerbahçe maçıyla yapılacağı düşünülür ve Altay'ın on biri göğüslerinde Samantha Fox yazılı bir formayla sahaya çıkar. Karşısında on bir tane Samantha Fox'u gören Fenerbahçe sahadan 4-0'lık galibiyetle ayrılır. Doğal olarak 80'lerden

bugüne bir çok forma reklamı hikâyesi ve herkesin anılarında yer eden bir reklam-forma özdeşleşmesi söz konusu. Bunların hepsine değinmek için çok zamana ve hatta belki de bir kitaba ihtiyaç var. Napoli'nin Maradona'nın da etkisiyle "Mars" reklamıyla kurduğu bağ ve özellikle futbolseverin hâlâ üzerinde var olan etkisi yadsınamaz. Kimileri için Real Madrid'in Teka reklamı forması başka bir anlam ifade ederken, kimisi için de AC Milan'ın Mediolanum reklamı formaları çok değerlidir. Inter-Pirelli, Juventus-Sony, Arsenal-JVC, Parma-Parmalat, Lazio-Cirio, Marsilya-Panasonic ve hatta Beşiktaş-Beko, Galatasaray-Marshall (UEFA Kupası), Fenerbahçe-Emlak Bankası gibi belli bir dönemi anlatan, özdeşleşen "ortaklıklar" vardır. Forma reklamı kültürü ve tarihi belki çok eskilere dayanmasa da günümüz futbol dünyasında hem maddi hem manevi açıdan çok önemli bir konuma sahip olduğu aşikâr olan, zaman zaman kültleşen bir futbol âlemi parçasıdır. Peki, bunu futbolun bir parçası haline getiren hikâyenin ilk harflerini yazan Alman işadamı Günter Mast sonra ne mi yaptı? 1983'e kadar sponsorluğa devam etti, sonra kulübün ismini Jagermeister Braunschweig olarak değiştirmeye çalışınca federasyon bunu reddetti ve o da 1985 yılında futbol dünyasından kopup uzaklaştı. İki yıl sonra da Eintracht kulübü amblemini tekrar eski kırmızı aslanlı haline dönüştürdü.

Bir şarkısının sen!

Dağhan Irak

TamSaha'nın Aralık sayısında filmlerde rol alan, hatta kendine sinema ve televizyonda oyuncu olarak kariyer edinen futbolculardan bahsetmiştik. Bu sefer ise yeşil sahaların sanatçıları arasında kendine başka bir alanda yer açmaya çalışanları konu edeceğiz. Keyifli bir maç ya da kazanılan bir kupa sonrası soyunma odasında söylenen şarkıları ciddiye bindirip soluğu stüdyoda alan şarkıcı-futbolculardan bahsediyoruz. Görünen o ki, eline mikrofon alan futbolcuların sayısı aktörlüğe soyunanları solda sıfır bırakacak düzeyde. Tabii aralarında şarkıları çok başarılı olanlar kadar, notaları tribünlere gönderenler de var. Bu yazıyı yazarken pek çok futbolcunun şarkısını dinledik. Bir kısmını hatırlatıp dikkatinizi çekmek için, bir kısmını ise bizim yaptığımız hatayı yapıp siz de dinlemeyin diye sunmakta fayda var.

Avrupa'da ise belki en eski örnek yine önemli bir isim, Franz Beckenbauer. Alman Kaiseri, 1966'da, yani daha yıldızı Bayern'de yeni yeni parlarken çıkardığı "Gute Freunde Kann Niemand Trennen" (İyi Dostlar Asla Ayrılmaz) isimli plakla o yıl Almanya listelerinde 31. sıraya kadar yükselmişti. Kariyeri boyunca Beckenbauer'le defalarca zirvede karşı karşıya gelen ama 1974 Dünya Kupası finali gibi epik mücadelelerde genelde Kaiser'e kaybeden Johan Cruyff, rakibini bu alanda da yalnız bırakmadı. Cruyff, "Oei Oei Oei" isimli parçasıyla bu kez Beckenbauer'i mağlup etti ve listelerde 21. sırayı gördü. "Sarı Fare"nin plağı top koşturduğu İspanya'da da "Un Buen Chut" (İyi Bir Şut) adıyla piyasaya sürüldüğü epeyce besteyle de katkıda bulundu, Pele belgeselinin müzikleri de tamamen "Siyah İnci" tarafından bizzat bestelenmişti.

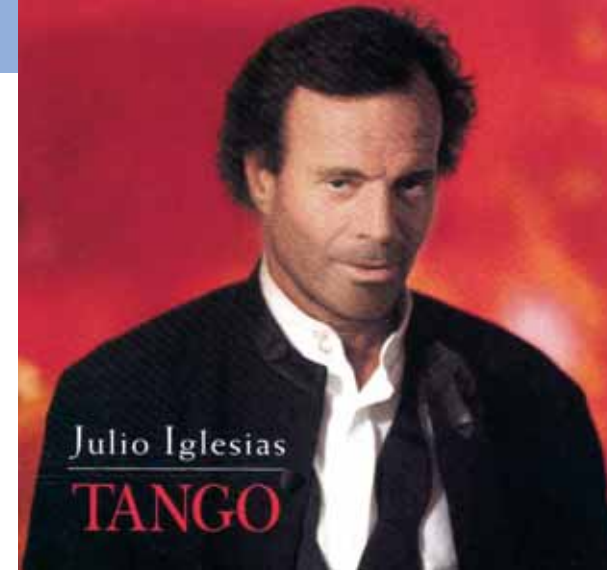
Keyifli bir maç ya da kazanılan bir kupa sonrası soyunma odasında söylenen şarkıları ciddiye bindirip soluğu stüdyoda alan şarkıcı-futbolculardan bahsediyoruz. Görünen o ki, eline mikrofon alan futbolcuların sayısı aktörlüğe soyunanları solda sıfır bırakacak düzeyde. Tabii aralarında şarkıları çok başarılı olanlar kadar, notaları tribünlere gönderenler de var. Bu yazıyı yazarken pek çok futbolcunun şarkısını dinledik. Bir kısmını hatırlatıp dikkatinizi çekmek için, bir kısmını ise bizim yaptığımız hatayı yapıp siz de dinlemeyin diye sunmakta fayda var.

uzak durmadı. Hollanda'nın 1980'lerdeki altın kuşağından Ruud Gullit futbol yıllarında "Not the Dancing Kind" isimli bir reggae albümü çıkarırken, efsane üçlünün diğer ikisi Van Basten ve Rijkaard da İtalya 90 Dünya Kupası'na giderayak bir şarkı kaydetmeyi ihmal etmedi. Günümüzde ise "şakıyan Hollandalılar"ı rap icra eden Ryan Babel&Royston Drenthe ikilisi temsil ediyor. Alman cephesinde Beckenbauer'i yalnız bırakmayan ise Berti Vogts. Hayatın hemen her alanında aralarında bir rekabet bulunan İngiltere ile Fransa, futbolcu-şarkıcılar konusunda da birbiriyle yarışan iki ülke. Manş'ın iki kıyısında da neredeyse kaset çıkarmayana şut çekme izni bile verilmiyor. İngiltere'deki pub kültürünün beraberinde getirdiği müzikal medeni cesaret, belli ki İngiliz futbolcuları da epeyce etkilemiş. İngiltere'de şarkı

Gascoigne'e kadar onlarca futbolcu müzik piyasalarına adım atmış. 1980'lerin "synth-pop" modasından nasibini alıp üç single piyasaya süren Chris Waddle&Glenn Hoddle ikilisini, giydiği disko pantolonlarının ne kadar ceval olduğu konusunda şarkı yazıp söyleyen günümüzün Sunderland Başkanı İrlandalı Niall Quinn'i, "Anfield Rap" parçasındaki performansıyla insanın ensesindeki tüyleri şöyle bir havalandıran John Barnes'ı ve Manchester United'ın R&B'ci forveti Andy Cole'ü de unutmamak gerek. Fransa'da da geçmiştin bugüne uzanan geniş bir şarkıcı-futbolcu portföyü var. 1980'lerin başındaki Avrupa şampiyonu unvanlı millî takımın kalecisi Joel Bats, "L'Escargot" (Salyangoz) isimli çalışmasıyla bu listede de "bir numara"yı kimselere bırakmıyor. Eğer takıma bir yedek

söyleyen futbolcular arasında kimler yok ki? İlk "single"ı ile zirveyi zorlayıp ikincisiyle küme düşen Liverpool efsanesi Kevin Keegan'dan tutun, "Fog on the Tyne" ile 90'larda özellikle Kuzey İngiltere'yi fetheden Paul

kaleci lâzımsa, bu isim zaten Bats'ın gerisinde beklemeye alışkın olan Pascal Olmeta olabilir. Fransa'da "Ünlüler Çiftliği" yarışmasında da boy gösteren, hatta yarışmayı zirvede bitiren Olmeta da 80'li yılları kasetsiz geçmeyenlerden. Defansa gelince, Bordeaux'nun unutulmaz ismi Marius Trésor "Sacré Marius" (Kutsal Marius) parçasıyla mütevazı olmaya pek niyetli değil gibi gözüküyor. Onun önünde ise "Vive dans ta lumiere" (Kendi Işığında Yaşa) ile Youri Djorkaeff ve "Un an deja" (Şimdiden bir sene) ile Emmanuel Petit var. Bu iki isme üç sene süren profesyonel futbol kariyerini, iki sene süren müzik kariyerine bağlayan Jean-Pierre François ve kaset kapağından bize bakan delici mavi gözleri de eklenebilir. Gol yollarında da Djibril Cissé ve DJ seti atılacak pasları bekliyor. Şu an futbol hayatını Panathinaikos'ta sürdüren golcü oyuncu, "The DJ inside me" albümüyle "içindeki DJ" ile buluşmuş vaziyette. İngiltere-Fransa rekabetinin tatlıya bağlandığı yer ise Basile Boli-Chris sürülen "Boulevard des Hits" karışık kasetlerinin on ikincisini inceleyenler, Milla'nın bu derlemeye "Sandy" isimli bir parçayla katıldığını görecek. Bu şarkı aynı zamanda bir single olarak da piyasaya sürülmüş. Hem futbolun hem de müziğin çok sevildiği Lâtin dünyası da tabii ki futbolcu-şarkıcı furyasından bağımsız değil. İspanyolca konuşulan dünyada, bu konuda kimsenin eline su dökemeyeceği isim ise hiç kuşkusuz erken biten futbol kariyerinin sonrasında romantik şarkıların "kadife sesli" yorumcusu ve iflah olmaz bir gönülçelen olarak hafızalara kazınmayı başaran Julio Iglesias.

mikrofonu aldığı tek yer Manş kıyıları ya da Avrupa değil. Afrika'nın futbol efsanelerinden Kamerunlu Roger Milla, kırk yaşına merdiven dayadığı yıllarda Dünya Kupaları'nda attığı gollerin ardından yaptığı danslarla zaten ritim duygusunun ne kadar güçlü

Roger Milla

olduğunu cümle âleme kanıtlamıştı. 1980'lerin sonundan itibaren Fransa'da birbiri ardına sürülen "Boulevard des Hits" karışık kasetlerinin on ikincisini inceleyenler, Milla'nın bu derlemeye "Sandy" isimli bir parçayla katıldığını görecek. Bu şarkı aynı zamanda bir single olarak da piyasaya sürülmüş. Hem futbolun hem de müziğin çok sevildiği Lâtin dünyası da tabii ki futbolcu-şarkıcı furyasından bağımsız değil. İspanyolca konuşulan dünyada, bu konuda kimsenin eline su dökemeyeceği isim ise hiç kuşkusuz erken biten futbol kariyerinin sonrasında romantik şarkıların "kadife sesli" yorumcusu ve iflah olmaz bir gönülçelen olarak hafızalara kazınmayı başaran Julio Iglesias.

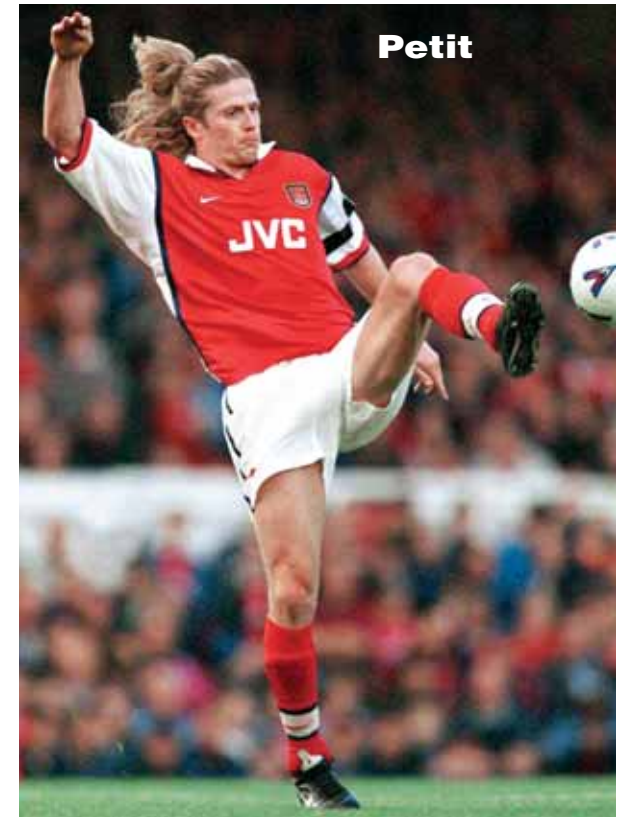
Burada Iglesias'ın müthiş müzik kariyerinden bahsetmeyi tabii ki lüzumlu görmüyoruz, ancak futbol kariyeri biraz daha bilgi vermeyi gerektiriyor. Julio Iglesias, 18 yaşındayken Real Madrid'in genç takımına kaleci olarak girmişti. Ancak 1963 yılında geçirdiği bir trafik kazası, bel kemiğine spor yapmasını engelleyen şekilde zarar verince bu kariyer A takıma yükselmeden sona erdi. Lâtinlerin müzik ve futbol dünyasına eş zamanlı katkısından bahsederken anılabilecek iki isim daha var. Bunlardan birincisi West Ham'dan Manchester United'a ortalığı birbirine katarak gelen ama kırmızı-siyahlı ekpte pek tutunamayıp soluğu kentin diğer ucunda alan Arjantinli Carlos Tevez. Carlito, Piola Vago isimli bir hiphop grubunun solistliğini yapıyor, aynı grupta kardeşi Diego da var. Grubun, Tevez'in United'a olan aşkı hakkında da bir şarkısı bulunuyor. Ancak bu şarkının Tevez'in şu anki kulübü Manchester City'nin taraftarlarının müzik çalarlarında olmadığı kesin. Müzikte kendine bir yol çizen diğer isim ise hem River Plate hem de Atletico Madrid kalesini korumuş ve tarzıyla "çılgın kaleci" lâkabını hak eden German Burgos. Burgos, İspanya yıllarından itibaren birbiri ardına piyasaya sürdüğü rock parçalarıyla epeyce popüler olmayı başardı. O saçları senelerce boşuna uzatmadığını da kanıtlamış oldu.

Rock müzik alanında Burgos çok yalnız sayılmaz. Aksine, futbol dünyasından rock dünyasına transfer olan bir isim. İki alanda da son derece başarılı. Hırvatistan'ın genç ve başarılı teknik direktörü Slaven Biliç, aynı zamanda ülkenin hatırı sayılır rock gruplarından biri olan Rawbau'nun ritm gitaristi. Biliç bu grupta geri vokallerden de sorumlu. 2008 yılında hem grupla hem de Hırvatistan Millî Takımı'yla büyük başarılar yakalayan

Djorkaeff

Slaven Biliç, aynı yıl içinde hem Avrupa Şampiyonası'nda tur atlamayı başaran en genç teknik direktör oldu hem de Hırvat müzik listelerinde bir numarayı yakaladı. Ancak Hırvatistan, 2010 Dünya Kupası'na kalmayı başaramayınca Biliç'in keyfi biraz kaçtı. 2008'deki başarıyı konu eden bir single çıkaran Rawbau'dan, bu kez Hırvat taraftarların Dünya Kupası maçları sırasında dinleyebileceği hüzünlü bir ballad bekliyoruz. Önerimiz, "Şimdi uzaklardasın"ı Hırvatçaya çevirip yorumlamaları.

Petit

Göçük altından Dünya Kupası finaline

Bir koltukta iki karpuz taşıyor, Turkcell Süper Lig'de yardımcı hakemlik, plaj futbolunda ise FIFA hakemliği yapıyor. Bu yıl içinde plaj futbolunda önce Dünya Kupası Avrupa elemelerinde, ardından Avrupa Ligi'nde ve son olarak da Dünya Kupası'nda final maçlarını yöneterek zirveye çıktı. 30 yaşında elde ettiği bu başarının arkasında ilginç bir hikâye yatıyor. 1999'daki büyük depremde göçük altından çıkan, birçok akrabasını ve arkadaşını kaybeden bir gencin hayata hakemlikle tutunma öyküsü bu.

▼ Sizi daha çok plaj futbolunda yönettiğiniz maçlarla tanıdık ama aynı zamanda Turkcell Süper Lig'de yardımcı hakemisiniz. Son olarak Plaj Futbolu Dünya Kupası'nda final yöneten Serdar Akçer'in kim olduğunu öğrenerek başlayalım.

▲ 1979 Kocaeli doğumluyum. Uludağ Üniversitesi Ziraat Fakültesi mezunuyum. Alanya'da yaşıyor ve mesleğimi sürdürüyorum. Sakarya Üniversitesi'nde İşletme Yönetimi üzerine master yapıyorum.

▼ Futbola ilginiz nasıl başladı, geçmişte futbol oynamış mıydınız?

▲ Futbolun içinden gelen bir ailenin üyesiyim. Babam eski bir futbolcu. Diyarbakırspor'da profesyonel futbol oynayan Metin Akçer. Kuzenim Ergin Parlar Fenerbahçe'nin eski stoperlerinden. Eniştem Nuri Çolak Kocaelispor ve Fenerbahçe'de uzun yıllar futbol oynamıştı. Annem Türkiye'nin ilk bayan gözlemcisi.

▼ Annenizin gözlemci olması ilginç. Geçmişte hakemlikle bir ilgisi var mıydı?

▲ Benim ilk kurs hocam Bedri Dölkeleş. Hakemliğe başladığım dönemde ailem de bütün maçlarıma geliyordu. O maçlardan birinde annem Bedri

Hocayla tanışmıştı. Annem Tüpraş'ta üst düzey yöneticiydi. Bedri Hoca, anneme "Gözlemcilik yapmayı düşünmez misiniz?" diye soruyor. Annem de kabul ediyor, kursa katılıyor ve gözlemciliğe başlıyor. Şu anda halen amatör ligde gözlemciliğini sürdürüyor. Ama sadece gözlemci değil. Hakemlere ablalık yapıyor, yöneticilikten gelen tecrübelerini aktarmaya çalışıyor. Böyle bir anneye sahip olduğum için gurur duyuyorum.

▼ Siz hakemliği nasıl seçtiniz?

▲ Hakemliğe 16 yaşında başladım. Annemin işyerinde bir hakem ağabeyimiz kurs açıldığını öğreniyor ve "Serdar'ı neden hakem yapmıyoruz?" diyor. Annem de bu teklifi bana getirdi ve böylece kursa başladım. 15 yıldır da hakemlik yapıyorum.

▼ Beğendiğiniz yardımcı hakemler var mı?

▲ İsim vermek çok doğru mu bilmiyorum ama Mustafa Emre Eyisoy, Bahattin Duran, Serkan Ok, Baki Tuncay Akkın gibi yardımcı hakemler çok ufuk açıcı insanlar. Hakemlik sadece sahanın içinde başlayıp biten bir olay

değil; sahanın dışında da devam ediyor. Bu saydığım isimler hakem toplantılarında futbola bir şeyler katabilen, pozisyonları farklı açılardan değerlendirebilen insanlar. Farklı bakış açıları getirebiliyor, farklı bir yorum yapabiliyorlar. Bizi farklı pencerelere yönlendirebilen ve esasında liderlik yapan, genç hakemlerin mutlaka izlemesi gereken insanlar.

Alışkanlıklar tehlikelidir

▼ FIFA'nın hakemlere "Maçı karnınızdan değil, aklınızla yönetin" diye bir sözü var. Bu söz ne anlama geliyor, biraz açabilir misiniz?

▲ FIFA yöneticileri bu sözü son Dünya Kupası'ndan önce sarf etmişti. Hakemlik belli bir

zaman sonra otomasyona bağlanıyor. Araba kullanmak gibi. İlk baştaki tedirginliği attıktan sonra dikkatiniz dağılıbiliyor. Tecrübeniz arttıkça "Ben nasıl olsa bu maçtan da çıkarım" diyorsunuz. Ama bazen pozisyonu düşünmüyorsunuz ve hata yapıyorsunuz. FIFA yöneticileri işte buna "Karnınızdan maç yönetmek" diyor. Bence de çok güzel bir tabir. Çünkü hakemin maçtan hiç kopmadan her pozisyonu akıl süzgecinden geçirmesi gerekiyor.

▼ Aday hakem olduğunuz dönemde birlikte yola çıktığınız birçok insan piyasadan çekilirken, siz bu noktaya geldiniz. Sizi diğerlerinden ayıran ve bu düzeye gelmenizi sağlayan özellikleriniz nelerdi?

▲ Bence özveri ve futbolu çok sevmek. Sadece hakemliği değil, futbolu ve futbol ailesini çok sevmemiz gerekiyor. Çünkü hakemlik bir hayat. Hayatta nasıl iniş ve çıkışlar varsa hakemlikte de benzer iniş-çıkışlar yaşanabiliyor. Ama siz bu işi severseniz, özveriyle çalışırsanız mutlaka sonuca varırsınız. Ben bunu yaşadım.

İkinci hayatımı yaşıyorum

▼ Kocaeli'de hakemliğe başladığınızı söylemişsiniz, sonrasında neden Alanya'ya taşındınız?

▲ Kocaeli'de 1999 depremini yaşadım. Hatta göçük altında kaldım. O gece bir

arkadaşımın doğum günündeydim. Saat 3'e birkaç dakika kala evime döndüm ve birkaç dakika sonra da deprem oldu zaten. O gece doğum gününü kutladığımız arkadaşımızı kaybettik. Ben biraz daha şanslıydım. Çünkü binamız yan yattı ama bizim dairemizin olduğu tarafa değil de diğer yöne... Binanın o bölümünde yaşayan insanlar hayatını kaybetti. Bunu Allah'ın bana verdiği ikinci bir şans olarak görüyorum. Benim ikinci bir doğum günüm daha var, 17 Ağustos. Bu şans da sonuna kadar iyi kullanmaya çalışıyorum. O depremde 17 akrabamı, öğretmenlerimden tutun da okul ve harem arkadaşlarıma kadar 25 yakın dostumu kaybettim. Benim için hayatta bir kırılma noktasıydı. Hakemliği bu kadar sevmemin sebeplerinden birisi de bu depremden önce ailem ve arkadaşlarımsa, ikincisi de hakemlikti. Hayata tutunmamı sağlayan önemli faktörlerden birisi hakemlik. Bu nedenle önem veriyorum, özveri gösteriyorum. Ailemden, işimden, özel hayatımdan kısım hakemliğe vakit ayırıyorum.

▼ Yardımcı hakemlerin hepsine, "Neden hakemlik değil de yardımcı hakemlik?" diye soruyorum. Aynı soruyu size de yönelteyim.

▲ Bunun net bir cevabı yok. "Şundan dolayı yardımcı hakemlik" diyemem. Bu bir yoldu ve ben yardımcı hakemlik yolunda yürüdüm. Bursa'da klasman hakemiyken Alanya'ya geldim. O sırada Kuddusi Müftüoğlu üst klasman hakemiydi. Benim bir maçımı izlemiş. "Sen iyi bir yardımcı hakemisin. Üst klasmanda benim yardımcı hakemim

olmayı düşünür müsün?" dedi. Ben de "Neden olmasın?" cevabını verdim ve bu yolda yürüdüm. İyi ki de yürümüşüm.

▼ Turkcell Süper Lig'de ilk çıktığınız maçı hatırlıyor musunuz?

▲ Diyarbakırspor-Gençlerbirliği maçıydı ve benim açımdan hatalı bir maçtı. Bir ofsayt hatası yapmıştım ve o hata da golle sonuçlanmıştı. Ama ben bu hatadan ders çıkarmasını bildim ve hatayı avantajla çevirebildim. Bu hatayı neden yaptığımı sorguladım. İlk maçım olduğu için fazla heyecan yapmıştım. Ayrıca maçın son dakikalardı ve ben "Artık bitti" diye düşünüp bir konsantrasyon kaybı yaşamıştım. Bir hakem, maç bitmeden "Tamam, bu işi hatasız bitirdim" dediği anda hata yapar. Oradan çıkardığım ders bu oldu. Artık hakem maçı bitirip soyunma odasının kapısından içeri gidene kadar benim için maç bitmiyor.

Hakemlikte iletişim çok önemli

▼ Plaj futbolunda FIFA kokartınız var. Yabancı diliniz iyi olmalı.

▲ Kolej mezunuyum. Kolejdeyken de lisan kursu için İngiltere'ye gittim. Bu benim için bir avantaj. İyi hakem olmak önemli ama tek başına yeterli değil. Çünkü dünyada binden fazla FIFA hakemi var. Siz iyi hakem olabilirsiniz ama FIFA'daki yetkililerin sizden haberi yoksa bunun bir önemi yok. İşte burada iletişim devreye giriyor. Bir kere verilen şans iyi kullanıp maçımızı iyi yöneteceksiniz. İletişiminiz de üst düzeyde olacak. O insanların, sizin orada olduğuna bilmesi gerekiyor. İnsanlar bilmedikleri şeyden korkar ve çekinir. Bunun için de onlarla yola devam etmezler. Ama siz kendinizi anlatabilir, insanlar da sizi tanırsa, yola devam ederken yanlarında olursunuz.

▼ Türkiye'de bir maçı yönetirken

Bu şansı sonuna kadar iyi kullanmaya çalışıyorum. O depremde 17 akrabamı, öğretmenlerimden tutun da okul ve hakem arkadaşlarıma kadar 25 yakın dostumu kaybettim. Hayata tutunmamı sağlayan önemli faktörlerden birisi de hakemlik oldu.

İyi hakem olabilirsiniz ama FIFA'daki yetkililerin sizden haberi yoksa bunun bir önemi yok. İşte burada iletişim devreye giriyor. Siz kendinizi anlatabilir, insanlar da sizi tanırsa, yola devam ederken yanlarında olursunuz.

Çağımızda televizyon seyretmek doğru bir yol gibi gelmiyor bana. TV'nin sesini kısmak da öyle. Siz TV'nin sesini kısacak kadar kendinize güvenmiyorsanız, zaten maçı yönetemezsiniz. Orada sesi kapatıyorsanız, 50 bin kişinin önüne maçı nasıl yöneteceksiniz?

Siz ne kadar iyi olursanız olun bazen ikinci bir yolu göremeyebilirsiniz. Onun için arkadaşlarımla, güvendiğim kişilerle "Ben burada niye hata yaptım?" diye konuşuyorum. Çünkü siz "Pozisyonda hata yaptım" deyip geçerseniz iyi hakem olamazsınız.

Dediğim dedikçi olmak yöneticinin hatasıdır. Eleştirilmek demek olumsuzluk demek değildir. Yanlış yaptığınızda "Yanlış yaptın" diyecekler, doğru yaptığınızda, "Evet bu doğru" diyecekler. Eleştiri budur. Siz o olgunluğa sahipseniz bu eleştirilerden ders çıkarırsınız.

2007'de FIFA ile TFF'nin düzenlediği plaj futbolu seminerine katılıp FIFA yetkilileriyle tanıştım. Bu sporu sevmeye başladım ve seminere katılan yetkililerle irtibatımı hiç koparmadım. Hatta kurallardaki bir yazım hatasını görüp düzeltilmesini sağladım.

hissettiklerinizle Avrupa'daki bir maçı yönetirken hissettiklerinizi kıyaslar mısınız?

▲ Türkiye'nin bir medya gerçeği var. Yurtdışında bir maça gittiğinizde, müsabaka biter, uçağa biner dönersiniz ve her şey orada kalır. Ama Türkiye'de durum farklı. Maçtan döndüğünüzde de hayat devam ediyor. Bir işiniz, bir çevreniz var. Sizi tanıyan insanlar o maçı devam ettiriyor. Birisi elinde gazeteyle geliyor ve "Bak senin için şunu yazmışlar" diyebiliyor. Sonuçta biz taş veya herhangi bir nesne değil, insanız, duygusal yaratıklarız. Dolayısıyla "Ben etkilenmem" desek de olumlu ya da olumsuz etkileniyoruz. İşte bu etkilenmeyle başa çıkmak sizin profesyonelleşmeniz ve eğitiminizle alakalı. MHK bu konuda bize çok yardımcı oluyor. Sadece hakem eğitimi değil, psikolojik destek ve eğitim de veriyor. Buradaki yöntem de çok önemli. İkimiz farklı karakterleriz. Ben tribünden veya medyadan etkilenmeyi farklı yaşıyor, farklı bir şekilde engellemeye çalışırım, siz farklı bir yol izlersiniz. MHK da bize bu konuda sadece yol gösteriyor. Yani bize balık vermiyor, balık tutmayı öğretiyor.

▼ Bazı hakemler etkilenmemek için gazete okumuyor ya da TV izlemiyor. Bazıları TV'deki pozisyonları izliyor ama sesi kısıyor. Siz etki altında kalmamak için nasıl bir yol izliyorsunuz?

▲ Çağımızda televizyon seyretmemek doğru bir yol gibi gelmiyor bana. TV'nin sesini kısmak da öyle. Siz TV'nin sesini kısacak kadar kendinize güvenmiyorsanız, zaten maçı yönetemezsiniz. Orada sesi kapatıyorsanız, 50 bin kişinin önüne çıktığınızda maçı nasıl yöneteceksiniz? Bence oradaki kişinin fikrine saygı duyacaksınız ama kendi doğrularınızı uygulamaya devam edeceksiniz.

▼ Yönettiğiniz bir maçın ardından iç muhasebenizi nasıl yapıyorsunuz?

▲ Bir kere her maçın CD'sini tek başıma izlerim. Elimde kalem kâğıtla kendimi sorgularım. Eğer maç canlı yayındaysa zaten evde bir gözlemcim var. Annem maçın notlarını yazıyor. "Şu dakikada şu

hatayı yaptın. İzle ve irdele" diyor. O pozisyonu bir kez daha izliyorum. Eğer kendim çözebiliyorsam çözebiliyorum. Çözemezsem danışacağım insanlar var. Kuddusi Müftüoğlu'na, "Ağabey biz burada niye hata yaptık?" diye soruyorum. O farklı bir fikir söylüyor. Siz ne kadar iyi olursanız olun bazen ikinci bir yolu göremeyebilirsiniz. Bir insan gelir "Bak bu var ama bir de şu var" diyebilir. Onun için arkadaşlarımla, güvendiğim kişilerle "Ben burada niye hata yaptım?" diye konuşuyorum. Çünkü siz "Pozisyonda hata yaptım" deyip geçerseniz iyi hakem olamazsınız. Ama onu

çözebilerseniz, "Ben bu hatayı bunun için yaptım" diyebilirsiniz, bir daha tekrarlamazsınız.

Dediğim dedikçilik büyük hata

▼ Burada ikinci yolu gösterenleri dinlemek, hatta arayıp bulmak önemli. Çünkü bazı insanlar "Benim bildiğim doğru" deyip kendi yollarında yürürler. Başkalarının fikirlerine kulaklarını tıkırlar. Sen "dediğim dedikçi" birisi değilsin demek ki.

▲ Ben yönetim bilimi konusunda master yapıyorum. Dediğim dedikçi olmak yöneticinin hatasıdır. Eleştirilmek demek, olumsuzluk demek değildir. Yanlış yaptığınızda "Yanlış yaptın" diyecekler, doğru yaptığınızda, "Evet

bu doğru" diyecekler. Eleştiri budur. Siz o olgunluğa sahipseniz bu eleştirilerden ders çıkarırsınız. Eğer değilseniz, sizin bir eksikiniz vardır. O zaman başa dönüp o eksikliği tamamlayacaksınız. O da çok uzun bir süreçtir. Sen zaten ikinci yolu görebilseydin o hatayı yapmayacaktın. 25 katlı bir binanın damından düştüğünüz zaman ölürsünüz. Bunu bilmek için dama çıkmazsınız gerek yok. Birisi size der ki, "Bak bu adam dama çıktı, düştü ve öldü." Bunu göremiyor ve dama çıkmaya kalkıyorsanız o da sizin sorunuz.

▼ Yardımcı hakemler tribünlere çok yakın bir yerde görev yapıyor. O atmosfer sizi etkilemiyor mu? ▲ Hakemlik hayatımın başlarında etkileniyordum. Daha maça çıkarken küfürler başlıyor. Benim de "Bu adam bana niye küfür

ediyor?" dediğim oldu. Ama üst klasman hakemleri piramidin en üstündeki seçilmiş insanlar. Oraya gelenler zaten etkilenmedikleri için seçilmişler. Bu konuda yoğun bir eğitim alıyorsunuz. Ben maç sırasında tribünleri duymuyorum. Kulağıma sadece bir uğultu geliyor. Tribünden biri bana küfür de edebilir, "Seni çok seviyorum" da diyebilir. Ama ben bunu sadece uğultu olarak algıladım. Konsantrasyonum maçta. Kafam tribüne giderse dağılırım. Beynimin sağ tarafını maça, sol tarafını tribüne verebilmek gibi bir yeteneğim yok.

▼ Biraz da işinizden bahsedelim. ▲ Ziraat mühendisiyim ve ihracat yapan bir şirkette 200 kadar çiftçiye danışmanlık yapıyorum. Uzmanlık alanım sebze. Bu sebzelerin ihrac edilebilmesi için hangi kistalarda üretilmesi gerektiği konusunda çiftçilere danışmanlık yapıyorum. Hakemlik de iş hayatıma olumlu yansıyor. Karşınızdaki insanla ilk tanıştığımızda önce futbol konuşmaya başlıyorsunuz ve diyalog kurmak için kapıyı açarsınız.

Köy köy gezdiğiniz zamanlar oluyor. Bir seray gezdiğinizde çevrenizde insanlar toplanıyor ve pozisyonlar üzerinde konuşuluyor. Orada insanların yanlış bilgilerini de düzeltme fırsatı buluyorsunuz.

▼ Plaj futbolu hakemliğine gelim isterseniz. Nereden aklınıza geldi plaj futbolu hakemliği?

▲ Önce plaj futbolundan biraz söz edeyim. Plaj futbolu organizasyonları 1992'den beri düzenleniyor. Brezilya futbolda beri ekol. Brezilyalı futbolculara baktığımızda, kuvvetli, hızlı ve çevikler, dar alanda inanılmaz hareketler yapabiliyorlar. Bunun sebebi, plaj futbolunun ata sporları olması. Copacabana plajlarından Ronaldinho'lar, Zico'lar çıkmış. Brezilya bunu uzun yıllar bir sır olarak saklamış. Ama 1992'de bir şirket, plaj futbolu organizasyonu yapıyor. 2005'te ise FIFA, Brezilya'nın sırrınının plaj futbolu olduğunun, bu oyunun geniş bir izleyici kitlesi bulunduğunun farkına varıyor ve oyunu bünyesine alıyor. 2005'ten bu yana da FIFA bünyesinde Plaj Futbolu Dünya Kupası düzenleniyor. Avrupa'da Avrupa Şampiyonası ve Avrupa Ligi var. Şimdi milli takımlar düzeyinde bir Dünya Ligi Projesi var.

▼ Sanırım yurtdışında plaj futbolunun ciddi bir izleyici potansiyeli var.

▲ Dubai'deki son Dünya Şampiyonası 6 bin kişilik bir statta oynandı ve tribünler doluydu. Tribünler yetmediği için stadin dışına dev ekranlar kuruldu. Ben Rio'da yoktum ama hakem arkadaşların anlattığına göre 16 bin kişilik stadin tamamı dolmuş ve dışarıda yine dev ekranlar kurulmuş.

Kuraldaki yazım hatasını düzelttirdim

▼ Peki, sizin plaj futbolu hakemliğiniz nasıl başladı?

▲ 2005'te plaj futbolu FIFA bünyesine alındığında, Türkiye Futbol Federasyonu da Alanya'da bir plaj futbolu turnuvası düzenledi. Plaj futboluyla orada tanıştım. Ama tabii kulaktan dolma bilgilerle. Merak ettim ve FIFA'nın internet sayfasından İngilizcesini aldım, okudum, Türkçeye çevirdim. Derken 2007'de FIFA ile TFF, Çeşme'de uluslararası bir seminer düzenledi. O seminere katıldım ve FIFA yetkilileriyle tanıştım. Bu sporu sevmeye başladım ve seminere katılan yetkililerle irtibatımı hiç koparmadım. Sürekli mailleştirdim, gerektiği zaman telefon açıp sordum. Hatta kurallardaki bir yazım hatasını görüp mail attım ve bu yazım hatasının düzeltilmesini sağladım.

▼ Nasıl bir hataydı?

▲ Plaj futbolunda kurallar gereği baraj yok ve faul kazandığınızda bütün oyuncular toptan 5 metre uzakta durmak zorunda. Buna rakip kaleci de dâhil ancak kuralda bu yazmıyor. Uygulamada tabii ki kaleci kalesinde duruyor ama kuralı okuyan bir kaleci gelip de topun önünde dursa ve hakeme "Bakın, kuralda böyle yazıyor" dese yapacak bir şeyiniz yok. Bunu FIFA'daki İspanyol eğitimcimize mail atarak sordum. Geri döndü ve "Doğru söylüyorsun. Çok dikkatlisin" cevabını verdi. Sonra da kuralın yazımını düzeltilti. Bu olay

İspanya'daki Dünya Kupası Avrupa elemeleri öncesinde olmuştur. Castellon'daki turnuvaya beni de davet ettiler. 15 gün süren turnuvada maçlarım çok iyi geçti ve final maçına da ikinci hakem olarak çıktım. Döndükten sonra görüşmeye devam ettik. Ardından beni Portekiz'deki Avrupa Ligi finallerine çağırdılar. Oradaki finali de ben yönettim. Derken Eylül ayında Dubai'deki Dünya Kupası finaline çıktım.

▼ Dünya Kupası ya da Avrupa Şampiyonası finalleri başlamadan önce çeyrek finalden itibaren maçları hangi hakemlerin yönetebileceği üç aşamalı beş büyük tahmin edilebilir. Eğer çok büyük hatalar ya da kura talihsizlikleri olmazsa bu tahminler tutar. Siz Castellon'daki ilk uluslararası turnuvanıza giderken Dünya Kupası Avrupa elemelerinde final yöneteceğinizi düşünüyor muydunuz?

▲ Bizdeki işleyiş de normal futboldakiyle aynıdır. Çünkü FIFA'daki hakem komitesi hem futbol hakemlerini hem de plaj futbolu hakemlerini tayin eder. Zaten plaj futbolu hakemleri ülkelerinde futbol hakemliği yapıyor ve büyük bölümü üst düzeyde maçlara çıkıyor. Castellon'a gittiğimden önce turnuvaya 22 hakem çağırılmıştı. İlk maçların ardından 12 hakeme düştük. Oraya gittiğimden önce final yöneteceğimi aklıma getirmemişim çünkü FIFA'daki ilk yılımdı. Ama oradaki insanlar beni 2007'deki seminerden beri tanıyordu

Fransa'nın kaybettiği maçın ardından Cantona yanıma gelip elimi sıkı ve "Tebrük ederim, çok güzel maçı yönettiniz" dedi. Baktım, maçın gözlemcisi ile FIFA temsilcisi gülüyor. "İlk kez böyle bir şey oluyor. Cantona bir hakemin elini sıkı, ona gülüyoruz" dediler.

Dünya Kupası'nda açılış ve final dâhil 5 maça çıktım. Bir hakemin en büyük hedefi ve hayali Dünya Kupası'nda maçı yönetmektir. Ben bu hedefime ilk yılımda ulaştım. Bana göre bu bir şans değil, 2007'den bu yana gelen bir birikim ve çalışmanın ürünüydü.

Plaj futbolunda çok dar bir sahada, hızlı oynanan bir futbol var. Fiziksel temaslar çok daha fazla. Dolayısıyla pozisyonları sezebilme yeteneğiniz geliyor. Ben bu yeteneği yardımcı hakemliğime taşıdığım anda hakeme büyük yardım sağlayabilirim.

ve aradaki iletişim hiç kopmamıştı. O iki yılı iyi değerlendirmiştim. Bu iletişimi ileriye dönük bir yatırım olarak da düşünmemiştim açıkçası. Ben aynı zamanda plaj futbolu hakem eğitmeniyim ve bu konuda bilgi almak için de irtibatı sürdürmek durumundaydım. Castellon’a gittiğimde beni tanıyorlardı ama hakem olarak ilk kez izleyeceklerdi. İlk maçımdan sonra bana “Sen final yöneteceksin” deseler, “Dalga geçmeyin” diye gülerdim. Çünkü orada daha önceki Dünya Kupaları’nda final yönetmiş üç, yarı final yönetmiş iki, çeyrek final yönetmiş iki hakem vardı. Son iki maç kaldığında önce üçüncülük-dördüncülük maçının dört hakemi açıklandı. Benim ismim yoktu. Final maçının hakemleri açıklanmadan önce, “Tamam, demek ki bana görev yok, tribündeki 8 hakemin arasında olacağım” diye düşündüm. Ama hakemler açıklandığında finaldeydim. Gerçekten çok da iyi bir maç yönettim.

Cantona elimi sıktı!

▼ **Castellon’daki maçlarla ilgili bir hatıranız var mı?**

▲ Aslında o hatıra hakemlik kariyerimin en ilginç anısı. Maçım Fransa ile Rusya arasındaydı. Eric Cantona Fransa Millî Takımı’nın Teknik Direktörü ve hakemlerle sürekli sorun yaşayan, maç sırasında bağırıp çağırabilen bir insan. Fransa yenildi ve elendi. Maçtan sonra soyunma odasına giderken baktım karşıdan Cantona geliyor. Maç öncesi FIFA yetkilileri de hakem arkadaşlar da “Aman dikkat et, çünkü Cantona her şeyi yapabilecek bir insan” diye beni uyarmıştı. Çünkü daha önce yaptığı birçok olumsuz davranış vardı.

Ben Cantona’dan kötü bir tepki beklerken yanıma gelip elimi sıktı ve “Tebrik ederim, çok güzel maç yönettiniz” deyip gitti. Kafamı çevirdim ve maçın gözlemcisi ile FIFA temsilcisini gördüm. İkiisi de gülüyordu. “Neden gülüyorsunuz?” diye sordum. “İlk kez böyle bir şey oluyor. Eric Cantona bir hakemin elini sıktı, tebrik etti, ona gülüyoruz” dediler.

▼ **Dünya Kupası Avrupa elemelerinde ve Avrupa Ligi’nde final maçlarını yönettikten sonra Dünya Kupası geldi. İnsan üst üste iki final yönetince herhalde Dünya Kupası’na da davet edilmeyi bekliyor değil mi?**

▲ Bekliyorsunuz tabii ancak alternatifiniz çok. Plaj futbolunun 100’den fazla FIFA hakemi ve 6 tane Konfederasyon var. Bütün hakemlerin Avrupa’dan gelmesi de söz konusu değil. Avrupa’dan gelecek hakemler arasına girebilir miydim, bilmiyordum. Ama davet

geldi ve çok mutlu oldum. Burada TFF’nin ve MHK’nın bana büyük bir desteği var. Çünkü FIFA, Dünya Kupası’na giden hakemden çok detaylı bir sağlık raporu ve testler istiyor. TFF ve MHK bana bu konuda çok yardımcı oldu. Özellikle de Hakem İşlerinde çalışan herkese çok teşekkür ederim. Ev sahibi Birleşik Arap Emirlikleri’nin Portekiz’le oynadığı açılış maçını yönettim. Toplam 5 maça çıktım ve bunların sonuncusu finaldi. Bir hakemin en büyük hedefi ve hayali Dünya Kupası’nda maç yönetmektir. Ben bu hedefime ilk yılmda ulaştım. Bana göre bu bir şans değil, 2007’den bu yana gelen bir birikim ve çalışmanın ürünüydü.

▼ **Dünya Kupası finalleri sırasında Türkiye’den nasıl tepkiler aldınız?**

▲ En büyük heyecan, 29 hakemin 16 hakeme indirileceği dönemde yaşandı. 16 hakem arasına kaldığım öğrenildiğinde TFF ve MHK yetkilileri hem telefon hem de mail aracılığıyla bana ulaşip tebriklerini bildirdi. Final maçını yöneteceğim açıklandığında MHK Başkanımız Oğuz Sarvan Hocam, Plaj Futbolundan Sorumlu MHK üyemiz Galip Bitigen Hocam ve Hakem İşleri Müdürümüz Sürhat Müniroğlu

İspanya gibi çok üst düzey takımların maçlarını yönettim. Çok dar bir sahada, hızlı oynanan bir futbol var. Fiziksel temaslar çok daha fazla. Üstelik kum da bir dezavantaj. Çünkü bazen ayakla yapılan fauller kumun altında kalabiliyor. Dolayısıyla sizde de bu pozisyonları sezebilme yeteneği geliyor. Ben bu yeteneği yardımcı hakemliğime taşıdığım anda hakeme büyük yardım sağlayabilirim. Bir de plaj futbolunda hakemlik yaparken yardımcınızdan neler istediğinizi öğreniyorsunuz. Futbolda yardımcı hakemlik yaparken de hakemin aynı şeyleri sizden istediğini biliyor ve ona göre yardımda bulunabiliyorsunuz.

▼ **Hakemlikten bundan sonraki beklentileriniz neler?**

▲ Plaj futbolu ve futbolun sezonları birbiriyle çakışmadığı için ikisini bir arada yürütebiliyorum. Bir hakem ancak bir kategoride FIFA hakemi olabiliyor. Ben şu anda plaj futbolunda FIFA hakemiyim ve en iyisini yapmaya çalışıyorum. Umarım en iyisini yapıyor ve ülkeme de bir şeyler katıyorumdur. Çünkü FIFA Hakem Komitesi Başkanı’yla, üyeleriyle günlerce yakın diyaloga giriyorsunuz. Ülkemizi onlara daha yakından anlatabilme fırsatı bulabiliyorsunuz. Ben Türk hakemliğinin başarılı olacağına inanıyorum. Çünkü TFF bu yolda elinden geleni yapıyor. UEFA ve FIFA ile yakın temasta. Yetkililer sürekli Türkiye’ye geliyor ve sizi tanıyor. Tanidikça da güvenmeye başlıyorlar.

▼ **Peki, plaj futboldaki bu başarınızı futboldaki yardımcı hakemliğinizi nasıl etkileyecek?**

▲ Ben ikisini çok net ayırabiliyorum. Hayatta da bu ayrımı çok iyi yapabiliyorum. Ailemi, işimi, özel hayatımı ve hakemliği birbirine karıştırmıyorum. Karıştırdığınız an, bir tarafta yaşadığınız sorun diğeri de yansır. Hakemlikte de böyle. Üst klasman yardımcı hakemliği benim için plaj futbolu hakemliğinden ayrı bir dal. Ama avantajları olduğunu da söylemeliyim. Ben üst düzeyde düdük çaldım. Brezilya, Portekiz,

İspanya gibi çok üst düzey takımların maçlarını yönettim. Çok dar bir sahada, hızlı oynanan bir futbol var. Fiziksel temaslar çok daha fazla. Üstelik kum da bir dezavantaj. Çünkü bazen ayakla yapılan fauller kumun altında kalabiliyor. Dolayısıyla sizde de bu pozisyonları sezebilme yeteneği geliyor. Ben bu yeteneği yardımcı hakemliğime taşıdığım anda hakeme büyük yardım sağlayabilirim. Bir de plaj futbolunda hakemlik yaparken yardımcınızdan neler istediğinizi öğreniyorsunuz. Futbolda yardımcı hakemlik yaparken de hakemin aynı şeyleri sizden istediğini biliyor ve ona göre yardımda bulunabiliyorsunuz.

▼ **Futbol dışındaki hayatınızda neler var?**

▲ Bir kere çok evcimen bir insanım. Alanya gibi çok güzel bir kentte yaşıyorum. Bir köpeğim var, onunla oynuyorum, birlikte idman yapıyoruz. Anne ve babamla arkadaş gibiyim. Birlikte maç seyrederez çünkü ikisi de futbolun içinde. Sinemaya, yemeğe, tatile birlikte gideriz. Her gün antrenman yaparım. Bunun sebebi sadece hakemlik değil. Spor benim için hayat tarzı haline geldi. Tüm stresimi antrenman yaparak atabiliyorum. Bu arada antrenmanlarımın bir kısmını çimde, bir kısmını da kumda yapıyorum. Yazın sadece kumda çalışıyorum. Ali Kızılet Hocam da antrenman programlarını buna göre gönderiyor. Plaja özel antrenman programı hazırlıyor. Benim için Alanya’ya gelip FIFA’nın istediği testleri uyguladı. Ona da verdiği destek için çok teşekkür ediyorum.

▼ **Yaptığınız başka sporlar var mı?**

▲ 9 yaşından beri kayak yapıyorum. Kismetse bu sene İsviçre’ye gitmeyi düşünüyorum. Plaj futboldaki hakem arkadaşım çağırdı. Hakemliğin bir avantajı da bu. Dünyanın dört bir yanında arkadaş edinebiliyorsunuz.

Düğüm iki grupta

Dünya Kupası finallerinin grup kuraları çekildi ve eşleşmeler belli oldu. 8 gruptaki eşleşmelere bakıldığında favori takımlar 6 grupta oldukça rahat görünüyor. Almanya, Sırbistan, Gana, Avustralyalı D Grubu ile Brezilya, Portekiz, Fildişi Sahili ve Kuzey Koreli G Grubu'nun üçer favorisi var. Bu iki gruptan her halükarda birer yıldız kayacak.

Bağış Erten

Futbolun en büyük festivaline, Dünya Kupası'na daha altı ay var. Taktik belirlemek, öngöründe bulunmak, hatta tutulacak takımları seçmek için bile çok erken. Ama heyecanı daha şimdiden sardı, çünkü Güney Afrika'daki günlerin nasıl geçeceğini artık üç aşağı-beş yukarı biliyoruz. Grup kuralarından yola çıkarak hayal kurmak serbest olduğuna göre, gelin kuralara ve grupların dağılımına bir bakalım.

A Grubu
Güney Afrika
Uruguay
Meksika
Fransa

Her zamanki gibi ev sahibi takımın seri başı olarak yer aldığı grup, A Grubu oldu. Ama bu duruma en çok sevinen Fransızlardı. Thierry Henry'nin hiç de Tanrı'nın eli gibi gözükmemeyi bir "el çabukluğuyla" asist olan o gol, Fransızları Dünya Kupası'na götürmeye yetmişti. Ama seri başı olamayan bir takım olarak kuranın azizliğinden korkuyorlardı. Ancak korktukları başlarına gelmedi ve güç açısından pek çok seri başından daha iyi bir kura çekmeyi başardılar. A Grubu'nda kuraya sevinmeyen hiç kimse yok. Meksika da Uruguay da Bafana Bafana (Güney Afrika'nın orijinal adı) da umut biriktirecek bir şansları olduğuna inanıyor. İkinci tura çıkamamış hiçbir ev sahibi takım olmaması Güney Afrika'yı umutlandırıyor haliyle. Daha önce iki kez katıldıkları kupada (1998, 2002) bunu hiç başaramamışlardı. Bu sefer şeytanın bacağına kırmak istiyorlar. Ama bugüne dek hem

Fransa'yı hem de Uruguay'ı hiç yenememiş olduklarını ve FIFA sıralamasında 86. sırada bulduklarını hatırlamakta da yarar var. Fransa tabii ki grubun favorisi. Üst üste dördüncü Dünya Kupası'na gidecek olan Henry, takıma da öncülük edecek. Domenech ise Fransa'da en uzun süre milli takım teknik direktörü olma rekorunu büyük bir başarıyla süslemek istiyor. Beklentisi haksız da sayılmaz. 12. kez Dünya Kupası'na katılan Fransa, 1998'deki başarısı tekrarlamak için her şeye sahip. Meksika ise bu grubun gizli favorisi. Son dört Dünya Kupası'nda gruptan çıkmayı başaran Meksika bir türlü ötesini göremiyor, ama bu bile onları grupta favorilerden biri yapmaya yetiyor. İki kez ev sahipliği yaptıkları kupada, çeyrek finalden ötesini göremediler. Ama şans bu kez ayaklarına kadar gelmiş gibi. Uruguay grubun plasesi gibi görünüyor. Grupta oynadıkları bütün takımları daha önce yenmeyi başardılar ve bir kez de kupada bunu yapmak istiyorlar. A Grubu'yla ilgili söylenebilecek son şey Bafana Bafana'yla ilgili. 1966 yılında kendi evinde düzenlenen kupada İngiltere de Uruguay, Meksika ve Fransa'yla eşleşmiş ve sonunda da kupayı kazanmıştı. Bakalım tarih tekrerrür edecek mi?

B Grubu

Açık ara Arjantin

İlginç gruplardan biri B Grubu. Çünkü ABD'de düzenlenen 1994 Dünya Kupası'nda da Arjantin, Yunanistan, Nijerya aynı gruptaydı

ve Maradona'nın o son kupasında Arjantin büyük bir hüsrana yaşamıştı. Tabii ki grubun açık ara favorisi Arjantin. Gerçi elemelerde işleri hiç de kolay olmadı. Bolivya'ya 6-1 yenildikleri maç, durumun vahametini ortaya koymaya yetiyor. Ama La Albiceleste lakaplı Güney Amerikalıların kupada her zaman iş gördüğü de unutulmamalı. Tabii bir de Messi faktörü var. Bu sene topladığı bütün ödülleri bir de en büyük kupayla kapatmak istiyor genç Arjantinli. Maradona'dan bayrağı almak için bunu yapması şart. Gruptaki hiçbir takıma yenilmediklerini de unutmamalı. Nijerya, Dünya Kupası'na gelen en tecrübeli Afrikalılardan biri. Süper Kartallar artık bu tecrübeyi başarıya tahvil etmek istiyor. Bunu yapabilmeleri için öncelikle hiç yenemedikleri Kore'yi devirmeleri gerekiyor. Kore Cumhuriyeti ise aslında pek de iyi bir kura çekmeyenlerden. Sonuçta Yunanistan da Nijerya da böyle turnuvalarda önemli takımlar ve Kore de bunu biliyor. Park'ın önderliğinde iyi işler yapmak istiyorlar, ama kendi evlerinde oynadıkları kupadaki yanı final dışında pek bir başarıları yok. Grubun anahtar takımı Yunanistan olacak gibi. 2004 Avrupa Şampiyonu ekip, muhtemelen Otto Rehhagel'le son turnuvasına gidiyor. Ukrayna'yı play-off'ta geçen komşu, bu kez Dünya Kupası'nda da varlık göstermek istiyor. 16 yıl sonra geldikleri kupada bu sefer sadece kalelerini iyi savunmak yetmeyecek gibi.

C Grubu

İngiltere çok farklı

Anglo-Amerikan özelliğiyle öne çıkan C Grubu'nda tabii ki İngiltere ve ABD favorisi. Ama İngiltere'nin bu sefer bambaşka bir güçle geldiği unutulmamalı. Capello'nun takımı 13. kez Dünya Kupası'na katılıyor, ancak bu sefer gerçekten en büyük favorilerden biri olmayı da başarıyor. Kendi ülkeleri dışında hiç kupa kazanamayan Adalılar, güneş batmayan imparatorluk toprakları döneminde yönettikleri Güney Afrika'da bunu başarmak istiyor. Oynadıkları 10 maçın 9'unu kazandılar ve elemelerde tam 34 gol atıldılar. Bakalım sahip oldukları altın jenerasyonun son kupa macerasında bir ödül alabilecekler mi? Son bir not; İngiltere 2009 Eylül'ü öncesinde gruptaki takımlardan sadece ABD'yle daha önce karşılaştı. Altıncı kez üst üste kupaya katılan ABD, 1994 ve 2002'den sonra bir kez daha çeyrek finalleri zorlamak istiyor. Konfederasyon Kupası'nda kupanın en büyük iki favorisi İspanya ve Brezilya'ya zor anlar yaşatan Amerikalılar yine bir sürpriz peşinde. Avrupa'nın beklenmedik finalistlerinden Slovenya'nın grupta ne yapacağı merak konusu. 2 milyonluk bir ülke için çok büyük bir iş başardıkları kesin. Hele de Polonya, Çek Cumhuriyeti ve Rusya gibi takımları elemeleri az buz bir iş değil. Cezayir ise Mısır'la oynadıkları ve büyük olaylar nedeniyle dünya gündemine oturan karşılaşma sonrası kupa bileti almış olmaya seviniyor hâlâ. Gerçekten de futbolun asla sadece futbol olmadığını gösteren bu olay belki de Cezayir'e bir motivasyon kaynağı olabilir. Çöl Tilki'leri 1986'dan sonra ilk kez Dünya Kupası'na katılıyor.

D Grubu

Zor dostum zor...

Almanya
Avustralya
Sırbistan
Gana

Bu Dünya Kupası'nda ölüm grubu olarak adlandırılacak iki grup varsa onların ikincisi D Grubu. Tabii ki Almanya favorisi ama Sırbistan da Gana da Avustralya da bu şampiyonanın sürprizi olabilecek ekipler. Daha önce yedi kez final oynayan Almanya elbette bir turnuva takımı olarak öne çıkıyor. Sadece bu da değil. Son iki büyük kupada oynadıkları oyun da onları favorisi kılıyor. Serdar Taşçı ve Mesut Özil'in de muhtemelen forma giyeceği Almanya'nın bu sefer nereye kadar gidebileceği merak konusu. Gana muhtemelen Afrika kıtasının en büyük üç sürpriz adayından biri. Kara Yıldızlar çok genç bir takımla gittikleri 2006'dan sonra bir kez daha futbol sahnesine çıkıyor, ama bu onların gücünü azımsamak gerektiği anlamına gelmiyor. U20 Dünya Şampiyonu olan ekip, Eğer Inter'li genç yıldız Balotelli'yi de İtalya U21 takımında oynamış olmasına karşın anavatanı Gana forması giymeye ikna ederse çeyrek final onlar için hiç de sürpriz olmayacak.

Sırbistan, eski Yugoslavya topraklarında turnuvaya gelen iki takımın daha güçlü olanı. Üstelik grubun favorisi Almanya'yı da gayet iyi tanıyorlar. Çünkü pek çok oyuncuları Almanya'da oynuyor. Vidic, Pantelic ve Stankovic gibi tecrübeli yıldızları Krasic ve Tosic gibi genç isimlerle harmanlayan Sırların geçtiği hiçbir tur sürpriz olmayacak. Avustralya 32 yıl süren Dünya Kupası hasretine geçen kupada son vermişti. Artık daha üst basamakları hedefliyor. Bu sefer Hiddink'in ardından bir başka Hollandalı Verbeek'le geliyorlar ve kupaya gelmeyi en çabuk garantileyen takım olmakla övünüyorlar.

E Grubu

Üçlü çekişme

Hollanda
Danimarka
Japonya
Kamerun

Favorilerin arasındaki en rahat takımlar İngiltere, İtalya ve İspanya gibi görünüyor. A Grubu'nda Fransa ile Meksika, E Grubu'nda Hollanda, Danimarka ve Kamerun birincilik için çekişecek. Güney Kore, Cezayir, Kuzey Kore, Yeni Zelanda, Honduras gibi takımlara ise pek şans tanıyan yok.

Birbirine yakın güçteki takımların bulunduğu gruplardan biri E Grubu. Tabii ki Hollanda öne çıkıyor ama Danimarka da Kamerun da Japonya da bir üst tura çıkmaya hevesli. FIFA dünya sıralamasının üçüncüsü Hollanda doğal favorisi. Gruptaki bütün maçlarını kazandılar ve sadece iki gol yediler. Ama turnuva başka elbette. Son yıllarda hep hayal kırıklığı yaşayan Portakalların yeni teknik direktörü Van Marwijk'in de bunu ispatlaması şart. Danimarka son iki büyük turnuvayı kaçırmış olmanın acısını bu kupadan çıkarmak istiyor. Daha önceki üç katılımlarında hep ikinci tura çıktılar. Elemelerde Portekiz'in önünde grubu lider kapatan Vikingler bu sefer de minimum bu beklentiyle geliyor. Kamerun kupanın en güçlü Afrikalılarından. İlk kez 1990'da gönül çelen Aslanlar, bu sefer kendi topraklarında daha büyük başarıya göz dikmiş durumda. Eto'o önderliğinde bunu yapacak güçleri de var.

Japonya grubun en zayıf halkası. Ama futbol kültürü açısından her geçen sene daha iyi bir konuma yükselen Japonları da azımsamak hata olabilir.

F Grubu

İtalya-Paraguay çok yakın

İtalya
Paraguay
Yeni Zelanda
Slovakya

Son kupa şampiyonu İtalya'nın domine etmesine neredeyse

kesin gözüyle bakılan F Grubu aslında en az ilgi çekecek grup gibi gözüküyor. Tabii ki daha önce gruptaki hiçbir rakibine yenilmeyen Gök Mavililer bu durumdaki mutsuz değil. Hele de zor günler yaşadıkları şu günlerde rahat bir gruptan çıkmak performanslarını olumlu etkileyebilir. Ama yine de daha önce 16 kez kupaya katılmış olan Azzurri'nin daha fazla yıldız ihtiyacı olduğu kesin. Paraguay, Güney Amerika'nın gizli favorisi. Tarihlerinin en iyi eleme grubu performansı geliyorlar. Salvador Cabanas, Nelson Valdez ve Roque Santa Cruz gibi golcülerle her takımı tehdit edebilecek gibi gözüküyorlar. Yeni Zelanda ise Haka dansı dışında ne yapabileceği merak konusu olan ekiplerden. Tıpkı Çek Cumhuriyeti dururken kupaya gelmeye hak kazanan Slovaklar gibi. Her iki ekibin de katılmaları büyük başarıydı, bakalım devamını getirebilecekler mi?

G Grubu

Ölüm grubu

Brezilya
Kuzey Kore
Fildişi Sahilleri
Portekiz

Aslında ölüm grubu bu grup. Üstelik en renkli olan da. Kuzey Kore hariç kim çıkarsa sevineceğiz, kim elenirse üzüleceğiz. Tüm kupalara katılan Brezilya'nın olduğu yerde ilk favori onlardır. Ama bu sefer

işleri kolay değil. Sömürülen ile sömürenin derbisinde Portekiz'le yapacakları maçın ayrı bir önemi var. Ama kupayı daha önce beş kez kaldıran Seleçao her zaman bir yolunu bulup bir üst tura çıkmayı başarıyor. Portekiz'in işi zor gibi. Çünkü Fildişi Sahilleri hem çok güçlü geliyor hem de kupayı sarsma peşinde. Ama Ronaldo'dan çok şey bekleyen Portekizliler 2006'daki yarı final başarısını bir tık ileri götürmek derdinde. Fildişi ise bu yoldaki en büyük tehdit. Droghba ve arkadaşları elemelerde hiç yenilmedi. Ama tıpkı son turnuvada olduğu gibi zorlu bir kura çektiler. Bakalım turu geçip istim alabilecekler mi? Kuzey Kore ise siyasi yapısı gibi futbol açısından da kapalı kutu.

H Grubu

İspanya'nın rakibi yok

İspanya
İsviçre
Honduras
Şili

Nihayet bir büyük turnuvaya, hem unvanıyla hem de kadrosuyla favori olarak geliyor İspanyollar. Üstelik görece rahat da bir gruptalar. Grubun resmi dili İspanyolca. Çünkü üç takım İspanyolca konuşuyor. FIFA'nın ve UEFA'nın ev sahibi İsviçre de genç takımlarda gösterdiği başarının meyvelerini bu kupada almak derdinde. Şili ve Honduras gibi görece zayıf takımlarla oynamak onların da işine geliyor. Şili bu grubun plasesi olarak çaktırmadan tur peşinde. Özellikle Avrupa'da oynayan oyuncularıyla bunu yapabileceklerine güveniyorlar. Honduras ise turnuvaya renk katmak derdinde. Onlar için alınan her puan başarı sayılacak.

Afrika altılısının en iyisi kim olacak?

Dünya Kupası'nın ilk kez Afrika'da düzenlenecek olması, finallere bu kıtadan katılan 6 takımın iştahını iyice kabartıyor. Bugüne kadar hep Avrupa ile Latin Amerika takımları arasında gidip gelen kupada zaman zaman yaptıkları sürprizlerle dikkat çeken Afrika ekipleri, bu defa daha fazlasını istiyor. En iştahlıları Fildişi Sahilleri, Gana ve ev sahibi avantajını kullanmak isteyen Güney Afrika Cumhuriyeti. Kamerun ve Nijerya tecrübelerini konuşurken, Cezayir ise geçmişte olduğu gibi sürprizlere imza atmaya hazır.

Hasan Cemali

Afrika'yı 2010 Dünya Kupası'nda temsil edecek 6 takım hem kendi aralarında hem de kupaya sahip olabilmek için diğer güçlü rakipleriyle mücadele edecek. Dünya Kupası Afrika kıtasında ilk kez düzenleniyor ve ev sahipliği yapacak olmak Afrika takımlarının kupa iştahını iyice kabartıyor. Ev sahibi Güney Afrika, Nijerya, Cezayir, Gana, Kamerun ve Fildişi Sahili, bir sürprizi gerçekleştirerek ipi göğüslemek amacıyla.

İlk bileti Gana aldı

Gana elemelere katılıp 2010 Dünya Kupası finallerine bilet alan ilk Afrika ülkesi unvanını taşıyor. Dünya Kupası finallerine ikinci kez katılıyorlar.

Bundan önce katıldıkları ilk finallerin 2006 Almanya olduğu düşünülürse, istikrarlı bir çizgi ve başarılı bir jenerasyon yakaladıkları söylenebilir. Gruptan çıkıp ilk 16 takım arasına kaldıkları 2006 Dünya Kupası finallerinde oynadıkları 4 maçta 2 galibiyet alıp 2 yenilgiye uğradılar ve 4 gol attılar. Gana, eleme grubunda Mali, Benin ve Sudan gibi sürpriz yapmaya açık takımları geçmeği başardı. Finallerde D Grubu'nda mücadele edecekler. Rakipleri ise Almanya, Avusturya ve Sırbistan. Gana'nın başında bulunan Sırp Milovan Rajevac, oldukça deneyimli bir teknik direktör. Görevi 2008'de Fransız Claude Le Roy'dan devraldı ve takımın omurgasını korudu. Afrika futbolunun güçlü ekiplerinden Kamerun ve Fildişi Sahilleri'nden hiç de aşağı kalır bir tarafları yok. Takımın kalesini tanıdık bir isim koruyor. Ülkemizde de

değişik takımlarda forma giyen Richard Kingston oldukça deneyimli bir file bekçisi. Takımın en sağlam yanlarından biri savunma hattı. Sunderland'li John Mensah, takımın defansındaki en dikkat çekici oyuncu. Orta alanda ise Interli Sulley Muntari hücum gücüyle, Chelsea'nin yıldızı Micheal Essien ise oyunun her iki yanını başarıyla oynayabilen özellikleriyle Gana'yı tehlikeli bir takım haline getiriyor. Orta sahanın bir başka önemli ismi ise bir zamanlar Fenerbahçe'nin de formasını giyen ve halen İtalya Ligi'nde Bologna'da top koşturan Stephen Appiah. Gana'nın forvet hattında Rennes'li Asamoah Gyan çabukluğu ve deneyimiyle oldukça önemli bir golcü. Apollon Limasollu Manuel Agogo ve NAC Breda formasını giyen Matthew Amoah da Gana'nın diğer gol silahları.

Gana'nın 20 yaş altı takımı Mısır'da düzenlenen Dünya Kupası'nda şampiyonluğu elde etti. Bu başarı, A takım için de önemli bir motivasyon kaynağı olarak gösteriliyor. Genç yetenekler arasında Andre Ayew, Dominic Adiyiah ve David Addy, 2010 Dünya Kupası kadrosu için

düşünülen oyuncular. Gana'nın dezavantajı ise zaman zaman takım oyunundan uzaklaşan bir görüntü sergilemesi. Essien, Muntari, Mensah ve Gyan gibi üst düzey yeteneklerin zaman zaman kişisel özelliklerini ön plana çıkarmak istemesi, takımın uyumunu bozabiliyor. Bu ay 10-31 Ocak tarihleri arasında Angola'da düzenlenecek Afrika Uluslar Kupası, Gana için önemli bir hazırlık ortamı olacak. Oyuncular birbirlerine uyum sağlama açısından deneyim kazanacak. Otoriteler, Gana'nın Dünya Kupası finallerinde D Grubu'nda liderlik için Almanya ile karşılaşacağı görüşünde.

Fildişi Sahilleri yıldızlar topluluğu

Onlar da Gana gibi Dünya Kupası finallerine ikinci kez katılıyor. İlk kez katıldıkları 2006 Almanya'da gruptan çıkamadılar. Üç maçta 1 galibiyet, 2 yenilgi alırken 5 gol atıldılar.

Fildişi Sahilleri'nin başında, Türk futbolseverlerin de yakından tanıdığı, Trabzonspor'un eski teknik direktörü Boşnak Vahid Halilhodžić bulunuyor. Fildişi Sahilleri takımı, yetenekli, kuvvetli ve tekniği üst düzeyde oyuncularından oluşuyor. Her yönü ile mükemmel bir ekip olan Fildişi'nin finale kadar gelebileceği ihtimali hiç de sürpriz olarak görülüyor. Tam bir yıldızlar topluluğu olan Fildişi Sahilleri'nin kadrosuna bakıldığında, bir Afrika takımının ilk defa bu denli iddialı olduğu söylenebilir. Savunmada Premier Lig takımlarından Arsenal'in formasını giyen Emmanuel Eboué ve Manchester City'den Kolo Toure'nin yanı sıra Bundesliga takımlarından Stuttgart'ta oynayan Arthur Boka dikkat çekiyor. Fildişi Sahilleri, orta sahada ise Barcelona'dan Yaya Toure, Marsilya'dan Bakari Kone, Sevilla'dan Didier Zokora ve Sevilla'dan N'dri Romaric gibi oldukça yetenekli oyunculara sahip. Forvetlerinde ise dünyanın en iyi golcülerinden biri olarak Chelsea'li Didier Drogba ile takım arkadaşı

Salomom Kalou'nun yanı sıra Galatasaray'da forma giyen Abdul-Kader Keita yer alıyor. Oyuncularının hemen hemen tümünün Avrupa'nın belli başlı liglerinde ve önemli takımlarında forma giymesi, Fildişi Sahilleri'nin ne denli tecrübeli bir takım olduğunu ortaya koyuyor. 2006 Dünya Kupası finallerinde gruptan çıkamaları da oynadıkları futbola tüm dünyanın ilgisini ve hayranlığını toplamışlardı. Şanssızlıkları, Hollanda, Arjantin ve Sırbistan-Karadağ'la birlikte "ölüm grubu"nda yer almalarıydı. Fildişi Sahilleri'nin zayıf noktası ise bazı kritik ortamlarda oyuncuların dikkatlerinin dağılması. Bu zafiyet, taktik uyum konusunda sıkıntı yaşayan tüm Afrika takımlarının ortak problemi aslında. Takımın silahı Didier Drogba sezona üstün bir form tutarak başladı. Modern futbolun tüm özelliklerini üstünde taşıyan bu futbolcu olağanüstü yeteneklere sahip önemli bir golcü. Futbol meraklıları Drogba'yı Güney Afrika'da izlemek için şimdiden sabırsızlanıyor. Fildişi Sahilleri gol yollarına Drogba ile yetinmeyecek elbette. Chelsea'de form tutan Salomon Kalou ile Marsilya'dan Bakari Kone de rakiplerin korkulu rüyası olmaya aday. En zorlusu olarak ifade edilen G Grubu'nda Brezilya ile Fildişi Sahili favori gösteriliyor. Kuzey Kore ile Şili ise sürprize açık ekipler.

kim olacak?

McCarthy'nin formsuzluğu Parreira'yı düşündürüyor. Blackburn'den Wigan'a transfer olan McCarthy'nin beklenen gelişmeyi gösterdiği takdirde tekrar milli formaya kavuşacağı belirtiliyor.

Tecrübenin adı Kamerun

Güney Afrika'nın avantajı ev sahipliği

Ev sahibi Güney Afrika, Dünya Kupası finallerine üçüncü kez katılıyor. 1998 ve 2002'de gruptan öteye gidemediler. Toplam 6 maçta 1 galibiyet alırken 8 gol atıldılar. Bu kez yer aldıkları zorlu grupta Meksika, Uruguay ve Fransa ile mücadele edecekler. Ev sahibi olmanın avantajını kullanabildikleri takdirde Fransa ile birlikte bir üst tura yükselme şansları var gibi görünüyor. Sezon başında Joel Santana'dan teknik direktörlük görevini devralan Carlos Alberto Parreira, Güney Afrika futbolunun yabancı değil. Bundan önce 2007-2008 yılları arasında da milli takımı çalıştırmıştı. Fenerbahçe ile Türkiye'de şampiyonluk yaşayan Carlos Alberto Parreira, finallerle ilgili şu yorumu yapıyor: "Ev sahibi olmanın avantajı kadar dezavantajı da var. Taraftar baskısı bazen iyi, bazen de kötü sonuç verir. Baskıyı bir motivasyon olarak değerlendirmek gerek. Elimizde kaliteli futbolculardan kurulu bir kadromuz var. Oyuncuları iyi tanıyorum ve nasıl bir sistemde oynamamız gerektiğini biliyorum." Güney Afrika, kıta ülkeleri arasında takım oyununu başarıyla uygulayan ve etkili ekip olarak gösteriliyor. Orta sahanın meastrosu Evertonlu Steven Pianaar bu bölgeye büyük bir dinamizm getiriyor. Hollanda'nın Excelsior takımının genç orta saha dinamosu Kermit Eraskus ise gelecek için önemli bir yetenek olarak gösteriliyor. Kanatlarda Siboniso Gaxa (Mamelodi Sundowns) ile Tsepho Masilela (Maccabi Haifa) iki etkili savunmacı. Takımın gol yollarındaki en önemli ismi olan Benni

Kamerun ilk kez 1982'de boy gösterdiği Dünya Kupası'na 6. kez katılıyor. 1990'da çeyrek finale çıkma başarısını gösterdiler. Toplam 17 maçta 4 galibiyet elde edip 15 gol atıldılar. Hollanda, Danimarka ve Japonya'nın bulunduğu grupta yer alan Kamerun, Hollanda ile birlikte gruptan çıkmaya en yakın aday gösteriliyor. Kamerun için 2009'da Fransız Teknik Direktör Paul Le Guen'in göreve gelmesiyle hayat buldu denilebilir. Onlar için eleme grubu maçları tatsız başlamıştı. Togo yenilgisi ve Fas beraberliği beklenmedik puan kayıplarıydı. Alman teknik adam Otto Pfister ile yollarını ayıran Kamerun, 45 yaşındaki Paul Le Guen'le yükselişe geçti. Onlardan beklenen, hırslı, tempolu ve organize futboldu. Paul Le Guen'le bu beklentiler karşılanırken, takımda disiplin sağlandı ve oyuncular arasındaki uyumsuzluk sorunu da ortadan kalktı. Kamerun, Dünya Kupası'nı kazanmak için en az Fildişi Sahilleri ve Gana kadar büyük ümitler besliyor. Le Guen'in talebeleri, Afrikalı

rakiplerine göre daha deneyimli ve mental olarak hazır bir ekip görünümünde. Göze hoş geldiği kadar etkili futbolcuları gözden kaçmıyor. Sezon başında Barcelona'dan Inter'e geçen Samuel Eto'o dünyanın belli başlı santrforları arasında gösteriliyor. Kariyerinin en üst noktasında olan usta golcü, çabukluğu, tekniği ve çevikliği ile

dikkati çekiyor. Mallorcalı Pierre Webo ekibin diğer yıldızı. Kamerun'un orta sahası Avrupa'nın önemli takımlarında deneyim kazanmış oyunculara meydana geliyor. Kayserispor'dan Alioum Saidou, Lyon'dan Jean Makoun, Marsilya'dan Stephane M'bio, Real Betis'ten Achille Emana, Arsenal'den Alex Song, savunmada Gaziantepspor'dan Armond Deumi, Trabzonspor'dan Rigobert Song, Burnly'den Bikey, Newcastle'dan Geremi, Tottenham'dan Assou Ekotto ve Bassong, Monaco'dan N'Koulou kalite düzeyleri yüksek oyuncular. Takımın kalecisi ise tıpkı Song, Saidou ve Deumi gibi futbol hayatını ülkemizde sürdüren Kayserisporlu Souleymanou Hamidou. Disiplini üst düzeyde tutan Paul Le Guen yönetimindeki Kamerun. 1990'daki çeyrek final başarısının ötesine geçmek isteyecek.

Nijerya özüne döndü

Nijerya finallere dört kez katıldı ve iki kez ilk 16'lar turuna yükseldi. Toplam 11 maçta 4 galibiyet alırken 14 gol attı. Takımın başındaki Nijeryalı Shaibu Amodu deneyimli bir teknik adam. Daha önce de birçok kez Nijerya'yı çalıştıran Amodu, başarısız olan Bertie

Vogts ve James Peters'in ardından geçtiğimiz yıl yeniden göreve getirildi ve güvenini kaybetmiş, kopuk futboluyla dağılmak üzere olan takımı toparlamayı başardı. Amedo'nun yönetiminde uyum sağlandı ve disiplin ön plana çıktı. "Nijerya, Güney Afrika'da ne yapar?" diye sorulduğunda "Gana ile Fildişi Sahilleri gibi güçlü ekiplerin arkasında kalır" deniliyor. Ancak, "Mucizelere açık olan futbolda her şey mümkün" diyen Amedu Shaibu takımına güveniyor. Kadroda bir çok yıldız bulunan Nijerya'da Evertonlu golcü Aiyegbeni Yakubu, Lokomotiv Moskova'nın golcüsü Peter Odemwingie, Portsmouthlu forvet Nwengwu Kanu ile orta alanda Real Zaragoza'lu Ikechukwu Uche ve Chelsea'li John Obi Mikel, savunmada da Everton'lu Joseph Yobo önemli oyuncular. Arjantin, Güney Kore ve Yunanistan'ın bulunduğu grupta yer alan Nijerya, ilk ikiye girdiği takdirde sürpriz yapmış olmayacak.

Cezayir sürprize açık

Cezayir ilk kez katıldığı 1982 Dünya Kupası'ndan bu yana üçüncü kez finallere geliyor. 1982 ve 1986'da da gruplara kadar çıkabildiler. Oynadıkları 6 maçta iki galibiyet alıp 6 gol attılar. Teknik direktörlüğünü Rabah Saadene'nin yaptığı Cezayir, turnuvalarda aldığı sürpriz sonuçlarla dikkati çekiyor. 1982 Dünya Kupası grup maçında Avrupa şampiyonu Batı Almanya'yı 2-1 yenmişler, 1986'da grup maçında Kuzey İrlanda ile 1-1 berabere kalmışlardı. Cezayir, 2010 Güney Afrika Dünya Kupası'na hak kazanabilmek için play-off maçında Mısır'la zorlu bir mücadeleye girdi. Sudan'ın Ondurman kentindeki olaylı üçüncü maçı 1-0 kazanarak Güney Afrika vizesini aldı. Cezayir de diğer Afrika

temsilcileri gibi Avrupa'nın önemli takımlarında forma giyen oyunculara sahip. Bochumlu Antar Yahia, Portsmouth'lu Nadir Belhadj, Rangers'lı Madjid Bougherra, Wolfsburglu Karim Ziani, Lazio'lu Maud Meghni ve Borussia Mönchengladbach'lı Karim Matmour Cezayir'in Dünya Kupası'ndaki kozları olacak. İngiltere, ABD ve Slovenya'nın grubunda yer alan Cezayir'in gruptan çıkması için yine bir sürpriz yapması gerekiyor.

Denge kuran hakem

başarılı olur

Jaap Uilenberg

Baskı sadece Türkiye’de yok. Üst seviye liglerin hepsinde hakemler baskıyla karşılaşır. Hakem, bu baskının işinin bir parçası olduğunu bilmeli. Doğru ve âdil yorumları, olumsuz olsa bile dikkate almalı. Haksız ve gerçeklikten uzak yorumlara ise kulak asmamalı.

Türkiye, UEFA Hakem Konvansiyonu’na üye oldu. Bu da UEFA’nın Türkiye’deki hakemlik müessesesinin organize edilmiş şeklini onayladığı anlamına geliyor. Bu üyelik, birçok yükümlülüğü de beraberinde getiriyor. Türkiye de doğru yolda ilerliyor.

UEFA Hakem Komitesi’nin Hollandalı üyesi, Türk hakemliğini yakından izliyor. Çünkü sorumlu olduğu 5 ülke arasında Türkiye de yer alıyor. Hakemin başarı sırlarını açıklarken, “Ailesi, mesleği ve hakemlik görevi arasında doğru bir denge kurması gerekiyor. Sadece iyi dengeyi kurabilen hakemler başarılı olur. Hakem öğrenmeye açık ve kendi kendisini eleştirme olgunluğuna sahip olmalı. Ve tabii ki hakemlik camiası dışından gelecek eleştirileri de göğüsleyebilmesi gerek” cümlelerini kuruyor.

▼ **Günümüzde futbol seviyesi, oyunun hızlı oynanışı ve taktiksel anlayışlar nedeniyle bir hayli yükseldi. Bu değişikliğin hakemlere ne tür etkileri olduğunu düşünüyorsunuz?**

▲ Günümüz futbolunu on yıl öncesine bile karşılaştırmak mümkün değil. Artık daha yüksek hızda oynanan futbolda daha fazla fiziki temas oluyor. Oyuncuların fizik kondisyonları yükseldi, medya baskısı arttı. Tüm bunların hakemlere büyük etkisi oldu. Artık hakemin, hem fiziksel anlamda hem de mental anlamda kendisini en üst seviyede tutması gerekiyor. Yaşanan değişim, hakemlerin pozisyon alma ve hareketlenme gibi teknik yönlerini de etkiledi.

▼ **Bir hakemin fiziksel, mental ve oyun kuralları bilgisi bakımından başarılı olması için gerekli olan nedir?**

▲ Ailesi, kendi mesleği ve hakemlik görevi arasında doğru bir denge kurması gerekiyor. Sadece iyi dengeyi kurabilen hakemler başarılı olur. Öğrenmeye açık ve kendi kendisini eleştirme olgunluğuna sahip olmalı. Ve tabii ki hakemlik camiası dışından gelecek eleştirileri de göğüsleyebilmesi gerek.

▼ **“İdeal hakem”i nasıl tanımlarsınız?**

▲ İdeal hakem diye bir kavram yoktur. Herkes üst seviyeye ulaşmak ve hakemlik karakterini oturtmak için kendi yolunu çizmelidir.

Baskı sadece Türkiye’de yok

▼ **Türkiye’de hakemlerin medya ve kulüpler tarafından yoğun baskı altında tutulduğunu biliyorsunuz. Bu tür**

bir ortamda hakemlerin psikolojik hazırlıkları nasıl olmalı?

▲ Böyle bir ortam sadece Türkiye’de yok. Üst seviye liglerin hepsinde hakemler, medya ve kulüplerin baskısıyla karşılaşır. Hakemliğe başlayan ve zirveye yükselmeyi hedefleyen hakemler, bunu göz önüne almalı ve bu baskının işlerinin bir parçası olduğunu bilmeli. Doğru ve âdil yorumları, olumsuz olsa bile dikkate almalı. Haksız ve gerçeklikten uzak yorumlara ise kulak asmamalıdır.

▼ **Türkiye’deki hakem eğitimi ve gelişimiyle ilgili düşünceleriniz neler?**

▲ Burada özellikle son yıllarda hakem eğitimi ve gelişimi konusunda birçok çalışma yapan Türkiye Futbol Federasyonu’nun hakkını teslim etmek gerekir. Artık organizasyonel anlamda da Türkiye, UEFA Hakem Konvansiyonu’na üye oldu. Bu da UEFA’nın Türkiye’deki hakemlik müessesesinin organize edilmiş şeklini onayladığı anlamına geliyor. Bu üyelik, birçok yükümlülüğü de beraberinde getiriyor. Türkiye de doğru yolda ilerliyor.

▼ **Türkiye, UEFA Hakem Konvansiyonu’na üye olduğuna göre, bu Türk hakemliğini nasıl etkileyecektir? Bu konu, İtalya, İspanya ve İngiltere gibi ülkelerin konvansiyona üye olmaması nedeniyle Türk medyasında geniş şekilde yer almadı, Federasyonun başarısı tam olarak anlatılmadı.**

▲ Bu ülkelerin üye olamaması bir şeyi açık olarak gösteriyor. Organizasyonel yapılarında bir sıkıntı olduğu belli. Sözümlü ettiğiniz bütün ülkeler konvansiyona üyelik konusunda çalışmalar yapıyor. Hatta İtalya üye oldu bile. İngiltere de yapacağı değişikliklerle 2010’da konvansiyona aday olacak. Unutmayalım ki futbolun ilerlemiş olduğu Almanya, Fransa ve benim ülkem Hollanda da bu konvansiyona üye.

Türkiye uzun yıllar çalışmamış!

▼ **Türkiye Futbol Federasyonu, Merkez Hakem Kurulu ve Futbol Geliştirme Merkezi, Türkiye’de hakemlikten sorumlu olan kurumlar. Aralarındaki dayanışma ve projeleri konusunda ne düşünüyorsunuz?**

▲ UEFA Hakem Komitesi üyesi olarak ben 5 ülkeden sorumluyum. Bu ülkelerden bir tanesi de Türkiye. Bilgileri içeriden alabiliyorum ve projelerle ilgili söyleyebileceklerim hep pozitif. Yalnız, unutulmamalı ki hakemlik konusunda uzun yıllar yeterli derecede çalışma yapılmamış. Bu da Türk hakemlerinin kalitesi üzerinde olumsuz bir etki oluşturmuş. Bu durum, onların Avrupa hakem camiasındaki yerlerini de negatif yönde etkilemiş. Ama mevcut MHK ve FGM birlikte çok iyi çalışıyor. Bunun olumlu etkisi olacaktır ama bu biraz zaman alacaktır. Gerçekten Türkiye’den çok umutluyum.

▼ **Türkiye’de hakem seçimi ve aday hakemlerin**

▼ **“Profesyonel hakemlik” kavramına nasıl bakıyorsunuz? Bunu Hollanda’da hayata geçirmek gibi bir planınız var mı? İngiltere’yi incelediğinizde size göre olumlu-olumsuz yönleri neler?**

▲ Hollanda’da tam profesyonel hakemlik kavramı yok. Hollanda’da hakemler yüzde 50 kendi işleriyle, yüzde 50 de hakemlikle ilgileniyor. Bence en iyi sistem yarı profesyonel olanı. Böylelikle hakemleri ayda 2-3 kez toplantılara çağırabiliyoruz. Hakemler, her gün idman yapıyor ve maçlara hazırlanabiliyor. Ayrıca, başka bir işleri olması iyi bir şey, çünkü hakemliği bıraktıktan sonrası için de hazır olmaları.

▼ **1974 Dünya Kupası’nda düdük çalan Doğan Babacan ve 1996 Avrupa Şampiyonası’nda görev alan Ahmet Çakar dışında büyük turnuvalarda görev alan başka Türk hakemi olmadı. Bu neden kaynaklanmış olabilir? Neden Türk hakemliğinin düzeyi hem milli takım hem de kulüp takımlarında aşama yapan Türk futbolunun seviyesinin**

hazırlanması konusunda en önemli faktörler hangileri? Hakemliğe hangi yaşta başlanmalı? Boy/kilo oranı ne olmalı? Hangi mesleği yapanlar hakemlik için en elverişli kişilerdir?

▲ Bunlar çok zor sorular. Şüphesiz hakemliğe başlamak için en iyi yaşlar 15-16. Genç takımların maçlarını yöneterek işe başlarsınız. Samimiyetle söyleyeyim, ideal bir meslek ya da boy/kilo oranı yok. Avrupa’da uluslararası maç yöneten hakemlere bakın, hepsinin meslekleri farklı. Bazıları uzun, bazıları ise kısa boylu. Hakemliğe yatkın olup olmadığınızın doğuştan gelen yeteneklerle de ilgisi var.

▼ **Hakemlikte başarıyı getiren etkenlerden bir tanesi de deneyim. Avrupa’daki hakemlerle Türk meslektaşlarını karşılaştırdığınızda ne gibi yorumlar yapabilirsiniz?**

▲ Hakemlikte daha çok maç yönetmekle deneyim kazanılır. Üst klanmandaki hakemler neredeyse her hafta müsabaka yönetmelidir. Yetenekli genç hakemler için de aynı şey söylenebilir. Bu şekilde otomatik olarak tecrübe kazanırlar. Tabii zamanla da ilgili olan bir konu bu. Türkiye geçmişe nazaran adım adım iyiyeye gidiyor. Bunun da hakemlik standardına olumlu etkisi olacaktır.

altında kaldı?

▲ FIFA hakemlerinde son yıllarda sürekli değişiklik yaşanması, doğru mentörlük ve eğitim programlarının uygulanmamasına buna gerekçe olarak gösterebiliriz. Şimdiki MHK farklı ve iyi bir felsefe ile çalışmalarını sürdürüyor. Hakemlerle bire bir, yüz yüze görüşüyorlar. Adeta bir terzi itinası ile çalışıyorlar. Bu şekilde hakemler mutlaka aşama kaydedecektir. Bunu yapmak için zaman ve doğru insanlarla çalışmak gerekli. Türk hakemlerinin önümüzdeki yıllarda ciddi adımlar atacaklarına inanıyorum. Bu sene UEFA Avrupa Ligi’nde çok iyi maçlar çıkardılar. Cüneyt Çakar da UEFA U21 Şampiyonası finallerinde İsveç ile İngiltere karşılaşmasında mükemmel bir performans sergiledi.

▼ **En yakın ne zaman bir Türk hakemini önemli turnuvalarda düdük çalarken görebileceğiz?**

▲ Unutmayın ki Avrupa 21 Yaş Altı Şampiyonası, milli takımlar seviyesinde UEFA’nın ikinci önemli organizasyonu. Bu büyük turnuvada Cüneyt Çakar çok iyiymi. Öncelikli hedef UEFA’da “Premier Hakem” kategorisine bir hakemi çıkartmaktır. “Premier Hakem” olacak kişi Şampiyonlar Ligi maçı yönetebilecek. Cüneyt Çakar da bu yükselişi başardı.

İtalya konvansiyona üye oldu. İngiltere de yapacağı değişikliklerle 2010’da

konvansiyona aday olacak. Unutmayalım ki futbolun ilerlemiş olduğu Almanya, Fransa ve benim ülkem Hollanda da bu konvansiyona üye.

Türkiye’de hakemlik konusunda uzun yıllar yeterli çalışma yapılmamış. Bu da Türk hakemlerinin kalitesi üzerinde olumsuz bir etki oluşturmuş. Bu durum, onların Avrupa hakem camiasındaki yerlerini de negatif yönde etkilemiş.

Bence en iyi sistem yarı profesyonellik. Böylelikle hakemleri ayda 2-3 kez toplantılara çağırabiliyoruz. Hakemler, her gün idman yapıyor ve maçlara hazırlanabiliyor. Ayrıca, başka bir işleri olması iyi bir şey, çünkü hakemliği bıraktıktan sonrası için de hazır olmaları.

Avrupa U21 Şampiyonası, milli takımlar seviyesinde UEFA’nın ikinci önemli organizasyonu.

Bu turnuvada Cüneyt Çakar çok iyiydi. Öncelikli hedef, “Premier” kategorisine bir hakemi çıkartmaktır. O hakem Şampiyonlar Ligi maçı yönetebilecek ve Cüneyt Çakar da bu yükselişi başardı.

Çöl Tilkisinin dönüşü

Cezayir’in Fransa ile giriştiği kanlı bağımsızlık savaşı sırasında, Fransa Millî Takımı’nda oynamak yerine “ülkelerine borçlarını ödemek üzere” kaçan oyuncular kurdu Cezayir Millî Takımı’nı. Dünya Kupası’na ilk kez 1982’de katıldılar ve Almanya’yı yenerek büyük sükse yaptılar. Ancak “Almanya-Avusturya kardeşliği”ni geçmeyi başaramadılar. Son olarak 1986’da Dünya Kupası finali gören Çöl Tilkileri, 24 yıl aradan sonra sahneye geri dönüyor.

Dağhan Irak

Bu yıl Güney Afrika’da düzenlenecek Dünya Kupası, bir zamanların en heyecan verici ekiplerinden birinin dünya sahnesine geri dönüşüne tanık olacak. Aslında onlar dünya futbolundan, hatta zirveden çok da uzak kalmadılar. Uzakta kalmış yurtlarını temsil eden pek çok oyuncu, başka bir formayla da olsa o ülkeyi temsil etti ve çoğu kez o ülkenin vatandaşlarını da sokağa döktü. Kendileri büyük turnuvaları göremese de yeşil-beyazlı forma, futbolun gittiği her yere bir şekilde ulaştı. Ve şimdi kendi kitalarında yapılacak ilk Dünya Kupası’yla geri dönüyorlar. Cezayir, Mısır’ı epeyce badireli bir eleme sürecinden geçerek mağlup etti ve 1986’dan sonra ilk kez dünya futbolunun en büyük turnuvasında yer alma hakkı kazandı. Bu başarı hiç kuşkusuz Cezayir’de yaşayanlar kadar birçoğu Fransa vatandaşı olan göçmen Cezayirlileri de sevince boğdu. Zaten önce sömürgecilik, sonrasında da göç nedeniyle Cezayir’de olan Fransa’yı, Fransa’da olan Cezayir’i hep etkiledi, hele ki futbol konusunda. Ülke futbolu da ayakları Fransa’da, gönlü Cezayir’de kalanların ellerinin üzerinde yükseldi, ta başından beri. Fransa’daki Cezayirliiler pek unutmadılar göçtükleri yurtlarını, hatta daha ülke kurulmadan ilk millî takımı kuran yine onlardı.

Fransa’da kaybolan Cezayirliiler

Sene 1958. Elemelerde Belçika’ya altı, İzlanda’ya on üç gol atan Fransa, İsvç’te yapılacak Dünya Kupası’na hazırlanıyor. Ülke ise gırtlığına kadar Cezayir Savaşı’na batmış durumda. Bir tarafta Fransız ordusu, diğer tarafta Cezayir’in bağımsızlığı için savaştan Ulusal Bağımsızlık Cephesi (FLN). 1958’e gelindiğinde iki tarafın da kullandığı yöntemler ve sivilleri de hedef almaları savaşın dehşetini daha

da büyütmüş durumda. Hatta savaş artık yalnızca Cezayir’de değil, Paris’te de sürüyor. Paris’in bazı mahallelerindeki Cezayirliiler tutuklanarak işkenceye maruz bırakılıyor, buna karşın FLN de Fransa başkentindeki hedeflere saldırılar düzenliyor. Fransa’da Dördüncü Cumhuriyet çatırdıyor ve General De Gaulle, Beşinci Cumhuriyet’i ilân etmek üzere tekrar başa geçiyor. Fransa karışık, Cezayir can derinde. Dünya Kupası satlı mailine bu koşullar altında giriliyor. Fransa Millî Takımı o günlerde ülkenin kendisine göre çok daha sakin. Kupaya iki ay kala, yani Nisan ayında yavaş yavaş hazırlıklar başlıyor. Büyük golcü Just Fontaine ve arkadaşlarının pek bir derdi yok, kupada da favoriler arasında olacağı benziyorlar. Derken bu süküneti AS Monaco Kulübü’nden Fransa Futbol Federasyonu’nun Paris’in Londra Caddesi’ndeki merkezine edilen bir telefon bozuyor. Takımın oyuncusu Mustafa Zituni’yı İsviçre’yle oynanacak maç için kadroya gönderemediklerini, çünkü nerede olduğunu bilmediklerini söylüyor Monaco yöneticileri. Üstelik aynı kulübün Cezayir kökenli diğer millî oyuncularını Behlufi, Bubekeur ve Bentifur’dan da haber almıyor. Diğer kulüplerde Fransa Millî Takımı’nda oynamayan bazı Cezayir kökenli oyuncular da ulaşamadığı bilgisi geliyor kısa sürede FFF merkezine. Özellikle defansın kalbinde yer alan Zituni’nin kayboluşu hem Fransa’da hem de Monaco kulübünde panik yaratıyor.

Cezayir için oynamak “vatan borcu”

Kısa bir süre sonra, gazeteciler oyuncular hakkındaki ilk ipucuna kavuşuyor. Oyuncuların Tunus’ta olduğu bilgisine ulaşıyor. Gazeteciler hemen oraya akın ediyor ve

oyuncuları buluyor, ama kimse bir açıklama yapmıyor. Bu arada Monacolu oyuncuların dışından ikinci bir grubun da Roma ve Lozan üzerinden gelerek ilk grupla buluşacağı öğreniliyor. Bu grubun içinde Raşit Mehlufi de var. Ancak St. Etienne’li bu oyuncunun son maçta başından sakatlandığı ve hastanede olduğu biliniyor. Bir süre sonra diğer Cezayirli oyuncuların kendilerini Mehlufi’nin akrabaları olarak tanıtp hastaneye girdikleri ve başına yarasını gizleyecek bir şapka takıp Mehlufi’yi hastaneden kaçırdıkları anlaşılıyor. 16 Nisan 1958’de Tunus’a ulaşan ilk grup bir basın toplantısı düzenliyor ve bundan böyle FLN tarafından kurulan millî takımda oynayacaklarını açıklıyor. Bu açıklamanın dışında ağızlarından çıkan tek söz; “Bu vatanımıza karşı borcumuzdu” oluyor. FLN yetkilileri, toplantıdan önce ikinci grubun yolculuğunu tehlikeye atmamak için oyuncuların fazla detay vermemelerini isteyince, başka bir şey söylenmiyor. İkinci grubun da Tunus’a ulaşmasını ardından FLN, Fransa’da oynayan Cezayirliilerin kulüplerine geri dönmeyeceğini, Cezayir’deki kulüplerin de faaliyetlerini durdurduklarını açıklıyor. Artık ülkenin tüm futbol faaliyeti, FLN’in elçisi olarak görev yapacak millî takıma yükleniyor. Bu takımın FLN için önemini Geçici Cezayir Yönetimi’nin başkanı Ferhat Abbas oyunculara şöyle anlatıyor: “Siz buraya gelerek Cezayir’in davasında on yıllık mesafe almasını sağladınız.”

Mısır rekabeti Nasır’la başlıyor

FLN Millî Takımı, bir süre Cezayir’de antrenman yaptıktan sonra 1959 yılında Cezayir’in davasına sempati duyan ülkelerle turne düzenlemeye başladı. Fransa Futbol Federasyonu’nun FIFA nezdinde koydurduğu tedbirler nedeniyle oyuncular millî takımlarla ya da kulüp takımlarıyla oynayamıyordu ancak bu takımların oyuncularından oluşan “şehir karmaları” FLN takımının karşısına çıkabiliyordu. Buna rağmen Fas, FIFA’nın gazabından kurtulamamış ve FLN ekibiyle maç yapan Fas takımları nedeniyle ülke bir yıl men cezası almıştı. Bu arada Mısırlılar da FIFA Yönetim Kurulu’nda üyeleri olması nedeniyle takımla maç yapmayı sürekli erteliyordu. Mısır’ın Cezayir takımıyla maç yapmaktan kaçınmasının bir nedeni de General Nasır liderliğinde Arap dünyasının liderliğine soyunan ülkenin futbol takımının profesyonellerden oluşan bir başka Arap takımı karşısında alabileceği ağır bir yenilginin durdurduklarını açıklıyor. Artık ülkenin tüm futbol faaliyeti, FLN’in elçisi olarak görev yapacak millî takıma yükleniyor. Bu takımın FLN için önemini Geçici Cezayir Yönetimi’nin başkanı Ferhat Abbas oyunculara şöyle anlatıyor: “Siz buraya gelerek Cezayir’in davasında on yıllık mesafe almasını sağladınız.”

Doğu Bloku kucak açıyor

Libya, Ürdün ve Irak gibi ülkelerde oynanan maçlarda rahat sonuçlar alan Cezayir, yavaş yavaş Arap dünyasının dışına da adım atmaya başladı. Özellikle Fransa ve Batı’ya karşı FLN’in davasını destekleyen Doğu Bloku, bu takıma kapılarını açmıştı. Üstelik gidilecek ülkelerden dördü (Sovyetler Birliği, Yugoslavya, Çekoslovakya ve Macaristan) 1958 Dünya Kupası’nda mücadele etmiş ülkelerdi. Hatta bunlardan Yugoslavya, gruplarda Fransa’ya tek yenilgiyi aldiran takımdı. Özellikle Aleksandar Petakoviç ve ileride Fenerbahçe’yi çalıştıracak Todor Veselinoviç gibi golcülerile İsvç’te sükse yapanlardandı. Turne boyunca bütün Doğu Bloku, FLN takımını ilgiyle izledi. Sovyetler Birliği’nde Leningrad, Odessa, Rostov ve Harkiv’de maçlar yapan ekip; bir galibiyet, bir yenilgi, iki de beraberlik alırken beğeni toplamıştı. Takım, Sovyetler Birliği’nde krallar gibi ağırlandıymıştı. Aslında FLN takımının Sovyetler turnesi, Stalin sonrası dönemde ülkenin dış dünyadaki imajını yumuşatmaya çalışan Kruşçev için de önemli bir fırsattı. Hatta aynı dönemde daha önce fazla ilişki kurulmamış başka ülkelerden de takımlar ülkeye davet edilmişti. Örneğin Fenerbahçe’nin Moskova ve Leningrad’da oynadığı o meşhur maçlar bu döneme rastlıyor. Cezayir takımının yolu ise Doğu Bloku’ndaki diğer ülkelerele sonra Kuzey Vietnam’a kadar uzandı. Burada kazanılan maçlardan sonra takımı kabul eden Kuzey Vietnam Savunma Bakanı General Diap, oyunculara şöyle diyordu: “Biz Fransız Ordusu’nu yendik, siz de sahada bizi yendiniz. Yani siz de Fransa’yı yenmiş sayılırsınız.” Ancak Cezayir’in Fransa’yı yenebilmesi için daha üç sene geçmesi gerekiyordu.

Merhaba bağımsızlık

1962 yılı Cezayir için barış ve bağımsızlığı getirmişti. FLN, Fransız Ordusu’yla giriştiği kanlı savaştan istediğini alarak çıkmış, 6 Temmuz 1962’de Fransa, Cezayir’in bağımsızlığını tanıırken acılarla dolu bir dönem geride kalmıştı. Bu, Cezayir için olduğu kadar, kaçak yollardan kurulan millî takım için de işlerin normalleşmesi anlamına geliyordu. Bağımsızlık ilânıyla beraber, Cezayir Futbol Federasyonu kurulmuş ve ilk iş olarak FIFA’ya üye olmuştu. 6 Ocak 1963’te ilk FIFA onaylı millî maç, FLN günlerinde kendisini yalnız bırakmayan eski dostlardan biriyle, Bulgaristan’la oynanıyordu. Cezayir bu maçı 2-1 kazanacaktı. Cezayir, bağımsızlığına kavuşurken,

FLN takımının bazı oyuncuları için de Fransa’ya dönüş zamanı gelmişti. FLN takımı Cezayir’e dönüşürken, takımın kahramanlarından Mehlufi o günleri şöyle anlatıyordu: “FLN bu takımı kurarken dünya çapında bir futbol oynayacağımızı düşünmemişti. Tamamen politik bir eylemdi. Ama biz millî takımlara ikizi gibi benzeyen şehir karmalarıyla başa baş oynuyorduk. Yugoslavya’yı 6-1 yenmek, hepimizin içinde bir iz bıraktı. Biz bağımsızlık için savaştık. Hayatımızın en güzel yıllarıydı.” Mehlufi, Saint-Etienne’e döndüğünde “yeşiller”in kalbini yeniden kazanması uzun sürmedi. Altı yıl daha St. Etienne forması giydi ve kariyerinin son maçında iki gol birden atarak ekibe Fransa Kupası’nı kazandırdı. Fransa’ya döndüğünde iyi karşılanan bir başka oyuncu ise Abdallah Settati’ydi. Settati, daha sonra devlet başkanlığı yapacak ve Bordeaux’nun maçlarını oynadığı stada adını da verecek olan Belediye Başkanı Jacques Chaban-Delmas’tan kaçıp gittiği için özür dilediğinde, “Sen yalnızca görevini yaptın” cevabını almıştı. FLN takımının oyuncuları Cezayir’de ve Fransa’da hak ettikleri saygıyı gördü. Aynı zamanda zor zamanlar yaşayan pek çok ülkeye, hayata futbolla tutunma konusunda örnek oldular. (FLN takımı hakkında daha ayrıntılı bilgi için Kader Abderrahim’in “L’indépendance comme seul but/Tek hedef bağımsızlık” adlı kitabı incelenebilir.)

Toparlanma süreci

FLN döneminden sonra bağımsız Cezayir, futbolda uzun süre büyük başarılar gösteremedi. Bunun bir nedeni, savaş yıllarında ülke futbolunun tesisleşme ve kurumsallaşma anlamında oldukça geri kalmış olmasıydı. FLN takımı dünya çapında bir ekipti ancak onlar Cezayir’e geldiklerinde zaten profesyoneldi ve kendi performanslarını korumak dışında fazla bir şey yapmaları gerekmedi. Ancak Cezayir Millî Takımlarında oynayacak yeni oyuncular için artık ciddi bir altyapı sistemi, düzgün

işleyen bir federasyon ve lig sistemi şarttı. 1962 gibi geç sayılabilecek bir yılda kurulan Cezayir Futbol Federasyonu için bu şartları sağlamak zaman aldı. Hatta ülke Dünya Kupası elemelerine ilk kez 1970 yılında katılabildi. Ancak 1980’ler geldiğinde hem Fransa’da yerleşik oyuncular hem de ülkenin kendi yetiştirdiği isimler Cezayir futbolunu yeniden yükselişe geçirebilecek duruma gelmişti.

Almanya’yı yeni şirketi aşamadı

1982 yılında İspanya’da yapılacak Dünya Kupası için Afrika elemeleri 1980 yazında başladı. FLN takımının kahramanlarından Mehlufi’nin çalıştırdığı Cezayir, ilk turda Sierra Leone’yle eşleşmişti. Deplasmandaki 2-2’lik beraberlikten sonra rakibini evinde 3-1 yenen takım tur atladı. İkinci turda Sudan karşısında da benzer bir performans sergileyen Cezayir, yine evde kazanıp dışarıda berabere kalarak tur geçti. Üçüncü turda Nijer karşısında Konstantin’deki ilk maçı 4-0 alan takım, deplasmanda 1-0 yenilmesine rağmen final turuna kalmayı başardı. 1981 Ekim’inde Cezayir, daha sonra devlet başkanlığı yapan Abdallah Settati’nin liderliğinde, “Sen yalnızca görevini yaptın” cevabını almıştı. FLN takımının oyuncuları Cezayir’de ve Fransa’da hak ettikleri saygıyı gördü. Aynı zamanda zor zamanlar yaşayan pek çok ülkeye, hayata futbolla tutunma konusunda örnek oldular. (FLN takımı hakkında daha ayrıntılı bilgi için Kader Abderrahim’in “L’indépendance comme seul but/Tek hedef bağımsızlık” adlı kitabı incelenebilir.)

armağan ediyordu. Cezayir, daha sonra Avusturya’ya 2-0 yenildi ve Şili’yi 3-2 mağlup etti. Fikstüre göre grubun son maçı bir gün sonra Almanya ile Avusturya arasında oynanacaktı. Almanya’nın bu maçtaki 1-0’lık galibiyeti iki takıma da yetiyor, Cezayir’i averajla kupa dışında bırakıyordu. Almanya bu golü onuncu dakikada Littbarski’nin ortasında Hrubesch’le buldu. Sonrasındaki seksen dakikada iki takımın oyuncuları Gijon’daki kırk bin seyircinin yuhalamasına aldırmadan top çevirdi. Kupanın en renkli takımlarından biri olan

Cezayir, tarihe “utanç maçı” olarak geçen bu çirkin gösteri nedeniyle evine dönmek zorunda kaldı. Bu turnuvadan sonra FIFA ve UEFA, böylesi bir rezaletin bir daha yaşanmaması için gruplardaki son maçları aynı anda oynatma kuralını getirdi. Cezayir, dört yıl sonra Meksika’da yapılan Dünya Kupası’na da katıldı ancak Brezilya, İspanya ve Kuzey İrlanda’nın olduğu grupta fazla varlık gösteremedi. Bu kupada Cezayir takımının tek golünü ise Zinedine Zidane’in amcası Camel Zidane atmıştı.

Madjer efsanesi

1982 takımının efsane oyuncularından Rabah Madjer, kupanın ardından başladığı Avrupa kariyerinde özellikle Porto formasıyla efsane mertebesine ulaştı. 1986-87 sezonunda Viyana’nın Prater Stadyumu’nda oynanan Şampiyon Kulüpler Kupası Finali’nde Madjer, Porto’nun Bayern karşısındaki ilk golünü kaleye sırtı dönükken topuğuyla attı ve bugün “akrep vuruşu” olarak bilinen vuruşun mucidi oldu. Maçı Porto 2-1 kazanırken enteresan nokta Madjer’in kupayı bir Alman takımına karşı Avusturya’da kazanmış olmasıydı. Sanki futbol ilahları Madjer’e hakkını teslim ediyordu. Cezayir takımının bir diğer efsanesi Bellumi ise Madjer’in aksine Avrupa’da hiç oynamadı, Cezayir dışına yalnızca kariyerinin son senesinde Katar’a giderek çıktı. Sonraki yirmi yıl Cezayir için koca bir sessizlik oldu. Cezayirliiler, kendi çocukları Zinedine Zidane’ın dünyanın zirvesine çıkışıyla teselli buldu. Şimdi ise yine ağırlıklı olarak Fransa’da top koşturan bir kadroyla Dünya Kupası’nda olacaklar. Cezayir’in 1982’dekine benzer bir başarı göstermesi, Fransa’yı tercih etmeyi düşünen Cezayir kökenli futbolcuların da aklını çelebilir. Zira gurbetteki Cezayirliilerle ana yurt arasındaki büyük duygusal bağ 1958’in elli yıl sonrasında hiç de zayıflamış sayılmaz. Bir sonraki Zidane’ı yeşil-beyazlı formayla tozu dumana katarken izleyebiliriz.

Duvarın altından ses geliyor

Doğu ve Batı Almanya'yı ayıran Berlin Duvarı'nın 20 yıl önce çökmesinin ardından, Doğu Alman futbolu da göçük altında kaldı. Bir zamanların korkulu rüyaları Magdeburg, Carl Zeiss Jena, Lokotive Leipzig, Dinamo Dresden gibi kulüpler, zaman içinde kendilerini alt liglerde buldu. Doğu fakirdi, tesisleri eskiydi ve yanlış yönetiliyordu. Ama şimdi ufukta sponsorların yaktığı bir umut ışığı var. Red Bull, 5. Lig'deki FC Markranstadt'ı 6-8 yıl içinde Bundesliga'ya taşımak hedefiyle satın aldı. Bir başka olumlu unsur da sportif başarısızlığa karşın Doğu'daki futbol ilgisinin sürmesi ve statlara azımsanmayacak kadar çok sayıda futbolseverin gitmesi.

Dr. Cem Çetin

Almanya Batı ve Doğu olarak iki ayrı ülkeyken, Varşova Paktı'na ait bölümün futbolu komşusununki kadar iyiydi. Öyle ki; Lokomotive Leipzig Dinamo Dresden, Magdeburg, Dinamo Berlin, Carl Zeiss Jena, gibi Doğu takımları, Avrupa kupalarında Batılıların korkulu rüyasıydı. Bunlardan FC Magdeburg, 1973-74 sezonunda final maçında AC Milan'ı 2-0 yenip, Kupa Galipleri Kupası'nı müzesine götürmeyi bile başarmıştı. Tam 20 yıl önce iki Almanya'nın birleşmesiyle birlikte, Doğu tarafında futbol artık eskisi kadar parlak değil. Hatta içler acısı bir durumda varlığını sürdürmeye çalışıyor. Geçmişin büyükleri şimdilerde üçüncü, dördüncü, hatta beşinci liglerde (*). Bu çöküşün en

Son sezonunda Doğu Alman futbolunun Batı Alman futboluna sunduğu en önemli isimlerden bir tanesi Rene Adler. Bayer Leverkusen'de forma giyen 24 yaşındaki Adler, başarılı performansı sayesinde milli takıma kadar yükseldi.

önemli nedeni olarak, ekonomik koşullarla kulüp yönetimlerinin izledikleri yanlış politikalar gösteriliyor. Çıkış noktası olarak ise Batı sermayesi ve doğru yönetim formülleri telaffuz ediliyor.

Para ve tesis sorunu

Avrupa kupalarında final oynayan tek Doğu Alman takımı FC Magdeburg değildi. 1980-81 sezonunda Carl Zeiss Jena ve 1986-87 sezonunda da Lokomotive Leipzig, Kupa 2'de isimlerini finale yazdırmış ancak FC Magdeburg gibi mutlu sonu yaşayamamışlardı. Doğu Alman futbolunun efsanevi oyuncularından bir tanesi olan ve şimdilerde Frankfurt yakınlarında yaşayan Jürgen Sparwasser, iki Almanya'nın birleşmesinden sonra Doğu Alman futbolunun çöküşünü, "Ekonomik şartlar oldukça kötü. Takımlarda kaliteli oyuncu yok, iyi olanlar da kariyerlerini Batı'da sürdürmeyi tercih ediyor. Ayrıca tesisler de oldukça eski. Bu olumsuz tablonun son bulması için fazlasıyla zamana ihtiyaç var" şeklinde değerlendiriyor. Sparwasser'ı destekleyecek açıklama FC Magdeburg'un 51 yaşındaki başkanı Volker Reiboldt'tan geliyor: "Bizim gibi 3 milyon euro bütçesi olan bir kulüp, 200 civarında küçük sponsorla yaşam mücadelesi veriyor. İşimiz hiç de kolay değil." İşsizlik sorunu da Almanya'nın doğusunda futbol için ciddi bir olumsuzluk. Bu konuda bir dönem Magdeburg'un genç takımını

çalıştıran Mirko Eichentoph, "Buradaki kulüplerin maddi imkânları oldukça sınırlı. Bunun için Batılılar, gelecek vadeden gençlerimizi (***) erken yaşlarda, ailelerine para ya da iş teklifi sunarak elimizden alıyor. Bu bölgelerde işsizlik oranının yüzde 20'lerde dolaştığını ve halkın da fakir olduğunu unutmamak gerekiyor" şeklinde konuşuyor. Doğu Alman futbolunu geriye götüren bir başka neden de yanlış transfer politikaları. Özellikle 90'lı yılların sonunda, kariyerlerinin sonuna gelmiş Roland Wolfarth, Darko Pancev gibi futbolculara ödenen yüksek transfer ücretleri, bazı kulüpleri iflasa kadar sürüklemiş. Şimdilerde eski Doğu Almanya'nın en başarılı temsilcileri olarak, 2. Lig'de mücadele eden Hansa Rostock ve Energie Cottbus gözüküyor. Ortaya çıkan bu tablo, "Geçmişin büyükleri çok fazla yanlış yapınca, Hansa ve Energie gibi 20-30 yıl önce Doğu Alman futbolunda pek esamisi okunmayan takımlar doğru yönetim stratejileriyle ön plana geldi" şeklinde yorumlanıyor.

Sponsor desteği şart

Her ne kadar genel tablo kötü gözükse de umut veren gelişmeler de söz konusu. 6 ay önce Avusturya menşeli bir enerji içeceği olan Red Bull, Avusturya, Amerika ve Brezilya'dan sonra eski Doğu Almanya'da da bir takım sahibi oldu. Leipzig kentinden FC Markranstadt'ın lisansını satın

alan Avusturyalılar, Alman 5. Lig'i'nde mücadele eden takımın ismini RB Leipzig olarak değiştirdi. Red Bull'cuların hedefi, 6 ila 8 yıl içinde RB Leipzig'ı Alman 1. Lig'i'ne çıkartmak. Bu süreçte yapılacak toplam yatırım miktarının ise 100 milyon euro olacağı ifade ediliyor. Aslında Red Bull, FC Markranstadt'ın yerine daha popüler bir kulüp olan FC Magdeburg'u da tercih edebilirdi. "Avusturyalılarla görüştük" diyen FC Magdeburg'un Başkanı Reiboldt, anlaşma sağlanamamasını, "Magdeburg'un mavi-beyaz renklerini Red Bull'un renkleri olan kırmızı ve siyah ile değiştirmek istediler. Ayrıca kulüp isminin başına da RB'yi koymamızı talep ettiler. Bizim gibi geleneği olan ve geçmiş zengin bir kulübün bu değişiklikleri kabul etmesi elbette kabul edilemezdi" cümleleriyle açıklıyor.

Bir başka olumlu unsur da sportif başarısızlığa karşın Almanya'nın Doğu'sundakilerin futbola ilgisinin devam etmesi. Her ne kadar statlara giden kişi sayısı on binleri bulmasa da dikkat çekici oranda taraftar kitlesi alt liglerde var olma savaşı veren takımlarını yalnız bırakmıyor. Alman 4. Lig'i'nde oynayan Magdeburg'un maçlarını ortalama 7 bin kişi izliyor. 5. Lig'deki Lokomotiv Leipzig ise maçlarını ortalama 3-4 bin kişi önünde oynuyor. Hem kulüplerin hem de futbolseverlerin dikkate alması gereken formülü, Leipzig'in gelmiş geçmiş en önemli futbolcularından bir tanesi olan 67 yaşındaki Henning Frenzel (***) eleştirel bir yaklaşımla veriyor: "Eskisi gibi başarılı olmak istiyorsak, çok çalışmalıyız. Geçmişte biz çok çalıştık. Şimdikilerin 8 günde yaptıklarını biz 3 günde yapardık. Sabahları 3 saat kondisyon antrenmanı, öğleden sonraları da 2 saat top çalışması yapardık. İtiraz etmek yerine söylenenleri aynen uygulardık."

(*) H.Rostock, U.Berlin ve E.Cottbus Alman 2. Lig'i'nde, R. W. Erfurt, C. Zeiss Jena, Aue ve D. Dresden 3. Lig'de, FC Magdeburg ve D. Berlin 4. Lig'de, L. Leipzig 5. Lig'de. (***) Kasım ayında Nijerya'da düzenlenen 17 yaş altı Dünya Futbol Şampiyonası'nda Alman Milli Takımı'nda oynayan Kevin Scheidhauer, 16 yaşında L. Leipzig'den ayrılıp, Wolfsburg'a transfer olmuştu. (***) Leipzig tarihinin gelmiş geçmiş en büyük futbolcusu olan Henning Frenzel, kulüp forması altında 420 maçta 152 defa fileleri havalandırırken, 56 defa oynadığı Doğu Alman Milli Takımı'nda da 19 gol attı.

Genç oyuncu oynayacağı takıma gitmeli

Konya Demirspor'dan yetişti, Genç Milli Takımlardaki başarısıyla Gençlerbirliği'ne transfer oldu. Yaşadığı sakatlık problemlerine rağmen, Karşıyaka'daki kiralık dönemdeki performansı ay-yıldızlı formadan hiç kopmadı. Eksikliği hissedilen sol ayaklı oyuncuların önemli bir temsilcisi. Güçlü, hırslı ve iyi bir şütör. Genç oyuncuların "Nasıl olsa Süper Lig takımındayım" diyerek yedek beklemeyi içine sindirmemesi gerektiğini söylüyor ve "Oyuncu ancak oynayarak kendisini geliştirir" görüşünü savunuyor.

Türker Tozar

▼ Bize kendini tanıtır mısın?

▲ 2 Ocak 1989'da Konya'nın Bozkır ilçesinde doğdum. Doğduğum yıl babam Avusturya'ya çalışmaya gitmiş. Halen de orada yaşıyor. Annem, bize hem annelik hem de babalık yaptı. Babamın artık emekli olmasını istiyorum, yurtdışına gitmesini istemiyorum. Kendisini yılda 2 defa Türkiye'ye gelip 3-4 hafta kaldığı zamanlarda görebiliyorum.

▼ Aileden futbola ilgilenen başkası var mı?

▲ 1996 doğumlu bir kardeşim var; Yusuf Serhat Kiraz. Kendisi şu an Hacettepe'nin altyapısında oynuyor ama şimdilik TKİ Spor'da kiralık olarak forma giyiyor. Orta saha-forvet arkası gibi oynuyordu şimdi sağ bekte görev alıyor. Önümüzdeki sezon tekrar Hacettepe'ye döneceğine inanıyorum. Onun yetenekli olduğunu düşünüyorum. Er ya da geç birisi onu fark edecektir. Ona karşı oynamak heyecan verici olabilir.

▼ Futbola nasıl tanıştın? Neden futbolcu olmaya karar verdin?

▲ İlkokul döneminde bizi spora yönlendirmek için Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'nden gelen bazı arkadaşlarımız vardı. Onların tavsiyesiyle futboldan önce

değişik branşlarda spor yapmaya başladım. 4-5 ay karate ve taekwondo yaptım. Ama futbola olan sevgim çok üst düzeyde olduğundan bu sporlar beni tam anlamıyla tatmin etmedi. Bu yüzden yine GSİM'nin Spor İl Merkezi'nde futbola geçiş yaptım. Konya Demirspor beni orada görüp beğendi ve kadrosuna kattı. O zamanlar bir yandan futbol oynuyor, bir yandan da okulum için atletizm yarışlarına giriyordum. Uzun mesafe yarışlarında dereceler elde ettim ve hatta Konya karmasına seçildim. Aslında futbola nazaran atletizmi sevmiyordum ama başarılı olunca ve öğretmenlerimle arkadaşlarım da bana destek verince devam ettim. Futbola atletizmi bir arada götürürken, iki alanda da başarılar elde ettim. Konya karmasında başarılı olunca İç Anadolu Bölge Birincilikleri'ne katıldım. Orada da önemli dereceler aldım. Neredeyse Atletizm Milli Takımı'na seçilecektim ama kalça kemiğimden bir sakatlık yaşadım. Bunun üzerine o dönem Konya Demirspor'daki antrenörüm futbola atletizm arasında bir seçim yapmam gerektiğini söyledi. Atletizmde başarılı olsam da futbol aşkı ağır bastı.

Bu karardan sonra 10 ay süren bir sakatlık dönemim oldu, sonra Demirspor'da devam ettim.

▼ Küçükken karate, taekwondo ve atletizmle uğraşmış olman, futbolculuğuna herhangi bir katkı yaptı mı?

▲ Karate ve taekwondo çocukluğumda yapmış olduğum spor dalları olduğu için bana pek bir katkıları olmadı. Ne faydalarını gördüm ne de onları yapmaktan zevk aldım. Fakat atletizmle futbol bağdaşiyor. Futbol da sonuçta koşuya dayanan bir spor. Atletizmin yararını gördüm. Bir futbolcu olarak gelişimde büyük rolü vardır diyebilirim. 3 bin metre gibi mesafeler koştuğum için dayanıklılığımıza katkı yaptı.

▼ Konya Demirspor'dan Gençlerbirliği'ne gelmen nasıl oldu?

▲ İyi bir takımımız vardı. Türkiye şampiyonalarına gidiyorduk. O dönemde Konya Demirspor'daki teknik direktörümüz Sami Özdedeoğlu'nun eski öğrencisi olan Ünal Karaman beni izledi ve Genç Milli Takım seçmelerine davet etti. 16 yaşındayken Milli Takım kampında beni beğenen takımlar arasından Gençlerbirliği'ni tercih ettim.

İstanbul'a gelmekten çekindim

▼ Gençlerbirliği'ni tercih etmenin sebebi nedir?

▲ Aslında beni isteyen 5-6 takım vardı ve Beşiktaş da bu takımların arasındaydı. Fakat ben o zamanlar daha çok genç olduğum için İstanbul'a gelmekten biraz çekindim. 16 yaşına kadar İstanbul'a bir ya da iki kez gitmişim. Büyük bir şehirde yaşama duygusu beni biraz korkuttu. Çünkü hiç alışkın olduğum bir şey değildi. Her ne kadar atletizmle uğraştığım dönemlerde karma ile birlikte başka şehirlere gitsem de kafile ile birlikteydik. Oysa transfer yaptıktan sonra o şehirde tek başına yaşayacaktım. Ayrıca Gençlerbirliği'nde oynayan birçok arkadaşım vardı. Bana her konuda yardımcı olurlardı. Bir yandan da Konya'da yaşayan aileme daha yakın olmak istedim. Şimdi bu tercihi yaptığım için hiç pişman değilim. Kendime "İyi ki de Gençlerbirliği'ni seçmişim" diyorum.

▼ Gençlerbirliği'nde merdivenleri hızlı bir şekilde tırmandın ve A takıma kadar

yükseldin. Kulüpte geçirdiğin süreçlerle ilgili neler söylersin?

▲ Takıma katıldığım zaman, yaşım B genç kategorisini tutuyordu. Ancak o dönemde B genç takımın antrenmanları yoktu. Bunun üzerine ben de idmanları PAF takımıyla yapmaya başladım. Hocamız Metin Diyadin'di. 1 hafta kadar PAF takımıyla antrenmanlara çıktım. İyi de performans gösterince, Metin Hoca beni B gence yollamak istemedi. O dönem eşyalarımı toplamak ve ailemle vedalaşmak için izin almıştım. Konya'dan dönünce bana "PAF takımıyla idmanlara çıkacaksın" dediler. Tabii burada Metin Diyadin'in düşüncesi etkili oldu. Kendisine ne kadar teşekkür etsem azdır. Çünkü onun kararı benim kariyerimde bir dönüm noktasını oluşturdu. 20 yaşındaki oyuncuların olduğu PAF takımında 16 yaşında bir tek ben vardım. O sezon ligin ikinci yarısında PAF takımıyla maçlara çıktım. İlk on bir başladığım da oldu, sonradan girdiğim de. Bu maçların gelişimimde etkisi büyük oldu. Küçük yaşta ağabeylerimle birlikte oynamak bana sürekli bir mücadele hırslı getirdi.

▼ 2006'da Almanya'da düzenlenen bir şampiyonada "En iyi oyuncu" ödülünü kazandın. Bunun hikâyesini dinleyebilir miyiz?

▲ Almanya'da hem kulüp takımlarının hem de milli takımların katıldığı bir dostluk turnuvası yapılmıştı. Turnuvada Feyenoord, Werder Bremen, Stuttgart, İspanya U17 Milli Takımı ve Gençlerbirliği mücadele etti. O dönemde ben

Atletizmle futbol bağdaşıyor. Futbol da sonuçta koşuya dayanan bir spor. Atletizmin yararını gördüm. Bir futbolcu olarak gelişimde büyük rolü vardır diyebilirim. 3 bin metre gibi mesafeler koştuğum için dayanıklılığımıza katkı yaptı.

Genç Milli Takım kampında beni beğenen 5-6 takımdan Gençlerbirliği'ni tercih ettim. Aslında Beşiktaş da beni istemişti ama 16 yaşında tek başıma büyük şehirde yaşamak beni korkutmuştu. Şimdi bu tercihi yaptığım için hiç pişman değilim. Kendime "İyi ki de Gençlerbirliği'ni seçmişim" diyorum.

Metin Diyadin beni 16 yaşında PAF takıma aldı. Kendisine ne kadar teşekkür etsem azdır. Onun kararı, kariyerimde bir dönüm noktasını oluşturdu. 20 yaşındaki oyuncuların bulunduğu PAF takımında 16 yaşında bir tek ben vardım. Küçük yaşta ağabeylerimle oynamak bana sürekli bir mücadele hırslı getirdi.

A takımla antrenmanlara çıkıyordum. Maçları oynamak için yaşım tuttuğundan, hocalarımız beni de turnuvaya götürdü. Gençlerbirliği olarak turnuvaya iyi başladık. İlk iki maçımızı kazandık. Ben de güzel bir futbol sergiledim. Yaşça daha büyüklerle birlikte oynamanın bana sağladığı faydayı ilk kez orada fark ettim. 5 gol attım. Yarı finalde elendik. Stuttgart'tan bir oyuncu final maçında iki gol kaydederek toplamda 6 gole ulaştı ve gol kralı oldu. Ancak turnuvanın organizatörleri, benim de bir ödülü hak ettiğimi düşünmüş olacaktı ki, "En iyi oyuncu" ödülünü verdi.

▼ Gençlerbirliği'nin ligdeki durumu ve hedefi konusunda neler söylersin?

▲ Transfer olmadan önce de Gençlerbirliği altyapısı ve felsefesiyle benim için ilgi çekiciydi. İçine girdikten sonra hayran olduğum özelliklerin gerçek olduğunu gördüm. Gençlerbirliği, genç oyuncuların kendilerini gösterebilmeleri için müthiş bir fırsat. Geçen sezondan kalan oyuncular, Hacettepe'den gelenler ve nokta transferlerle güzel bir takım oluşturuldu. Şu anda Gençlerbirliği iyi yolda. Antrenmanlarımız verimli geçiyor. Oyuncular istekli ve arzulu çalışıyor. Herkes oynayacakmış gibi hazırlanıyor. UEFA Avrupa Ligi'ni zorlayan bir takım olmaya devam edeceğiz. Takımımız bu potansiyele sahip.

▼ Kişisel performansını nasıl görüyorsun?

▲ Sezon başı hazırlık kampını üst adalemdaki yırtık nedeniyle kaçırdım. Yaklaşık 3-3.5 ay takımdan uzak kaldım. Futbolcu, iyileştikten sonra kendini bulması ve takıma uyum sağlaması için 1-1.5 aylık bir süreye ihtiyaç duyuyor. Sakatlıktan kurtulmamın ardından ilk maçımı Ümit Milli Takım'la Ermenistan'a karşı oynadım. Şimdi performansında artış görüyorum. Yavaş yavaş forma giriyorum.

Kulüpler yabancıyı tercih ediyor

▼ Geçen sezon Karşıyaka'ya transfer olman kariyerine farklı bir yön verdi. Oraya gitmeye nasıl karar verdin?

▲ Gençlerbirliği'nde A takıma çıktıktan sonra bir sakatlık sürecim oldu. 17-18 yaşlarımı bu sakatlıkla geçirdim ve beni çok geri bıraktı. Karşıyaka'ya kiralık giderek kendimi buldum diyebilirim. O dönemde Teknik Direktör Mesut Bakkal ve menajer Cem Onuk ile

bir görüşme yapıp kiralık gitmek istediğimi söyledim. Onlar da bunun doğru olacağını ifade etti. Sezon başında beni Hacettepe'ye göndermişlerdi. Sezon başı kampını orada geçirdim. Sürekli oynadım, iyi performans sergiledim. TSYD turnuvası maçlarına çıktım. Ancak daha sonra yapılan yabancı oyuncu transferleri nedeniyle yerimi kaybettim. Türk futbolunda bir gerçek var. Eğer yabancı futbolcu sizinle aynı yetenekteyse kesinlikle tercih edilen o oluyor. Bizim gibi gençler için büyük bir dezavantaj. Tabii kulüpler de şöyle düşünüyor; "Belirli bir para ödeyip aldığım yabancı oyuncuyu oynatmalı, daha sonra daha yüksek fiyata satmalıyım." Bizim gibi altyapıdan yetişen oyunculara gereken özen gösterilmiyor. Bizim de uygun yerde fedakârlık yapmaya hazır olduğumuzu bilmeleri gerekir. Olsun, her şeyin hayırlısı. Belki de Hacettepe'de kalsaydım kendimi gösteremeyecektim. Sezon sonunda takım küme düştü. Transferin son dakikalarında Karşıyaka'ya imza attım. Karşıyaka'ya gittikten sonra da adalemden yırtık nedeniyle bir sorun oldu. Sakatlığımı ilk başta fark etmedim. İdmanlarda bile performans göstermemi engelleyecek duruma gelince, kontrole gittim ve yırtığı orada öğrendim. Oysa Gençlerbirliği'nde kaybolan iki yıl ve Hacettepe'deki sezon öncesi kampı sonrasındaki kötü gidiş yüzünden kendimi ispat etmem şarttı. Sakatlığım geçince içeride oynadığımız Samsunspor maçında sonradan oyuna girdim. Daha sonra deplasmandaki Kasımpaşa maçında forma giydim ve takımımı 1-0 öne geçiren golü attım. Kendimi gösterdim ve sonrasında sürekli ilk on bir oynamaya başladım. Sakatlığım altı hafta sürse de sakat sakat maçlara ve idmanlara çıktım. Bir genç oyuncu kendisini geliştirmek istiyorsa sürekli oynamalı. Bunun için ligin bir önemi yok. Oynamadıkdan sonra Süper Lig'de olmanın anlamı da yok. Çünkü oynadıkça değerli sayılırsın. Karşıyaka'da oynadıkça üzerine koydum. Takımımızın da potansiyeli vardı.

▼ **Türk futbolunda yeterince sol ayaklı oyuncu yetiştiremediğimiz şekilde bir yakınma var. Bu sıkıntı nasıl aşılabılır?**

▲ Ben sol ayaklı bir futbolcu olmama rağmen idmanlarda sağ ayağımı geliştirecek çalışmalar yapıyorum. Bu şekilde çok gelişme kaydettiğimi gördüm. Aynı şekilde, sol ayaklı olmayan bir futbolcu, yapacağı çalışmalarla bu ayağının yüzde 50-70 seviyelerine getirebilir.

Özel çalışmalar yapmak şart

▼ **Bugün futbolda sıradışı yetenek olarak kendisini ispatlamış birçok eski oyuncunun, idmanlardan sonra kendi başına özel çalışmalar yaptığını biliyoruz. Bunlara Gheorghe Hagi ve Hami Mandıralı'ya örnek verebiliriz. Sanki artık böyle özel çalışmalar yapan futbolcu kalmadı**

gibi. Sen ne dersin?

▲ Bir oyuncu eğer fark yaratmak istiyorsa takımıyla idman yaptıktan sonra veya bir başka gün ekstra antrenman yapmak zorunda. Konya Demirspor'da ben de bu tür idmanlar yapmanın faydasını gördüm. Her gün yarım saatle 45 dakika arası frikik, yan top ve

Türk futbolunda bir gerçek var. Eğer yabancı futbolcu sizinle aynı yetenekteyse kesinlikle tercih edilen o oluyor. Bizim gibi gençler için büyük bir dezavantaj. Altyapıdan yetişen oyunculara gereken özen gösterilmiyor.

Bir genç oyuncu kendisini geliştirmek istiyorsa sürekli oynamalı. Bunun için ligin bir önemi yok. Oynamadıkdan sonra Süper Lig'de olmanın bir anlamı da yok. Çünkü oynadıkça değerli sayılırsın. Karşıyaka'da oynadıkça üzerine koydum.

Hakan Şükür'ü herşeyiyle örnek alırdım. Ne güzel bir tesadüf ki, futbolu bırakmadan önce Galatasaray ile Gençlerbirliği arasında oynanan kupa maçında ona karşı oynama fırsatını elde ettim. Onunla ikili mücadeleye girmek, hatta ona faul yapmak bile güzeldi.

▲ Bu hangi açıdan baktığınıza göre değişir. Bir oyuncu, "Nasıl olsa tribünlerde seyirci yok, üzerimde de baskı yok" diyebilir. Ama bence taraftar olmadan futbol olmaz. Taraftarın desteği senin oyununu olumlu etkiliyor. Bir yandan seyirci baskısı olmaması avantaj gibi görülebilir ama taraftar oyuncuya coşku, arzu ve ateşleyici bir güç oluyor.

▼ Kişisel motivasyonunu nasıl sağlıyorsun?

▲ Bir oyuncunun maça iyi konsantre olması, başarının yüzde 50'sini oluşturuyor. Maça iyi hazırlanmak da ikinci kısmı. Hakem, rakip ve taraftarlardan etkilenmeden kendi oyununa bakacaksın.

▼ Futboldaki idolün kim?

▲ Türkiye'de bir Hakan Şükür gerçeği olduğunu yadsıyamayız. Benim çocuklarıma da anlatacağım futbolcu odur. Hem saha içinde hem de saha dışındaki davranışlarıyla örnek bir isim. Aynı mevkide oynamasak da Hakan Şükür'ü herşeyiyle örnek alırdım. Bir gün onunla aynı sahada oynamak için her şeyi verebilirdim. O kadar çok

seviyordum. Ne güzel bir tesadüf ki, futbolu bırakmadan önce Galatasaray ile Gençlerbirliği arasında oynanan kupa maçında ona karşı oynama fırsatını elde ettim. Onunla ikili mücadeleye girmek, hatta ona faul yapmak bile güzeldi. Avrupa'da da artık bir Lionel Messi gerçeği olduğunu kabul etmeliyiz. Messi'nin yerinde olmayı çok istedim. Komple bir futbolcu. Ondan önce de Arjen Robben vardı benim için.

▼ Geliştirmen gereken bir yönün olduğunu düşünüyor musun?

▲ Kondisyon, dayanıklılık ve hava toplarında bir sorun olduğunu düşünmüyorum. Duran toplar ve teknik özelliklerimde de çok büyük bir sıkıntı görmüyorum. Biraz taktik bilgimi, biraz da topu saklama konusundaki becerimi geliştirdiğimde daha iyi yerlere geleceğime inanıyorum. Karşıyaka'da Reha Kapsal'ın yönetiminde yaptığımız çalışmalar, benim için çok yararlı oldu ama bunu asla yeterli görmemeliyim.

▼ Kendine nasıl bir kariyer hedefi koydun?

▲ Gerçekçi olalım; üç büyüklere transfer olabilmek için Turkcell Süper Lig'de en az 1-1.5 sezon üstün bir performans göstermeniz gerekiyor. Öncelikli hedefim, üst üste iyi maçlar çıkarıp, Süper Lig'de kalıcı olabilmek. Bir gün Türkiye'yi yurtdışında temsil edebilmek gerçekten güzel olurdu benim için. Bir gün gerçekten gitmek istediğim yer Avrupa. Bunun için de mutlaka üç büyük takımın birinde oynamak ve kendini göstermek gerekiyor. Tabii A Milli Takım'ın değişmez isimlerinden olmak da istiyorum.

▼ Ümit Milli Takım'ın inişli çıkışlı performans sergilemesinin sebebi nedir?

▲ Geçen sezon iyi oyunla ve net skorlarla kazanılan İrlanda Cumhuriyeti ve Ermenistan maçlarından sonra, yeni sezona girildiğinde takımda bir durgunluk oluştu. Gürcistan maçında birçok önemli futbolcumuzun sakatlık nedeniyle takımdan ayrı olması bütünlüğü olumsuz etkiledi. Bu maçı zaten unutmak istiyoruz. Ermenistan maçında çok iyi bir havamız vardı. Belki de 5-0 bitecek maçı 90+4'te

attığımız golle kazandık. İsviçre maçında çok şanssız goller yedik. Skor avantajını lehimize çevirecek pozisyonlar bulduk ama topu kaleye sokamadığımızda kaybetmeye mahkûmsunuz.

Bu mağlubiyet bizi olumsuz etkilemedi. Birbirimize daha çok kenetlendik. Herkes birbirine saygı duyuyor ve seviyor. Biz bu ülkenin ve bayrağın değerini biliyoruz. Bizi finallere götürecek maçları kazanma potansiyeline sahibiz. İsviçre bizi burada yendiye biz de onları orada yenebiliriz.

▼ A Milli Takım'ın önünde Euro 2012 ve 2014 Dünya Kupası elemeleri olacak. Bu elemelerde yer alma şansını nasıl görüyorsunuz?

▲ 16 yaşından beri 66 kez 7'si Ümit Milli olmak üzere Milli Takım'ın değişik yaş kategorilerinde forma giydim. Milli Takım'da oynamanın verdiği haz kelimelerle anlatılamaz. Kesinlikle kulüp takımlarıyla kıyaslanamaz. Milli olduğum için kendimle gurur duyuyorum. Artık bundan sonra bizim jenerasyona mensup oyuncular için yapılacak tek şey A Milli olmak. Jenerasyonumuz çok yetenekli. Ümit Milli olduğumuz için bu anlamda şanslıyız, çünkü Milli Takım havasını solumuşuz, ortamı biliyoruz. Yaşımız ilerledikçe A Milli Takım'da oynamak için her şeyi yapacağız. En yüksek mertebeye ülkemizi temsil etmek istiyoruz. Kendimizi

o yönde hazırlıyoruz. 2012 ve 2014 elemelerinde olmak için elimizden gelen her şeyi yapacağız.

Futbolun kökenleri

Futbolun kökeni tartışılabilir. Top ya da benzeri bir cismin tekmelenerek oynandığı milattan öncesine ait oyunlar, futbolun anası olarak gösterilir. Futbolun bu oyunlardan etkilenilerek ortaya çıkarıldığını söylemek mümkündür, ama bu oyunları futbol olarak kabul etmek hatalıdır. Bu yoldaki çabalar, büyük oranda futbolun mucitliğini sahiplenme isteğinden kaynaklanmaktadır. Ancak günümüzde oynanan modern futbol (association football) tamamen Britanya'da ortaya çıkmıştır ve oynanış şekli büyük oranda bu ülkenin sporun çıkış zamanındaki koşullarına bağlı olarak biçimlenmiştir.

Dağhan Irak

Futbolun kökeni zaman zaman tartışılabilir. Farklı bölgelerde farklı oyunlar delil gösterilerek futbolun ilk olarak buralarda ortaya çıktığı iddia edilir. Gerçekten de top ya da top benzeri bir cismi tekmelemek ya da taşımak üzerine kurulu oyunlar milat öncesinden itibaren dünyanın çok farklı bölgelerinde ortaya çıkmıştır. Antik Yunan ve Roma'da oynanan "harpastum" ve "feninda", yine milattan önce Çin'de ve Japonya'da oynanan "tsu chu", bundan birkaç yüz yıl sonra Orta Asya Türk uygarlığında ortaya çıkan ve "tsu chu"ya ikiz kardeşi kadar benzeyen "tepük" bu oyunlar arasındadır. Bu oyunların herhangi birinin tek başına futbolun atası olduğunu ya da futbolun tamamen bu oyunlardan evrildiğini söylemek ise imkânsızdır. Zira bu oyunların bazı özellikleri futbola çok benzerken, bazıları ise başka top oyunlarını andırmaktadır. Örneğin ekipman (deri top ve bambu kaleler) bakımından "tsu chu" ve "tepük" futbola benzemektedir ama topu havada tutma koşulu bu oyunların günümüzde de Asya'nın en popüler oyunlarından biri olan "sepak takraw"a futboldan çok daha fazla benzediğini göstermektedir. Dolayısıyla futbolun bu oyunlardan etkilenilerek ortaya çıkarıldığını söylemek mümkündür, ama bu oyunları futbol olarak kabul etmek hatalıdır. Bu yoldaki çabalar, büyük oranda futbolun mucitliğini sahiplenme isteğinden kaynaklanmaktadır.

Ancak günümüzde oynanan modern futbol (association football) tamamen Britanya'da ortaya çıkmıştır ve oynanış şekli büyük oranda bu ülkenin sporun çıkış zamanındaki koşullarına bağlı olarak biçimlenmiştir.

Köyden indim şehire!

On yedinci yüzyıla gelindiğinde Britanya'nın kırsal bölgelerinde çeşitli top oyunlarına rastlanmaktaydı. Bu oyunlar tıpkı tarihteki örnekler gibi futbola benzemekle beraber günümüz futbolundan oldukça farklılardı. Britanya'daki kırsal top oyunları çok geniş alanlarda ve herhangi bir katılım sınırılması olmaksızın zaman zaman aynı anda onlarca kişinin oynayabildiği oyunlardı. Herhangi bir zaman kısıtlaması da yoktu. Bu oyunlar, Britanya'nın art arda iç savaşlar yaşadığı on yedinci yüzyıl boyunca devam etti. On sekizinci yüzyıl ise hem Britanya'nın hem de kırsal kesimde yaşayanların kaderini büyük ölçüde değiştirecekti. Üçüncü İç Savaş'ın sona ermesi ve Britanya'nın 1707 yılında siyasi birliğini sağlaması, aynı zamanda ülkede feodalitenin de büyük ölçüde geride bırakılmasını beraberinde getirmişti. Zaten savaşlar

sırasında da köylüler toprak ağalarına karşı baş kaldırmaya, zaman zaman da bunların mallarına el koymaya başlamıştı. Bu başkaldırıların önemli bir nedeni kırsaldaki nüfusun belirgin bir iş gücü fazlası vermesiydi. Bir diğer deyişle köylülerin bir kısmının yapacak bir işi yoktu ve çayırarda top oynamak da karın doyurmuyordu. Diğer taraftan coğrafi keşifler ve teknolojinin ilerlemesiyle beraber Britanya şehirleri artık iyiden iyiye Endüstri Çağı'na adım atıyordu. El işçiliğinin atölyelere, oradan fabrikalardaki seri üretime dönüştüğü bu yıllarda, üretim biçiminin değişmesi büyük bir işgücü ihtiyacını da beraberinde getirdi. Bu da kırsaldaki işsiz nüfusun özellikle güneydeki büyük şehirlere akmasına neden oldu. Kırsaldan şehre gelenler, dünyanın ilk endüstriyel işçi

sınıfını oluştururlarken kendi kültürlerini de şehre getirmişlerdi, tabii ki top oyunlarını da.

Futbol sınıf atlıyor

Köylerden gelerek şehirlerdeki fabrikalarda işe başlayan yeni şehirliler, başlangıçta çok ağır koşullara tabiydiler. Mesailer günde on sekiz saate ulaşmıştı, pek çok fabrikada tatil günü de yoktu. Bu koşullarda fabrika işçilerinin top oynamaya ne vakti ne mecali kalabiliyordu. Top oyunları bu dönemde daha üst

sınıfların ilgisini çekti. Edward ve Victoria dönemlerinde özellikle orta-üst sınıf ailelerin çocuklarının devam ettiği okullarda farklı oyunlar ciddi bir şekilde yaygınlaşmaya başladı. Tabii ki köylerden farklı olarak, ciddi bir zaman ve mekân sıkıntısı vardı. Ayrıca köylerde oynanan oyunların kuralısızlığı da hayatı kurallara bağlı olarak yaşayan şehirlileri pek cezbetmemişti. Bu yıllarda top oyunlarına kurallar getirilmeye başlandı. Ancak bu kurallar arasında bir ortaklığın olduğundan bahsetmek pek mümkün değildi. Zaman içerisinde belli kurallar popülerleşmeye başladı. Bu da top oyunlarının birbirinden ayrılmasını beraberinde getirdi. Örneğin Rugby'deki okulun kuralları topu ayakla vurmaktan çok kolların arasında saklayarak taşıma üzerineydi. Bu kurallar

zamanda kemikleşti ve oyun da "rugby" ismini aldı. Yine Eton'da başka bir kural seti oluşturulmuştu. Diğer taraftan Cambridge, Sheffield gibi bölgelerde ortak kurallarda buluşabilmek için çalışmalar başlamıştı. Bu çabalar 1863 yılında Football Association'ın (Futbol Birliği-FA, günümüzde İngiltere Futbol Federasyonu olarak anılmaya başlandı. Bildiğimiz anlamdaki futbol, moderniteye adım atmış İngiltere'de tamamen modern yaşamın koşulları içinde şekillenmişti.

İşçiler futbola dönüyor

Diğer taraftan aynı yıllarda İngiliz işçi sınıfı da çalışma koşullarının iyileştirilmesi için direnmeye ve örgütlenmeye başlamıştı. "Radikalizm" adı verilen hareket on sekizinci yüzyılın sonlarından itibaren ortaya çıkmış ve bu mücadelede kazanımlar da elde etmeye başlamıştı. İlk işçi örgütleri ve sendikalar da bu hareketin içinden doğdu. Bu dönem aynı zamanda işçi örgütlerinin ilk kez devlet tarafından tehdit olarak algılandığı dönemdi. Radikalizm

akımına dâhil işçi örgütlerinin pek çoğu kısa sürede kapatıldı ama on dokuzuncu yüzyılda yeniden canlanarak İngiliz sosyalizminin doğuşuna önderlik ettiler. Bu yüzyılda güç ve popülerlik kazanan hareket, taleplerini kabul ettirmeye başladı. Yüzyılın son çeyreğinde çalışma saatleri yeniden düzenlendi, mesai haftada elli dört saate indirilirken, Cumartesi de yarım çalışma günü olarak ilân edildi. Bu mesai düzenlemesi işçi sınıfının futbola dönüşü anlamına geliyordu.

Bu oyunda para var

Bu arada futbolun da üzerinden para kazanılabileceği yavaş yavaş anlaşılmaya başlamıştı. Daha iyi mücadele ve daha kuvvetli futbolcular daha çok organizatörlerine daha yüksek hâsılat bırakıyordu. Bu da iyi futbol oynayanların kıymetini arttırdı. Okullardaki öğrencilere kıyasla fiziksel olarak çok güçlü olan fabrika işçileri kısa sürede oynadıkları oyunlarda fark yaratmaya başlamıştı. İşçiler, futbol sahalılarında tercih edilir olmuştu. Ancak formlarını koruyabilmeleri ve arttırabilmeleri için çalışma saatlerinden kısımları ve antrenman yapmaları gerekiyordu, bu da tabii yevmiye

kaybı demekti. Sporla uğraşan işçiler, fabrikada kaybettikleri geliri maç organizatörlerinden talep etmeye başladı. Böylelikle sporda profesyonellik ortaya çıkmış oldu. Zamanla futbol daha fazla popülerleşip gelir getirdikçe, profesyonel sporcular fabrikalardan kopmaya ve spor işçisi olarak çalışmaya başladı. Ancak işçi sınıfı yıldızı olduğu spor dallarında yönetim kademelerine hiçbir şekilde giremiyordu. Spor yönetimi tamamen zamanında okullarda spor yapan ve artık toplumun üst katmanlarında yer alanların elindeydi. Bu durum, spor yöneticilerinin profesyonelliğe karşı tavrı almalarına yol açtı. Pek çok spor dalında yöneticiler, kendileri gibi okullarda ya da üst-orta sınıf kulüplerinde spor yapan amatörlerle ayrıcalık tanıyor, kürek gibi bazı dallarda profesyonel sporcular yasaklanıyordu. Diğer taraftan işçilerin kulüplere girip amatör olarak spor yapmalarına da imkân yoktu. On dokuzuncu yüzyılda en iyi maaşla çalışan bir işçinin bile bir spor kulübünün üyelik ücretini ödeyebilmesine imkân yoktu. İşçiler spor yapabilmek için profesyonel olmaya mecburdu, ama bu sefer de kapılar farklı şekilde yüzlerine kapanıyordu. Yıllarca süren Modern Olimpiyat

Oyunları'na profesyonellerin alınmaması kuralı da tamamen işçi kökenli sporcuları Olimpiyat'ın dışında bırakmaya yönelik bir kararın sonucuydu. Zengin ailelerden gelen amatörlerle, işçi sınıftan gelen profesyoneller arasındaki bu ayrım, işçilerin kendi kulüplerini oluşturmalarını zorunlu kıldı. Bu yıllarda işçi kentlerinde halkın iki ana sosyal buluşma yeri vardı; işçi sendikaları ve kiliseler. Bu buluşma yerleri, futbol kulüplerinin de doğduğu yerler oldu. Günümüzde İngiliz ve dünya futbolunu şekillendiren pek çok kulüp, on dokuzuncu yüzyılın ikinci yarısında fabrikalar, sendikalar ve kiliselerde bu şekilde kuruldu. Örneğin, Newton Heath'teki demiryolu işçileri 1878'de Manchester United'ı, Kraliyet Cephane Fabrikası işçileri ise Arsenal'i kurdu. Aynı şekilde Villa Cross Şapeli'nin cemaati Aston Villa'yı, St. Domingo Kilisesi'nin pazar okulunun takipçileri ise Everton'ı kurdu. Sendika ve fabrika takımları kendilerine kırmızı rengi seçtiler, mavi ise kilise takımlarının rengi oldu. İngiliz futbolundaki kırmızı-mavi rekabeti böylelikle başlamıştı.

Bir sonraki sayıda:
Futbol dünyaya açılıyor...

Gerçek bir futbol profesörü

Onu hızlıca tanımlayacak bir-iki cümle arasak neler bulabiliriz? 1996'dan beri çalıştığı, İngiltere'nin en gelenekçi futbol takımlarından birini dünya markası haline getirmiş bir teknik adam... İngiltere'de "duble" yapıp hem kupayı hem ligi kazanmış ve bunu iki kez başarmış tek yabancı... Premier Lig tarihinde yenilgisiz şampiyonluğa ulaşmış tek takımın hocası... İngiltere Şövalyelik Nişanı almış, onlarca ödülle lâyık görülmüş bir Fransız... Büyük bir taktisyen... Genç oyuncuların yıldız üretme konusunda uzman bir isim... Futbolun profesörlerinden...

Kıvanç Koçak

Strazburg'da otomobil yedek parçası satan bir dükkânı olan Alphonse Wenger, Fransa'nın Almanya sınırındaki Alsas-Loren bölgesinde yaşayan birçok erkekğin kaderini paylaştı. II. Dünya Savaşı'nda Alman işgalinin ardından 24 yaşındayken Almanya tarafından askere alındı. Savaşın sona ermesinin ardından Alphonse, karısıyla birlikte daha önce doğan oğlu ve kızına 1949'da katılan Arsene'i de alarak yine Alsas bölgesindeki küçük bir şehir olan Duttlenheim'da bir pub açtı. Şehrin takımında zaman zaman oynayan, zaman zaman teknik adamlık yapan, daha sonra da "onursal başkan" olan baba Wenger, Arsene için de iyi bir rol modeliydi. Babasının mekânında sabahtan akşama kadar futbol konuşulan bir

ortamda yetişen küçük Arsene (daha sonra "Orası futbol öğrenmek için en ideal yerdi" diyecektir), FC Duttlenheim'da başladığı oyunculuk kariyerini 1969'da AS Mutzig'e geçerek sürdürdü. Bir yandan Strazburg Robert Schuman Üniversitesi'nde elektrik mühendisliği okuyan Wenger, daha sonra iktisat yüksek lisansı da yaptı. 1973-75 arasında Mulhouse, 1975-78 arasında ASPV Strasbourg takımlarında amatör olarak oynamaya devam eden genç oyuncu, 1978'de RC Strasbourg takımıyla profesyonel sözleşmeye imza attı. Esas olarak bir savunma oyuncusu olan Wenger, burada oynadığı üç yıl boyunca çok az forma giyse de şampiyonluk başarısını da yaşayan kadroydu. 1981'de futbolu bırakan, yine aynı yıl aldığı teknik adamlık diplomasıyla Strazburg Genç Takımı'nda antrenör olarak göreve başlayan Wenger, 1983'te Jean Marc Guillou'nun yardımcısı olarak AS Cannes'da çalıştı. 1984'te ise ilk tek adamlık deneyimine atıldı. Ne var ki, Nancy'deki bu ilk deneyim başarıya ulaşmadı. Üç sene görev yaptığı takım 1987'de İkinci Lig'e düştü. Wenger'in yeni kulübü Monaco'ydu.

Fransa'dan Uzakdoğu'ya

Göreve geldiği ilk sezonda (1988) takımı şampiyonluğa taşıyan Wenger, 1989 ve 1991'de de Fransa Kupası'nı

kazanıyordu. 1992'de ise Kupa Galipleri Kupası'nda Werder Bremen'e karşı finale kadar yükseliyor ancak finalde 2-0 kaybediyorlardı. Weah, Hoddle, Klinsmann, Djorkaeff gibi yıldızlar takımın görünen yüzü olsa da Wenger'in genç yıldız yaratma becerisi o zaman kendini belli etmeye başlamıştı. Zira zaman zaman forma verdiği Monaco'nun gençleri arasında Petit, Thuram, Henry gibi isimler de vardı. Wenger'in yarattığı takımın farkına varıldıktan sonra talimleri de gittikçe arttı. 1995'te Bayern Münih'in başına geçmesi Monaco yönetimi tarafından engellenince gerilen iplere, Marsilya Başkanı Bernard Tapie'nin Fransa futboluna soktuğu şaibeler eklenince, Wenger'in Monaco hikâyesi sona erdi. Fransızın yeni rotası pek çok kişiyi şaşırttı. Japonya'nın Nagoya Grampus Eight takımına gidişi, Wenger için futbolla yeni bir ilişki kurmanın olduğu kadar yeni bir kültürel deneyim yaşama arzusunun da yansımasıydı. 18 ay kaldığı Japonya'da takımına İmparatorluk Kupası'nı kazandıran Wenger, "Yılın Teknik Adamı" ödülüne lâyik görülen ilk yabancı olma unvanını da elde etti. Uzakdoğu'dan sadece büyük bir

Fair-play ve Wenger

İngiliz futbol kamuoyu tarafından Wenger'in kaybetmeyi kabullenmeyen bir kişiliği olduğuna, yenilgilerde hep bir sorumlu aradığına dair öteden beri çıkan haberleri besleyecek son olay, Manchester City'nin Lig Kupası çeyrek finalinde Arsenal'i 3-0 yenmesinin ardından yaşandı. Maçtan sonra Mark Hughes'un elini sıkmayan Wenger, "El sıkışmanın maçla bir alakası yok. Dilediğim kişiyle maçtan sonra el sıkışma özgürlüğüne sahibim" diyerek tavrını ortaya koydu. Meslektaşları arasında da "soğuk" olduğu için pek sempatik bakılmayan Wenger'in Fair-Play konusunda hassasiyetini ortaya koyan bir olay ise kazın ayağının pek öyle olmadığını da düşündürüyor. 1999'da oynadıkları bir Sheffield United kupa maçında, sahada bir sakat Sheffield'lı varken durmayan ve gol atan Arsenal futbolcularına çok kızan Wenger, maçın tekrarı için Federasyona başvurmayı önerdi. Her iki takım tarafından yapılan başvuru kabul edilince maç tekrar edildi. Kazanan yine Arsenal'di.

takımdan teklif alırsa dönmeye kararlı olan Wenger'in beklediği teklif 1996'da İngiltere'den geldi. Yeni hoca arayışındaki Arsenal'e o dönem Fransız Futbol Federasyonu'nda görevli Gerard Houllier'nin tavsiyesi Wenger'di. Birçok "ünlü" adaya rağmen, Wenger'deki potansiyeli sezen Arsenal yöneticileri 1 Ekim 1996'da resmî olarak takımı kendisine emanet etti. Arsenal tarihindeki ilk yabancı teknik adam, ülkede şaşkınlıkla karşılandı. Özellikle görev için çok daha kariyerli birini bekleyen medya "Arsene Who?" (Arsene kim dediniz?) başlıklarıyla tepkisini ortaya koydu. Kısa süre sonra ise onun gerçek bir "futbol profesörü" olduğu anlaşılacaktı...

İstikrar ve güzel futbol: "Arsenal"AL

İlk sezonu averajla üçüncü sırada tamamlayan Wenger'in takımı, "Profesör"ün hücumu dayanan, hızlı futbol anlayışını benimsediğini 1997-98'de lig şampiyonluğunu ve

Ne Dediler?

Gerard Houllier
"Futbol yiyebilir, konuşabilir, uyuyabilir ve içebilir. Ondan sonra da daha fazlası için geri gelecektir."

Thierry Henry
"Kendinizi ifade etmenize ve kim olmak istiyorsanız onu olmanıza izin verir. Bu çok özel bir haldir ve herkesle yaşayamazsınız. Bazen şov yapmak isteyen hocalarınız olur. Arsene öyle değildi. Harika bir teknik adam olmasının yanında, harika bir insandır da."

Lee Dixon
"Bir toplantı organize edildi, oyuncular sahaya toplandı. Karşımızda uzun, ince yapılı, hiç teknik direktör izlenimi vermeyen bir adam duruyordu. Oysa o, futbol dünyasında karşılaştığım en bilgili insanlardan birisidir. Futbolcularına çok inanır; bu inanç ve güven, size hem kendiniz hem onun için başarıya ulaşmanızda sürekli itici güç olur."

oyun"un semeresini verdiği sezon oldu. Evinde hiç kaybetmeyen ve oynadığı her maçta gol atma başarısı gösteren Wenger'in öğrencileri, sezon sonunda FA Cup'ı da alarak bir kez daha "duble" yapmayı başardı. Takımı gittikçe gençleştiren Wenger'in bu büyük başarısı 2002-03 sezonunda da sürecek gibi gözüküyordu. Ancak ligi uzun süre önde götüren Arsenal, son haftalarda yaşadığı büyük düşüşle şampiyonluktan oldu. Kazanılan FA Cup ise teselli mahiyetindeydi. Wenger'in Arsenal'i için 2003-04 sezonu ise kelimenin tam anlamıyla tarih yazılan bir sezon oldu. İngiltere futbol tarihinde daha önce sadece 1888-89'da Preston North End'in ulaştığı "yenilgisiz şampiyonluk" başarısını tekrarlayan takım kırmızı-beyazlılar oluyor; oyuncularına ve oturttuğu şablona çok güvenen Wenger'in "yenilgisiz bir takım olmamız çok yakın" öngörüsü gerçekleşiyordu. Arsenal'in 49 maçlık yenilmeme rekoruna ise 2004 Ekim'inde Manchester United son veriyordu. 2004-05 bir kez daha hem ligde hem kupada ikincilikle geçerken, 2005-06 ve 2006-07 Wenger'in Arsenal'deki en başarısız sezonları oldu. Tabii ligi dördüncü sırada bitirmek başarısızlık kabul edilecek olursa! 2005-06'da Şampiyonlar Ligi'nde ilerleyemediği için sürekli eleştirilen takımın finale kadar yükselip Barcelona'ya 2-1 kaybettiğini de unutmamak lazım elbette. Wenger'in her geçen sezon daha da gençleşen

Japonya macerası

"Japonya deneyiminin bana epey yardımı oldu. Her şeyden önce baskıdan biraz kurtuluyorsunuz. Avrupa'da Japonya'ya göre çok daha agresif bir ortam var. Onlar olmadan yaşamayacağınıza inandığınızı şeylerle araya mesafe koymak da yararlı oldu. Uzaklık, hayatınızda iyi bir ara sağlıyor. Bu, her şeyden biraz uzaklaşıp sonra geri dönmek gibi bir şey. Oradaki tekniği kopyalamaktan daha önemlisinin kendi deneyiminiz olduğuna inanıyorum. Japonlarda, içsel olarak her şeyi iyi yapma arzusu var ki, bu büyük bir güç. Avrupa'dan dışarı çıktığınızda, bazen başka bir dünyada olduğunuzu hissediyorsunuz. Dolayısıyla düşündüğünüz şeyle araya mesafe koymak hayatı."

kadrosu, oynadığı göze hoş gelen futbola rağmen tecrübesizliğinin ve nefes yetirememesinin ceremesini 2007-08 sezonunu üçüncü, 2008-09

sezonunu dördüncü sırada tamamlayarak çekti belki ama Fransız teknik adam her durumda Arsenal taraftarı için vazgeçilmez bir isim durumunda. Göreve geldiği günden beri Arsenal'i adeta yeniden doğuran, akçeli işlerden stat projesine kadar kulübün her şeyiyle ilgilenen, her sene bir-iki genç futbolcuyu mutlaka takıma kazandıran bir teknik adam Wenger. Sözleşmesinin bitme dönemleri yaklaştığında takımdan ayrılacağı yolunda çıkan dedikodulara her zaman uzatma ile cevap veren (kendisine "hayat boyu" sözleşme teklif edildiği, teknik direktörlüğün ardından yönetimde de görev almasının istendiği biliniyor), "yıldız almaya değil yıldız yaratmaya" inanan Profesör, kuşkusuz sadece Arsenal'in gidişatını değiştiren bir isim değil. Pasa ve yardımlaşmaya dayalı, maç içinde taktik değişiklikleri etkili şekilde yapan, sahayı en iyi biçimde paylaşan oyun felsefesi, İngiltere'deki futbol anlayışını değiştirdiği kadar dünya futbolunu da etkilemiş durumda. Göreve geldiğinden beri Avrupa kupalarından hiçbirini kazanamamasına rağmen, her zaman konuşulan, övgüyle bahsedilen "Arsenal futbolu" diye bir kavramın varlığını başka türlü açıklamak o kadar kolay değil herhalde.

Wenger'den inciler

- Bizim işte en önemli şey hayatta neyin önemli olduğunu anlamaktır. 20 yaşındayken nasıl yaşayacağınızı anlamazsanız, bitersiniz.
- Teknik adamlık hayvan gibi olmayı gerektiriyor. Şu bakımdan; bir grup oyuncuyu kazanabileceklerine ikna etmek için kesinlikle fiziksel güce ihtiyacınız var. Bu güç kaybolursa, dezavantajlı duruma düşersiniz ama yine de bunu tecrübeyle telafi edebilirsiniz.
- Bir teknik adam olarak, genelde kişisel duygularınızı bastırmanız şarttır. Takımın duyguları ilk sırayı almak zorundadır. Ben, kendi duygularımı göstermemeye alıştım. Daima takımı düşünmeyi kendime âdet edindim.
- Bir çift donu olan biriyle uğraşırken o donları elinden alırsanız, geriye hiçbir şeyi kalmaz, çıplaktır. Onu değiştirmektense, kendisine bir çift pantolon bulup onu tamamlamayı denemek daha yerindedir.
- Size iyi bir şarap sunarsam, önce tadımın nasıl olduğunu görürsünüz. Ancak ondan sonra nereden geldiğini sorarsınız.
- Yapabileceğine inanmazsan, hiç şansın yoktur.
- Hiçbir takım her maçta göz alıcı ve fantastik olamaz. Fakat taraftarlara mesajım şu: Maçlara gelin ve mutlu olun.

Yemeğin önemi

Wenger'in Arsenal'de göreve başlar başlamaz değiştirdiği şeylerden birisi de futbolcuların yemek düzeniydi. Japonya'daki yemek kültüründen oldukça etkilendiği belli olan Wenger için bir futbolcunun kendisine bakması her şeyden önce geliyor: "Abur cuburu ben de seviyorum. Ama bir futbolcunun bütün hafta çalışıp, maçtan 24 saat önce yediği adı bir şey yüzünden oyununu berbat etmesini aptalca buluyorum. Arsenal'deki ilk günümü hatırlıyorum. Blackburn'e gidiyorduk, otobüste futbolcular 'Mars'larımızı istiyoruz' diye bağırıyorlardı. Maçtan önce enerji versin diye bunu yiyorlardı. Ama ben bu uygulamayı kaldırdım. Sağlıklı beslenme elbette maçı kazandırmaz ama hassas karaciğerli bir adamın bütün hazırlıklarını da bozmaz. Yemek, yağ gibidir; eğer arabanıza yanlış olanı koyarsanız, olması gerektiği kadar hızlı olmaz."

Hamdi Aslan

Yol uzun sabır gerek

Türkiye gibi yola yeni çıkmış ülkelerde bayan futbolunun ilerlemesi ve gelişmesi pek de kolay değil. Milli Takımlar Sorumlusu Hamdi Aslan ve ekibi, bayan futbolunun gelişmesi için iğneyle kuyu kazmaya çalışıyor. En önemli mesele, bir oyuncu havuzunun oluşturulması. Dört yıl önce işe ilk başladığında sadece 50 oyuncu arasından iki Milli Takım kadrosu oluşturulurken, bugün 700-800 kişilik bir oyuncu havuzuna ve dört ayrı kategoride Milli Takıma sahibiz. Ancak dünya futbolunda söz sahibi ABD, Brezilya, Almanya, İngiltere gibi ülkeleri yakalayabilmek için sabırla ve inatla yol almak gerekiyor.

Dünya Kupası bütün dünya ülkelerinin katıldığı bir organizasyon. Bayanlarda dünya klasmanında 50. sıradayız. O nedenle Dünya Kupası'na katılmak gerçekten bizim için çok uzak bir hedef. Avrupa Şampiyonası daha yakın. 40-50 Avrupa ülkesinin arasından iyi bir yere gelebiliriz. Avrupa'nın ilk 10 takımı olmayı zorlayabiliriz.

50 yıldır bayan futboluna yatırım yapan dünya ülkelerinin oyuncu sayısı milyonları bulmuşken, bizim sayımız bin civarında. Kıyaslamayı nasıl yaparız? Son yıllarda başlatılan futbol köyleri projesi çok doğru bir yöntem. Oyuncu sayımız 20-30 binleri bulduğu zaman Dünya Kupası gibi büyük organizasyonlarda söz sahibi olabiliriz.

Gürsel Kuru

Bir zamanlar Trabzonspor'un Küçük Hamdi'siydi. Takımın en efendi futbolcularından biriydi. Önce ilk on birin santrforu, sonra ise savunmacısıydı... Şimdi ise bayan futbolunun teknik patronu Hamdi Aslan... Bundan tam dört yıl önce kendisine gelen bu teklife "Hayır" diyemedi. Teklifi yapan rahmetli Gündüz Tekin Onay'ı kıramadı. Varlığını bile bilmediğini Bayan Milli Takımların Sorumlusu ve Bayan A Milli Takım Teknik Direktörü oluverdi. Süreç kolay değildi. Türkiye'de bayan futbolcu yoktu. Yoktan Milli Takım var

edildi. İğne ile kuyu kazmak gibi çalışmalara katlanıldı. Her geçen gün, ay ve yıl bir adım ileri gitmenin küçük mutlulukları yaşandı. Bugün tam dört tane Bayan Milli Takım kadrosu yaratıldı. Gerisini de Hamdi Aslan'dan dinleyelim.

Tecrübe kazanıyoruz

▼ Dünya Kupası elemeleri için genel bir değerlendirme yapabilir misiniz? Türkiye'nin bu elemeler sonunda yeri ne olur?

▲ Uzun yıllar sonra ilk kez Dünya Kupası elemelerine katılıyoruz. Bayan futbolunun ülkemizde çok yeni olması nedeniyle uzun süre uluslararası müsabakalara katılmadık. İster istemez diğer ülkeler ve rakiplerimizle aramızda denge ve güç açısından farklılıklar var. Bu nedenden ötürü bizim için şu an hedefimiz Dünya Kupası'na katılmak değil. Zaten bu işler lâfla da olmuyor. Katılmak istesek de gerçekleştirmemiz mümkün değil. Bizim ülke olarak yavaş ama doğru bir şekilde

ilerlememiz gerekiyor. 50 yıldır bayan futboluna yatırım yapmış, milyonlara ulaşmış sporcu sayıları, 10 binlerce kulübü olan ülkelerin milli takımları ile karşılaşıyoruz. Tabii ki bu ülkelere karşı ne kadar istersek isteyelim büyük hedefler belirleyemiyoruz. Şu an bizim için oynadığımız maçlarda skorlar istediğimiz gibi değil. Ama büyük tecrübe kazanıyoruz. Bu nedenle de moralimizi bozmuyoruz açıkçası. İngiltere ve İspanya grubumuzda iki güçlü ve favori takım. Bizim dışımızda Avusturya ve Malta var. Grubu İngiltere ve İspanya'nın ardından üçüncü bitirmek istiyoruz.

▼ Dünya Kupası'na katılabilme yolunda Bayan Milli Takımımızın nasıl bir süreç yaşaması gerek? Bu konuda neler söyleyebilirsiniz? ▲ Dünya Kupası bütün dünya ülkelerinin katıldığı bir organizasyon. Bayanlarda dünya klasmanında 50. sıradayız. O nedenle Dünya Kupası'na katılmak gerçekten bizim için çok uzak bir hedef. Avrupa Şampiyonası daha yakın. 40-50 Avrupa ülkesinin arasından iyi bir yere gelebiliriz. Avrupa'nın ilk 10 takımı olmayı zorlayabiliriz. 50 yıldır bayan futboluna yatırım yapan dünya ülkelerini bir anda yakalamamız mümkün değil.

Bu ülkelerin sporcu sayıları milyonları bulmuşken, bizim sayımız bin civarında. Kıyaslamayı nasıl yaparız? Örneğin Avrupa'ya bir göz atarsak, Almanya'nın bayan futbolundaki sporcusu sayısı iki milyon, İngiltere ile İspanya'nın 700 bin. İngiltere'yi gidip yerinde inceledik. Yapılanları ve yapılmakta olanları gördük. Söylenecek o kadar çok şey var ki, saymakla bitmez. Bizdeki oyuncu azlığı bayan futboluna genel bakış açısından kaynaklanıyor. Son yıllarda başlatılan futbol köyleri projesi çok doğru bir yöntem. Bu köylerden çok güzel bir U15 Bayan Milli Takımı oluştu.

İngiltere ile İspanya'nın antrenmanlarını izledim. Gerçekten çok profesyoneller. Onlarla aramızdaki en büyük fark fiziksel güç. Fiziksel güç farkı da tüm dengeleri bozuyor. İngiltere'nin fiziksel gücüne baktığınızda neredeyse erkek futbolcuları yakalamış durumdalar. Teknik ve bakış açısı olarak değerlendirdiğinizde ise aramızda çok büyük farklılıklar yok.

Avrupa'da hiç kuşkusuz Almanya 1 numara. Ardından İngiltere geliyor. Sonrasında Norveç ve İsveç sayılabilir. Dünyada ise ABD ve Brezilya en iyi ülkeler. Başarılarının nedeni ise uzun yıllardır altyapılarına büyük yatırımlar yapmaları ve kız çocuklarına bayan futbolunu sevdirmek için uğraşmaları. Gelişim sürecine bakıldığında bu ülkelerin bugün burada olması çok doğal.

Bu organizasyonları çoğaltmak lazım. Bu köyler sayesinde hem oyuncular kulüplere, hem de kulüpler oyunculara daha kolay ulaşabiliyor. Sonuçta biz de sporcu sayısı olarak 20-30 binleri bulduğumuz zaman Dünya Kupası gibi büyük organizasyonlarda söz sahibi olabiliriz diye düşünüyorum.

Fiziksel güç açısından gerideyiz

▼ Bayan A Milli Takım'ının şu anda rakiplerine göre en büyük eksikleri nelerdir?

▲ Bizim bir şeyleri doğru yapabilmek için gerçekleri görmemiz lazım. Son olarak İzmir'e geldiklerinde İngiltere ile İspanya'nın antrenmanlarını izledim. Çalışmalarını, davranışlarını, maçlarını gözlemladim. Baktığınız zaman gerçekten çok profesyonel olduklarını görebiliyorsunuz. Onlarla bizim aramızdaki en büyük fark fiziksel güç farkı. Fiziksel güç farkı da tüm dengeleri bozuyor. Bunu kapatmak bir anda olmuyor. Temelden gelen bazı şeyler, sonradan onarılamıyor. Örneğin İspanya maçında biz fizik olarak oyundan düştük ve sonrasında fark geldi. İngiltere'nin fiziksel gücüne baktığınızda neredeyse erkek futbolcuları yakalamış durumdalar. Teknik ve bakış açısı olarak değerlendirdiğinizde aramızda çok büyük farklılıklar yok. Ayrıca onların oyuncuları ile bizim oyuncularımız arasında sosyo-ekonomik farklılıklar da var. Bu zaten Türkiye'nin genel sorunu. Bu durum ister istemez oyuncularımızın güven sorunlarına doğrudan etki yapıyor. ▼ Bayanların maçlarına futbolseverlerin ilgi gösterdiğini

söyleyemeyiz.

Bu konuda neler yapılabilir?

▲ Gelen seyirciye baktığınız zaman gerçekten çok kısıtlı. Bayan futbolu ülkemizde henüz çok fazla bilinmiyor. Topluma sevdirmesi gerekiyor. Bunun için çaba sarf edilmesi lâzım. Aslında Avrupa'nın ve dünyanın en iyi milli takımları ülkemize geliyor. Bir İngiltere'yi izlerken keyif alıyorsunuz. Bayan futbolunun ne kadar estetik olduğunu görüyorsunuz. Medyanın skor rekabetini ortaya koymadan farklı bir bakış açısı ile bayan futbolunun tanıtımına katkı yapması faydalı olacak.

▼ **Kulüpler sizce neden bayan futboluna az ilgi gösteriyor?**

▲ Ben ve teknik kadromuz kulüplerle sürekli olarak iç içe yaşıyoruz. Gerek kulüp başkanlarımız, yöneticilerimiz, gerekse antrenör arkadaşlarımızla her türlü konuyu konuşuyoruz, dertleşiyoruz. Kulüplerimiz gerek çalışma şartları açısından gerekse ekonomik olarak çok iyi durumda değil. Bütçelerin büyük bölümleri profesyonel erkek takımlarına harcanıyor. Bayan futbolunun gelişiminde Turkcell Süper Lig ve Bank Asya 1. Lig'de yer alan kulüplerimizin katkısı daha büyük olabilir. O nedenle bu liglerdeki kulüplerimiz bayan futbolunu önemsemelerini diliyorum. Ekonomik özgürlüğü olan bireysel kulüpler de bayan futbol takımı oluşturabilir. Bunun da büyük faydası olur.

▼ **Türkiye Futbol Federasyonu'nun bayan futboluna bakış açısı üzerine neler söyleyebilirsiniz?**

▲ Biz şu anda Federasyonumuzun verdiği destekle ayakta kalmaya çalışıyoruz. Bayan futbolunu bir

yerlere götürmeye uğraşıyoruz. 4 yaş grubunda Milli Takımımız oluştu. Ne zaman kamp yapmak, ne zaman özel maç oynamak istesek bizimle yakından ilgileniliyor. Yurtdışı seminerlerine gidiyoruz, incelemelerimizi gerçekleştiriyoruz. Futbol köyleri projesi sistemli bir şekilde devam ediyor. Kulüplerle ilgili de çalışmalar devam ediyor. Lig sayıları arttı. 2006 yılında ben sorumluluk aldığımızda Türkiye'de 15 kulüp vardı. Bugün bu sayı 40 oldu. Sporcu sayımız 300'lerden 700'lere ulaştı.

Bundesliga takımlarına zorunluluk getirildi

▼ **Bayanlarda hangi ülkeler bugün en iyi durumdadır? En iyi olmalarında en büyük etkenler neler?**

▲ Avrupa'da hiç kuşkusuz Almanya 1 numara. Ardından İngiltere geliyor. Sonrasında Norveç ve İsveç sayılabilir. Dünyada ise Amerika Birleşik Devletleri ve Brezilya en iyi ülkeler. Başarılarının nedeni ise uzun yıllardır altyapılarına büyük yatırımlar yapmaları ve kız

çocuklarına bayan futbolunu sevdirmek için uğraşmaları. Gelişim sürecine bakıldığında bu ülkelerin bugün burada olması çok doğal. Son olarak Almanya Futbol Federasyonu, Bundesliga kulüplerine bayan futbol takımı kurma zorunluluğu getirdi. Bu karar Alman bayan futbol takımına hiç kuşkusuz biraz daha güç katacak. Böyle uygulamaların önemi büyük.

▼ **Sizin göreve başladığınız Milli Takım ile şimdiki Milli Takım arasındaki farklar ve gelişmeler neler?**

▲ Bayan Milli Takımı'nda göreve başlamam enteresan oldu. Bir gün beni rahmetli Gündüz Tekin Onay Hocam çağırdı ve Bayan Milli Takımlarında görev almamı istedi. Doğal olarak görevi kabul ettim. O süreç içerisinde Fethi Demircan Hocam da bana yardımcı oldu. Kendisine buradan teşekkür ediyorum. İlk göreve başladığımda 50 oyuncu arasından 18 kişilik bir Milli Takımı oluşturduk. Bu 50 kişilik oyuncu grubu içerisinde

voleybolcu, basketbolcu, hentbolcu olanlar vardı. Kadroyu zor tamamladık desem yalan olmaz. Bayanlarda o dönemde iki Milli Takımımız vardı. Biri A, diğeri ise U19 Takımı. Bugün bakıldığında ise oyuncu sayımız fazlaştı, seçme şansımız oluştu, oyuncuların teknik ve fizik kaliteleri arttı. 4 ayrı Milli Takımımızla mücadele ediyoruz. Ve bu gelişmelere rağmen yapılacak çok işimiz var. Özetle yolumuz uzun ve sabır gerektiriyor.

Ödül Messi'nin, onur

France Football'un 1956'dan bu yana geleneksel hale gelen Altın Top ödülünü bu yıl Barcelona'nın Arjantinli oyuncusu Lionel Messi kazandı. Genç oyuncu, 54.'cü Altın Top'a rekor oyla sahip olurken, ilginç olan taraf ilk beş sırada dört Barcelonalı oyuncunun yer almasıydı. İkinci sırayı Manchester United'dan Real Madrid'e geçen Cristiano Ronaldo'nun elde ettiği yarışmada Xavi, Iniesta ve Barça'dan Inter'e transfer olan Eto'o da bu ikilinin hemen ardında sıralandı. İlk beşteki dört Barçalıdan üçünün kulübün altyapısından yetişmesi ise oldukça çarpıcıydı.

Dr. Cem Cetin

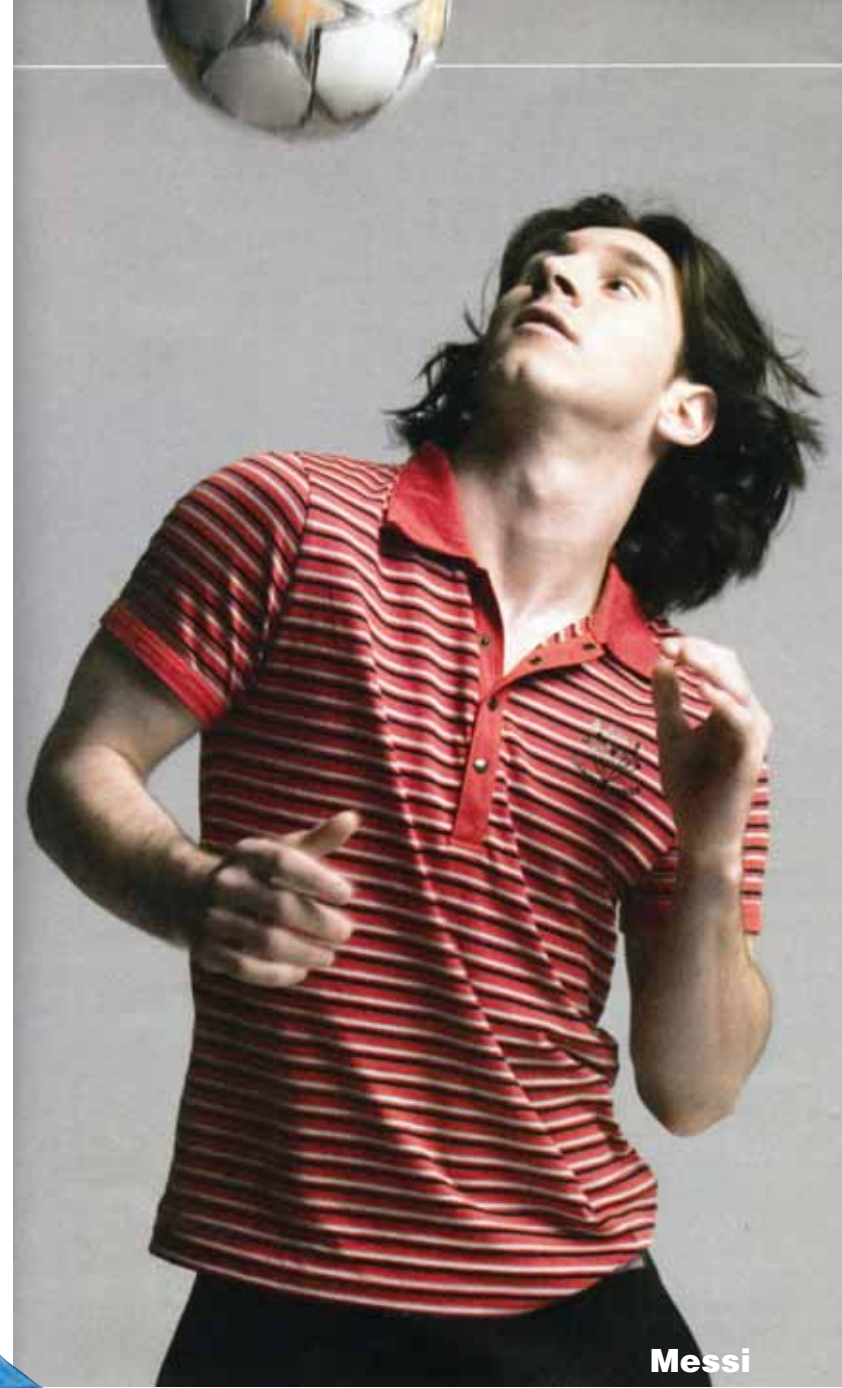
France Football'un Altın Top'u, futbol dünyasının en prestijli ödülllerinden bir tanesidir. Bu yılın birincisi, beklenildiği gibi Arjantinli Lionel Andres Messi oldu. Pablo Aimar'ı idolü olarak gösteren FC Barcelonalı yıldız, podyumun en üst basamağına çıkarken, maksimum puan olan 480'in 473'ünü alarak önemli bir rekora da imzasını attı. Messi'nin topladığı puan kadar, FC Barcelona'nın ilk 5'e soktuğu futbolcu sayısı da fazlasıyla dikkat çekici. 2009 yılı içinde kazanılmadık kupa bırakmayan bordo-mavilerin 4 oyuncusu (Messi, Xavi, Iniesta ve Eto'o) ilk 5'te yer aldı. Bu 4 isimden Messi dahil 3'ünün kulübün altyapısından gelmesi, FC Barcelona'nın yarattığı değer ve bundan çıkartılması gereken dersler açısından büyük önem taşıyor.

Altın Top'taki ilk Arjantinli

Maradona, Kempes, Batistuta... Bu üç futbolcu Arjantin'in dünya futboluna sunduğu yıldız isimler. Kariyerleri boyunca attıkları gollerle takımlarını şampiyonluklara taşıyan bu üçlüden hiçbiri Altın Top'u kazanamamıştı. Arjantin futbolu adına ortaya çıkan bu talihsizliği, bir bakıma Messi giderdi. Artık Tangocuların da Altın Top'u kazanan bir futbolcusu var. Maradona, Messi için, "Hayatım boyunca pek çok iyi futbolcu gördüm ama Messi gibisini görmedim. Onun bir benzeri yok. Sanki top ayağına yapışık ve onun bir organı gibi" diyor. Messi'yi Arjantin'de keşfedip, Barcelona'ya getiren kişi olarak tanınan Carles Rexach ise Arjantinlinin en önemli özelliklerini, "Top ayağına gelmeden önce ne yapacağını biliyor. Teknik olarak gerçekten mükemmel ama en güçlü tarafı hızı. Ayrıca az konuşan, çok iyi bir dinleyici. Kendisine ne söyleniyorsa hemen anlıyor ve zaman kaybetmeden uyguluyor" sözleriyle sıralıyor. Dünyanın dört bir tarafındaki gazetecilerin (toplam 96) oylarıyla seçilen Altın Top sahibi, en fazla 480 puan toplayabiliyor. Değerlendirme sonunda bir rekora imza atan Arjantinli yıldız, 473 puanla (*), oyların yüzde 98.54'ünü aldı.

Bundan önceki rekor, yüzde 98.46 ile 1984 yılının Altın Top sahibi Fransız Michel Platini'ye aitti. 22 yaşındaki Messi'nin rekor bir oy oranıyla bu yıl 54.'sü düzenlenen Altın Top'u kazanmasında pek çok etken bulunuyor. Aslında şöyle bir geriye dönüp bakıldığında, Barcelonalının son 3 yıldır "Ben bu ödülü kazanacağım" mesajını verdiği açıkça görülüyor. 2007'de üçüncü olan Messi, geçen yıl ise ikinciliğe yükselmışti. 2009'da ise hayalleri gerçek oldu Arjantinlinin. Böylece Altın Top'u kazanan en genç dördüncü (**) futbolcu sıfatıyla tarihteki yerini aldı.

Bu yılki Altın Top'u Messi'nin kazanmasında Barcelona'nın göz kamaştırıcı performansının da rolü çok büyük. İspanyol

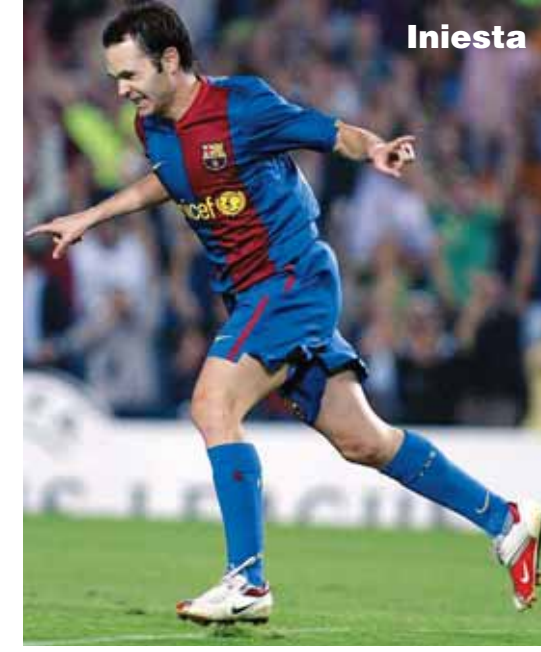
Messi

kulübü katıldığı bütün organizasyonlarda (İspanya Ligi, İspanya Kral Kupası, İspanya Süper Kupası, Şampiyonlar Ligi, Süper Kupa ve FIFA Kıtalararası Kulüpler Dünya Kupası) 1 numara oldu. Ortaya çıkan bu

muhteşem tablonun mimarı, attığı ya da attıracağı gollerle her ne kadar Messi olarak gözükmüş de Barcelona'nın takım oyunun hakkını da vermek gerekiyor. Nitekim Messi dışında üç Barcelonalı oyuncu (Xavi, Iniesta ve Eto'o) da ilk 5 içinde kendilerine yer buldu. Bu isimlerden Kamerunlu Eto'o hariç diğer ikisinin Messi ile birlikte Barcelona'nın altyapısından (MASIA) gelmesi, ortaya çıkan muhteşem tabloyu daha da anlamlı kılıyor. Pek çok kulüp başarıya giden yolda yıldız

Barça'nın

futbolcu transferlerine astronomik rakamlar öderken, Barça'nın kendi evlâtlarıyla mutlu sonları hayal etmesi ve ulaşması elbette çok önemli. Bu başarı tablosunun sürpriz bir gelişme olmadığı da bir gerçek. Yaklaşık 10 yıl önce Barcelona'yı çalıştırdığı dönemde Hollandalı Louis van Gaal, "Bir gün Barcelona kendi altyapısından yetiştirdiği futbolcularla Şampiyonlar Ligi'ni kazanacak" şeklinde bir görüş ortaya atmıştı.

Iniesta

Ödülü kolektif oyun getirdi

Barcelona'nın göz kamaştırıcı bir sezon geçirmesinin en önemli nedenlerinden bir tanesi de takımın teknik direktörü Pep Guardiola. Kulübün altyapısından gelenlere verdiği şansa ön plana çıkan Katalan teknik direktör, Messi'nin kazandığı Altın Top'la ilgili olarak, "Bu ödülü Messi kadar Barcelona da fazlasıyla hak ediyor" yorumunu yapıyor. Haksız da sayılmaz. Bu konuda Arjantinli yıldız da hocasından farklı düşünmüyor: "Elbette Barça'nın oyun yapısı, pek çok unsuru kolaylaştırdı. Bu ödülü kazanmam için takım arkadaşlarım bana çok fazla yardımcı oldu." Bu noktada insanın aklına, "Messi Barcelona'da değil de başka bir takımda olsaydı, bu ödülü yine kazanabilir miydi?" sorusu fazlasıyla takılıyor. Bugüne kadar Altın Top'u birden fazla kazanan sadece 8 futbolcu (***) var. Acaba bu isimlere,

Xavi

Altın Top 2009'un ilk 10 futbolcusu

Futbolcu	Kulübü	Puan
Lionel Messi	Barcelona	473
Cristiano Ronaldo	M. United/R. Madrid	233
Xavi Hernandez	Barcelona	170
Andres Iniesta	Barcelona	149
Samuel Eto'o	Barcelona/Inter	75
Kaka	Milan/R. Madrid	58
Zlatan Ibrahimović	Inter/Barcelona	50
Wayne Rooney	M. United	35
Didier Drogba	Chelsea	33
Steven Gerard	Liverpool	32

Ronaldo

önümüzdeki yıllarda Messi de eklenebilir mi? Bu konuda Arjantinli yıldız, "Her zaman daha fazlasını isteyen bir karakterim var. Tüm bu ödüller benim için bir motivasyon kaynağı. Daha şimdiden ikinci Altın Top'u kazanmanın hayallerini kuruyorum" diyor. Yaşı genç olduğundan Süper Tangocunun hayalleri kısa sürede gerçekleşebilir. Önümüzde Güney Afrika'da düzenlenecek 2010 Dünya Kupası var. Messi'li Arjantin'in şampiyon olması halinde, Rosario'lu müthiş solak Altın Top'a ikinci defa sahip olabilir. Eğer bu ihtimal gerçekleşmez ve mutlu sonu İspanya görürse, o zaman da bir başka Barcelonalının Altın Top'u kazanması yüksek bir ihtimal.

(* Toplam 96 gazeteciden 90'ı Messi'yi ilk sırayı yerleştirirken, 5 gazeteci ikinci, biri de üçüncü sırada gösterdi. Arjantinliyi birinciliğe layık görmeyen ülke gazetecileri Kamerun, Kuzey Kore, Hırvatistan, Mısır, Liechtenstein ve Senegal oldu. (** Altın Top'u kazanan en genç futbolcu olarak Ronaldo'nun ismi ön plana çıkıyor. Inter'de oynadığı dönemde Ronaldo, 1997 yılında daha 21 yaşındayken Altın Top'la tanışmıştı. Messi gibi 22 yaşında Altın Top'u kazanan diğer futbolcular ise George Best (1968) ve Michael Owen (2001). (***) Altın Top'u Cruyff, Platini ve Van Basten 3'er, Beckenbauer, Di Stefano, Keegan, Ronaldo ve Rummenigge 2'şer defa kazandı.

59 maçta 36 gol attı

Lionel Messi 2009 yılının ilk 11 aylık bölümünde 59 maçta çıkıp tam 36 defa fileleri havalandırdı. Maç başına düşen gol ortalaması 0.61. Oyunda kaldığı toplam süre (59 maç, 4684 dakika) dikkate alındığında ise her 130 dakikada bir gol atıyor. Arjantinli futbolcu İspanya Ligi'nde 28 maçta 20 gole imzasını atarken, bu oranlar Şampiyonlar Ligi'nde 5 maç, 11 gol şeklinde kayıtlara geçti. Gollerinin çoğunu Messi, 76 ila 90. dakikalar arasında kaydediyor. Bu zaman diliminde Arjantinlinin gol sayısı 9. Messi 2009'da oynadığı 59 maçın 43'üne ilk on birde başladı ve sadece 6 maçta 90 dakika oynamadı. 10 maçta ise oyuna daha sonradan girdi. Bu süre zarfında centilmenliğiyle de ön plana çıkan 22 yaşındaki yıldız sadece 4 sarı kart gördü, kırmızı kart ile tanışmadı!

Barça'nın 6. 'Altın Top'lusu

Bu yıl 54.'sü dağıtılan Altın Top'u bugüne kadar Barcelona forması giyen 6 oyuncu kazandı. 1960'ta Luis Suarez, 25 yaşındayken, Real Madridli Puşkaş'ın önünde Altın Top ödülünü kazanan ilk Barçalı sıfatıyla tarihe geçti. Barça'ya ikinci Altın Top'u Cruyff, 1973 yılında getirdi. Hollandalı yıldız 1974'te de Altın Top'u rakiplerine kaptırmayarak duble yaptı. Barcelona, dördüncü Altın Top için tam 20 yıl beklemek mecburiyetinde kaldı. Özlemi 1994'te Bulgar Stoitckhov giderdi. Son üç Altın Top'u ise Rivaldo (1999), Ronaldinho (2005) ve Messi (2009) kazandırdı.

Cruyff-Maradona karışımı

Barcelona Başkanı Joan Laporta, Arjantin'de doğan ancak futbolu Barcelona'nın altyapısında öğrenden Messi'yi öve öve bitiremiyor: "O müthiş bir oyuncu. Cruyff kadar hareketli, Maradona kadar teknik. Messi, bir Cruyff-Maradona karışımı diyebiliriz. Ronaldinho'dan da pek çok şey öğrendi. Futbolcu kimliğiyle, bu genç yaşında tarih yazmaya başladı. 22 yaşında olmasına karşın Barça'nın liderlerinden bir tanesi. İnanın bana, çok güçlü bir karakteri var ve kafaca da oldukça sağlam. Messi bizim kimliğimizi dışa vuruyor. Kazandığı Altın Top hem kendisinin hem de bizim yaptığımız çalışmaların ve fedakârlıkların bir ödülü."

Altın Top kime veriliyor?

France Football'un 1956 yılında başlattığı Altın Top ödülü, 1956'dan 1994'e kadar Avrupa liglerinde oynayan Avrupalı futbolculara veriliyordu. Daha sonra bir değişikliğe gidilerek, 1995-2006 yılları arasında, Avrupa liglerinde top koşturan her kıtadan gelen oyuncular da değerlendirilmeye alınmaya başlandı. 2007'den itibaren ise sadece Avrupa'daki liglerde değil, her kıtadaki liglerde forma giyen oyuncular Altın Top'a aday gösterilebiliyor.

Portakalın farklı tatları

Gittikleri her yerde en renkli taraftar ödülünü pek kimselere bırakmayan, tamamen portakal turuncusu kıyafetleri, müzikleri ve centilmence, taşkınlık yapmadan takımlarını desteklemeleri ile ünlü Hollandalılar için bir de işin karanlık yüzü var. Holiganizmin dünyada kendisini fazlasıyla hissettirdiği kulüp taraftarı sosyolojisine sahip ülkelerinden biri aynı zamanda Hollanda. Ulusal takım taraftarı olarak dünyanın en keyifli tribün gruplarından biri olan bu yapıdan, kulüp takımı taraftarı olarak bambaşka bir görüntü ortaya çıkması ilginç bir çelişki.

kültürel farklılıklar rolleri paylaşır. İngiltere’de sosyal sınıf farklılıkları bu konuda başrolü oynarken, İskoçya ve Kuzey İrlanda’da durum daha çok dinsel ayrımcılığa kayıyor. İspanya’da alt kültür milliyetçiliği etkin olurken, İtalya’da tarihi bölgesel çekişmeler ve ırkçılık, rolleri çalan faktörler. Hollanda’da kulüpler arası ilişkilere baktığımızda ise şehir çekişmesinin, tarihsel ve sınıfsal bazı göndermelerin yaşandığını görüyoruz. Özellikle Hollanda futbolunun iki devi Ajax ve Feyenoord karşılaştığında, bu göndermeler şiddete dönüşüp topluma kavga, ölümler ve gözyaşı olarak dönebilecek boyutlara ulaşabiliyor. Hatta Utrecht, Groningen, ADO Den Haag, Venlo gibi takımlar da karşılaştığında şiddet olayları görülebiliyor. Lâkin bu şiddetin tarihi, diğer birçok Avrupa

ülkesinde olduğu gibi çok eskilere gitmiyor. Aslında Hollanda’da futbolun tarihi 19. yüzyıl sonlarına doğru uzansa da ülkenin dünya futbolunda etkisi ve dolayısıyla taraftar kültürünün de derinleşmesi 1960’lı yıllara dayanıyor. Futbola hatta spora bu kadar yatkın bir toplumun bu gecikmeyi yaşamasındaki sebep ise ulusal ligin ve profesyonelliğin ülkede ancak 1950’lerin başında uygulanmaya

başlanmasıydı. KNVB olarak bilinen Kraliyet Hollanda Futbol Federasyonu’nun bu dönüşümlere hep karşı çıkıp geciktirmesi, Hollanda’da profesyonel ligin geç oluşmasıyla beraber taraftar yapılarının da zayıf kalmasına yol açmıştı. Fakat Hollandalılar bu arayışta çabuk kapatıp, Feyenoord ve Ajax’ın yerel rekabetlerini yavaş yavaş Avrupa kupalarında hissettirmeye başlaması ve üzerine Cruyff’lu milli takımın 1974 Dünya Kupası ikinciliğine kadar uzanan hikâyesiyle beraber tribün kültürü daha bir kendini göstermeye başladı. Usta teknik adam Rinus

Michels’in kenarda, maestro Johan Cruyff’un saha içinde yarattığı futbol devrimi olan “Total Futbol” felsefesi tribünlere de sirayet edip “Total Taraftar” haline dönmüştü. Ne yazık ki şiddet olarak da ilk uluslararası etkisini 1974 UEFA Kupası finalinde Tottenham ve Feyenoord takımları karşılaştığında çıkan kavgalarda gösterdi. Hollanda içerisinde geçmişten günümüze yaşanan göç dalgalarının oluşturduğu çok uluslu toplumun yarattığı etki, yerel platformda tribün şiddetini ırkçılık boyutuna kadar getirdi. Aslında ırkçılık konusunda bir yanılsama olduğunu hatırlatmakta da yarar var. Tribünlerde ırkçılığın olduğunu düşündüren en önemli durum ise diğer ekiplerin, özellikle Feyenoord, FC Utrecht ve Den Haag gibi takımları destekleyenlerin, Ajax taraftarlarının Yahudileri temsil etmesiyle ilgili atıfta buldukları tezahüratları dillendirmesi. Gaz maskesi takarak “HAMAS, HAMAS, joden aan het gas” (Hamas Yahudileri gaza yolla) isimli rahatsız edici şarkıyı söyleyen taraftar grupları bu yolla rakiplerini kızdırmaya çalışmakta. Aslında Ajax’ın kuruluşunda da kulüp kültüründe de Musevilik veya o kökten gelme dinsel ya da politik bir temel yok. Ünlü yazar Simon Kuper’in “Ajax; Hollandalılar ve Savaş: II. Dünya Savaşı’nda Avrupa’da Futbol” isimli kitabında da belirttiği gibi, Ajax’ın Yahudilerle ilişkisi çok derin temellere dayanmıyor. II. Dünya Savaşı sırasında Ajax’ın antrenman yaptığı saha Amsterdam’ın Yahudi mahallesinde bulunuyor ve futbolcuların bazıları da burada yaşıyordu. Kulüp de buna benzer dinamiklerle Yahudi kulübü etiketini üstünde buluverdi. Burada asıl ilginç olan, Ajax taraftarları arasında çok uluslu yapının getirdiği etkiyle her kökenden birey olmasına rağmen, Ajaxlılar bu motifi bünyelerine kabul edip benimsedi. Ülkenin geri kalanından biraz olsun sosyolojik ve ekonomik olarak ayrılan Amsterdam’ın takımı olan Ajax taraftarları, özellikle büyük rekabet

içerisinde oldukları ve büyük çoğunluğunu Rotterdam’ın liman işçilerinin oluşturduğu Feyenoord taraftarlarına sınıfsal farklılığı, ekonomik üstünlüğü vurgulamaya içgüdüleriyle “Kakkerlakken” (Hamamböceği) diye seslenir. Buna karşılık Feyenoordlular karşı tarafa Yahudi etiketi sebebiyle biraz önce bahsettiğim tarzda tezahüratlarda bulunur. Rakip taraftarı kızdırmak için yapılan bu sataşma ya da gönderme türveleri kulüplerin homojen bir şekilde sahip oldukları bir kulüp kültürü ya da geleneğini temsil etmiyor. Bu durumu Glasgow Rangers-Celtic gibi değerlendirmemiz imkânsız. Lâkin işin acı tarafı bu durum, taraftarların birbiriyle şiddet tandansında buluşmasını engellemiyor.

Beverwijk Savaşı

“Battle of Beverwijk” (Beverwijk Savaşı) olarak bilinen ve 23 Mart 1997’de Ajax ve Feyenoordlu holiganların buluşup girişimleri kavgada birçok kişi yaralanmış, Carlo Picornie adlı taraftar da hayatını kaybetmişti. Yine 1999’da bu sefer Feyenoord-NAC Breda maçı öncesi çıkan kavgada 85 taraftar yaralanmış ve gözaltına alınmıştı. Yine Ajax ve FC Utrecht taraftarları arasında özellikle 2002-03 sezonunda büyük kavgalar çıkmıştı. Utrecht’in “Bunnikside” adlı taraftar grubu olay çıkarmakta ülkenin en ünlüsü belki de. Bu arada bu olaylar sadece ülke içi olmaktan çıkıp, zaman zaman tıpkı 2006’da Feyenoord-Nancy UEFA Kupası eşleşmesinde olduğu gibi Nancy polisiyle çatışmaya kadar gitmiş durumda. Feyenoord kulübü bu olaylar nedeniyle Avrupa kupalarından men edilmişti. Günümüzde Ajax-Feyenoord maçlarında deplasmana gitmenin

yasak olmasına kadar uzanan bir şiddet öyküsü aslında bu. Lâkin iki takımın en fanatik grupları tarafsız bir yerde buluşup kavga etmekten geri kalmıyor. İşin ilginç, Hollanda’da taraftarları birbiriyle rekabet halinde olan neredeyse tüm kulüplerin renklerinde kırmızı-beyaz kombinasyonu mevcut. Hani “Rengini belli et” demenin imkânsız olduğu bir taraftarlar arası ayırıcıdan bahsediyoruz. Bu biraz da ülkede var olan futbol şiddetinin, kulüp çekişmesinden daha çok şehrsel, bölgesel ve sınıfsal farklılıklardan kaynaklandığını gösteriyor.

İrkçilik kanayan bir yara

Fakat ırkçılığın da bu durumda etkisi olduğunu yadsımamak gerekiyor. Geçen yıl yapılan Hollanda ve Fas Genç Milli Takımları arasındaki maçta ırkçı temelli kavgalardan sonra Hollanda Futbol Federasyonu, Fas’la 5 yıl boyunca milli maç yapılmamasını kararlaştırdı. Günümüzdeki Hollanda Milli Takımlarında, Fas, Türkiye ve diğer birçok göçmen toplum mensubu futbolcular forma giyince ırkçılık hâlâ kanayan bir yara. Örneğin Utrecht’in taraftar grubu Bunnikside, içinde Nazi sempatanlarını barındıran ırkçı motiflere sahip bir topluluk. Britanya’da “Let’s Kick Racism Out of Football” ve İtalya’da “No al Razzismo” olarak var olan futboldaki ırkçılığa karşı yürütülen sosyal kampanyalardan bir benzeri de Hollanda’da “When Racism Wins, The Sport Loses” (İrkçilik kazandığında, spor kaybeder) adıyla yürütülüyor.

Gelen raporlara ve yaşanan olaylara bakıldığında, Britanya’yı bir kenara bırakırsak Hollanda Avrupa’da futbol şiddeti olaylarının İtalya, Almanya, Fransa ve Belçika ile beraber en çok yaşandığı ülke olarak sınıflandırılıyor. Her sene oynanan maçların yüzde 10’unda olay çıkan ülkede, taraftar profilinin de yüzde 10’unu şiddete yatkın holiganların oluşturduğu söyleniyor.

Devletin sert önlemleri

Hollanda ise devlet olarak futbol şiddetini önlemek için sert önlemler almış durumda. Atlı polislerden motorize ekiplere kadar hepsinin bu konuda özel eğitim aldığını söylemekte yarar var. Bu konudaki en önemli oluşum ise CIV “Centraal Informatiepunt Voetbalvandalisme” (Futbol Vandalizmi Bilgi Merkezi) adlı bir kurumun varlığı ve devlete bağlı bu kurumun futbol şiddetine her yıl çeşitli raporlar ve sosyal

çalışmalar eşliğinde son vermek, en azından önlemek için yoğun bir biçimde çalışması. Futbol vandalizmi konusunda özel eğitilmiş personele ve güvenlik gücüne sahip bu oluşum, diğer ülkeler tarafından da örnek alınmaya başladı. Bunlardan birinin son günlerde bu konuda sıkıntı çeken ülkemiz olduğunu da söylemekte yarar var. Hollanda Milli Takımı’nın gittiği her deplasmana iştirak eden, her büyük turnuvada kendileri için özel yer ayrılan ve müthiş bir portakal festivali yaratan milli takım taraftarlarının 2010 Dünya Kupası için Güney Afrika’ya yapacakları yolculukta dahi CIV’in güvenlik ekipleri yanlarında olacak. “Orange Legion” olarak bilinen Hollanda Milli Takım taraftarları belki de dünyanın en organize ve düzenli şekilde seyahat edip maçları izleyen taraftar grubu. Amsterdam ve diğer kentlerde iletişim büroları ve hatta mağazaları olan bu yapının, bandovari müzikleri, portakal renkli giysileri, neşeli ve centilmence tavırları ile her ülkede müthiş sempatiyle karşılandığı bilinen bir gerçek. Kulüp taraftarlığı bakımından can sıkıcı olaylara ve istatistiklere sahip olan Hollandalılar, milli takım söz konusu olduğunda dünyanın en tatlı haleti-i ruhiyesine ve rengine sahip taraftar gruplarından biri haline geliyor. Aslında milli takım taraftarlarının bu durumu Hollanda’nın sadece futboldaki özelliği değil. 16 milyonluk nüfusa sahip ülkenin yaklaşık 5 milyon çeşitli dallarda var olan 35 bin spor kulübünden birine kayıtlı olarak profesyonelce spor yapıyor. 15 yaşından büyüklerin oluşturduğu nüfusun yüzde 75’i her hafta mutlaka düzenli olarak sporla uğraşiyor. Bırakın futbolu, Dünya Bisiklet Şampiyonası düzenlendiğinde dahi sırf Hollandalı taraftarlar için özel meydanlar düzenleniyor. Onlar için ayrı organizasyon yapılıyor. Spor kültürü bu kadar gelişmiş bir ülkenin her ne kadar futbolda şiddet problemleri olsa da bunlar diğer ülkelere bakıldığında çok daha çabuk ve rahat bir şekilde minimize edilebiliyor. Hollanda belki kulüp taraftarlığı bazında hâlâ bazı şiddet problemlerine sahip olsa da milli takım taraftarlığı konusunda önümüzdeki yaz yapılacak 2010 Dünya Kupası finalleri gibi organizasyonların aranan rengi olmaya devam edecek. Müzikleri, şarkıları, centilmenlikleri ile tribünlerin önemli renkleri olmayı sürdürecekleri kesin. Nitekim kulüp taraftarlığındaki şiddeti önleme konusunda da derin dersler içeren çalışmaları var. Bunları örnek alması gereken adresler de belli...

Caner Eler

Büyük turnuvalara iştirak ediyorlarsa, spikerin “Tribünler çok renkli” ya da ambiyansı anlatması için canlı yayında bağlanan muhabirin, “Dışarıda tam bir renk cümbüşü, taraftar festivali var” ifadelerini kullanmalarını sağlayan taraftar gruplarının başında Hollandalılar geliyor. Gittikleri her yerde yine en son Euro 2008 de dâhil olmak üzere en renkli taraftar ödülünü pek kimselere bırakmayan, tamamen portakal turuncusu kıyafetleri, müzikleri ve centilmence, taşkınlık yapmadan takımlarını desteklemeleri ile ünlü Hollandalılar için bir de işin karanlık yüzü var. Holiganizmin dünyada kendisini fazlasıyla hissettirdiği kulüp taraftarı sosyolojisine sahip ülkelerinden biri aynı zamanda Hollanda. Ulusal takım taraftarı olarak dünyanın en keyifli tribün gruplarından biri olan bu yapıdan kulüp takımı taraftarı olarak bambaşka bir görüntü ortaya çıkması ilginç bir çelişki. Tarihteki ilk parlamenter

demokrasilerden biri olan, aynı zamanda Lahey Uluslararası Adalet Divanı dâhil, hukuksal kurumları ile dünyanın adalet beşiği sayılan Hollanda, modern yaşamın, mükemmel eğitim sisteminin, her anlamda özgürlüğün simgesi olmasının yanı sıra hukukun, kanunların, kuralların sıkı sıkıya uygulandığı bir yapı aynı zamanda. Tüm bu faktörler eşliğinde ve dünyanın en güçlü ekonomilerinden birine sahip olmasıyla, dünyanın en müreffeh toplumlarından birine sahip. Ancak tüm bu pozitif ve toplumu şiddetten uzaklaştırması gereken yönler, ne yazık ki ülkenin futbol şiddeti tarihinin yazılmasını engelleyemiyor. Daha önceki taraftar kültürü yazılarımızda da değinmeye çalıştığımız gibi, futbol ve şiddetin çetrefilli ilişkisinde topluluklar arası tarihsel, sosyal, ekonomik, politik ve

Bayan futbolunda sıkıntı kulüplerde

Türkiye’de emekleme devresini geçip yürümeye başlayan bayan futbolunun önemli isimlerinden birisi. Henüz 18 yaşında ve Üniversite öğrencisi. Hem A hem de U19 Milli Takımlarında forma giyiyor. Bayan futbolunun gelişmesi için TFF’nin yoğun bir çaba gösterdiğini söylerken, sorunun kulüpler bazında yaşandığını vurguluyor ve “Çalışma ortamları çok kötü. Doğru dürüst antrenman yapacak saha ve antrenör bulunamıyor. Deplasmanlara giderken çok büyük sorunlar yaşanıyor. Küçük arabalar kullanılıyor” diyor, medyayı da bayan futboluna ilgi göstermeye davet ediyor

Gürsel Kuru

O bir Adanalı... Duruşu, yürüyüşü, konuşması ile kendinden son derece emin bir Adanalı... Tam beş yaşında atmış kendini mahallenin arsasına... Dalmış erkek arkadaşlarının arasına, futbol topunu tanımak adına. Çok sevmiş futbol topunu. Bu sevgi ile düşmüş futbol topunun peşine. Aileden de destek gelmiş. Başta baba, sonra anne “Biz senin yanındayız” diyerek futbol tutkusuna, sevdasına sahip çıkmış. Üstelik de ailenin tek çocuğu olmasına rağmen. 5 yaşında mahalle arasında başlayan futbol sevdası 12 yaşında artık işin daha sıkı tutulması adına kulüptümlük noktasına getirilmiş ve Adana İdmanYurduspor Kulübü’nde lisans çıkartılmış. Ve artık Eylül Elgalp, bayan futbolculuğunu tescil ettirmiş. O günden sonra Eylül’e Milli Takım’ın kapıları da açılmış. Bayan Milli Takımların yaş gruplarında sürekli olarak forma giymiş. Şimdi de A Milli Takım’ın bazen sol açığı, bazen sağ açığı, bazen de santrforu olarak değişmez oyuncusu, golcüsü olmuş. Bugün 18 yaşında emekli memur bir ailenin kızı olan ve Üniversite birinci sınıfı okuyan Eylül’le İspanya ile İngiltere maçlarının kampında konuştuk. Hem kendisini yakından tanıdık, hem de bayan futbolu üzerine kısa bir sohbet gerçekleştik. Biz sorduk, Eylül cevapladı.

İlgi her geçen gün artıyor

▼ **Futbolseverler tarafından Türkiye’de bayanların futbol**

oyunması henüz daha tam anlamıyla benimsenmiş görünmüyor. Bayanların futbol oynamasını ve futbolseserin bu konudaki bakış açısını nasıl yorumluyorsun?

▲ Bu konuda cinsiyet ayrımı yapılmamalı. Nasıl ki diğer spor dallarında bu ayrım yok, futbolda da olmamalı. Örneğin voleybolu, basketbolu, hentbolu hem erkekler hem de bayanlar oynayabiliyorsa futbodu da oynayabilmeli. Aramızdaki tek fark fizik ve kuvvet farkı. Ancak zaman içerisinde çok çalışarak bu açık kapatılabiliyor. Bayanlar fizik ve kuvvet olarak erkeklerle aynı seviyeye tam anlamıyla gelmeye bile bu seviye çok yüksek noktalara ulaşabiliyor. Futbolseserlerin bayan futbolunu benimsemesi için biraz daha zamana ihtiyaç olduğunu düşünüyorum. Türkiye son yıllarda bu branşın üzerine gitmeye başladı. Bizlere olan ilginin her geçen gün arttığını görüyorum.

▼ **Bazı ülkelerin gerçekten çok iyi bayan takımları var. Örneğin İspanya ve İngiltere. Siz de bu takımlarla maçlar yapıyorsunuz. Bu maçlarda nasıl bir duygu içerisinde oluyorsunuz?**

▲ Biz onların bugüne kadar çok çalıştığını, altyapılarının çok daha iyi olduğunu biliyoruz. Kulüpler bazında da gerçekten bizlerin çok çok önündeler. Öncelikle bunları bilmemiz ve kabul etmemiz önemli. Bizde ise bayan futbolu herkesin bildiği gibi yeni yeni

Hamdi Aslan “Eylül futbol aşığı”

“Kendisini 2006 yılında tanıdım. Eylül, futbol aşığı bir oyuncu. Hayatında her şeyini bir kenara koyup, futbodu taşıyabilecek bir kişiliğe sahip. Forvette istediğin yerde oynat. Yurt dışında olsaydı bugün çok daha iyi yerlerde olurdu. Her turnuvada yabancı ülkelerin teknik adamları ve yöneticileri bana Eylül’ü soruyor. Hatta transfer etmek isteyenler var. Şu anda hem A Milli Takım’da hem de U19 Milli Takımında oynatıyoruz. Yakın bir gelecekte çok daha iyi noktalara geleceğine inanıyorum.”

ilerleme göstermeye başladı. Şunu rahatlıkla söyleyebilirim ki, bayan futbolu son üç yılda büyük aşama kaydetti. İspanya ve İngiltere karşısında oynadığımız futbol bunun en büyük göstergesiydi. Skorlar belki istenilen gibi değil ama bu maçların ilk yarılarını gol yemedem bitirmek bile büyük başarı.

▼ **Bayan futbolunda biz rakiplerini rahat yenebilecek, Avrupa Şampiyonası elemelerinden çıkıp Dünya Şampiyonasına gidebilecek duruma ne zaman geliriz?**

▲ Bana göre bunlar çok uzak

Eylül Elgalp

değil. Üç sene içerisinde çok iyi şeyler yapabileceğimize inanıyorum. Son oynadığımız maçlarda bazı şeyleri gösterdik. Bayan futboluna bakış açısı değişti. İnsanlar bize artık inanmaya ve güvenmeye başladı. Çalışma tempomuzu arttırarak rakiplerimizle aramızdaki eksikleri kapatacağımıza inanıyorum. O zaman rakiplerimizle daha başa baş mücadele ederiz, istenilen sonuçları alırız ve Dünya Şampiyonası’na katılabiliriz.

Özel hayat konusunda avantajlıyız

▼ **Erkek futbolcuların özel yaşamları sürekli gündemde tutuluyor. Performans düşüklüklerinde kendilerine bakmadıkları konusunda büyük eleştiri alıyorlar. Bayanlar için bu konuda neler söylenilebilir?**

▲ Bu çok doğal. Aynı şey bizler içinde geçerli. Bir bayan futbolcunun da özel yaşamına dikkat etmesi gerekiyor. Gezmesinin,

eğlenmesinin, gece hayatının bir ölçüsü ve sınırı olmalı. Ancak erkeklerle bu konuda şöyle bir farklılığımız var. Erkekler bize göre daha özgür ve daha rahat hareket edebiliyor. Bayan futbolcuların büyük bir bölümü aileleriyle yaşıyor. Eve giriş-çıkış saatleri belli. O nedenle bizlerin yaşamları daha düzenli, kontrollü. Aile ortamı da zaten insana düzenli bir hayatı getiriyor. Ayrıca beslenme de çok önemli. Ailenin bu konudaki rolü de hepimiz için oldukça fazla.

▼ **Bugün Milli Takımımızda dünya çapında yıldız olabilecek oyuncular var mı?**

▲ Bence en az 4-5 yıldız oyuncu çıkar. Arkadaşlarımın isimlerini saymak çok

doğru olmayabilir. Zamanla zaten kendilerinden söz ettireceklerdir. ▼ **Bayan takımını çalıştıran bir teknik adamın, erkek takımlarını çalıştıran meslektaşlarından farkı olmalı mı?** ▲ Tabii ki olmalı. Bayan futbolcuları çalıştıran teknik adamların bu konuda özel bir eğitim almaları gerekiyor. Türkiye’de bu konuda bir çalışma mutlaka yapılmalı. Ayrıca bayanların erkeklere göre çok daha duygusal olması önemli bir faktör. Bizim hocalarımız bu nedenle mutlaka psikoloji eğitimini de almalı. ▼ **Bayan futbolunun geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için bundan sonra neler yapılmalı?** ▲ Türkiye Futbol Federasyonu’ndan bayan futbolunun geliştirilmesi konusunda büyük destek görüyoruz. Gerek kamp ortamı, gerek çalışma ortamı açısından Federasyonumuz elinden gelen tüm imkânları bizlere sunuyor. Ayrıca Federasyonun köy okulları projesi bence mükemmel. Bu proje ile herkes birbirini teşvik ediyor. Aileler çok kısa sürede kızlarını futbolcu olsun diye kulüplere getirecek. Bu da çok önemli bir adım olacak. Bayan futbolunun en büyük sıkıntısı kulüplerde. Çalışma ortamları çok kötü. Doğru dürüst antrenman yapacak saha ve antrenör bulunamıyor. Deplasmanlara giderken çok büyük sorunlar yaşanıyor. Küçük arabalar kullanılıyor. Bir de medyaya büyük iş düşüyor. Ama nedense basın bizden uzak kalıyor. Bayan futbolunu gündemde tutmalarını istiyoruz. Bazen gittiğimiz yerlerde bayan futbolunu soruyoruz, bakıyoruz kimsenin haberi bile yok. Bu anlamda medyaya büyük görev düşüyor.

Bayern'in yeni gol makinesi

Tarih boyunca Gerd Müller, Karl-Heinz Rummenigge, Jürgen Klinsmann gibi büyük santrforları dünya futboluna yıldız olarak sunan Almanlar, son yıllarda bu alanda eski başarılarından oldukça uzak. Thomas Müller ise forvet dışında orta sahada da görev alabilmesine rağmen, 90'lı yıllardan beri dünya çapında bir forvet çıkaramayan Almanların bu konudaki yeni umudu. Departları, vuruş noktalarındaki yeteneği ve o anlarda kafasının fazla karmaşık olmaması gibi özellikler, Müller'e yakın gelecekte yıldız olabilmeyi yolunu açacak gibi görünüyor.

Aydın Güvenir

on yıllarda Premier Lig ve La Liga'nın kalite olarak oldukça gerisinde kalan Bundesliga'da üst düzey yerli forvet oyuncularının yetiştiğini söylemek de bir hayli zor. Özellikle Alman futboluna yön veren Bayern Münih'in altyapısı ise yakın geçmişe bakarsak bu alanda tamamen teklemiş durumda. Ancak bu sezon gösterdiği performansla futbolseverlerin dikkatini çeken genç forvet Thomas Müller, gelecek yıllarda gerek Bayern Münih'in, gerekse de Alman futbolunun bu derdine derman olacağı gibi gözüküyor. Şimdi bu genç panzeri hep beraber tanıyalım...

Adam olacak çocuk

Berlin Duvarı'nın yıkıldığı yıl olan 1989'un 13 Eylül'ünde dünyaya gelen Thomas Müller'in doğduğu şehir, duvarın yıkılmasından önce Batı Almanya'da bulunan Weilheim. Çocukken futbol

oynamaya başladığı kulüp olan TSV Pahl'de bir sezonda 120 gol atması, onun gelecekte oldukça tehlikeli bir gol makinesi olacağını mesajını daha o günlerden veriyor bize.

İşte 2000 yılında Almanya'nın en ünlü kulübü Bayern Münih'in altyapısında top koşturmaya başlayan bu golcü, 2007 yılına kadar kulübün çeşitli genç takımlarında boy gösterir. Bu seneden itibaren ise Bayern Münih'in bir alt takımı olan Bayern

Münih 2'de forma şansı bulmaya başlar. 2008-2009 sezonunda Bayern Münih 2'nin mücadele ettiği ve yeni oluşturulmuş bir lig olan 3. Liga'da takımın en önemli oyuncularından biri olan Müller, oynadığı 32 maçta 15 gol

Hermann Gerland: "Müller her an gol atabilecek bir oyuncu. Kötü oynadığı maçlar da buna dâhil. Bana göre, onda bir futbolcu için gerekli olan her şey var. Doğuştan gelen yetenek, topla oynama becerisi, topla nerede buluşacağını çok iyi bilmek gibi... Topla arasında enerji oldukça fazla. Sahada kaldığı ve oyunu öğrenmeye devam ettiği sürece daha da iyiye gidecek."

kaydederek ligin gol krallığı yarışını beşinci sırada bitirir. Aynı sezon içinde A takımında da bazı maçlarda forma şansı yakalayan genç forvet, 4 Bundesliga, 1 de Şampiyonlar Ligi maçında o dönemin teknik direktörü Jürgen Klinsmann tarafından sahaya sürülür. Daha ilk kez çıktığı Şampiyonlar Ligi maçında 72. dakikada oyuna girmesine rağmen, Bayern'in 7-1 mağlup ettiği Sporting Lizbon'un ağlarına bir gol bırakmayı da başarır. Futbolculuğu zamanında büyük bir golcü olan Klinsmann, Müller'de kendisini görmüştür belki de...

Van Gaal'le başlayan yükseliş

İçinde bulunduğumuz 2009-2010 sezonuna geldiğimizde ise Müller'in kariyerindeki en büyük ivmeyi daha sezonun yarısı bile bitmeden yakaladığını görüyoruz. Yeni sezona Eredivise'de AZ Alkmaar'ı

şampiyon yapan Hollandalı Teknik Direktör Louis Van Gaal ile başlayan Bayern, Mario Gomez, Olic ve Robben gibi kaliteli oyuncuları alarak forvet hattını güçlendirmişti. Üstelik Toni, Ribery, Klose gibi yıldızlar da takımın kadrosunda bulunuyordu. Dolayısıyla hem ileriye dönük orta saha hem de santrfor pozisyonlarında görev yapan Müller'in işi sezon başında bakıldığında oldukça zordu. Ancak genç oyuncularla arasının iyi olduğu bilinen Van Gaal'in, 12 Eylül 2009 günü Bayern'in ezeli rakibi Dortmund karşısında genç oyuncuya şans vermesi tüm dengeleri bir anda değiştirdi. Maça sonradan dâhil olan Müller, takımının 5-1'lik zaferle ayrıldığı maçta 2 gol kaydederek oldukça göz doldurdu. Bu maçtan üç gün sonra ise Şampiyonlar Ligi'nde Maccabi Haifa deplasmanındaki 2 golüyle takımına galibiyet getirmesi, tüm gözlerin iyiden iyiye

bu oyuncuya çevrilmesini sağladı. Daha sonraki lig maçlarında Freiburg ve Hannover ağlarına da birer gol bırakan genç forvet, Almanya Kupası'nda da 3 maçta 2 gol kaydetti. Bu sezon attığı 8 golün 7'sini deplasmanda kaydetmesi, Müller'in ev sahibi takımlar için aslında ne kadar tehlikeli bir oyuncu olduğunu kanıtıyor. Bundesliga'nın gelmiş geçmiş en pahalı transferi Mario Gomez, iç saha maçlarında hava hâkimiyetinden dolayı başrole çıksa da deplasmanlarda sahneyi genç yıldız adayı Thomas Müller alıyor. Hücumda dönük orta saha oynayabilmesi de ayrı bir avantaj katıyor Müller'e. Van Gaal'in de genç oyunculara şans verme konusunda oldukça bonkör olduğunu göz önüne alırsak, güçlü ve tecrübeli takım arkadaşlarına rağmen genç panzerin bu sezon önu oldukça açık görünüyor. Tabii ki Ribery'nin uzun süreli sakatlığını

ve Toni'nin Van Gaal'le olan büyük sorunlarını, Müller'in önün bu kadar açılmasının diğer iki nedeni olarak gösterebiliriz.

Komple bir futbolcu

Otoriteler tarafından oldukça beğeniyile izlenen Thomas Müller için Bayern Münih'in asistan koçu Hermann Gerland şöyle diyor: "Müller her an gol atabilecek bir oyuncu. Kötü oynadığı maçlar da

buna dâhil. Bana göre, onda bir futbolcu için gerekli olan her şey var. Doğuştan gelen yetenek, topla oynama becerisi, topla nerede buluşacağını çok iyi bilmek gibi... Topla arasında enerji oldukça fazla. Sahada kaldığı ve oyunu öğrenmeye devam ettiği sürece daha da iyiye gidecek."

Bu sözlerle de bakacak olursak, Thomas Müller uzun süredir altyapıdan oyuncu yetiştirmekte zorlanan Bayern'in bu eksikliğini biraz olsun giderecek gibi gözüküyor. Son yıllarda oldukça pahalı transferler yapan, buna karşın Bastian Schweinsteiger ve Philipp Lahm dışında futbol arenasına hatırı sayılır bir oyuncu kazandıramayan

başlayan bir akım sayesinde Bayern eski yıllarda olduğu gibi futbol piyasasına yeni yetenekler sunabilir. Departları, vuruş noktalarındaki yeteneği ve o anlarda kafasının fazla karmaşık olmaması gibi nedenlerden ötürü Thomas Müller, ileriki yıllarda Gerd Müller, Rummenigge, Klinsmann gibi efsane Almanların tahtına aday olabilir. Klose, Kuranyi, Mario Gomez gibi santrforlara rağmen, son yıllarda Almanların forvet yetiştirme konusunda diğer ülkelere oranla oldukça geride kaldığını görüyoruz. Müller ise yukarıda ismini saydığımız efsane Alman forvetler gibi tipik bir gol makinesi. İşte bu durumda, henüz 20 yaşındaki bu genç forvetin ileride Alman Milli Takım'ının formasını da üzerinden kolay kolay çıkarmayacağını söylemek mümkün. Ancak tüm bunların gerçekleşebilmesi için Bayern Münih'in ünlü Genel Menajeri Uli Hoeness'in sözlerine de iyice bir kulak vermek gerekiyor:

Bavyera ekibinde Müller, belki de bu çıkışıyla bu gidişata bir son vererek, takımının gözünü tekrardan altyapıya çevirmesini sağlayabilir. Üstelik geride bıraktığımız yıl Almanya'nın bir sene içinde U17, U19 ve U21 Avrupa Şampiyonaları'nı kazandığını düşünürsek, Alman futbolunun oluşturduğu altyapı stratejisi sayesinde oldukça başarılı bir genç nesil yakaladığını söylemek mümkün. Dolayısıyla, Bayern'in patronu Franz Beckenbauer her sene maddi açıdan yüksek transferlere imza atmaktan vazgeçip, takımın altyapıya daha çok yatırım yapmasını sağlayabilirse, Müller'le

"Bayern'de daha önceden Toni Kroos, Michael Rensing, Piotr Trochowski gibi oyuncular oldukça gelecek vaat etmelerine rağmen silinip gittiler. Bir anlamda da harcandılar. Müller'in de başına böyle bir şey gelmesini asla istemiyorum. Almanya'da bazen birkaç maçta Müller gibi yıldız parlamayan oyuncuları bir anda göklere çıkarıyoruz. Müller'in yaşındayken ben Alman Milli Takım'ında oynuyordum. Bu yüzden onu bir anda göklere çıkarmak pek de iyi bir fikir değil." Hoeness'in bu sözlerine bakarak hem Alman futbolu hem de Türk futbolu için bir ders çıkarmak mümkün gibi görünüyor.

Mehmet Başkan TASKK Genel Başkanı oldu

TFF Yönetim Kurulu üyesi Mehmet Başkan, başkan yardımcılığını yürüttüğü Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu'nun genel başkanlığına seçildi. Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu Genel Başkanı Orhan Saka'nın istifasını açıklaması nedeniyle, TASKK Genel Merkezi'nde toplanan yönetim kurulunda tüzük gereği yapılan oylama sonucunda tek aday olarak gösterilen Mehmet Başkan, oybirliğiyle Türkiye Amatör Spor Kulüpleri Konfederasyonu'nun 4. Genel Başkanı oldu. Evli ve iki çocuk babası olan Başkan, Türkiye Futbol Federasyonu'nda da amatörlerden sorumlu Yönetim Kurulu üyesi olarak görev yapıyor.

UEFA Pro-Lisans Güncelleme Kursu başladı

TFF'nin Turkcell Süper Lig ve Bank Asya 1. Lig'de görev yapan 20 üst düzey teknik direktör için Türkiye'de ilk defa düzenlediği UEFA Pro-Lisans Güncelleme Kursu Antalya'da başladı. Kursun açılış konuşmasını gerçekleştiren TFF Genel Sekreteri Ahmet Güvener, Pro-Lisans diplomasının, teknik direktörün UEFA üyesi 53 ülkede görev almasının önünü açtığını söyledi. Kursun ilk aşaması, 20 teknik direktör, TFF ve UEFA eğitimcilerinin katılımıyla 5 Ocak'a kadar sürecek. Kursu Abdullah Avcı, Coşkun Demirbakan, Erdoğan Arıca, Ertuğrul Sağlam, Giray Bulak, Güvenç Kurtar, Hikmet Karaman, Levent Eriş, Mesut Bakkal, Mustafa Uğur, Nurullah Sağlam, Osman Özdemir, Raşit Çetiner, Rıdvan Dilmen, Rıza Çalimbay, Samet Aybaba, Tolunay Kafkas, Ünal Karaman, Yücel İldiz ve Ziya Doğan katıldı.

Cüneyt Çakır

Türk hakemliğinin gururu

o tarihten itibaren uluslararası maçlarda gösterdiği performansla UEFA'nın gözdelelerinden birisi oldu. Cüneyt Çakır'ın Türkiye'de eleştirilmesine yol açan cesur ve standart yönetimi, UEFA'nın hakem hocaları tarafından hep bir "artı değer" olarak yorumlandı. İçeride "çok kolay kırmızı kart gösteriyor, çok kolay penaltı çalıyor" gibi eleştirilen yönleri, UEFA tarafından "Kuralda ne deniliyorsa onu uyguluyor. Sahada dik durabiliyor. Hem yönettiği her maçta hem de aynı maç içinde verdiği kararlar belli bir standardın dışına asla çıkmıyor" şeklinde yorumlandı ve Cüneyt Çakır'ın önü açıldı. FIFA'nın hakem kategorilerini hızla geçen Çakır için son önemli sınav, Haziran ayında İsveç'te düzenlenen U21 Avrupa Şampiyonası finalleriydi. UEFA'nın hakem hocaları bu şampiyonayı, "Avrupa Şampiyonası'ndan sonra en önemli ikinci organizasyon" olarak görüyordu ve Cüneyt Çakır'a güvendiklerini de İngiltere ile Finlandiya arasında oynanan açılış maçında görevlendirerek gösterdiler. Çakır'ın bu maçtaki başarısı, ona turnuvadaki ikinci maçı da getirdi. Belarus ile Sırbistan arasında oynanan grup maçını da başarıyla yöneten Çakır, UEFA tarafından İngiltere-İsveç yarı final maçına atanarak onurlandırıldı. Bu büyük sınavı başarıyla geçen Çakır'ın önü artık iyice açılmıştı. UEFA tarafından Avrupa Ligi maçlarında sık sık görevlendirilmeyi sürdüren Çakır, 22 Aralık'ta açıklanan listede, UEFA tarafından 1. kategoriye yükseltildi.

Bülent Yıldırım'ın başarısı

Türk hakemliği Cüneyt Çakır'ın yanı sıra Bülent Yıldırım'la da sevindirici ve gurur dolu bir gelişme yaşadı. FIFA kokartını 2007 yılında takan ve uluslararası arenada yönettiği başarılı maçlarla hızlı bir yükseliş yaşayan Bülent Yıldırım, 6 ay içinde iki kategori birden yükseldi. 2009 yılının Temmuz ayında 3. kategoriye yükseltilen Yıldırım, 1 Ocak itibarıyla 2. kategoriye alındı.

FIFA kokartlı hakemlerimizden Cüneyt Çakır, büyük bir başarı göstererek, UEFA tarafından 1. kategoriye yükseltildi. Elit hakem kategorisinden sonra en üst kategori olan 1. kategoride yer alan en iyi 28 hakem arasına girme başarısı gösteren Cüneyt Çakır, 2. kategoriden bir üste yükselme başarısı gösteren 4 Avrupalı hakemden biri oldu. Çakır böylece Şampiyonlar Ligi'nde de maç yönetebilecek. Türk hakemliği Şampiyonlar Ligi'nde son

olarak 2000 yılında bugünün MHK Başkanı Oğuz Sarvan'la temsil edilebilmişti. 23 Kasım 1976 İstanbul doğumlu Cüneyt Çakır, 1996 yılında hakemliğe başladı ve 2001-2002 sezonundan itibaren Turkcell Süper Lig'de maç yönetiyor. Süper Lig'de ilk maçına 29 Eylül 2001 tarihinde Malatya Spor-Çaykur Rizespor karşılaşmasıyla çıktı. 8 sezondur Turkcell Süper Lig maçlarında düdüğü çalan Çakır, FIFA listesine 2005 yılında girdi ve

FIFA kokartlı hakemler listesi belirlendi

TFF, 2010 yılında FIFA kokartı takacak hakemler listesini belirleyerek FIFA ile paylaştı. Toplam 28 hakemin yer aldığı listeyi FIFA onayladı. Geçen yıl da FIFA listesinde olan Fırat Aydınus, Cüneyt Çakır, M. Selçuk Dereli, Hüseyin Göçek, Halis Özkahya, Bülent Yıldırım ve Yunus Yıldırım, 2010'da da bu konumda yerlerini korudu. Ancak Selçuk Dereli, hakemliği bıraktığını açıkladı. TFF, yaptığı açıklamada Dereli'ye bugüne kadar yapmış olduğu

hizmetlerden dolayı teşekkür edip, başarı diledi. FIFA kokartı takacak yardımcı hakemler ise Baki Tuncay Akkın, Bahattin Duran, M. Emre Eyisoğlu, Serkan Gencerler, Bülent Gökçü, Serkan Ok, Tarık Ongun, Cem Satman, Erdi Sezerem ve Aleks Taşçıoğlu oldu. Aleks Taşçıoğlu ilk kez FIFA listesine girdi. Tuğba Tosun Ayer, Dilan Deniz Gökçek, Kadriye Gökçek, yardımcı hakemlerden de Seçim Demirel, Belgin Kumru, Sevcan Sungur

ve Sibel Yamaç, 2010 FIFA listesindeki bayan hakemler. Sevcan Sungur, ilk kez FIFA listesine dâhil oldu. Bu yıl ilk kez iki futsal hakemimiz de FIFA kokartı takmaya hak kazandı. Kamil Çetin ve Ozan Soykan uluslararası futsal müsabakalarında da görev alabilecek. 2009 Dünya Plaj Futbolu Kupası Finali'nde görev alma başarısı gösteren Serdar Akçer ile Arda Ergene de plaj futbolu hakemi olarak, FIFA listesinde yer almaya devam edecek.

FIFA kokartlı hakemlere özel eğitim

Türkiye Futbol Federasyonu MHK ve FGM Hakem Gelişim Departmanı tarafından düzenlenen "FIFA Kokartlı Hakemler" çalışma grubu semineri İstanbul'da gerçekleştirildi. İki günlük eğitime, FIFA kokartlı hakemlerimizin yanı sıra UEFA Hakem Komitesi üyesi ve Türkiye sorumlusu Jaap Uilenberg ile MHK Başkanı Oğuz Sarvan da katıldı. Seminerin 3 Aralık Perşembe günü kısmında FIFA kokartlı hakemler Selçuk Dereli, Cüneyt Çakır, Bülent Yıldırım, Yunus Yıldırım, Halis Özkahya, Hüseyin Göçek ve Fırat Aydınus'un bu sezon Türkcell Süper Lig'de yönettiği bazı maçların analizi yapıldı. Analizin ardından aynı zamanda UEFA gözlemcilerinin sorumlusu olan Uilenberg'in yönettiği ekip çalışmalarında da müsabakalarda fiziki müdahalelerdeki standardizasyon, futbolcuların topa el müdahaleleri ele alındı. Swissotel'deki seminerin ikinci gününde ise Jaap Uilenberg ve MHK yöneticileri ile FIFA kokartlı hakemler, tribünden izledikleri Galatasaray-Panathinakos Avrupa Ligi maçının videodan teknik analizini yaptılar. İlk defa böyle bir seminer gerçekleştirildiğini belirten MHK Başkanı Oğuz Sarvan, bu tarz buluşmaların FIFA kokartlı hakemlerimiz için çok önemli kazanımlar sağladığını söyledi ve 2 günlük eğitimin çok faydalı geçtiğini vurguladı.

Amatör maç hakem ücretleri AFYS üzerinden ödenmeye başlandı

2009-2010 sezonu başında Amatör Futbol Yönetim Sistemi'nde (AFYS) amatör maçlarda görev yapan hakemlerin ücretleri de işlem görmeye başladı. Amatör futbolun hakemlik bazında, ülke çapında standardize edilerek bilgi sistemleri yönetimine geçmesinin hedeflendiği AFYS ile ilgili olarak 81 ilin il hakem kurulu AFYS sorumlularına İstanbul ve Ankara'da ikinci faz eğitim düzenlendi. 31 Ağustos'taki ilk eğitimde AFYS'yi tanıyan kurul başkanları, ikinci toplantıda Türkiye genelindeki amatör maçlarda görev yapan hakem ve gözlemcilerin ücretlerini AFYS'ye nasıl girmeleri gerektiği konusunda uygulamalı eğitim aldı. Bu eğitimlerin ardından amatör maçların hakemlerinin birikmiş ücretleri, TFF tarafından direkt Amatör Futbol Yönetim Sistemi'ne yatırılmaya başlandı.

Dr. Piffaretti, hakem kampına katıldı

MHK ve FGM Hakem Gelişim Departmanı tarafından her hafta lig maçları öncesinde gerçekleştirilen Silivri hakem kampına, İsviçreli ünlü spor psikoloğu Dr. Mattia Piffaretti katıldı. Dr. Piffaretti, Klassis Golf Otel'de gerçekleştirilen devre arası öncesi son kampa, hakemlere mental hazırlık semineri verdi. Mattia Piffaretti, yarım günlük seminerde üst klasman hakemlere müsabakalarda duygusal kontrol ve baskıyla mücadele yolları ile müsabaka öncesi mental hazırlık

konularında ders verdi. Aynı zamanda, UEFA Hakem Konvansiyonu'nda mental hazırlık sorumlusu ve Türkiye sorumlusu olarak görev yapan Dr. Piffaretti, ayrıca Euro 2008'deki kritik pozisyonlarda hakemlerin tutumunu, stres altında davranış şekillerini de örneklerle açıkladı. UEFA Hakem Konvansiyonu'na katılan 25 federasyon arasında olan Türkiye Futbol Federasyonu, Hakem Kampı için bundan sonra da dünyaca ünlü çeşitli uzmanlardan destek almaya devam edecek.

Altan Kutucu'nun büyük acısı

TFF Temsilciler Kurulu üyesi Altan Kutucu, 22 Kasım'da babası Fahrettin Kutucu'nun vefatının ardından Aralık ayında da annesini kaybetti. Altan Kutucu'nun annesi İnci Kutucu'nun naaşı, 17 Aralık Perşembe günü ikindi namazından sonra Bursa Ulu Cami'de kılınan cenaze namazını müteakip defnedildi. Merhum ve merhume Kutucu'ya Allah'tan rahmet, ailesine başsağlığı dileriz.

Mustafa Yapıklar hayatını kaybetti

Eskişehir İl Hakem Kurulu eski başkanı, eski hakem ve gözlemci Mustafa Yapıklar (58), Bilecik'in Bozüyük ilçesinde geçirdiği trafik kazası sonucu hayatını kaybetti. Kaza sırasında Mustafa Yapıklar'ın yanında bulunan kızı Özlem Yapıklar da yaralandı. Mustafa Yapıklar'ın cenazesi Uşak Merkez Ulu Camii'nde kılınan cenaze namazının ardından Uşak'ta toprağa verildi. Merhum Mustafa Yapıklar'a Allah'tan rahmet, yakınlarına ve sevenlerine başsağlığı, yaralı kızı Özlem'e de geçmiş olsun dileriz.

UEFA'dan İlker Uğur'a görev

UEFA, TFF Euro 2016 Proje Ekibinden İlker Uğur'u, UEFA Avrupa Ligi Medya Sorumlusu olarak atadı. Konuyla ilgili olarak Ekim ayında İsviçre'de ve Aralık ayında İstanbul'da oynanan Beşiktaş-CSKA Moskova maçında eğitim alan İlker Uğur, 18 ve 25 Şubat tarihlerinde oynanacak Avrupa Ligi 3. Tur maçlarından itibaren medya sorumlusu olarak bir takıma atanacak. Bu turun ardından 4. turda son 16'ya kalan takımlar için yeni atama gerçekleştirilecek. UEFA Medya Sorumluluğu, UEFA turnuvalarında medyaya sağlanan hizmetleri yüksek standartlarda gerçekleştirmek üzere uzun yıllardır uygulanan bir görev. UEFA Medya Sorumlusu, atandığı kulübün veya millî takımın basın sorumlusuyla ortaklaşa çalışarak medya mensuplarının rahat görev yapmasına yardımcı oluyor ve maçın tüm medya operasyonunu yönetiyor. UEFA Medya Sorumlusu'nun görevleri arasında maç sonu röportajlarını, basın toplantılarını düzenlemek ve yönetmek de yer alıyor.

Şanlıurfa'ya modern stadyum

Yapımı tamamlanan Şanlıurfa Yeni Stadyumu, Şanlıurfaspor ile İskenderun Demir Çelikspor arasında oynanan TFF 2. Lig 4. Grup müsabakası ile hizmete açıldı. 26 bin 400 metrekaarelik büyüklüğe ve 8 parkurlu atletizm pistine sahip Şanlıurfa Yeni Stadyumu, 30 bin kişilik kapasitesiyle Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun en büyük stadi olma özelliğine sahip. Stadin teknik özellikleri ise şöyle:

- Çim saha ölçüleri: 68x105 m.
- İki takım için olmak üzere toplam 4 adet soyunma odası bulunuyor. Stadyum genelinde diğer sporlar için de kullanılmak üzere toplam 18 soyunma odası yer alıyor.

- Stadyumda 100 kişi kapasiteli basın toplantı salonu bulunuyor. Bunun yanı sıra çok amaçlı basın çalışma salonları ile birlikte basın tribünü teknolojik altyapıya sahip.
- Soyunma odaları, koridor boşlukları, temsilci ve hakem odaları gibi tüm birimler UEFA standartlarında yapıldı.
- Güvenlik kontrol odası ile TV ve radyo yorumcuları için özel oda yer alıyor.
- Stadyumun tribün bölüntüleri bariyerlerle ayrıldı.
- Turnikelerin düzenlenmesi ile seyircilerin acil bir durumda sahaya çıkmasını sağlayacak merdiven ve kapıların yapımı tamamlandı.
- Stadyumda paratoner ve engelli tribünü bulunuyor.

Cebeci İnönü Stadyumu'na makyaj

Ankara'da bulunan Cebeci İnönü Stadyumu, Türkiye Futbol Federasyonu'nun maddi desteği ile Bank Asya 1. Lig kriterlerine uyumlu hale getirildi. Bank Asya 1. Lig ekiplerinden Hacettepe ile TFF 3. Lig'den Ankara Demirsport'un maçlarına ev

sahipliği yapan stadyumun protokol ve maraton tribünlerinin yenilenen bölümleri Hacettepe-Karşıyaka maçı ile hizmete girdi. Yaklaşık 3 ay süren yenileme çalışmalarında şu değişiklikler

- yapıldı:
- Engelli tribünü oluşturuldu.
- 2 adet seyirci sağlık odası inşa edilerek iç donanımları tamamlandı.
- Basın tribünü UEFA standartlarına uygun hale getirildi.
- Naklen yayın kamera platformları oluşturuldu.
- Kullanıma açılan tribünlerin cephe ve duvar tadilatları gerçekleştirildi.
- Güvenlik kamera sistemi kuruldu, kontrol odası düzenlendi.
- Stadyuma elektronik skor tabelası yerleştirildi.
- Eski ahşap oturak ve demir konstrüksiyon sökülerek 6 bin 500 plastik koltuk monte edildi.
- 6 adet turnike ve bilet gişeleri oluşturuldu.
- Anons ve ses sistemi yeniden yenilenen bölümleri düzenlendi.
- Soyunma odalarının zemin kaplamaları değiştirildi.
- Kaleler ve yedek kulübeleri değiştirildi.

Halı Sahalara denetim ve sınıflandırma

TFF Yönetim Kurulu'nun 24 Kasım 2009 tarihindeki toplantısında onaylanan Halı Sahaların Denetimi ve Sınıflandırması Genelgesi, TFF Resmi İnternet Sitesi www.tff.org'da 1 Aralık 2009 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girdi. Genelge, Türkiye genelinde özel kişilerin mülkiyetinde bulunan bütün halı sahalara ilişkin standartların belirlenmesi, halı sahalarda futbol oynamaya elverişlilik bakımından sportif kriterler uyarınca denetimi, yeterliliklerine göre sınıflandırılması, halı sahalarda için yeterlilik belgesi verilmesi, bu belgelerin yenilenmesi ve iptaline ilişkin usul ve esasları belirliyor.

Etik Kurulu Talimatı yürürlüğe girdi

TFF Yönetim Kurulu'nun 24 Kasım 2009 tarihli toplantısında kabul edilen Etik Kurulu Talimatı, TFF resmi internet sitesi www.tff.org'da 2 Aralık 2009 tarihinde yayınlanarak yürürlüğe girdi. Talimat, Türk futbolunun etik değerleri ve toplumdaki saygınlığının korunması için kurulan Türkiye Futbol Federasyonu Etik Kurulu'nun çalışma usul ve esaslarını, futbol camiasının uyması gereken etik davranış ilkelerini ve futbolun etik kurallarını düzenliyor.

Kulüp Lisans Müdürlüğü'nün SGS sertifikası yenilendi

Türkiye Futbol Federasyonu, kalite standartlarına yönelik 2009 yılı SGS denetiminden başarıyla geçti. TFF Kulüp Lisans Müdürlüğü, 31 Temmuz 2009'da UEFA'nın anlaşmalı olduğu SGS (Societe Generale de Surveillance) adlı bağımsız denetim firması tarafından denetlendi. Kulüp Lisans Müdürlüğü'nün çalışmalarını kusursuz olarak değerlendiren SGS, TFF'nin kalite standartları sertifikasının geçerliliğini

30 Kasım 2009 tarihinde onayladı. Bu sertifika, 2010 yılında yapılacak bir sonraki denetlemeye kadar geçerliliğini koruyacak. UEFA kendisine bağlı üye 53 ülke federasyonunun Kulüp Lisans Müdürlüklerini, yılda en az bir kez görevlendirdikleri SGS firması aracılığıyla denetliyor.

Euro 2012 kuraları 7 Şubat'ta çekilecek

Polonya ve Ukrayna'nın ortaklaşa düzenleyeceği 2012 Avrupa Şampiyonası'nın (Euro 2012) grup eleme maçlarının kuraları 7 Şubat 2010 tarihinde Varşova'da çekilecek. Elemelere katılacak 51 takım, UEFA milli takımlar sıralamasındaki puanlamalarına göre 6 torbaya ayrılacak. Kura çekimi sonucunda belirlenecek 9 gruptan 6 tanesi 6 takımdan, üç tanesi ise 5 takımdan oluşacak. Eleme maçları, Eylül 2010-Kasım 2011 tarihleri arasında uluslararası maç takvimine denk gelen Cuma/Cumartesi ya da Salı günlerinde oynanacak. Türkiye, kura çekiminde ikinci torbada yer alıyor. Eleme maçları sonunda gruplarını birinci sırada tamamlayan takımlar ile en iyi puana sahip ikinci takım, ev sahibi ülkeler Polonya ve Ukrayna ile birlikte finallere direkt katılmaya hak kazanacak. Gruplarını ikinci sırada bitiren sekiz takım arasında 11-12 ve 15 Kasım 2011 tarihlerinde çift maçlı eliminasyon sistemine göre oynanacak maçlar sonunda finallere yükselecek son 4 takımı belirlenecek.

TFF ile TÜRSAB'dan ortak turnuva
TFF Futbol Geliştirme Merkezi (FGM) ile Türkiye Seyahat Acentaları Birliği (TÜRSAB) 2010 Japon Yılı kutlamaları kapsamında bir futbol turnuvası düzenledi. Turnuvaya katılan Türk ve Japon lise futbol takımları, 120 yıllık Türk-Japon dostluğuna katkıda buldu. 24-26 Aralık tarihlerinde Beylerbeyi Stadı'nda düzenlenen turnuvanın açılışına, TFF Genel Sekreteri Ahmet Güvener, TÜRSAB Başkanı Başaran Ulusoy ile Japonya'nın İstanbul Başkonsolosu Katsuyoshi Hayasi ve İstanbul Konsolosu Hideo Shinozuka katıldı. Turnuvaya Japonya'dan Hamamatsu Lisesi futbol takımı, Türkiye'den ise Haydarpaşa, Kabataş ve Galatasaray liseleri futbol takımları katıldı.

U17 Takımımız Fransa ile berabere kaldı

Oğuzhan Azğar kaydederken, ikinci karşılaşmada ise golü Sadık Çiftınar attı. İkinci karşılaşmada U17 Takımımızın kaptanı Emre Pehlivan'ın sol ayağı kırıldı. Kocaeli Acıbadem Hastanesi'ne sevk edilen Emre Pehlivan başarılı bir operasyon geçirdi.

Teknik Direktör Abdullah Ercan yönetimindeki U17 Milli Takımımız Fransa ile oynadığı iki özel maçtan da 1-1'lik skorlarla berabere ayrıldı. Her ikisi de Sakarya Atatürk Stadı'nda oynanan maçların ilk önce maçta gençlerimizin golünü

U15 Takımımız Hollanda'ya yenildi

Teknik Direktör Turhan Mesçi yönetimindeki U15 Milli Takımımız Hollanda ile deplasmanda oynadığı iki özel maçı da kaybetti. İlk maçı 4-1 kaybeden gençlerimiz, ikinci maçtan da 2-1'lik yenilgiyle ayrıldı.

TFF ile SHÇEK arasında işbirliği toplantısı

Türkiye Futbol Federasyonu ve SHÇEK Genel Müdürlüğü arasında, TFF Futbol Geliştirme Merkezi'nde bir işbirliği toplantısı yapıldı. Kurumlar arasındaki protokol kapsamında gerçekleştirilen toplantıda, SHÇEK'e bağlı kurumlardaki çocuk ve gençler için planlanan futbol eğitim ve etkinliklerine yönelik projeler hakkında görüşmeler yapıldı. Toplantıya, Çocuk Hizmetleri Daire Başkanı Osman Bilgin, Gençlik Hizmetleri Daire Başkanı Aziz Söğütü, Özürlü Bakım Hizmetleri Daire Başkanı Avni Özkaya, Yapı İşleri Daire Başkanı Zekeriya Savaş

FGM Gelişimden Sorumlu FGM Direktörü Yardımcısı Rasim Kara, HİF Müdürü Zeynepgül Ene, Okul ve Çocuk Futbolu Geliştirme Yönetmeni Dr. Sinan Bozkurt katıldı.

U19 ve U17 Takımlarımızın rakipleri belli oldu

2010-2011 U19 ve U17 Avrupa Şampiyonası eleme grubu kuraları çekildi. U19 Takımımız, Galler, İzlanda ve Kazakistan ile birlikte 1. Grup'ta yer aldı. Galler'in ev sahipliğini yapacağı grup maçları 20, 22 ve 25 Ekim 2010 tarihlerinde oynanacak. 52 takımın 13 grupta mücadele edeceği 2010-11 UEFA U19 Avrupa Şampiyonası 1. Tur elemeleri sonunda gruplarını ilk iki sırada tamamlayan takımlar ile grup birinci ve ikincileriyle oynadıkları karşılaşmalarda en çok puanı alan iki üçüncü takım bir üst tura çıkmaya hak kazanacak. Turnuvaya ev sahipliği yapacak Romanya, 1. Tur maçlarını bay geçecek. U17 Milli Takımımız ise Çek Cumhuriyeti, İzlanda ve Ermenistan ile birlikte 7. Grup'ta yer aldı. İzlanda'nın ev sahipliğini yapacağı grup maçları 22, 25 ve 27 Eylül 2010 tarihlerinde oynanacak. 52 takımın 13 grupta mücadele edeceği 2010-11 UEFA U17 Avrupa Şampiyonası 1. Tur elemeleri sonunda gruplarını ilk iki sırada tamamlayan takımlar ile grup birinci ve ikincileriyle oynadıkları karşılaşmalarda en çok puanı alan iki üçüncü takım bir üst tura çıkmaya hak kazanacak. Turnuvaya ev sahipliği yapacak Sırbistan 1. Tur maçlarını bay geçecek.

Elit Tur kuraları çekildi

2009-2010 U19 ve U17 Avrupa Şampiyonası Elit Tur kuraları çekildi. U19 Milli Takımımız, Norveç, İspanya ve Azerbaycan ile 4. Grup'ta yer aldı. Milli Takımımızın ev sahipliğini yapacağı Elit Tur maçları, 14, 16 ve 19 Nisan 2010 tarihlerinde oynanacak. Grubu birinci sırada tamamlayacak takım 18-30 Temmuz tarihlerinde Fransa'da oynanacak UEFA U19 Avrupa Şampiyonası finallerinde mücadele etmeye hak kazanacak. U19 Millilerimiz, 1. Tur elemelerinde Almanya, Moldova ve Lüksemburg ile birlikte yer aldığı grubu 7 puanla birinci sırada tamamlayarak Elit Tur'a yükselmişti. U17 Milli Takımımız ise Fransa, Galler ve Norveç ile 5. Grup'ta yer aldı. Fransa'nın ev sahipliğini yapacağı Elit Tur maçları, 26, 28 ve 31 Mart 2010 tarihlerinde oynanacak. Grubu birinci sırada tamamlayacak takım 18-30 Mayıs tarihlerinde Liechtenstein'da oynanacak UEFA U17 Avrupa Şampiyonası finallerinde mücadele etmeye hak kazanacak. U17 Millilerimiz, 1. Tur elemelerinde Almanya, Finlandiya ve Makedonya ile birlikte yer aldığı grubu 6 puanla birinci sırada tamamlayarak Elit Tur'a yükselmişti.

Bayan Milli Takımları teknik direktörleri İsviçre'de toplandı

UEFA tarafından bu yıl ilki düzenlenen "Bayan Milli Takımları Teknik Direktörleri" semineri İsviçre'nin Nyon kentinde yapıldı. Toplantıya Türkiye Futbol Federasyonu'ndan Bayan Milli Takımı Teknik Direktörü Hamdi Aslan ile Futbol Geliştirme Merkezi HİF Müdürü Zeynepgül Ene katıldı. Seminerde, "Teknik Direktörün Liderliği" başlıklı bir sunum gerçekleştiren UEFA Teknik İşler Direktörü Andy Roxburgh, konuşmasında bir teknik adamın oyuncularını nasıl etkileyebileceğine, sorumluluk alması gereken noktaları, problemleri çözüme yollarına ve başarılı sonuçlar elde etmeye değindi. Almanya'da düzenlenecek 2011 Dünya Bayanlar Futbol Şampiyonası'nın yerel organizasyon komitesi başkanı Steffi Jones da şampiyona için yapılan hazırlıklar konusunda bilgiler verdi.

Özel Olimpiyatlar Türkiye Ulusal Karma Turnuvası yapıldı

Türkiye Özel Sporcular Derneği (TÖSSED) tarafından gerçekleştirilen "Özel Olimpiyatlar Türkiye Ulusal Karma Futbol Turnuvası", 7-8 Aralık 2009 tarihlerinde, TFF Beylerbeyi Tesisleri'nde gerçekleştirildi. 12 takımda, 72 Özel (Zihinsel Engelli) ve 48 partner olmak üzere toplam 120 oyuncu karşılaştı. 7 Aralık 2009 tarihinde, TÖSSED Yönetim Kurulu Üyesi Aydemir Karaer ve TFF FGM Direktör Yardımcısı Rasim Kara'nın konuşmaları ile gerçekleşen açılış töreniyle başlayan turnuva, grup maçları ile devam etti. Karma futbol takımlarında, özel (zihinsel engelli) ve partner (engeli bulunmayan) sporcular bir arada futbol oynuyor. Takımlar 6 özel ve 4 partner sporcudan oluşuyor. Turnuva sonunda A Grubu'nda İstanbul Bizim Çocuklar Eğitim ve Rehabilitasyon Merkezi, B Grubu'nda Balıkesirspor Kulübü Engelliler takımı, C

Grubu'nda Karabük İş Eğitim ve Uygulama Okulu ve D Grubu'nda Manisa Öğretmen Şükran Bilginer İş Eğitim ve Uygulama Okulu birincilikleri elde etti.

Bayanlar farklı mağlup

Bayan A Milli Takımımız, 2011 UEFA Bayanlar Dünya Kupası Avrupa Elemeleri 5. Grup'taki ilk maçında İspanya'ya 5-0, İngiltere'ye ise 3-0 mağlup oldu. Manisa 19 Mayıs Stadı'nda oynanan İspanya karşılaşmasının ilk yarısı 0-0 sona erdi ancak rakip takım ikinci yarıdaki ağırlığıyla maçı 5-0 kazandı. İzmir Yeni Buca Stadı'nda oynanan İngiltere karşılaşmasında da ilk golü 76. dakikada yinen bayanlarımız, sahadan 3-0'lık yenilgiyle ayrıldı. 41 takımın, 8 grupta mücadele ettiği 2011 FIFA Bayanlar Dünya Kupası elemelerinde, gruplarını birinci bitiren takımlar 11-12 ve 15-16 Eylül 2010 tarihlerinde oynanacak çift maçlı play-off müsabakalarına katılmaya hak kazanacak. Sekiz takımın katılacağı play-off maçlarının galipleri, Kuzey ve Orta Amerika Futbol Konfederasyonu'ndan gelen 4 takımla iki maçtan oluşan play-off maçları oynayacak. Galip takımlar Dünya Kupası finallerine gitmeyi garantileyecek. Öte yandan 2010-2011 U19 ve U17 Bayanlar Avrupa Şampiyonası eleme grubu kuraları çekildi. Kura çekimi sonunda U19 Bayan Milli Takımımız, Çek Cumhuriyeti, Romanya ve Kuzey İrlanda ile birlikte 9. Grup'ta yer aldı. Çek Cumhuriyeti'nin ev sahipliğini yapacağı grup maçları 11-16 Eylül 2010 tarihleri arasında oynanacak. 44 takımın 11 grupta mücadele edeceği 2010-11 UEFA U19 Bayanlar Avrupa Şampiyonası 1. Tur elemeleri sonunda gruplarını ilk iki sırada tamamlayan

takımlar ile tüm gruplar arasındaki en iyi üçüncü sıradaki takım 2. Tur'a çıkmaya hak kazanacak. Turnuvaya ev sahipliği yapacak İtalya finallere direkt, Almanya ise 2. Tur'dan katılacak. U17 Bayan Milli Takımımız ise İngiltere, Belçika ve Ermenistan ile birlikte 6. Grup'ta yer aldı. Belçika'nın ev sahipliğini yapacağı grup maçları 3-8 Ekim 2010 tarihleri arasında oynanacak. 40 takımın 10 grupta mücadele edeceği 2010-11 UEFA U17 Bayanlar Avrupa Şampiyonası 1. Tur elemeleri sonunda gruplarını birinci sırada tamamlayan takımlar ile ikinci sırada yer alan en iyi 5 ikinci takım 2. Tur'a yükselmeye hak kazanacak. Turnuvaya ev sahipliği yapacak İsviçre 1. Tur maçlarını bay geçecek. Diğer yandan U19 Bayan Milli Takımımızın 2009-2010 Avrupa Şampiyonası Grup Eleme Elit Tur maçlarının kuraları da çekildi. U19 Bayan Milli Takımımız, İngiltere, İsveç ve İrlanda Cumhuriyeti'nin bulunduğu 1. Grup'ta yer aldı. İsveç'in ev sahipliği yapacağı maçlar 27 Mart-01 Nisan 2010 tarihleri arasında oynanacak. Grubu ilk sırada tamamlayan takım ile tüm gruplar arasındaki grubunu ikinci sırada tamamlayan en iyi takım finallere katılmaya hak kazanacak. 6 grupta 24 takım finaller için mücadele edecek. U19 Bayanlar Avrupa Şampiyonası Finallerine Makedonya ev sahipliği yapacak. Finaller 25 Mayıs-02 Haziran 2010 tarihleri arasında oynanacak.

Engel Tanımayanlar Şenlikleri düzenlendi

Dünya Engelliler Günü nedeni ile Türkiye Futbol Federasyonu ve Engelliler Federasyonu tarafından bazı illerde "Engel Tanımayanlar Şenlikleri" düzenlendi. Diyarbakır, Erzurum, Kayseri, Samsun, Trabzon, İstanbul ve İzmir'de düzenlenen şenliklere işitme, görme, zihinsel ve bedensel engelliler katıldı.

Sporcularda temassız ön çapraz bağ yaralanmaları: Risk faktörleri ve önleme stratejileri

Amerika Birleşik Devletleri'nde her yıl ortalama 100.000 Ön Çapraz Bağ (ÖÇB) cerrahisi yapılmakta ve bunun maliyeti (iş gücü, spor kaybı ile rehabilitasyon aşaması hariç) 1 milyar doları aşmaktadır. Yaralanmayı önlemek için, yaralanma mekanizmalarının, riski arttıran etkenlerin ve yaralanma biyomekaniğinin bilinmesini gerektirir. Genel olarak potansiyel risk faktörlerini ise aşağıdaki gibi sınıflayabiliriz.

Çevresel risk faktörleri

a. Dizlikler ve breysler: Her ne kadar ilk çalışmalar yaralanmayı önlemede olumlu katkıları olduğunu bildirmişlerse de ileri araştırmalar dizlik veya breyslerin ÖÇB yaralanmalarını önlemede, bilimsel olarak bir katkılarının olmadığını ortaya koymuştur.

b. Hava şartları: Aşırı yağmurlu ve nemli hava şartlarında yapılan müsabakalarda, daha fazla ÖÇB yaralanmasının olduğu bildirilmektedir. Ancak zeminle beraber, giyilen ayakkabı da önem taşır. Bu yüzden hafif sulanmış kuru zeminlerin en az riski taşıdığı düşünülmüştür.

c. Saha Zemini: Kötü zeminde ayakların beklenmedik ani hareketlerinde kas aktivasyon modeli değişmekte ve ÖÇB yaralanmaları daha fazla olarak görülmektedir. Suni yüzeylerde, ayakkabı-yüzey sürtünme katsayısının artması performansa olumlu katkıda bulursa da ÖÇB yaralanmalarının artışına yol açmaktadır.

d. Ayakkabı: Ayakkabı-yüzey arası çekim gücü fazla olursa, ÖÇB'ın yaralanma riski artmaktadır. Ancak özellikle atletik branşlarda performans artışı için, özel tabanlı ayakkabılar da kullanılabilir. Kısa konçlu ayakkabı giyilmesi, riski azaltacaktır. Futbol ayakkabılarında, kenarlardaki vidaların uzun, ortadakilerin kısa olması torsiyonel baskıyı arttırabilmektedir.

ÖÇB yaralanma biyomekaniği

Genel olarak ÖÇB yaralanmalarının, dizin anormal yüklenmesi ile olduğunu söylemek mümkündür. Yaralanmayı etkileyen dinamik

faktörler olarak diz çevresi kinematığı (fleksiyon, dizilim, frontal ve transvers planlarda hareket) ve diz çevresi tork olarak tanımlayabileceğimiz moment gücü sayılabilir. ÖÇB'ın en çok başarısız postürel hareket sonrası, diz çevresine anormal dinamik yük binmesi ile yaralandığı bilinmektedir. Ani, beklenmeyen hız kesme ve dönüşler sonrası dize frontal ve transvers planda aşırı yük bindiği gösterilmiştir.

A) Dinamik Yüklenme: İlişkili olan ve eğitime modifiye edilebilecek 3 komponenti vardır:

1) Merkezi sinir sistemi: Belirli hareket paternlerinde ve riskli pozisyonlarda öğrenilmiş reaksiyonların verilmesini sağlar.

2) Sinir-kas bileşkesi: Reaksiyon zamanı, motor ünitenin toparlanması, denge-koordinasyon özellikleri mevcuttur.

3) Kas: Dayanma süresi, gerilme ve aktivasyon şekli, mutlak gücü, kasılma zamanlaması ve amplitüdü, kısacası performansı eğitime değiştirilebilir.

Dinamik yüklenmeye negatif etkili olan faktörler ise yorgunluk, azalmış torsiyonel sertlik, kas dengesizliği, beklenmedik hız kesme ve iniş sırasında dik postürün (kalça ve dizlerin dik gövde altında tama yakın ekstansiyonda) olmasıdır.

Dinamik yüklenmeye pozitif etkili faktörler ise hız kesme sezgisi veya hazırlığının olması, diz çevresi kasların maksimum kasılması ile eklem sertliğini arttırması, kas ve duruş-yürüme eğitimi, çeviklik ve istemli kasılma için en yüksek tork gücüne en kısa sürede ulaşmayı amaçlayan pilometrik egzersizlerdir.

B) Dinamik Aktiviteler: Yapılan çalışmalarda, ani hız kesme veya zıplama sonrası düşüş gibi dinamik aktiviteler sırasında kas fonksiyonları değerlendirilmiştir. Güçlü hamstringler, sert diz, çevre kasların dayanıklı olmasının tibianın öne kaymasını engellediği gösterilmiştir.

Bunun yanında, hamstringlere göre daha güçlü olan kuadriseps veya hamstring zayıflığı ile kas yorgunluğunun ise (tipik açık zincir egzersizinin negatif

etkisi gibi) tam aksi yönde etkili olduğu anlaşılmıştır.

ÖÇB yaralanmalarını önleme stratejileri

Dansçı ve buz patencileri arasında geriye dönük olarak yapılan çalışmalar, temassız ÖÇB yaralanmalarının son derece az olduğunu göstermektedir. Zira bu sporu yapanlarda, mükemmel gövde kontrolü vardır. Eğitimlerinin büyük kısmı güç, denge ve çeviklik ile ilgilidir. Özellikle buz patenciler, zıplama sonrası iniş sırasında alt ekstremitelelerini eksternal rotasyonda tutarken, parmak ucuna basıp, minimum ayakkabı-yüzey direnci oluşmasını sağlamaktadırlar. Zıplamaların çoğu fleksiyondaki diz üzerine inişle sonlanır ve genellikle de geriye doğru yaslınırlar. Tüm hareketleri ve kareografileri için düzenli egzersiz yaptıklarından, beklenmeyen hareketle karşılaşma ihtimalleri çok azdır.

Bu bilgiler ışığında tüm ÖÇB yaralanmasını önleme programlarının temelinde, nöromuskuler eğitimle beraber dinamik yüklenme prensibi vardır. Özel egzersiz programlarıyla temassız ÖÇB yaralanmalarının azaltılabileceğini vurgulayan pek çok çalışma mevcuttur. Bu programların çoğunun ortak içerikleri şunlardır:

- 1) Germe-esneme
- 2) Güçlendirme
- 3) Aerobik kondisyon
- 4) Propriosepsiyon
 - a. Denge
 - b. Çeviklik
 - c. Koordinasyon
- 5) Pilometrik çalışma
- 6) Riskli hareket çalışmaları

Genel olarak tüm program prensipleri ise aşağıdaki gibi tablo halinde gösterilebilir:

ÖÇB Yaralanmasını Önleme Programı Stratejileri

Risk	Strateji	Nasıl?	çalışmanın sadece 10 tanesi, gerçek anlamda yaralanmanın önlenmesi ile ilgilidir. Gerekli eğitimin tabana yayılması ve yaralanmayı
Ekstansiyonda diz	Fleksiyonda diz	Yumuşak iniş	çalışmanın sadece 10 tanesi, gerçek anlamda yaralanmanın önlenmesi ile ilgilidir. Gerekli eğitimin tabana yayılması ve yaralanmayı
Ekstansiyonda kalça	Fleksiyonda kalça	Yumuşak iniş	çalışmanın sadece 10 tanesi, gerçek anlamda yaralanmanın önlenmesi ile ilgilidir. Gerekli eğitimin tabana yayılması ve yaralanmayı
Diz valgusu	Minimal valgus	İnişte kontrol	çalışmanın sadece 10 tanesi, gerçek anlamda yaralanmanın önlenmesi ile ilgilidir. Gerekli eğitimin tabana yayılması ve yaralanmayı
Denge kaybı	Dengeyi geliştir	Dinamik denge eğitimi	çalışmanın sadece 10 tanesi, gerçek anlamda yaralanmanın önlenmesi ile ilgilidir. Gerekli eğitimin tabana yayılması ve yaralanmayı
Yetersiz beceri	Çevikliği arttır	Çeviklik eğitimi	çalışmanın sadece 10 tanesi, gerçek anlamda yaralanmanın önlenmesi ile ilgilidir. Gerekli eğitimin tabana yayılması ve yaralanmayı

Sonuçta temassız ÖÇB yaralanmalarının, birçok risk faktörünün kompleks etkileşimi ile

engellemeye yönelik çalışmaların teşvik edilmesinin, sosyal bir sorumluluk olduğu düşünülmüştür.

oluşturduğu fikri kabul edilmekte ve en az 4 ögeyi içermektedir:

- a. Spora özgü detaylar
- b. Sporcu ve rakip davranışları
- c. Tüm vücut biyomekaniği
- d. Eklem doku biyomekaniği

Temassız ÖÇB yaralanmalarının birçoğunun

a. Dizden başka gövde, kalça, ayak bileği gibi diğer anatomik bölgelerin de katkılarıyla oluştuğunu,

b. Düşerken, yön değiştirirken, acemi dinamik vücut hareketleri yaparken meydana geldiğini,

c. Yaralanmanın parmak ucundan ziyade tabandayken gerçekleştiğini unutmamalıyız.

Sporcuya uygulanacak programda:

- a) Aynı spor dalı için erkek ve bayan sporcuların antrenman programlarının farklı olması,
- b) Spora özgü yüksek risk taşıyan hareket ve pozisyonların, sporcular tarafından belirlenip bu tür pozisyonlara hazırlayıcı çalışmalar içermesi,
- c) Yüksek risk taşıyan durumlarla karşılaşıldığında, koruyucu nöromuskuler cevapları harekete geçirecek stratejiler içermesi gerektiği unutulmamalıdır.

Sonuç

Ön Çapraz Bağ yaralanması, sporcunun uzun süre müsabakalardan uzak kalmasına yol açabilen ciddi bir sakatlılıktır. Çoğunluğunu temassız yaralanmalar oluşturur. Sporcunun, uygun antrenman programıyla çalışması, sezon öncesi hazırlığını iyi yapması, spora başlangıç yaşından itibaren bilinçli yönlendirilmesi ile maruz kalabileceği pek çok sakatlığın engellenmesi mümkündür. ÖÇB ile ilgili yapılan 3572 bilimsel